Tekst jednolity do Uchwały Nr 757/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, zmienionej Uchwałami Zarządu Województwa Małopolskiego Nr: 1067/15 z dnia 11 sierpnia 2015 r., 1423/15 z dnia 22 października 2015 r., 62/16 z dnia 14 stycznia 2016 r., 476/16 z dnia 31 marca 2016 r., 879/16 z dnia 16 czerwca 2016 r., 1228/16 z dnia 9 sierpnia 2016 r., 1514/16 z dnia 13 października 2016 r., 1684/16 z dnia 15 listopada 2016 r., 1884/16 z dnia 15 grudnia 2016 r., 179/17 z dnia 9 lutego 2017 r., 532/17 z dnia 4 kwietnia 2017 r., 686/17 z dnia 4 maja 2017 r., 836/17 z dnia 30 maja 2017 r. 1119/17 z dnia 11 lipca 2017 r. 1374/17z dnia 29 sierpnia 2017 r. 1567/17 z dnia 28 września 2017 r., 1740/17 z dnia 26 października 2017 r. 1771/17 z dnia 31 października 2017 r. 1928/17 z dnia 23 listopada 2017 r., 2110/17 z dnia 14 grudnia 2017 r., 2183/17 z dnia 29 grudnia 2017 r., 125/18 z dnia 30 stycznia 2018 r., 287/18 z dnia 27 lutego 2018 r., 384/18 z dnia 16 marca 2018 r. 598/18 z dnia 12 kwietnia 2018 r., 689/18 z dnia 24 kwietnia 2018 r.,791/18 z dnia 15 maja 2018 r., 932/18 dnia 29 maja 2018 r., 1069/18 z dnia 19 czerwca 2018 r., 1072/18 z dnia 19 czerwca 2018 r., 1207/18 z dnia 3 lipca 2018 r., 1316/18 z dnia 24 lipca 2018 r., 1319/18 z dnia 24 lipca 2018 1415/18 z dnia 7 sierpnia 2018 r., 1625/18 z dnia 7 września 2018 r., oraz 1869/18 z dnia 9 października 2018 r.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

SZCZEGÓŁOWY OPIS OSI PRIORYTETOWYCH
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Kraków, październik 2018 r.

Opracowanie dokumentu współfinansowane z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

OPRACOWANIE REDAKCYJNE:

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
DEPARTAMENT ZARZĄDZANIA PROGRAMAMI OPERACYJNYMI

SPIS TREŚCI

WSTĘP 4

I. OGÓLNY OPIS REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO 2014-2020 ORAZ GŁÓWNYCH WARUNKÓW REALIZACJI 5

II. OPIS OSI PRIORYTETOWYCH 23

1 Oś Priorytetowa GOSPODARKA WIEDZY 23
2 Oś Priorytetowa CYFROWA MAŁOPOLSKA 52
3 Oś Priorytetowa PRZEDSIĘBIORCZA MAŁOPOLSKA 64
4 Oś Priorytetowa REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA 100
5 Oś Priorytetowa OCHRONA ŚRODOWISKA 161
6 Oś Priorytetowa DZIEDZICTWO REGIONALNE 180
7 Oś Priorytetowa INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA 204
8 Oś Priorytetowa RYNEK PRACY 219
9 Oś Priorytetowa REGION SPÓJNY SPOŁECZNIE 250
10 Oś Priorytetowa WIEDZA I KOMPETENCJE 276
11 Oś Priorytetowa REWITALIZACJA PRZESTRZENI REGIONALNEJ 301
12 Oś Priorytetowa INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA 326
13 Oś Priorytetowa POMOC TECHNICZNA 337

III. INDYKATYWNY PLAN FINANSOWY (WYDATKI KWALIFIKOWALNE W EUR) 342

IV. WYMIAR TERYTORIALNY PROWADZONEJ INTERWENCJI 350

V. WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH DOKUMENTÓW SŁUŻĄCYCH REALIZACJI RPO 358

ZAŁĄCZNIKI 364

WSTĘP

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (SzOOP RPO WM) jest dokumentem rozwijającym oraz uszczegóławiającym zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM), który został zatwierdzony decyzją nr C(2015) 888 Komisji Europejskiej z dn. 12 lutego 2015 roku w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" na okres od dn. 1 stycznia 2014 roku do dn. 31 grudnia 2020 roku, a następnie przyjęty uchwałą nr 240/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dn. 4 marca 2015 roku.

Wymóg przygotowania SzOOP został określony w ustawie z dn. 11 lipca 2014 roku o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Zgodnie z zapisami ustawy dokument ten przygotowywany jest i przyjmowany przez Instytucję Zarządzającą (IZ) programem operacyjnym oraz zatwierdzany w zakresie kryteriów wyboru projektów przez Komitet Monitorujący (KM). Dokument określa w szczególności zakres działań lub poddziałań realizowanych w ramach poszczególnych osi priorytetowych programu operacyjnego.

Ze względu na zakres prezentowanych informacji, SzOOP stanowi kompendium wiedzy dla podmiotów ubiegających się o dofinansowanie przedsięwzięć – dostarczając niezbędnych informacji w zakresie obszarów wsparcia, typów projektów, typów beneficjentów, a także uwarunkowań i zasad wyboru oraz realizacji przedsięwzięć w ramach poszczególnych osi priorytetowych.

SzOOP RPO WM został przygotowany przez IZ RPO WM, tj. Zarząd Województwa Małopolskiego z uwzględnieniem zapisów wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

I. OGÓLNY OPIS REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO 2014-2020 ORAZ GŁÓWNYCH WARUNKÓW REALIZACJI

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 jest programem finansowanym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Obszarem realizacji programu jest województwo małopolskie, zaliczone do regionów słabiej rozwiniętych. Zgodnie z Umową Partnerstwa alokacja środków europejskich przeznaczonych na realizację programu wynosi 2 878 215 972 EUR, w tym alokacja EFRR – 2 068 587 710 EUR (71,87%) oraz alokacja EFS – 809 628 262 EUR (28,13%).

Podział alokacji finansowej jest zgodny z minimalnymi poziomami tzw. koncentracji tematycznej, tj.:

- cele tematyczne 1-4: 50,03% środków EFRR
- cel tematyczny 4: 20,54% środków EFRR
- cel tematyczny 9: 27,13% środków EFS
- 5 priorytetów inwestycyjnych EFS (8i, 9i, 9iv, 10i, 10iv): 64,81% środków tego funduszu.

Wsparcie RPO WM będzie realizowane w ramach następujących osi priorytetowych:

1. Gospodarka wiedzy – EFRR
2. Cyfrowa Małopolska – EFRR
3. Przedsiębiorcza Małopolska – EFRR
4. Regionalna polityka energetyczna – EFRR
5. Ochrona środowiska – EFRR
6. Dziedzictwo regionalne – EFRR
7. Infrastruktura transportowa – EFRR
8. Rynek pracy – EFS
9. Region spójny społecznie – EFS
10. Wiedza i kompetencje – EFS
11. Rewitalizacja przestrzeni regionalnej – EFRR
12. Infrastruktura społeczna – EFRR
13. Pomoc techniczna – EFS.

W realizację programu zaangażowane będą środki krajowe publiczne i prywatne. Przewiduje się, że ostateczne zaangażowanie środków krajowych, głównie prywatnych w momencie zamknięcia programu będzie mogło być wyższe w zależności od zakresu i stopnia udzielania pomocy publicznej w ramach programu. Fundusze w ramach RPO WM mogą być wykorzystywane w celu wsparcia operacji objętych partnerstwem publiczno-prywatnym. Tego typu operacje muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, w tym dotyczącymi pomocy państwa i zamówień publicznych.

OPIS SYSTEMU WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH RPO WM

Zgodnie z ustawą o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, **wybór projektów do dofinansowania następuje w trybie konkursowym oraz pozakonkursowym.** Zastosowanie odpowiednich trybów wyboru projektów w ramach poszczególnych działań, poddziałań lub typów projektów jest zgodne z **kierunkowymi zasadami wyboru projektów określonymi w RPO WM.**

Ocena projektów jest dokonywana w oparciu o kryteria wyboru projektów, przygotowywane przez IZ RPO WM oraz zatwierdzane przez KM RPO WM. Kryteria oraz procedury wyboru projektów stosowane w systemie realizacji RPO WM mają na celu zapewnienie, aby wybrane do dofinansowania projekty przyczyniły się do osiągnięcia celów szczegółowych i planowanych rezultatów w ramach poszczególnych osi priorytetowych programu, ze szczególnym uwzględnieniem celów pośrednich i końcowych określonych w ramach wykonania osi priorytetowych. Proces wyboru projektów jest prowadzony z uwzględnieniem zasad: przejrzystości, rzetelności, bezstronności, równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania oraz równego traktowania wnioskodawców.

I. TRYB KONKURSOWY

Tryb konkursowy jest podstawowym trybem wyboru projektów w ramach RPO WM. W tej procedurze wniosek o dofinansowanie projektu jest składany w ramach konkursu organizowanego oraz przeprowadzanego przez Instytucję Organizującą Konkurs (IOK).

Celem konkursu jest: (a) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria lub (b) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które dodatkowo uzyskały wymaganą liczbę punktów albo (c) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które wśród projektów z wymaganą liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów. Sytuacja, o której mowa w lit. (c) może mieć miejsce jedynie, gdy ze względu na kwotę przeznaczoną na dany konkurs, nie jest możliwe objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów. Przez wymaganą liczbę punktów, o której mowa w art. 39 ust. 2 pkt 1 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, rozumie się określoną w regulaminie konkursu liczbę punktów, pozwalającą na uwzględnienie projektu przy podejmowaniu decyzji w zakresie wyboru do dofinansowania.

W trybie konkursowym możliwy jest wybór do dofinansowania pojedynczego projektu.

W trybie konkursowym nabór prowadzony jest w formule:

a. **naboru zamkniętego** – wskazywany jest względnie krótki okres naboru projektów (co do zasady od 7 do 30 dni kalendarzowych). Projekty, które wpłynęły w odpowiedzi na ogłoszenie o naborze podlegają ocenie. W jej wyniku tworzony jest ranking oparty na liczbie otrzymanych punktów (rozstrzyganie konkursu jednorazowo). Dofinansowanie otrzymują projekty ocenione najwyżej – do wysokości alokacji przeznaczonej na dany konkurs;

b. **naboru otwartego** – wskazywany jest względnie długi okres naboru projektów, w trakcie którego projekty są oceniane na bieżąco. Projekty pozytywnie ocenione są sukcesywnie wybierane do dofinansowania (rozstrzyganie konkursu cząstkowo w drodze zatwierdzania kilku kolejnych list projektów ocenionych) – aż do wyczerpania alokacji przeznaczonej na dany konkurs. W przypadku, gdy przed upływem terminu zakończenia naboru dostępna alokacja zostanie wyczerpana konkurs ulega zamknięciu. Istnieje możliwość wcześniejszego zamknięcia (lub zawieszenia) konkursu. Warunki i sposób postępowania w tym zakresie są określane w regulaminie konkursu.

Schemat 1. Wybór projektów w trybie konkursowym

II. TRYB POZAKONKURSOWY

Tryb może zostać zastosowany do wyboru projektów, których wnioskodawcami, ze względu na charakter lub cel projektu, mogą być jedynie podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

W trybie pozakonkursowym mogą być wybierane wyłącznie projekty o strategicznym znaczeniu dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, regionu lub obszaru objętego realizacją Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) lub projekty dotyczące realizacji zadań publicznych.

Schemat 2. Wybór projektów w trybie pozakonkursowym

Pozakonkursowy tryb wyboru projektów może mieć zastosowanie tylko przy zaistnieniu łącznie okoliczności, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, tj. dotyczy:

- projektów, których wnioskodawcami, ze względu na charakter lub cel projektu, mogą być jedynie podmioty jednoznacznie określone przed złożeniem wniosku o dofinansowanie,
- projektów o strategicznym znaczeniu dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju, regionu lub obszaru objętego realizacją ZIT lub projektów dotyczących realizacji zadań publicznych,

przy czym:

a. **jednoznaczne określenie podmiotu** oznacza wskazanie potencjalnego wnioskodawcy, które obejmuje, co najmniej jego nazwę,

b. **strategiczne znaczenie** oznacza, że dany projekt został wskazany w dokumencie strategicznym lub implementacyjnym. Wskazanie to nie musi oznaczać podania konkretnego projektu, wystarczy wskazanie jego zakresu przedmiotowego,

c. **realizacja zadań publicznych** dotyczy uregulowanej ustawowo odpowiedzialności danego organu lub podmiotu za realizację określonych zadań publicznych.

Wybór projektu w trybie pozakonkursowym obejmuje: zgłoszenie projektu, identyfikację projektu, wezwanie do złożenia wniosku o dofinansowanie, ocenę projektu, rozstrzygnięcie w zakresie wyboru projektu do dofinansowania, przy czym:

1. Zgłoszenie projektu

IZ RPO WM uznaje za zgłoszone projekty wskazane w dokumentach strategicznych lub implementacyjnych odpowiadających zakresowi programu operacyjnego, programach wieloletnich lub dokumentach wynikających z warunkowości ex-ante oraz kontrakcie terytrorialnym. Projekty te nie wymagają zgłoszenia. Realizacja projektów w trybie pozakonkursowych jest możliwa włącznie w obszarach wskazanych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. IZ po podjęciu uchwały ws. propozycji projektów w trybie pozakonkursowym uznanych za zgłoszone i wskazane do objęcia procedurą identyfikacji wzywa potencjalnego beneficjenta do złożenia niezbędnych dokumentów do przeprowadzenia pełnej procedury identyfikacji projektu (nie dotyczy Strategii ZIT).

W innych przypadkach procedura zgłaszania oraz przyjmowania zgłoszeń projektów w trybie pozakonkursowym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 odbywa się w następujący sposób:

a) IZ RPO WM zamieszcza na stronie internetowej właściwej do funduszy europejskich informację o możliwości zgłaszania projektów przewidzianych do realizacji w trybie pozakonkursowym.

Publikowana informacja zawiera m.in.:

- obszar tematyczny/dziedzinę, w ramach których można zgłaszać propozycje projektów w trybie pozakonkursowym,
- instytucję, do której należy zgłosić propozycję projektu w trybie pozakonkursowym,
- formę zgłoszenia projektu,
- katalog podmiotów uprawnionych do zgłaszania propozycji projektów w trybie pozakonkursowym, w ramach poszczególnych obszarów tematycznych/dziedzin RPO WM,
- termin przesyłania zgłoszenia projektu,
- przesłanki, w zakresie których będą weryfikowane projekty w procesie identyfikacji.

b) Zakres informacji wskazanych w zgłoszeniu projektu w trybie pozakonkursowym obejmuje w szczególności:

- tytuł projektu,
- opis zakresu rzeczowego,
- wnioskodawcę projektu,
- wartość projektu, w tym wnioskowana wartość dofinansowania oraz wartość wkładu własnego.
- termin realizacji projektu (rozpoczęcie i zakończenie).

c) Zgłoszenie projektu powinno być dokonane w formie pisemnej i zostać skierowane do Zarządu Województwa Małopolskiego – IZ RPO WM.

d) Uprawnionymi do zgłoszenia projektu są podmioty, wpisujące się w katalog potencjalnych beneficjentów w ramach danego obszaru tematycznego/dziedziny objętych możliwością dofinansowania ze środków RPO WM, wskazane w informacji o możliwości zgłaszania projektów.

e) Zgłoszenia należy dokonać terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia publikacji informacji. Zgłoszenia projektów przesłane poza wyznaczonym terminem nie będą rozpatrywane.

f) Zgłoszony projekt zostanie poddany weryfikacji celem ustalenia możliwości objęcia procedurą identyfikacji.

W ramach trybu pozakonkursowego przewiduje się możliwość integrowania projektów.

2. Identyfikacja projektu

W ramach procesu identyfikacji dokonuje się wstępnej weryfikacji projektu pod względem możliwości uzyskania dofinansowania. Weryfikacja projektu prowadzona jest w oparciu o kartę projektu i dotyczy w szczególności:

- spełnienia przesłanek, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy wdrożeniowej,
- zgodności projektu z celami szczegółowymi lub rezultatami odpowiednich priorytetów programu operacyjnego, rozumianej przede wszystkim, jako stopień, w którym projekt przyczyni się do realizacji założonych celów szczegółowych lub rezultatów odpowiednich priorytetów programu,
- możliwości realizacji w ramach kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów,
- wykonalności, przez którą należy rozumieć możliwość zrealizowania przedsięwzięcia i osiągnięcia jego celów m.in. w świetle zaproponowanych ram czasowych lub przedstawionego planu poszczególnych zadań w ramach projektu.

Identyfikacja projektu następuje w wyniku weryfikacji karty projektu i kończy się podjęciem przez IZ RPO WM uchwały w przedmiocie identyfikacji projektu pozakonkursowego. Identyfikacja projektów ZIT następuje na etapie opiniowania Strategii ZIT przez IZ RPO WM. Zidentyfikowanie projektu skutkuje:

- ostatecznym uznaniem projektu za projekt, do którego zastosowanie znajdzie tryb pozakonkursowy;
- zobowiązaniem IZ RPO WM do wpisania projektu w celach informacyjnych do wykazu projektów zidentyfikowanych, stanowiącego załącznik do SzOOP. Wpis ten następuje najpóźniej w okresie 3 miesięcy od dnia zidentyfikowania projektu;
- zobowiązaniem potencjalnego wnioskodawcy do przystąpienia do opracowywania wniosku o dofinansowanie i złożenia go w określonym przez właściwą instytucję terminie;
- uruchomieniem monitoringu i ewentualnego wsparcia przygotowania zidentyfikowanego projektu ze środków programu operacyjnego.

Wykaz projektów zidentyfikowanych może podlegać aktualizacji polegającej na usunięciu projektu z wykazu, dodaniu nowego projektu do wykazu lub zmianie informacji dotyczących danego projektu zawartych w wykazie.

3. Wezwanie do złożenia wniosku o dofinansowanie

IZ RPO WM lub IP ZIT (w zakresie projektów wynikających ze Strategii ZIT) wzywa do złożenia wniosku o dofinansowanie. Wezwanie zawiera informacje wskazane *w ustawie o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 z pózn. zm. oraz Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020*.

W przypadku niezłożenia wniosku o dofinansowanie w wyznaczonym terminie właściwa instytucja ponownie wzywa potencjalnego wnioskodawcę do złożenia wniosku o dofinansowanie, wyznaczając ostateczny termin. W przypadku bezskutecznego upływu ostatecznego terminu projekt podlega wykreśleniu z wykazu projektów zidentyfikowanych stanowiącego załącznik do SzOOP.

4. Ocena projektu

Zasady prowadzenia oceny projektu uregulowane są w *Regulaminie przygotowania i oceny projektów realizowanych w trybie pozakonkursowym*.

Przed rozpoczęciem oceny wniosku o dofinansowanie projektu możliwae jest uzupełnienie w nim braków w zakresie warunków formalnych oraz poprawa oczywistych omyłek.

Ocena wniosku o dofinansowanie projektu prowadzona jest w oparciu o kryteria wyboru projektów w ramach RPO WM 2014-2020. Planowany okres trwania oceny wniosku o dofinansowanie projektu wynosi odpowiednio do 45 dni (w odniesieniu do EFS) oraz do 120 dni kalendarzowych (wodniesieniu do EFRR). Okres ten rozpoczyna się pierwszego dnia po złożeniu wniosku i przebiega w dwóch etapach: ocena formalna (odpowiednio 15 i 60 dni) i ocena merytoryczna (odpowiednio 30 i 60 dni).

Ocena projektu znajdującego się w Wykazie projektów zidentyfikowanych przez Instytucję Zarządzającą RPO WM w ramach trybu pozakonkursowego kończy się oceną pozytywną i wyborem projektu do dofinansowania lub oceną negatywną.

5. Rozstrzygnięcie w zakresie wyboru projektu do dofinansowania

W przypadku pozytywnego wyniku oceny Zarząd Województwa Małopolskiego zatwierdza w drodze uchwały projekt wybrany do dofinansowania, w ramach kwoty środków przeznaczonych na jego realizację. Informacja o wybraniu projektu do dofinansowania publikowana jest na portalu: www.funduszeeuropejskie.gov.pl oraz na stronie internetowej www.rpo.malopolska.pl.

III. Główne etapy wyboru projektów

Etap przedkonkursowy

W ramach wybranych działań i poddziałań RPO WM przewiduje się prowadzenie naborów o ograniczonym zakresie przedmiotowym, podmiotowym lub terytorialnym. W przypadku tego typu naborów wsparcie mogą uzyskać wyłącznie przedsięwzięcia lub typy przedsięwzięć zidentyfikowane na etapie przedkonkursowym w ramach:

a. uzgodnienia pomiędzy IZ RPO WM a ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego w przedmiocie przedsięwzięć priorytetowych dotyczących infrastruktury badawczej sektora nauki, ujętych w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Małopolskiego, w wyniku

pozytywnej oceny proponowanych inwestycji dokonanej przez ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego,

b. uzgodnienia i pozytywnego zaopiniowania przez IZ RPO WM Strategii ZIT,

c. uzgodnienia z IZ RPO WM programów rewitalizacji (etap przedkonkursowy w ramach działań 11.1, 11.2 i 11.4) oraz uzgodnienia i pozytywnego zaopiniowania przez IZ RPO WM planów rozwoju uzdrowisk oraz planów rozwoju zbiorników wodnych.

Zakres wsparcia i zasady realizacji określone w RPO WM oraz SzOOP stanowią podstawę merytoryczną dla procesu przygotowania, uzgadniania lub opiniowania dokumentów zawierających wykazy przedsięwzięć lub typy przedsięwzięć rekomendowanych do objęcia wsparciem w ramach odpowiednich działań i poddziałań programu regionalnego.

Weryfikacja propozycji przedsięwzięć następuje w ramach i w trybie przewidzianym dla przygotowania lub opiniowania dokumentów, o których mowa w lit. a-d. Etap ten nie jest jednak częścią procedury konkursowej, co oznacza, że ocena propozycji przedsięwzięć dokonywana w tym zakresie nie jest oceną prowadzoną w oparciu o kryteria zatwierdzone przez KM RPO WM.

Etapy oceny:

W systemie wyboru projektów obligatoryjnymi etapami oceny są: ocena formalna i merytoryczna. Istnieje możliwość łączenia etapu oceny formalnej i merytorycznej w jeden etap oceny. Po każdym etapie wnioskodawcy uzyskują informację o wynikach przeprowadzonej oceny.

Preselekcja – etap może mieć zastosowanie w ramach EFS
Ocena formalna – etap ma zastosowanie w ramach EFRR i EFS

a. Etap zgłoszenia beneficjentowi braków formalnych
b. Etap właściwej oceny formalnej

Ocena będzie prowadzona metodą zerojedynkową

Ocena merytoryczna – etap ma zastosowanie w ramach EFRR i EFS

Elementem oceny merytorycznej w ramach EFRR jest **ocena finansowa**. Ocena ta prowadzona jest metodą zerojedynkową. **Właściwa ocena merytoryczna** prowadzona jest w większości metodą punktową oraz przy użyciu wag dla danych kryteriów i/lub też określeniu minimum i maksimum punktowego wymaganego w ramach poszczególnych kryteriów.

W przypadku **osi priorytetowych 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 oraz 11 i 12** warunkiem pozytywnej weryfikacji na etapie oceny merytorycznej jest uzyskanie przez projekt **łącznie co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów**, stanowiącej sumę punktów możliwych do uzyskania w kryteriach punktowych dla danego działania / poddziałania. W przypadku **osi priorytetowych 8, 9, 10** warunkiem pozytywnej weryfikacji na etapie oceny merytorycznej jest uzyskanie **minimum 60% punktów w ramach każdego z kryteriów punktowych**, dla których ustalona została zasada minimum punktowego.

Negocjacje – etap może mieć zastosowanie w ramach EFS.

Ocena strategiczna – etap może mieć zastosowanie w ramach EFS.

Dopuszcza się także ocenę projektów mającą **charakter wyłącznie logiczny** *tak, nie*. Niespełnienie któregokolwiek kryterium skutkuje negatywną oceną projektu.

IV. INSTYTUCJE W SYSTEMIE WYBORU PROJEKTÓW

Oceny spełniania kryteriów przez projekt dokonuje Komisja Oceny Projektów (KOP), której sposób działania określa regulamin pracy KOP. W skład KOP wchodzą pracownicy IOK.

Rolę instytucji właściwych w systemie wyboru projektów w ramach RPO WM pełnią:

a. IZ RPO WM,

b. Instytucje Pośredniczące (IP): Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości (IP MCP), Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie (IP WUP), Stowarzyszenie Metropolia Krakowska (IP ZIT).

W skład KOP mogą wchodzić eksperci. W pracach KOP mogą uczestniczyć przedstawiciele instytucji nadrzędnych w stosunku do IOK w systemie wdrażania programu operacyjnego oraz partnerzy. Osoby te nie dokonują oceny projektów, jednak uczestniczą w pracach KOP w charakterze obserwatorów.

W zależności od potrzeb zidentyfikowanych przez IOK oraz specyfiki działania lub poddziałania objętego naborem – na poszczególnych etapach wyboru projektów lub w ramach poszczególnych kryteriów ocenę prowadzić mogą:

- wyłącznie pracownicy IOK,
- wyłącznie eksperci,
- pracownicy IOK oraz eksperci.

W formule panelu ekspertów może być prowadzona:

- ocena finansowa i merytoryczna w ramach EFRR
- ocena strategiczna w ramach EFS.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia wysokiej jakości systemu oceny projektów prowadzona będzie polityka szkoleniowa skierowana do osób uczestniczących w procesie wyboru projektów współfinansowanych ze środków EFS w ramach RPO WM. Polityka szkoleniowa może być w szczególności realizowana poprzez udział osób dokonujących wyboru projektów w programie szkoleniowym. Realizacja programu szkoleniowego potwierdzana jest certyfikatem.

Podstawowe zasady dotyczące roli ekspertów w procesie wyboru projektów oraz zasady obowiązujące kandydatów na ekspertów określają w szczególności wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020.

Po zakończeniu oceny danego projektu IOK przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy pisemną informację, która zawiera co najmniej wyniki oceny jego projektu wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem punktacji otrzymanej przez projekt lub informacji o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów. Zakończenie oceny projektu oznacza sytuację, w której: (a) projekt został pozytywnie oceniony oraz został wybrany do dofinansowania, lub (b) projekt został negatywnie oceniony w rozumieniu art. 53 ust. 2 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Jeżeli projekt został oceniony negatywnie, IOK stosownie poucza wnioskodawcę o możliwości wniesienia protestu, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy.

Rozstrzygnięcie konkursu następuje przez zatwierdzenie listy projektów, o której mowa w art. 45 ust. 6 ustawy. Rozstrzygnięcie konkursu jest równoznaczne z uznaniem wyników dokonanej oceny projektów oraz podjęciem decyzji w zakresie wyboru do dofinansowania.

TRYBY I ŚCIEŻKI WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH RPO WM

oś priorytetowa	działanie	poddziałanie	typ projektu	tryb wyboru	ścieżka wyboru	instytucja właściwa w zakresie wyboru projektów
1. GOSPODARKA WIEDZY	1.1	-	A	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
	1.2	1.2.1	A, B	konkursowy	nabór otwarty	IP MCP
		1.2.2	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
		1.2.3	A, B	konkursowy	nabór otwarty	IP MCP
	1.3	-	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
		-	B	pozakonkursowy	-	IP MCP
2. CYFROWA MAŁOPOLSKA	2.1	2.1.1	A, B, C	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
				pozakonkursowy	-	IZ
		2.1.2	A, B	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
				pozakonkursowy	-	IZ
		2.1.3	A	pozakonkursowy	-	IZ
		2.1.4	A	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
				pozakonkursowy	-	IZ
		2.1.5	A	pozakonkursowy	-	IZ
3. PRZEDSIĘBIORCZA MAŁOPOLSKA	3.1	3.1.1	A	pozakonkursowy	ZIT	IZ / IP ZIT
		3.1.2	A	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
	3.2	-	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
			B	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
	3.3	3.3.1	A, B, C, D	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
		3.3.2	A, B	konkursowy	nabór otwarty / nabór zamknięty od 2017 roku	IP MCP
	3.4	3.4.1	A	pozakonkursowy	-	IP MCP
		3.4.2	A	pozakonkursowy	-	IP MCP
		3.4.3	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
		3.4.4	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
			B	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
		3.4.5	A	konkursowy	nabór otwarty / nabór zamknięty od 2017 roku	IP MCP
4. REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA	4.1	4.1.1	A, B, C, D	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
		4.1.2	A	konkursowy	nabór otwarty	IZ
	4.2	-	A, B, C, D	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
	4.3	4.3.1	A	pozakonkursowy	ZIT	IZ / IP ZIT
		4.3.2	A	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
		4.3.3	A	konkursowy	nabór otwarty	IZ
			B	pozakonkursowy	-	IZ
		4.3.4	A	pozakonkursowy	-	IP MCP
	4.4	4.4.1	A	pozakonkursowy	ZIT	IZ / IP ZIT

		4.4.2	A, B	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
		4.4.3	A	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
	4.5	4.5.1	A, B, C, D	pozakonkursowy	ZIT	IZ / IP ZIT
		4.5.2	A, B, C, D B	konkursowy pozakonkursowy	nabór zamknięty (SPR) -	IZ
		4.5.3	A	pozakonkursowy	-	IZ
5. OCHRONA ŚRODOWISKA	5.1	5.1.1	A, B, C	konkursowy	nabór otwarty	IZ
			D	konkursowy	nabór otwarty	IZ
		5.1.2	A, B	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
	5.2	5.2.1	A, B, C	pozakonkursowy	ZIT	IZ / IP ZIT
		5.2.2	A, B, C	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
	5.3	5.3.1	A, B, C	pozakonkursowy	ZIT	IZ / IP ZIT
		5.3.2	A, B, C	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
6. DZIEDZICTWO REGIONALNE	6.1	6.1.1	A	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
		6.1.2	A	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
		6.1.3	A, B	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
		6.1.4	A	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
		6.1.5	A	pozakonkursowy	-	IZ
	6.2	-	A, B	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
			C	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
			D	konkursowy	nabór zamknięty	IZ
	6.3	6.3.1	A	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
		6.3.2	A	konkursowy	nabór zamknięty (PRU)	IZ
		6.3.3	A	konkursowy	nabór zamknięty (PRZW)	IZ
7. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA	7.1	7.1.1	A, B	konkursowy	nabór otwarty	IZ
		7.1.2	A	pozakonkursowy	ZIT	IZ / IP ZIT
		7.1.3	A	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
	7.2	7.2.1	A, B	pozakonkursowy	-	IZ
		7.2.2	A	pozakonkursowy	-	IZ
		7.2.3	A	pozakonkursowy	-	IZ
		7.2.4	A	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
8. RYNEK PRACY	8.1	-	A	pozakonkursowy	-	IP WUP
	8.2	-	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP
			B	pozakonkursowy	-	IP WUP
	8.3	8.3.1	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP
		8.3.2	A	pozakonkursowy	-	IP MCP
	8.4	8.4.1	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP
		8.4.2	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP
	8.5	-	A, B	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP
		-	C	pozakonkursowy	-	IP WUP
	8.6	8.6.1	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP

			B	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP
		8.6.2	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP
			B	konkursowy	nabór zamknięty	IP WUP
9. REGION SPÓJNY SPOŁECZNIE	9.1	9.1.1	A	konkursowy	nabór otwarty / nabór zamknięty od 2017 roku	IP MCP
		9.1.2	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
	9.2	9.2.1	A, B	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
			C	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
			D	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
			E	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
		9.2.2	A, B	konkursowy	nabór zamknięty (ZIT)	IP MCP / IP ZIT
			C	konkursowy	nabór zamknięty (ZIT)	IP MCP / IP ZIT
		9.2.3	A, B	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IP MCP
			C	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IP MCP
	9.3	-	A	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
			B	pozakonkursowy	-	IP MCP
10. WIEDZA I KOMPETENCJE	10.1	10.1.1	A, B	konkursowy	nabór zamknięty (ZIT)	IP MCP / IP ZIT
		10.1.2	A, B	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IP MCP
		10.1.3	A, B, C	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
		10.1.4	A	pozakonkursowy	-	IP MCP
			B	konkursowy	nabór zamknięty / nabór otwarty od 2017 roku	IP MCP
		10.1.5	A, B	pozakonkursowy	-	IP MCP
			C	konkursowy	nabór zamknięty	IP MCP
	10.2	10.2.1	A, B, C	konkursowy	nabór zamknięty (ZIT)	IP MCP / IP ZIT
		10.2.2	A, B, C	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IP MCP
		10.2.3	A, B, C, D	pozakonkursowy	-	IP MCP
		10.2.4	A	pozakonkursowy	-	IP MCP
	10.3	-	A	pozakonkursowy	-	IP MCP
11. REWITALIZACJA PRZESTRZENI REGIONALNEJ	11.1	11.1.1	A, B, C, D, E, F	konkursowy	nabór zamknięty (PR)	IZ
		11.1.2	A, B, C, D, E, F	konkursowy	nabór zamknięty (PR)	IZ
	11.2	-	A, B, C, D, E, F	konkursowy	nabór zamknięty (PR)	IZ
	11.3	-	A	pozakonkursowy	-	IP MCP
	11.4	-	A, B, C, D, E, F	konkursowy	nabór zamknięty (PR)	IZ
12. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	12.1	12.1.1	A	pozakonkursowy	-	IZ
		12.1.2	A	konkursowy	nabór otwarty	IZ
		12.1.3	A	konkursowy	nabór zamknięty (SPR)	IZ
		12.1.4	A	pozakonkursowy	ZIT	IZ / IP ZIT
	12.2	-	A	pozakonkursowy	-	IZ

13. POMOC TECHNICZNA	13.1	-	A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N,O	pozakonkursowy	-	IZ

V. SPECYFICZNE SCHEMATY WYBORU PROJEKTÓW W RAMACH RPO WM

Z uwagi na specyfikę podmiotową, przedmiotową lub terytorialną, w wybranych działaniach i poddziałaniach RPO WM, przewiduje się zastosowanie **specyficznych schematów wyboru projektów**:

a. w ramach trybu konkursowego specyficzne schematy wyboru projektów mają zastosowanie w odniesieniu do: **projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, projektów wynikających z lokalnych programów i planów rozwoju dotyczących rewitalizacji, uzdrowisk i zbiorników wodnych, projektów współfinansowane ze środków EFS w ramach realizacji Strategii ZIT,**

b. w ramach trybu pozakonkursowego specyficzna ścieżka wyboru obejmuje **projekty współfinansowane ze środków EFRR, wynikające ze Strategii ZIT.**

W ramach poddziałań 3.1.2, 4.3.2, 4.4.2, 4.4.3, 4.5.2, 5.2.2, 5.3.2, 6.1.4, 6.3.1, 7.1.3, 7.2.4, 12.1.3 IZ RPO WM ogłasza nabory ograniczone terytorialnie, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości podziału alokacji środków na poszczególne subregiony.

W ramach poddziałań 9.2.3, 10.1.2, 10.2.2 IP MCP ogłasza nabory ograniczone terytorialnie w ramach wydzielonych alokacji dla danego subregionu w danym poddziałaniu.

Specyficzny schemat wyboru projektów badawczo-rozwojowych w ramach poddziałania 1.2.1 jest elementem nowych zasad wyboru i realizacji projektów innowacyjnych przedsiębiorstw. Podejście przyjęte przez IZ RPO WM w tym obszarze wynika z analizy doświadczeń z realizacji podobnych typów przedsięwzięć w perspektywie 2007-2013 oraz jest odpowiedzią na oczekiwania i postulaty kierowane przez środowisko przedsiębiorstw – w toku konsultacji dokumentów programowych określających zasady wydatkowania funduszy europejskich przeznaczonych na wspieranie badań, rozwoju technologicznego i innowacji w perspektywie 2014-2020.

Schemat 3. Tryb konkursowy: PROJEKTY BADAWCZO-ROZWOJOWE PRZEDSIĘBIORSTW (poddziałanie 1.2.1)[1]

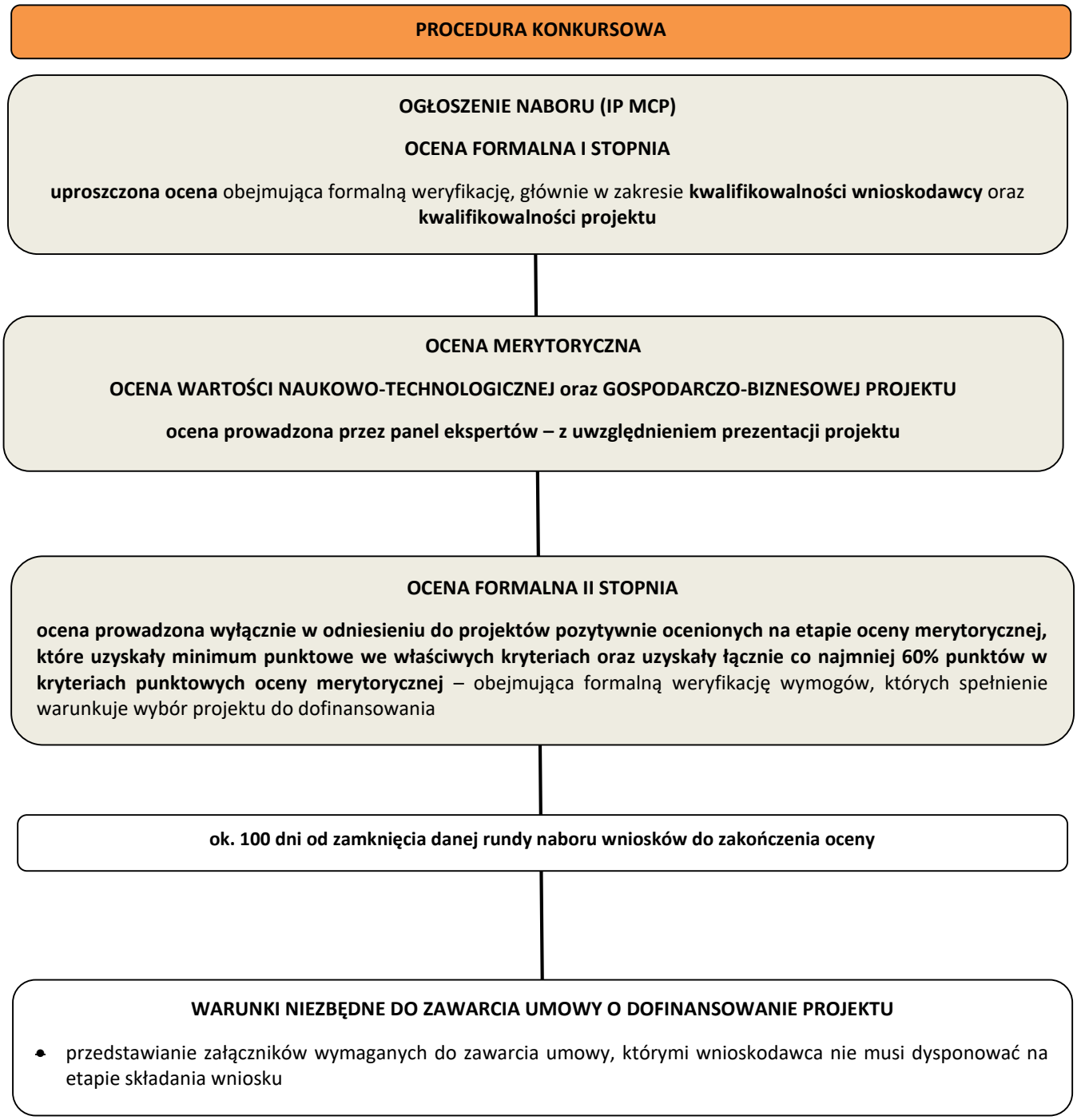

[1] Termin 100 dni, określony w schemacie dla poddziałania 1.2.1 rozumiany jest jako termin, do zachowania którego IOK będzie dążyć w procedurze oceny projektów, z zastrzeżeniem, że w przypadku wpływu dużej liczby wniosków o dofinansowanie w ramach danej rundy naboru okres ten może ulec wydłużeniu.

Schemat 4. Tryb konkursowy: LOKALNE PLANY ROZWOJU – REWITALIZACJA, UZDROWISKA I ZBIORNIKI WODNE (poddziałania 6.3.2, 6.3.3 oraz działania 11.1, 11.2, 11.4)

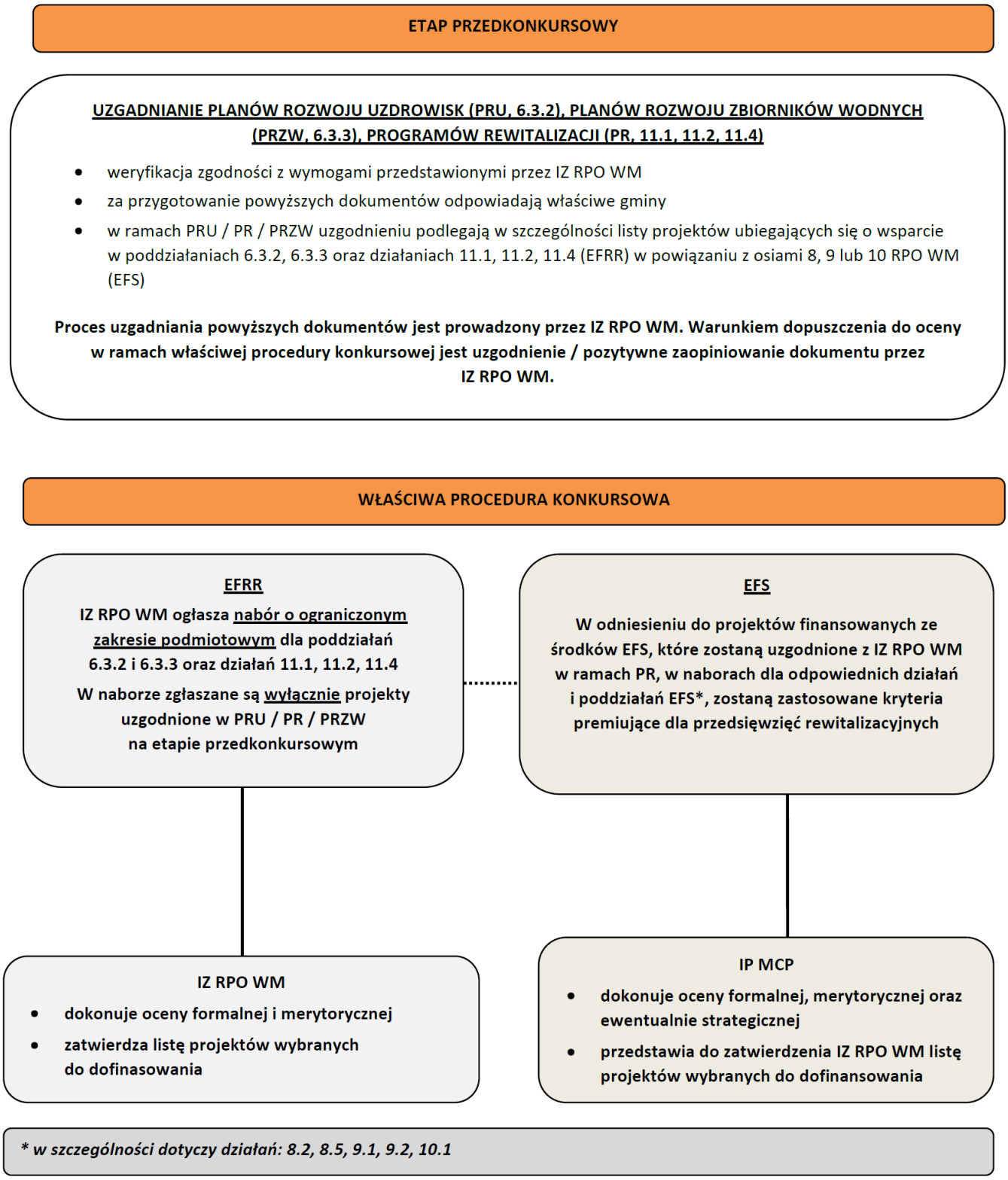

Schemat 5. Tryb pozakonkursowy (EFRR): ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (poddziałania 3.1.1, 4.3.1, 4.4.1, 4.5.1, 5.2.1, 5.3.1, 7.1.2, 12.1.4)

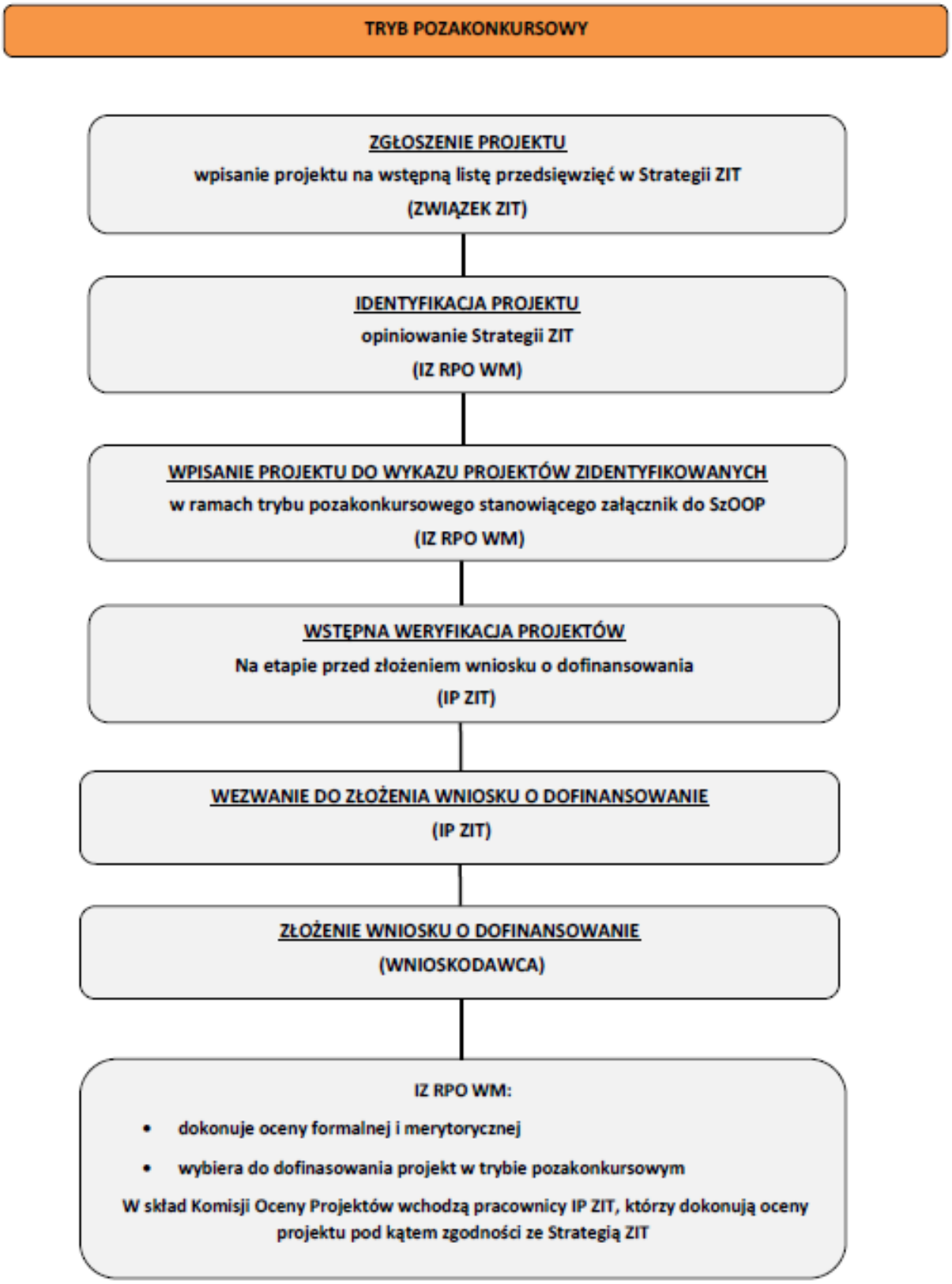

Schemat 6. Tryb konkursowy (EFS): ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE (poddziałania 9.2.2, 10.1.1, 10.2.1)

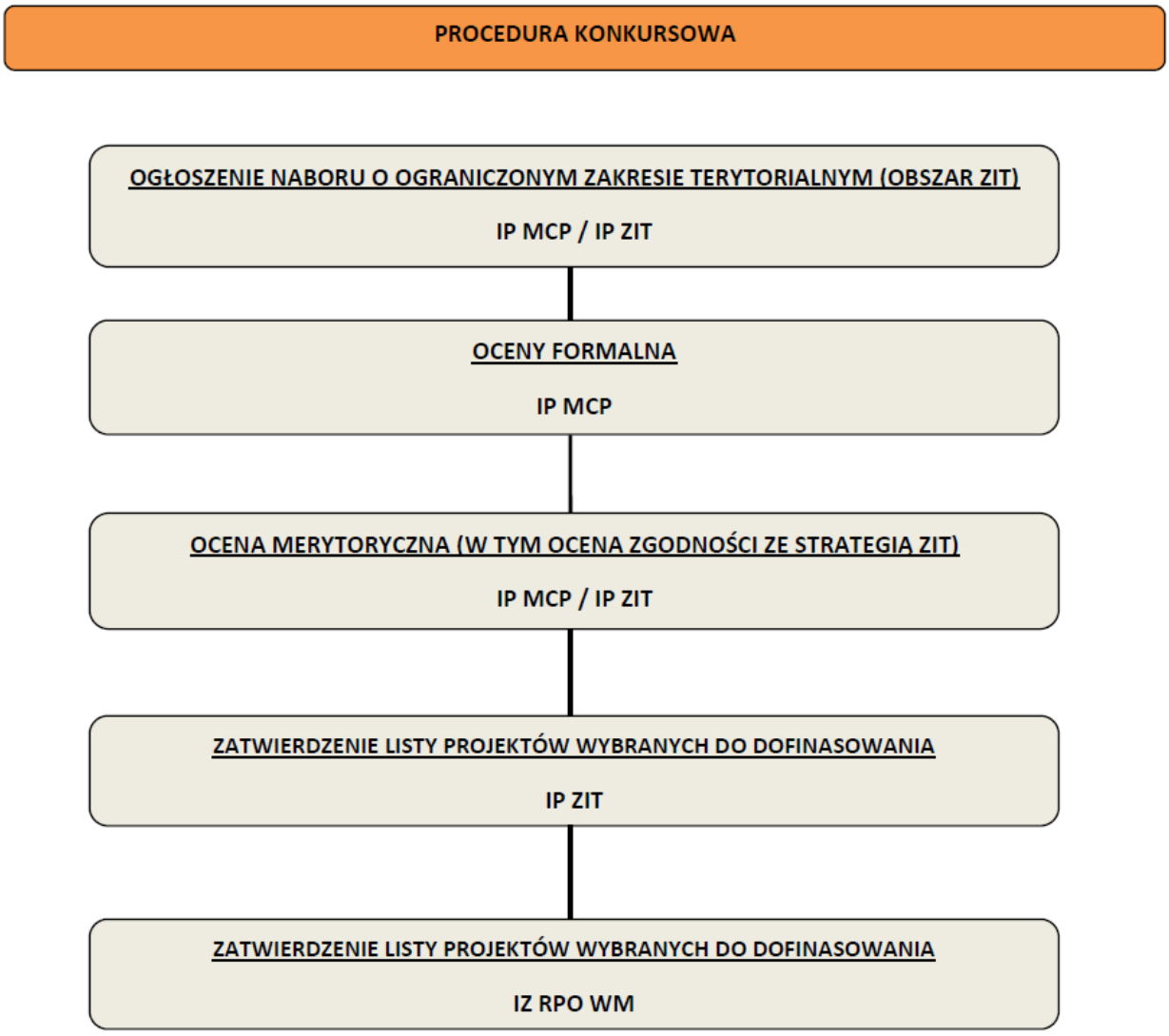

II. OPIS OSI PRIORYTETOWYCH

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

1 Oś Priorytetowa GOSPODARKA WIEDZY

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem osi priorytetowej jest wzrost innowacyjności gospodarki regionalnej, wyrażający się głównie zwiększeniem nakładów na działalność badawczo-rozwojową.

W ramach osi priorytetowej 1. wspierane będą interwencje przyczyniające się do wzmacniania badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, w obszarach tzw. inteligentnej specjalizacji Małopolski, wynikających z Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego.

Przy zachowaniu komplementarności wobec instrumentów krajowych i unijnych, interwencja osi priorytetowej skoncentrowana zostanie na działaniach służących zwiększeniu aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw, prowadzącej do wytworzenia i przygotowania do wprowadzenia na rynek nowych lub znacząco ulepszonych produktów, procesów i usług. Poprawa dostępu, szczególnie podmiotów z sektora MŚP, do wysokiej jakości usług wspierających działalność B+R+I oraz zwiększenie dostępu do kapitału przeznaczonego na finansowanie tego typu działalności w przedsiębiorstwach przyczyni się do stopniowego wzrostu poziomu nakładów na badania i rozwój ponoszonych przez sektor prywatny, a w konsekwencji do zwiększenia poziomu innowacyjności przedsiębiorstw w Małopolsce.

W uzupełniającym zakresie wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia mające na celu rozszerzenie dostępu, w szczególności przedsiębiorstw, do zasobów nowoczesnej infrastruktury badawczej. Wdrożenie, w większym zakresie, mechanizmu umożliwiającego wykorzystanie wspartej infrastruktury B+R do działalności gospodarczej lub współfinansowania publicznej infrastruktury badawczej ze środków prywatnych wzmocni współpracę przedsiębiorstw z sektorem nauki oraz proinnowacyjnym otoczeniem biznesu.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	230 018 348
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 1.1 INFRASTRUKTURA BADAWCZA SEKTORA NAUKI	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia służące wzmocnieniu potencjału infrastrukturalnego sektora naukowo-badawczego oraz zdolności do podejmowania współpracy z sektorem biznesu w zakresie działalności badawczo-rozwojowej. **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia dotyczące budowy lub modernizacji infrastruktury badawczej.** Wyłączone ze wsparcia będą inwestycje w infrastrukturę dydaktyczną. W ramach realizowanych inwestycji możliwe będzie uzupełniające wsparcie infrastruktury towarzyszącej, stanowiącej element uzupełniający względem zasadniczego przedmiotu projektu, tj. infrastruktury badawczej, pod warunkiem wykazania przez Wnioskodawcę, że infrastruktura ta przyczynia się do szerszej realizacji celów projektu (w kontekście wydajności infrastruktury lub zakresu planowanej działalności badawczej). W odniesieniu do wspieranych przedsięwzięć zastosowanie mają następujące zasady: • zgodność przedsięwzięcia z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Małopolskiego, Badanie zgodności z obszarami regionalnej inteligentnej specjalizacji służy realizacji zasady warunkowości ex-ante w celu tematycznym 1 oraz ma zastosowanie do wszystkich instrumentów 1 osi priorytetowej RPO WM. Obszary regionalnej inteligentnej specjalizacji oraz ich zakres podlegają okresowemu przeglądowi i aktualizacji w oparciu o system monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego oraz zachodzące zmiany społeczno-gospodarcze.

	• uwzględnienie przedsięwzięcia w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Małopolskiego, stanowiącym mechanizm koordynacji na poziomie krajowym, który zapewnia weryfikację propozycji przedsięwzięć w celu unikania powielania istniejących zasobów, a także ocenę planów badawczych w kontekście uzasadnienia dla inwestycji w infrastrukturę B+R oraz możliwości zastosowania wyników działalności badawczej w gospodarce, • możliwie wysoki udział współfinansowania ze źródeł prywatnych, co oznacza, że preferowane będą projekty przewidujące zwiększony udział części gospodarczej w całkowitych wydatkach kwalifikowanych projektu i/lub zaangażowanie wkładu pochodzącego od przedsiębiorcy / przedsiębiorców w wydatkach kwalifikowanych projektu, • mechanizm umożliwiający wykorzystanie wspartej infrastruktury B+R do działalności gospodarczej, oznaczający zdolność do generowania przychodów z prowadzonej działalności badawczej, • komplementarność rozumiana, jako dopełnienie istniejących zasobów, w tym powstałych w ramach wsparcia udzielonego w perspektywie 2007-2013, • w przypadku, gdy infrastrukturę badawczą wykorzystuje się do prowadzenia zarówno działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej: finansowanie, koszty i dochody z każdego rodzaju działalności należy rozliczać osobno, konsekwentnie stosując obiektywnie uzasadnione zasady rachunku kosztów, • cena ustalana za prowadzenie i użytkowanie infrastruktury, odpowiadająca cenie rynkowej, • dostępność wytworzonej w ramach przedsięwzięcia infrastruktury B+R dla zainteresowanych podmiotów, w szczególności przedsiębiorstw na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach. **W ramach działania wsparcie mogą uzyskać przedsięwzięcia służące:** **a) działalności gospodarczej** – w schemacie finansowania opartym na pomocy publicznej, zapewniającym możliwość wykorzystania wspartej infrastruktury w pełnym zakresie do prowadzenia działalności gospodarczej; **b) działalności gospodarczej i niegospodarczej** – w schemacie, w którym przewiduje się wydzielenie w ramach projektu: • części gospodarczej infrastruktury, której udział wynosi **co najmniej 30%** kosztów kwalifikowanych w ramach projektu, • części niegospodarczej infrastruktury, z zastrzeżeniem, że infrastruktura powstała w ramach projektu będzie wykorzystywana do działalności gospodarczej w zakresie przekraczającym 20% całkowitej rocznej wydajności tej infrastruktury (tj. całkowitych rocznych zasobów, o których mowa w dokumencie pn. Komunikat Komisji: Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (2014/C 198/01)). Przez **część gospodarczą infrastruktury** rozumie się część projektu przeznaczoną do prowadzenia działalności gospodarczej takiej jak np. wynajem infrastruktury, świadczenie usług na rzecz przedsiębiorstw, realizację badań kontraktowych (na zlecenie), które odbywają się na zasadach rynkowych, która jest finansowana zgodnie ze schematem pomocy publicznej. Przez **część niegospodarczą infrastruktury** rozumie się część projektu sfinansowaną ze środków publicznych i przeznaczoną do prowadzenia w takich rodzajów działalności niegospodarczej takiej jak: a) zasadnicza działalność organizacji prowadzących badania i infrastruktur badawczych, w szczególności: • niezależna działalność badawczo-rozwojowa mająca na celu powiększanie zasobów wiedzy i lepsze zrozumienie, w tym badania i rozwój w ramach współpracy, kiedy to organizacja prowadząca badania lub infrastruktura badawcza podejmuje skuteczną współpracę,

	• szerokie rozpowszechnianie wyników badań na zasadzie niedyskryminacji i braku wyłączności, np. przez nauczanie, dostępne bazy danych, otwarte publikacje i otwarte oprogramowanie; b) działania związane z transferem wiedzy, jeżeli są one prowadzone przez organizację prowadzącą badania lub infrastrukturę badawczą (w tym przez ich działy lub jednostki zależne) albo wspólnie z innymi podmiotami tego typu lub w imieniu innych podmiotów tego typu, a wszelkie zyski z tych działań są reinwestowane w zasadniczą działalność organizacji prowadzących badania lub infrastruktur badawczych. Zlecenie wykonania odpowiednich usług stronom trzecim w drodze procedury otwartej pozostaje bez uszczerbku dla niegospodarczego charakteru takiej działalności. Ocena przedsięwzięć ubiegających się o dofinansowanie dokonywana będzie w szczególności w oparciu o plan gospodarczego wykorzystania infrastruktury B+R (biznesplan). W ramach powyższego planu określona zostanie wartość **wskaźnika dotyczącego poziomu przychodów z działalności prowadzonej przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej,** z zastrzeżeniem, że wartość przedmiotowego wskaźnika należy odnosić do **przychodów pochodzących z działalności komercyjnej.** Przez przychody z **działalności komercyjnej** prowadzonej na wspartej infrastrukturze badawczej należy rozumieć przychody z działalności gospodarczej prowadzonej przy wykorzystaniu tej infrastruktury – w zakresie form, o których mowa w dokumencie pn. *Komunikat Komisji: Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną* (2014/C 198/01), tj.: a) wynajem infrastruktury, b) świadczenie usług na rzecz przedsiębiorstw, c) realizacja badań kontraktowych (na zlecenie), d) inne formy gospodarczego wykorzystania infrastruktury, takie jak odpłatne świadczenie usług badawczych na zlecenie oraz usług związanych z transferem wiedzy niezależnie od statusu podmiotu zlecającego wykonanie tych usług (podmiot publiczny lub prywatny), z zastrzeżeniem, że ceny powyższych usług odpowiadają cenom rynkowym, a przychody uzyskiwane w związku z ich świadczeniem podlegają dokumentowaniu w postaci faktur lub innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej. Zobowiązanie do realizacji przez beneficjenta założonego wskaźnika będzie zawarte w umowie o dofinansowanie realizacji danego przedsięwzięcia. Beneficjenci będą zobowiązani do monitorowania oraz sprawozdawania Instytucji Zarządzającej informacji na temat przychodów z działalności gospodarczej generowanych w ramach wspartych przedsięwzięć. Wsparcie przyznane na realizację projektu w ramach działania 1.1 podlegać będzie proporcjonalnemu zmniejszeniu w przypadku, gdy założona przez beneficjenta wartość wskaźnika poziomu przychodów, o którym mowa powyżej nie zostanie osiągnięta w terminie określonym w umowie o dofinansowanie, nie później jednak niż na moment złożenia dokumentów zamknięcia programu. Instytucja Zarządzająca będzie przedstawiać Komisji Europejskiej informację na temat poziomu gospodarczego wykorzystania publicznej infrastruktury B+R. Zasady monitorowania i sprawozdawania informacji dotyczących gospodarczego wykorzystania wspartej infrastruktury zostaną określone przez Instytucję Zarządzającą w regulaminie konkursu oraz w umowie o dofinansowanie. **W ramach działania zastosowanie mają w szczególności następujące wymogi specyficzne dla przedsięwzięć dotyczących infrastruktury badawczej sektora nauki:** 1. projekt jest ujęty w Kontrakcie Terytorialnym dla Województwa Małopolskiego oraz został uzgodniony z ministrem właściwym ds. nauki i szkolnictwa wyższego, w trybie określonym w Kontrakcie Terytorialnym, 2. infrastruktura planowana w ramach projektu będzie zlokalizowana na terenie województwa małopolskiego, 3. spełniony jest warunek, zgodnie z którym wartość pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą nie przekracza 20 mln EUR, tj. progu pomocy powodującego obowiązek zgłoszenia, zgodnie z art. 4 pkt 1 lit. j) Rozporządzenia Komisji (UE) Nr

	651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, 4. wartość wydatków kwalifikowanych w odniesieniu do części projektu przeznaczonej do wykorzystania gospodarczego i tym samym objęta pomocą publiczną, stanowi co najmniej 30% wartości całkowitych wydatków kwalifikowanych w projekcie, 5. udział wkładu własnego Wnioskodawcy (pochodzącego z własnej działalności gospodarczej Wnioskodawcy lub środków prywatnych, pochodzących w szczególności z kredytów komercyjnych lub od przedsiębiorstw) w części gospodarczej projektu wynosi co najmniej 50% wartości całkowitych wydatków kwalifikowanych w ramach tej części projektu, 6. udział wkładu własnego Wnioskodawcy ponoszonego w formie pieniężnej wynosi co najmniej 2,5% wartości całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu. W przypadku, gdy projekt dotyczy rozwijania i/lub wykorzystania do celów związanych z działalnością gospodarczą, infrastruktury badawczej wspartej ze środków publicznych i wykorzystywanej wcześniej do działalności niegospodarczej – na etapie oceny projektów weryfikacji podlega ponadto, czy: 7. Wnioskodawca przeprowadził i przedstawił analizę potwierdzającą, że spełnione zostały warunki umożliwiające wykorzystanie tej infrastruktury do działalności gospodarczej, przy uwzględnieniu, że: a) w przypadku, gdy planowane jest prowadzenie działalności gospodarczej o charakterze działalności pomocniczej, przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury, weryfikacji podlega, czy: • Wnioskodawca przedstawił metodykę wykorzystania przedmiotowej infrastruktury do działalności gospodarczej w zakresie nie przekraczającym 20% całkowitej rocznej wydajności tej infrastruktury, (tj. całkowitych rocznych zasobów, o których mowa w komunikacie Komisji: *Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną* (2014/C 198/01) • przedstawiona metodyka została zatwierdzona przez właściwą instytucję uprzednio udzielającą wsparcia / instytucję będącą stroną umowy dotyczącej uprzedniego współfinansowania danej infrastruktury, b) w przypadku, gdy prowadzenie działalności gospodarczej przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury wymaga legalizacji pomocy publicznej, weryfikacji podlega, czy Wnioskodawca przedstawił decyzję Komisji Europejskiej w przedmiocie legalizacji pomocy lub przedstawił zobowiązanie do spełnienia tego warunku najpóźniej na dzień podpisania umowy o dofinansowanie. W przypadku stwierdzenia braku możliwości prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury – projekt nie może uzyskać pozytywnej oceny i nie może zostać wybrany do dofinansowania. **W ramach działania dopuszcza się możliwość zastosowania wsparcia w formule pomocy zwrotnej, o której mowa w art. 66 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz w art. 29a ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.** W przypadku zastosowania pomocy zwrotnej beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu środków w wysokości i na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie, w sytuacji: • wykorzystywania infrastruktury badawczej objętej projektem do działalności gospodarczej w zakresie większym niż wynikający z umowy o dofinansowanie, • braku realizacji wskaźnika przychodów z działalności komercyjnej prowadzonej przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej na poziomie określonym w umowie o dofinansowanie.	
6. *Cel szczegółowy działania*	Działanie 1.1	Zwiększone urynkowienie działalności badawczo-rozwojowej
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 1.1	(24) Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach (25) Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej

8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 1.1	Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R (27) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju
9. *Typy projektów*	Działanie 1.1	**INFRASTRUKTURA BADAWCZA SEKTORA NAUKI:** **A. infrastruktura badawcza w jednostkach naukowych**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 1.1	• jednostki naukowe • uczelnie • konsorcja naukowe reprezentowane przez lidera (beneficjenta), którym jest jednostka naukowa
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 1.1	Głównymi grupami docelowymi interwencji są przedsiębiorstwa, zespoły naukowo-badawcze, pracownicy naukowi, doktoranci oraz studenci biorący udział w projektach badawczych.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 1.1	50 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	Kontrakt Terytorialny dla Województwa Małopolskiego
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 1.1	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowanych*	Działanie 1.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia

		17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 1.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 1.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania będzie stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc inwestycyjną na infrastrukturę badawczą, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. Maksymalna wartość pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą: 20 mln EUR na infrastrukturę: w ramach działania nie przewiduje się wsparcia projektów, w przypadku których wnioskowana wartość pomocy publicznej przekracza próg pomocy powodujący obowiązek zgłoszenia, zgodnie z art. 4 pkt 1 lit. j) Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	85%, przy czym: • w odniesieniu do części projektu dotyczącej infrastruktury służącej działalności niegospodarczej (jeśli dotyczy) maksymalny poziom dofinansowania wynosi 100%, • w odniesieniu do projektu lub części projektu dotyczącej infrastruktury służącej działalności gospodarczej maksymalny poziom dofinansowania wynosi 50%. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w

		niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	zgodnie z zapisami w pkt 24 Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 1.1	15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych: 100 000 000 PLN
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 1.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 1.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 1.1	nie dotyczy

<table>
<tr><th colspan="3">Działanie 1.2 BADANIA I INNOWACJE W PRZEDSIĘBIORSTWACH</th></tr>
<tr><td rowspan="2">5. Nazwa działania/ poddziałania</td><td colspan="2">W ramach działania wspierane będą przedsięwzięcia ukierunkowane na:
• realizację projektów badawczo-rozwojowych (w przypadku projektów MŚP – wraz z wdrożeniem),
• rozwój infrastruktury badawczo-rozwojowej,
• wzmocnienie współpracy mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw z sektorem B+R w ramach projektów o małej skali wspieranych w formie bonów na innowacje.

W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady:
• zgodność z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Małopolskiego,
Badanie zgodności z obszarami regionalnej inteligentnej specjalizacji służy realizacji zasady warunkowości ex-ante w celu tematycznym 1 oraz ma zastosowanie do wszystkich instrumentów 1 osi priorytetowej RPO WM. Obszary regionalnej inteligentnej specjalizacji oraz ich zakres podlegają okresowemu przeglądowi i aktualizacji w oparciu o system monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego oraz zachodzące zmiany społeczno-gospodarcze.
• wspierane przedsięwzięcia powinny charakteryzować się: wysokim potencjałem do zastosowania wyników projektu w działalności gospodarczej, wysokim stopniem współpracy pomiędzy partnerami zaangażowanymi w realizację inwestycji, rzeczywistym zapotrzebowaniem na środki publiczne, istotnym znaczeniem dla gospodarki regionalnej, utrzymaniem trwałości i efektów realizacji projektu w regionie, pozytywnym wpływem na uzyskanie przez region pozycji lidera w danym obszarze (niszy), a także pozytywnym wpływem na środowisko naturalne,
• w przypadku projektów związanych z prowadzeniem badań i prac rozwojowych lub świadczeniem usług B+R, ich realizacja służyć powinna osiągnięciu końcowego etapu zaawansowania danego rozwiązania (produktu, usługi lub procesu), umożliwiającego wdrożenie wyników do działalności gospodarczej,
• wsparcie skoncentrowane zostanie na sektorze mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez:
— ustalenie limitu środków na wsparcie projektów, których beneficjentami są podmioty inne niż mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa (dotyczy poddziałania 1.2.1 typ projektu A oraz poddziałania 1.2.2),
— wprowadzenie preferencji dla projektów realizowanych przez MŚP i/lub w partnerstwie z MŚP bądź innymi podmiotami (dotyczy poddziałania 1.2.1 typ projektu A oraz poddziałania 1.2.2),
— organizowanie naborów dedykowanych podmiotom z sektora MŚP (dotyczy poddziałania 1.2.1 typ projektu B oraz poddziałania 1.2.3),
• w przypadku inwestycji dużych przedsiębiorstw wsparcie warunkowane będzie:
— zapewnieniem konkretnych efektów dyfuzji działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej do polskiej gospodarki, mierzone liczbą nowych miejsc pracy we wspieranych przedsiębiorstwach i/lub liczbą nowych etatów badawczych i/lub liczbą nowych naukowców we wspieranych jednostkach,
— zapewnieniem, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznego ubytku liczby miejsc pracy w istniejących lokalizacjach na terytorium Unii Europejskiej.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 1.2.1</td><td>PROJEKTY BADAWCZO-ROZWOJOWE PRZEDSIĘBIORSTW

typ projektu A:

Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia dotyczące realizacji badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych, w tym linii demonstracyjnych i pilotażowych, walidacji, włącznie z uruchomieniem pierwszej produkcji i przygotowaniem do wdrożenia wyników prac B+R w działalności gospodarczej, ale już nie samego wdrożenia.</td></tr>
</table>

		Typ projektu A obejmuje badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe (projekty, w których nie przewidziano prac rozwojowych nie mogą uzyskać dofinansowania). W zakresie wspieranych przedsięwzięć możliwe będzie: • nabycie wyników badań lub prac rozwojowych, jeżeli celem przedsięwzięcia jest prowadzenie dalszych prac badawczo-rozwojowych, zmierzających do opracowania innowacyjnego rozwiązania w oparciu o prace B+R dotyczące nowych właściwości danej technologii lub możliwości jej zastosowania w nowych warunkach związanych z indywidualnymi potrzebami danego przedsiębiorstwa, • przygotowanie prototypów doświadczalnych, • tworzenie instalacji demonstracyjnych i pilotażowych, • walidacja danego rozwiązania, • uruchomienie pierwszej produkcji, która zawiera się w zakresie eksperymentalnych prac rozwojowych i oznacza pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujące kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania, ale nie produkcja masowa lub działalność handlowa, • wsparcie przygotowania wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej (jako uzupełniający komponent projektu badawczego). Wsparcie w ramach poddziałania będzie realizowane z uwzględnieniem następujących zasad: a) **przedmiotem oceny jest każdorazowo całościowa koncepcja projektu, tj. zarówno prace B+R, jak i założenia dotyczące dalszego wdrożenia**: przedmiotem oceny jest poziom naukowy i innowacyjność proponowanych rozwiązań oraz możliwość dokonania wdrożenia pod względem technicznym i ekonomicznym; b) **wsparcie może być udzielone pod warunkiem zobowiązania się wnioskodawcy do wdrożenia wyników prac B+R** – w okresie 3 lat od zakończenia realizacji projektu, bez względu na typ beneficjenta (wielkość przedsiębiorstwa), przy czym wdrożenie może być sfinansowane ze środków własnych lub innego, zewnętrznego źródła finansowania, np. ze środków przeznaczonych na wdrożenia wyników prac B+R w ramach poddziałań 3.4.3 i 3.4.4 RPO WM; c) **przedsiębiorca dokonuje wyboru modelu realizacji projektu**, przy czym: • może zrealizować prace B+R samodzielnie – w szczególności w przypadku, gdy dysponuje odpowiednią bazą infrastrukturalną oraz innymi niezbędnymi zasobami, • może zlecić realizację prac B+R podwykonawcy, w szczególności: jednostce naukowej, posiadającej przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą), przedsiębiorcy posiadającemu status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadającemu siedzibę na terytorium RP, konsorcjum naukowemu, konsorcjum naukowo-przemysłowemu, niezależnej jednostce, stanowiącej akredytowane laboratorium (posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) lub notyfikowanemu laboratorium (ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej), posiadającym siedzibę na terytorium RP, • prace B+R mogą być realizowane w partnerstwie / w formule konsorcjum z innymi podmiotami, w szczególności z jednostkami

		naukowymi, uczelniami (w tym spółkami celowymi uczelni), organizacjami pozarządowymi, instytucjami otoczenia biznesu, • prace B+R mogą być realizowane wspólnie z innym przedsiębiorcą lub organizacją badawczą w ramach tzw. skutecznej współpracy; d) **przerwanie realizacji projektu oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R nie skutkuje koniecznością zwrotu środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R lub po ich zakończeniu wykazane zostanie, że wdrożenie nie jest możliwe z względów technicznych i/lub ze względu na brak lub nikłą wartość merytoryczną wyników prowadzonych prac B+R, bądź też nie jest uzasadnione ze względów ekonomicznych** (beneficjent powinien ujawnić powyższe okoliczności na możliwie najwcześniejszym etapie realizacji projektu); e) weryfikacja zasadności i/lub opłacalności wdrożenia dokonywana jest na podstawie oceny eksperckiej oraz analizy ekonomicznej i/lub badań rynkowych. **W ramach poddziałania typu projektu A wsparcie uzyskać mogą przedsięwzięcia zgodne z obszarami inteligentnej specjalizacji regionalnej, przy uwzględnieniu mechanizmu eksperymentacji. Mechanizm ten jest częścią procesu monitorowania inteligentnych specjalizacji regionu i służy umożliwieniu identyfikacji, w ramach otwartej i konkurencyjnej procedury naboru, nowych dziedzin niszowych, potencjalnej przewagi konkurencyjnej Małopolski. Mechanizm eksperymentacji oznacza, że w ramach prowadzonych naborów ograniczony strumień środków przeznaczony zostanie na wsparcie projektów spoza obszarów zidentyfikowanych jako aktualna specjalizacja regionalna.** **Wsparcie kierowane jest do przedsiębiorstw, w szczególności do podmiotów z sektora MŚP.** **typ projektu B:** **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia realizowane przez podmioty z sektora MŚP (samodzielnie lub w partnerstwie / konsorcjum z innymi podmiotami, gdzie liderem jest podmiot z sektora MŚP), zapewniające możliwość realizacji pełnego procesu tworzenia innowacyjnego rozwiązania. Przedsięwzięcia te obejmują dwie fazy tj. (a) fazę badawczo-rozwojową oraz (b) fazę wdrożeniową.** **Faza badawczo-rozwojowa obejmuje:** • **badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe wraz z możliwością opracowania studium wykonalności** • **przygotowanie do wdrożenia.** **Faza wdrożeniowa obejmuje wdrożenie wyników prac B+R i stanowi komponent uzupełniający, którego wartość wydatków kwalifikowanych stanowi poniżej 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu.** W zakresie **fazy B+R** wspieranych przedsięwzięć możliwe będzie: • nabycie wyników badań lub prac rozwojowych, jeżeli celem przedsięwzięcia jest prowadzenie dalszych prac badawczo-rozwojowych, zmierzających do opracowania innowacyjnego rozwiązania w oparciu o prace B+R dotyczące nowych właściwości danej technologii lub możliwości jej zastosowania w nowych warunkach związanych z indywidualnymi potrzebami danego przedsiębiorstwa, • przygotowanie prototypów doświadczalnych, • tworzenie instalacji demonstracyjnych i pilotażowych, • walidacja danego rozwiązania,

		• wsparcie przygotowania wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej (jako uzupełniający komponent fazy B+R projektu). Wsparcie w ramach poddziałania będzie realizowane z uwzględnieniem następujących zasad: a) **przedmiotem oceny jest każdorazowo całościowa koncepcja projektu, tj. prace B+R oraz założenia dotyczące dalszego wdrożenia**: przedmiotem oceny jest poziom naukowy i innowacyjność proponowanych rozwiązań oraz możliwość dokonania wdrożenia pod względem technicznym i ekonomicznym; b) **przedsiębiorca dokonuje wyboru modelu realizacji fazy B+R projektu**, przy czym: • może zrealizować prace B+R samodzielnie – w szczególności w przypadku, gdy dysponuje odpowiednią bazą infrastrukturalną oraz innymi niezbędnymi zasobami, • może zlecić realizację prac B+R podwykonawcy, w szczególności: jednostce naukowej, posiadającej przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą), przedsiębiorcy posiadającemu status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadającemu siedzibę na terytorium RP, konsorcjum naukowemu, konsorcjum naukowo-przemysłowemu, niezależnej jednostce, stanowiącej akredytowane laboratorium (posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) lub notyfikowanemu laboratorium (ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej), posiadającym siedzibę na terytorium RP, • prace B+R, w projekcie którego liderem jest MŚP, mogą być realizowane wspólnie z partnerami / konsorcjantami, w tym z innym przedsiębiorcą lub organizacją badawczą, także w ramach tzw. skutecznej współpracy; c) **przerwanie realizacji projektu oraz rezygnacja z wdrożenia wyników prac B+R nie skutkuje koniecznością zwrotu środków wyłącznie w przypadku, gdy w trakcie realizacji prac B+R lub po ich zakończeniu wykazane zostanie, że wdrożenie nie jest możliwe z względów technicznych i/lub ze względu na brak lub nikłą wartość merytoryczną wyników prowadzonych prac B+R, bądź też nie jest uzasadnione ze względów ekonomicznych** (beneficjent powinien ujawnić powyższe okoliczności na możliwie najwcześniejszym etapie realizacji projektu); d) weryfikacja zasadności i/lub opłacalności wdrożenia dokonywana jest na podstawie oceny eksperckiej oraz analizy ekonomicznej i/lub badań rynkowych. W zakresie **fazy wdrożeniowej** wsparcie przeznaczone będzie na wdrożenie wyników fazy B+R do działalności własnej przedsiębiorstwa poprzez rozpoczęcie produkcji lub świadczenia usług na bazie rozwiązania / rozwiązań opracowanych w ramach fazy B+R projektu. Celem tej fazy powinno być wprowadzenie na rynek nowych lub znacząco udoskonalonych, w zakresie ich cech funkcjonalnych lub użytkowych, produktów (tj. wyrobów lub usług) lub procesów. **W ramach typu projektu B wsparcie uzyskać mogą wyłącznie przedsięwzięcia zgodne z obszarami inteligentnej specjalizacji regionalnej.** **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 1.2.1 – typ projektu A:**

		W przypadku projektów, których Wnioskodawcą są podmioty inne niż mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa, możliwość wsparcia inwestycji jest uzależniona dodatkowo od spełnienia następujących warunków: a) zapewnienie, że w wyniku realizacji projektu wystąpią konkretne efekty dyfuzji działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej do polskiej gospodarki, mierzone liczbą nowych miejsc pracy we wspieranych przedsiębiorstwach i/lub liczbą nowych etatów badawczych i/lub liczbą nowych naukowców we wspieranych jednostkach, b) zapewnienie, że wkład finansowy z funduszy europejskich, udzielony w przypadku wyboru projektu do dofinansowania, nie spowoduje – pośrednio lub bezpośrednio, znacznego ubytku liczby miejsc pracy w istniejących lokalizacjach Wnioskodawcy na terytorium Unii Europejskiej, przy czym znacząca utrata miejsc pracy oznacza utratę co najmniej 100 miejsc pracy.
	Poddziałanie 1.2.2	**INFRASTRUKTURA BADAWCZO-ROZWOJOWA PRZEDSIĘBIORSTW** **Wsparciem objęte zostaną inwestycje przedsiębiorstw dotyczące tworzenia warunków infrastrukturalnych dla działalności badawczo-rozwojowej, ukierunkowanej w szczególności na wytworzenie i wprowadzenie do działalności gospodarczej nowych produktów, procesów lub usług.** Zakres wsparcia obejmuje inwestycje w aparaturę badawczą oraz innego typu infrastrukturę niezbędną do prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, służące uruchamianiu lub rozszerzaniu działalności laboratoriów lub działów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, bądź też tworzeniu lub rozwijaniu centrów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach. Elementem wspieranych inwestycji może być infrastruktura przeznaczona do badania jakości wytwarzanych przez dane przedsiębiorstwo produktów, procesów lub usług na potrzeby własne lub dla innych podmiotów. Warunkiem wsparcia tego typu inwestycji i podstawą dla ich oceny będzie przedstawienie przez wnioskodawcę planu dotyczącego prac badawczo-rozwojowych. **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 1.2.2:** W przypadku projektów, których Wnioskodawcą są podmioty inne niż mikro-,małe lub średnie przedsiębiorstwa, możliwość wsparcia inwestycji jest uzależniona dodatkowo od spełnienia następujących warunków: a) zapewnienie, że w wyniku realizacji projektu wystąpią konkretne efekty dyfuzji działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej do polskiej gospodarki, mierzone liczbą nowych miejsc pracy we wspieranych przedsiębiorstwach i/lub liczbą nowych etatów badawczych i/lub liczbą nowych naukowców we wspieranych jednostkach, b) zapewnienie, że wkład finansowy z funduszy europejskich, udzielony w przypadku wyboru projektu do dofinansowania, nie spowoduje – pośrednio lub bezpośrednio, znacznego ubytku liczby miejsc pracy w istniejących lokalizacjach Wnioskodawcy na terytorium Unii Europejskiej, przy czym znacząca utrata miejsc pracy oznacza utratę co najmniej 100 miejsc pracy.
	Poddziałanie 1.2.3	**BONY NA INNOWACJE** Celem bonów na innowacje jest **wzmacnianie współpracy mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw z sektorem naukowo-badawczym oraz proinnowacyjnym otoczeniem biznesu, a także zapewnienie podmiotom z sektora MŚP dostępu do wysokiej jakości usług badawczo-rozwojowych oraz proinnowacyjnych**, istotnych w procesie opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, usług bądź też zmian procesowych w przedsiębiorstwie.

		Pomoc udzielana w formule bonów prowadzić powinna do usprawnienia procesu transferu technologii i zwiększenia poziomu wdrażania do działalności rynkowej przedsiębiorstw innowacji o charakterze technologicznym lub nietechnologicznym. **Wsparcie może zostać przeznaczone w szczególności na zakup usług badawczo-rozwojowych i/lub proinnowacyjnych.** Katalog **usług badawczo-rozwojowych kwalifikowanych zarówno w ramach małego jak i dużego bonu na innowacje** obejmuje: a) **typ 1: usługi w zakresie badań przemysłowych i/lub eksperymentalnych prac rozwojowych**, dotyczące: • badań mających na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności, prowadzących do opracowania nowych produktów, procesów lub usług, lub też wprowadzenia znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów lub usług; • prac polegających na zdobywaniu, łączeniu, kształtowaniu i wykorzystywaniu dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności w celu opracowania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług; • opracowania prototypów, projektów demonstracyjnych lub pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony; b) **typ 2: usługi w zakresie wzornictwa**, dotyczące wykonania projektu wzorniczego, obejmującego opracowanie cech technicznych, użytkowych lub estetycznych danego produktu, bądź też wykonania projektu inżynierskiego, obejmującego projekty szczegółowe: konstrukcyjny, technologiczny oraz projekty oprzyrządowania. Katalog **usług proinnowacyjnych** obejmuje: c) **typ 3: usługi w zakresie opracowania studium wykonalności dla projektów badawczo-rozwojowych**, zawierającego ocenę i analizę potencjału projektu, która ma wesprzeć proces decyzyjny poprzez obiektywne i racjonalne określenie jego mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń z nim związanych, zasobów, jakie będą niezbędne do realizacji projektu, oraz ocenę szans jego powodzenia; d) **typ 4: usługi w zakresie zaawansowanych badań rynkowych i analiz przedwdrożeniowych**, opartych na włączeniu użytkowników końcowych do procesu rozwoju nowego produktu lub usługi (usługi living lab), które uwzględniają co najmniej dwa cykle testów w celu optymalizacji wyników końcowych projektu; e) **typ 5: usługi w zakresie wykonania badań dotyczących jakości i zgodności z określonymi wymogami lub normami oraz certyfikacji** nowych lub znacząco ulepszonych rozwiązań; f) **typ 6: usługi w zakresie ochrony własności intelektualnej**, w związku z uzyskaniem prawa ochrony własności przemysłowej, tj. patentów, praw ochronnych na wzory użytkowe oraz praw z rejestracji wzorów przemysłowych, w zakresie dotyczącym: • wykonania analiz i ekspertyz prawnych, ekonomicznych, marketingowych i technicznych dotyczących przedmiotu zgłoszenia lub postępowania w zakresie ochrony własności przemysłowej; analiz i ekspertyz w zakresie wyceny wartości własności intelektualnej, perspektyw rynkowych i uwarunkowań prawnych komercjalizacji, • przygotowania zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego i ich zgłoszenie: usługi obejmują pomoc prawną i

		techniczną świadczoną przez rzecznika patentowego w zakresie niezbędnym do przygotowania zgłoszenia/zgłoszenia: — pomoc prawna polega w szczególności na udzielaniu porad i konsultacji prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, badaniu stanu prawnego przedmiotu własności przemysłowej, zastępstwie prawnym i procesowym (w okresie realizacji projektu); — pomoc techniczna polega w szczególności na opracowywaniu opisów technicznych zgłoszeń do ochrony przedmiotów działalności twórczej przeznaczonych do przemysłowego wykorzystywania, badaniu zakresu ich ochrony, prowadzeniu poszukiwań dotyczących stanu techniki. Dodatkowo, w ramach projektów dotyczących usług proinnowacyjnych typu 6, dopuszcza się możliwość kwalifikowania opłat związanych ze zgłoszeniem, jako koszty ponoszone bezpośrednio przez Wnioskodawcę/Beneficjenta. Jednocześnie ze wsparcia w ramach tego typu usług wyłączone są projekty dotyczące zgłoszenia do Urzędu Patentowego RP w celu uzyskania ochrony wyłącznie na terytorium Polski. Ze wsparcia wyłączone są również usługi dotyczące realizacji ochrony prawa własności przemysłowej, tj. sytuacji, gdy wnioskodawca we wszczętym postępowaniu występuje w roli podmiotu broniącego posiadanych praw, a postępowanie dotyczy unieważnienia patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy albo prawa z rejestracji wzoru przemysłowego lub stwierdzenia wygaśnięcia patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy albo prawa z rejestracji wzoru przemysłowego. Usługi proinnowacyjne (typ 3-6) są kwalifikowane w ramach małego bonu na innowacje. Usługi te mogą być dodatkowo kwalifikowane w ramach dużego bonu, jednak wyłącznie w przypadku, gdy w ramach danego projektu występują łącznie z usługami badawczo-rozwojowymi (typ 1-2), a każda z usług objętych projektem będzie świadczona przez uprawnionego Wykonawcę i będzie stanowić wydatek kwalifikowany. W ramach bonów na innowacje mogą być kwalifikowane usługi: • przewidujące podwyższenie poziomu gotowości technologicznej do poziomu IX (technology readiness levels – TRL), tj. sprawdzenie technologii w warunkach rzeczywistych odniosło zamierzony efekt. Wskazuje to, że demonstrowana technologia jest już w ostatecznej formie i może zostać zaimplementowana w docelowym systemie. Między innymi dotyczy to wykorzystania opracowanych systemów w warunkach rzeczywistych. W ramach bonów na innowacje nie będą kwalifikowane usługi: • dotyczące produkcji masowej lub działalności handlowej, • dotyczące rutynowych i/lub okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń • dotyczące doradztwa, kwalifikowane w poddziałaniu 3.4.5 RPO WM. W przypadku projektów informatycznych, w których część badawcza wiąże się z przeprowadzeniem prac B+R w zakresie oprogramowania komputerowego, należy uwzględnić zasadę, zgodnie z którą czynności rutynowe związane z oprogramowaniem nie mogą być uznane za prace badawczo-rozwojowe. Przykłady czynności, które nie są pracami B+R: • tworzenie aplikacji biznesowych i systemów informatycznych na podstawie znanych metod i istniejących narzędzi informatycznych, • dodawanie funkcjonalności dla użytkownika w istniejących programach użytkowych,

		• tworzenie stron internetowych lub oprogramowania z użyciem istniejących narzędzi, • użycie standardowych metod kodowania, weryfikacji bezpieczeństwa i testowania integralności danych, • dostosowywanie produktów do określonych zastosowań, o ile w ramach tego procesu nie jest uwzględniana wiedza, która przyczynia się do znaczącego ulepszenia wyjściowego oprogramowania, • rutynowe usuwanie błędów z systemów i programów (debugging), o ile nie jest wykonywane jeszcze przed zakończeniem eksperymentalnych prac rozwojowych. Zasady realizacji bonów na innowacje: a) wsparcie przeznaczone jest dla **podmiotów z sektora MŚP**, b) wnioskodawca samodzielnie wybiera wykonawcę usługi/usług, c) podmioty uprawnione do świadczenia **usług badawczo-rozwojowych – typu 1 i 2 oraz usług proinnowacyjnych – typu 3, 4, 5, 6**: • **jednostki naukowe**: — posiadające przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą) lub — będące posiadającymi infrastrukturę badawczą powstałą przy wsparciu w ramach działań 2.1 i 2.2 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013: jednostkami organizacyjnymi uczelni lub jednostkami naukowymi Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy z dn. 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk lub instytutami badawczymi w rozumieniu ustawy z dn. 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, • **przedsiębiorcy posiadający status centrum badawczo-rozwojowego** w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadający siedzibę na terytorium RP, • **niezależne jednostki, stanowiące akredytowane laboratorium** (posiadająca akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) **lub notyfikowane laboratorium** (ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej), posiadające siedzibę na terytorium RP, • **centra transferu technologii** w rozumieniu ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, • **spółki celowe** w rozumieniu ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce; d) podmioty uprawnione do świadczenia **usług proinnowacyjnych – typu 3, 4, 5, 6**: • **instytucje otoczenia biznesu (IOB) – ośrodki innowacji**, tj. podmioty posiadające status ośrodków innowacji akredytowanych w ramach wdrożonego przez Ministerstwo Rozwoju systemu akredytacji ośrodków innowacji świadczących proinnowacyjne usług na rzecz przedsiębiorstw (ujęte na aktualnej liście akredytowanych ośrodków innowacji); e) podmioty uprawnione do świadczenia **usług proinnowacyjnych – wyłącznie typu 6**: • **kancelarie patentowe** w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy z dn. 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych;

		f) usługi wspierane w ramach poddziałania 1.2.3 mogą być realizowane również przez konsorcja z udziałem podmiotów uprawnionych do samodzielnego świadczenia poszczególnych typów usług.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 1.2	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 1.2.1	Liczba wdrożonych wyników prac B+R Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych Liczba wprowadzonych innowacji
	Poddziałanie 1.2.2	(24) Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury
	Poddziałanie 1.2.3	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych Liczba wprowadzonych innowacji procesowych Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 1.2.1	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (26) Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (28) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R
	Poddziałanie 1.2.2	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Liczba wspartych laboratoriów badawczych
	Poddziałanie 1.2.3	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (26) Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 1.2.1	**PROJEKTY BADAWCZO-ROZWOJOWE PRZEDSIĘBIORSTW** **A. projekty obejmujące badania przemysłowe i prace rozwojowe albo prace rozwojowe** **B. projekty celowe MŚP obejmujące prace B+R wraz z wdrożeniem**
	Poddziałanie 1.2.2	**INFRASTRUKTURA BADAWCZO-ROZWOJOWA PRZEDSIĘBIORSTW** **A. projekty obejmujące utworzenie lub rozwój infrastruktury laboratoriów, działów badawczo-rozwojowych lub centrów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach**
	Poddziałanie 1.2.3	**BONY NA INNOWACJE** **A. mały bon na innowacje** **B. duży bon na innowacje**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 1.2.1	typ projektu A: • przedsiębiorstwa, w szczególności mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa • konsorcja przedsiębiorstw z udziałem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, reprezentowane przez lidera (beneficjenta), którym jest przedsiębiorstwo • konsorcja przedsiębiorstw z udziałem: — jednostek naukowych

		— uczelni, w tym spółek celowych uczelni — organizacji pozarządowych — instytucji otoczenia biznesu reprezentowane przez lidera (beneficjenta), którym jest przedsiębiorstwo typ projektu B: • mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa • konsorcja przedsiębiorstw, reprezentowane przez lidera (beneficjenta), którym jest mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo • konsorcja przedsiębiorstw z udziałem: — jednostek naukowych — uczelni, w tym spółek celowych uczelni — organizacji pozarządowych — instytucji otoczenia biznesu reprezentowane przez lidera (beneficjenta), którym jest mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo
	Poddziałanie 1.2.2	• przedsiębiorstwa, w szczególności mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa • konsorcja przedsiębiorstw z udziałem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, reprezentowane przez lidera (beneficjenta), którym jest przedsiębiorstwo • konsorcja przedsiębiorstw z udziałem: — jednostek naukowych — uczelni, w tym spółek celowych uczelni — organizacji pozarządowych — instytucji otoczenia biznesu reprezentowane przez lidera (beneficjenta), którym jest przedsiębiorstwo
	Poddziałanie 1.2.3	• mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 1.2	Głównymi grupami docelowymi interwencji są przedsiębiorstwa, w szczególności mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 1.2	168 750 550
	Poddziałanie 1.2.1	130 678 245
	Poddziałanie 1.2.2	24 030 397
	Poddziałanie 1.2.3	14 041 908
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 1.2.1	• **mechanizm projektów celowych realizowanych przy wsparciu osi 1 i 3 RPO WM:** mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, będące beneficjentami projektów badawczo-rozwojowych w ramach poddziałania 1.2.1 będą mogły uzyskać preferencje w ubieganiu się o wsparcie na wdrożenie wyników tych projektów ze środków przeznaczonych na wsparcie wdrożeń wyników prac B+R w ramach poddziałań 3.4.3 i 3.4.4 • beneficjenci projektów finansowanych ze środków poddziałania 1.2.1 mogą ubiegać się również o wsparcie na wdrożenie wyników prac B+R ze środków celu tematycznego 3, w ramach instrumentów wsparcia dostępnych w PO IR

	Poddziałanie 1.2.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.2.3	• **mechanizm inkubowania projektów B+R+I w sektorze MŚP, w ramach komplementarnych typów wsparcia przewidzianych w działaniach 1.2 oraz 1.3 RPO WM:** mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, ubiegające się o wsparcie w ramach instrumentu bon na innowacje mogą uzyskać uprzednie wsparcie przygotowawcze w zakresie usług proinnowacyjnych (audyt technologiczny oraz usługi doradcze w zakresie transferu technologii) świadczonych przez centra transferu wiedzy w ramach projektu pozakonkursowego koordynowanego przez Województwo Małopolskie
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 1.2	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
	Poddziałanie 1.2.1	typ projektu A: • **limit środków na wsparcie projektów, których beneficjentami są podmioty inne niż mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa: 20 000 000 EUR** Powyższy limit będzie monitorowany w odniesieniu do projektów, w których Wnioskodawcami są podmioty inne niż MŚP. W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie, do monitorowania wykorzystania limitu uwzględnione zostaną projekty, których liderem jest podmiot inny niż MŚP. Weryfikacja limitu będzie miała miejsce przed wyborem projektów do dofinansowania. W przypadku, gdy wartość wnioskowanego dofinansowania w projektach pozytywnie ocenionych i rekomendowanych do wsparcia przekroczy wartość wskazanego limitu, wybór do dofinansowania będzie możliwy przy obniżonej wartości dofinansowania w odniesieniu do ostatniego/ostatnich projektów ujętych na liście, w celu zachowania zgodności z przyjętym limitem. • limit środków na wsparcie projektów spoza obszarów aktualnej specjalizacji regionalnej wyodrębnionych w ramach tzw. mechanizmu eksperymentacji: **łącznie ok. 10% alokacji UE przeznaczonej na projekty badawczo-rozwojowe w ramach poddziałania, tj. 13 000 000 EUR** Powyższy limit będzie monitorowany w odniesieniu do projektów spoza obszarów aktualnej specjalizacji regionalnej wyodrębnionych w ramach tzw. mechanizmu eksperymentacji. Weryfikacja limitu będzie miała miejsce przed wyborem projektów do dofinansowania. W przypadku, gdy wartość wnioskowanego dofinansowania w projektach pozytywnie ocenionych i rekomendowanych do wsparcia przekroczy wartość wskazanego limitu, wybór do dofinansowania będzie możliwy przy obniżonej wartości dofinansowania w odniesieniu do

		ostatniego/ostatnich projektów ujętych na liście, w celu zachowania zgodności z przyjętym limitem. • **limit wydatków przeznaczonych na przygotowanie wyników fazy badawczej do wdrożenia** (jako uzupełniający komponent projektu inwestycyjnego) – **do 10% kosztów kwalifikowanych projektu** • w zakresie dotyczącym ochrony własności intelektualnej wsparcie może zostać przeznaczone na wydatki ponoszone w związku z przygotowaniem zgłoszenia oraz zgłoszeniem wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego, z wyłączeniem kosztów postępowań sądowych w sprawach dotyczących ochrony praw własności intelektualnej typ projektu B: • **wartość wydatków kwalifikowanych komponentu wdrożeniowego stanowi poniżej 50% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu** • w zakresie dotyczącym ochrony własności intelektualnej wsparcie może zostać przeznaczone na wydatki ponoszone w związku z przygotowaniem zgłoszenia oraz zgłoszeniem wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego, z wyłączeniem kosztów postępowań sądowych w sprawach dotyczących ochrony praw własności intelektualnej
	Poddziałanie 1.2.2	• **limit środków na wsparcie projektów, których beneficjentami są podmioty inne niż mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa: 10 000 000 EUR** Powyższy limit będzie monitorowany w odniesieniu do projektów, w których Wnioskodawcami są podmioty inne niż MŚP. W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie, do monitorowania wykorzystania limitu uwzględnione zostaną projekty, których liderem jest podmiot inny niż MŚP. Weryfikacja limitu będzie miała miejsce przed wyborem projektów do dofinansowania. W przypadku, gdy wartość wnioskowanego dofinansowania w projektach pozytywnie ocenionych i rekomendowanych do wsparcia przekroczy wartość wskazanego limitu, wybór do dofinansowania będzie możliwy przy obniżonej wartości dofinansowania w odniesieniu do ostatniego/ostatnich projektów ujętych na liście, w celu zachowania zgodności z przyjętym limitem.
	Poddziałanie 1.2.3	• w zakresie dotyczącym ochrony własności intelektualnej wsparcie może zostać przeznaczone na wydatki ponoszone w związku z przygotowaniem zgłoszenia oraz zgłoszeniem wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego, z wyłączeniem kosztów postępowań sądowych w sprawach dotyczących ochrony praw własności intelektualnej
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 1.2	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	W przypadku projektów realizowanych przez podmioty inne niż MŚP, których całkowite koszty kwalifikowane przekraczają 1 mln euro, zastosowanie będzie miała metoda zryczałtowanej, procentowej stawki dochodu, zgodnie z postanowieniami art. 61 ust 3 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Wysokość stawki, o której mowa powyżej określa art. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2015/1516 z dnia 10 czerwca 2015 r. ustanawiającego, na mocy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady, stawki zryczałtowane dla operacji finansowanych z

		europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w sektorze badań, rozwoju i innowacji. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 1.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
	Poddziałanie 1.2.1	W ramach poddziałania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
	Poddziałanie 1.2.2	W ramach poddziałania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
	Poddziałanie 1.2.3	W ramach poddziałania nie planuje się stosowania systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 1.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania będzie stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc na badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe i studia wykonalności, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności z rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie: rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz ustawy z dn. 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. W przypadku projektów objętych pomocą de minimis poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu ustalany będzie na poziomie równym maksymalnemu poziomowi

		dofinansowania UE, wynikającemu z właściwych przepisów prawa dotyczących zasad udzielania pomocy publicznej, mających zastosowanie w naborze dla danego poddziałania (nie dotyczy poddziałania 1.2.3).
	Poddziałanie 1.2.1	**typ projektu A:** Wsparcie kwalifikowane w szczególności jako: pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc *de minimis*, zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia. W przypadku pomocy na projekty badawczo-rozwojowe, co do zasady, nie więcej niż: **1. badania przemysłowe:** • mikro i małe przedsiębiorstwa – 70% • średnie przedsiębiorstwa – 60% • pozostali beneficjenci – 50% **2. eksperymentalne prace rozwojowe** • mikro i małe przedsiębiorstwa – 45% • średnie przedsiębiorstwa – 35% • pozostali beneficjenci – 25% **3. studium wykonalności** • mikro i małe przedsiębiorstwa – 70% • średnie przedsiębiorstwa – 60% • pozostali beneficjenci – 50% Poziom dofinansowania UE w przypadku badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych można zwiększyć do maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych, w przypadku spełnienia warunków, o których mowa w art. 25 ust. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. W przypadku pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności nie więcej niż 50% – dotyczy wydatków związanych z uzyskaniem, walidacją i obroną patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych. **typ projektu B:** Wsparcie kwalifikowane w szczególności jako: pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc *de minimis*, zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia. W przypadku pomocy na projekty badawczo-rozwojowe, co do zasady, nie więcej niż: **1. badania przemysłowe:** • mikro i małe przedsiębiorstwa – 70% • średnie przedsiębiorstwa – 60% • pozostali beneficjenci – 50% **2. eksperymentalne prace rozwojowe** • mikro i małe przedsiębiorstwa – 45% • średnie przedsiębiorstwa – 35% • pozostali beneficjenci – 25% **3. studium wykonalności** • mikro i małe przedsiębiorstwa – 70% • średnie przedsiębiorstwa – 60% • pozostali beneficjenci – 50% Poziom dofinansowania UE w przypadku badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych można zwiększyć do maksymalnie

		80% kosztów kwalifikowalnych, w przypadku spełnienia warunków, o których mowa w art. 25 ust. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. W przypadku pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności nie więcej niż 50% – dotyczy wydatków związanych z uzyskaniem, walidacją i obroną patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych. W przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej nie więcej niż: • mikro i małe przedsiębiorstwa – 55% • średnie przedsiębiorstwa – 45% • pozostali beneficjenci – 35%
	Poddziałanie 1.2.2	Wsparcie kwalifikowane w szczególności jako: regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc *de minimis* zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia. W przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej nie więcej niż: • mikro i małe przedsiębiorstwa – 55% • średnie przedsiębiorstwa – 45% • pozostali beneficjenci – 35%
	Poddziałanie 1.2.3	Wsparcie kwalifikowane jako pomoc *de minimis*: • 90% - w przypadku wsparcia uzyskanego po raz pierwszy, • 80% - w przypadku wsparcia uzyskanego po raz drugi, • 70% - w przypadku wsparcia uzyskanego po raz trzeci i kolejny.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	zgodnie z zapisami w pkt 24
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 1.2.1	**typ projektu A:** W przypadku pomocy na projekty badawczo-rozwojowe – zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, jednak nie mniej niż: • w przypadku badań przemysłowych – 20% • w przypadku eksperymentalnych prac rozwojowych – 40% • w przypadku studium wykonalności – 30% **typ projektu B:** W przypadku pomocy na projekty badawczo-rozwojowe – zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, jednak nie mniej niż: • w przypadku badań przemysłowych – 20% • w przypadku eksperymentalnych prac rozwojowych – 40% • w przypadku studium wykonalności – 30% W przypadku pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności – zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, jednak nie mniej niż 50% – dotyczy wydatków związanych z uzyskaniem, walidacją i obroną patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych.

		W przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej – zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, jednak nie mniej niż: • mikro i małe przedsiębiorstwa – 45% • średnie przedsiębiorstwa – 55% • pozostali beneficjenci – 65%
	Poddziałanie 1.2.2	W przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej – zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, jednak nie mniej niż: • mikro i małe przedsiębiorstwa – 45% • średnie przedsiębiorstwa – 55% • pozostali beneficjenci – 65%
	Poddziałanie 1.2.3	Wsparcie kwalifikowane jako pomoc *de minimis*: • 10% - w przypadku wsparcia uzyskanego po raz pierwszy, • 20% - w przypadku wsparcia uzyskanego po raz drugi, • 30% - w przypadku wsparcia uzyskanego po raz trzeci i kolejny.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 1.2.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.2.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.2.3	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 1.2.1	minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: typ projektu A: 100 000 PLN typ projektu B: 500 000 PLN, z zastrzeżeniem, że wartość wydatków kwalifikowanych dotyczących fazy wdrożeniowej projektu stanowi poniżej 50% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych: typ projektu A: 30 000 000 PLN typ projektu B: 50 000 000 PLN, z zastrzeżeniem, że wartość wydatków kwalifikowanych dotyczących fazy wdrożeniowej projektu stanowi poniżej 50% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu
	Poddziałanie 1.2.2	minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: typ projektu A: 100 000 PLN maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych: typ projektu A: 50 000 000 PLN
	Poddziałanie 1.2.3	maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych: typ projektu A: 50 000 PLN typ projektu B: 100 000 PLN
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 1.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 1.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 1.2	nie dotyczy

Działanie 1.3 MAŁOPOLSKIE CENTRA INNOWACJI	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	**W ramach działania wsparcie zostanie przeznaczone na:** • **uzupełnienie potencjału infrastrukturalnego wyspecjalizowanych instytucji otoczenia biznesu ośrodków innowacji takich jak: parki technologiczne (w tym parki naukowo-technologiczne, parki naukowo-przemysłowe), inkubatory technologiczne, centra wyspecjalizowane w zakresie badań i transferu technologii), w szczególności w zakresie infrastruktury badawczo-rozwojowej, niezbędnej do rozszerzenia oferty usług badawczo-rozwojowych i/lub usług proinnowacyjnych, świadczonych w szczególności na rzecz mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw technologicznych, z uwzględnieniem przedsiębiorstw technologicznych w początkowej fazie działalności, tj. działających na rynku nie dłużej niż 24 m-ce** Przez **przedsiębiorstwo technologiczne** rozumie się przedsiębiorstwo innowacyjne, tj. a) przedsiębiorstwo, które za pomocą oceny dokonanej przez zewnętrznego eksperta (np. w formie audytu technologicznego), może wykazać, że w przewidywalnej przyszłości opracuje produkty, usługi lub procesy, które są nowe lub znacząco ulepszone w porównaniu z aktualną sytuacją w jego branży i które mogą nieść ze sobą ryzyko niepowodzenia technologicznego; lub b) przedsiębiorstwo, którego wydatki na działalność badawczo-rozwojową stanowią co najmniej 10% jego całkowitych kosztów operacyjnych w co najmniej jednym roku z trzech lat poprzedzających rok, w którym dane przedsiębiorstwo korzysta z usług, świadczonych w oparciu o infrastrukturę ośrodka innowacji lub w przypadku przedsiębiorstwa rozpoczynającego działalność bez historii finansowej, w danym (bieżącym) okresie podatkowym, objętym zewnętrznym audytem. • **realizację regionalnego programu rozwijania centrów transferu wiedzy, których działalność będzie ukierunkowana na inicjowanie i wspieranie współpracy jednostek naukowych oraz podmiotów gospodarczych w zakresie działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej.** W ramach oceny przedsięwzięć dotyczących **infrastruktury IOB – ośrodków innowacji** zastosowanie będą mieć następujące wymogi i zasady: • inwestycje w infrastrukturę oraz wyposażenie IOB – ośrodków innowacji będą wspierane jako element niezbędny do rozwoju oferty i profesjonalizacji usług badawczo-rozwojowych i/lub proinnowacyjnych, • zasadniczy element inwestycji stanowi infrastruktura badawczo-rozwojowa, w tym aparatura badawcza i/lub innego typu infrastruktura niezbędna do świadczenia usług badawczo-rozwojowych i/lub proinnowacyjnych, • elementem inwestycji może być infrastruktura służąca zapewnieniu fizycznej przestrzeni dla tworzenia i rozwijania przedsiębiorstw technologicznych, w szczególności w początkowej fazie działalności (wsparciu nie podlegają inwestycje, których zakres dotyczy infrastruktury związanej z przestrzenią o charakterze wyłącznie biurowym), • inwestycje wynikają z udokumentowanej diagnozy zawierającej analizę potrzeb ze strony przedsiębiorstw należących do sektora MSP, w tym przedsiębiorstw technologicznych, działających w obszarach inteligentnej specjalizacji regionalnej, • inwestycje we wspólną, niezbędną infrastrukturę B+R oraz jej lokalizacja w IOB przyczyni się do redukcji kosztów przedsiębiorstw związanych z zakupem podobnej infrastruktury oraz inkubacji przedsiębiorstw i prowadzenia prac B+R, • inwestycje wynikają ze strategii biznesowej ośrodka innowacji, • przygotowany został plan wykorzystania infrastruktury ośrodka innowacji, określający sposób wykorzystania efektów projektu w fazie jego realizacji i/lub eksploatacji, w szczególności katalog usług, które będą świadczone w oparciu o infrastrukturę ośrodka innowacji, • zapewnienie możliwie wysokiego udziału współfinansowania ze źródeł prywatnych oraz wykorzystanie wspartej infrastruktury do działalności gospodarczej: wymóg ten zostanie zapewniony poprzez wprowadzenie warunku, zgodnie z którym wsparcie mogą uzyskać wyłącznie przedsięwzięcia realizowane w schemacie pomocy publicznej,

- zapewnienie, że infrastruktura wsparta w ramach projektu będzie wykorzystywana do świadczenia usług badawczo-rozwojowych i/lub proinnowacyjnych na rzecz podmiotów zewnętrznych, w tym głównie przedsiębiorstw z sektora MŚP,
- zapewnienie komplementarności rozumianej, jako dopełnienie istniejących zasobów, w tym powstałych w ramach wsparcia udzielonego w perspektywie 2007-2013.

Regionalny program rozwijania centrów transferu wiedzy będzie realizowany w oparciu o następujące zasady:

- program jest realizowany przez Województwo Małopolskie, we współpracy z podmiotami prowadzącymi centra wyspecjalizowane w świadczeniu proinnowacyjnych usług na rzecz przedsiębiorstw, w szczególności MŚP w obszarach specjalizacji regionalnej,
- wybór centrów jest dokonywany z uwzględnieniem zasady przejrzystości i transparentności, a także w oparciu o kryteria dotyczące doświadczenia oraz potencjału merytorycznego i organizacyjnego,
- wsparcie w ramach programu przeznaczone jest na inkubowanie działalności B+R wśród przedsiębiorstw, w szczególności podmiotów z sektora MŚP;
- centra uczestniczące w programie pełnią funkcję regionalnych brokerów innowacji oraz świadczą lub pośredniczą w świadczeniu usług proinnowacyjnych:
  - audyt technologiczny, obejmujący:
    - ocenę potencjału i otoczenia funkcjonowania przedsiębiorcy,
    - plan rozwoju przedsiębiorcy na podstawie nowych lub znacząco ulepszonych rozwiązań,
  - usługi w zakresie transferu technologii, obejmujące w szczególności:
    - przygotowanie ofert i zapytań w zakresie prac B+R,
    - przegląd profili wykonawców i nabywców prac B+R,
    - nawiązywanie kontaktów pomiędzy wykonawcami i nabywcami wyników prac B+R,
    - doradztwo w procesie ubiegania się o wsparcie w formie bonów na innowacje w ramach poddziałania 1.2.3, z wyłączeniem usług i czynności technicznych polegających na przygotowaniu i wypełnieniu formularza wniosku o dofinansowanie dla projektu ubiegającego się o wsparcie w ramach tego poddziałania oraz innych działań / poddziałań współfinansowanych ze środków EFRR i EFS w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 (zgodnie z podrozdziałem 6.3 pkt 1) ppkt p) wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020),
    - doradztwo w procesie negocjacji i zawierania umów pomiędzy wykonawcami i nabywcami wyników prac B+R, z wyłączeniem umów, których stroną będzie centrum uczestniczące w programie, które świadczy daną usługę w zakresie transferu technologii;
- wsparcie dla przedsiębiorstw stanowi pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*, która jest udzielana na drugim poziomie.

W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania 1.3 zastosowanie będzie mieć zasada zgodności z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Małopolskiego. Badanie zgodności z obszarami regionalnej inteligentnej specjalizacji służy realizacji zasady warunkowości ex-ante w celu tematycznym 1 oraz ma zastosowanie do wszystkich instrumentów 1 osi priorytetowej RPO WM. Obszary regionalnej inteligentnej specjalizacji oraz ich zakres podlegają okresowemu przeglądowi i aktualizacji w oparciu o system monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego oraz zachodzące zmiany społeczno-gospodarcze.

W ramach działania 1.3 w odniesieniu do typu projektu A dopuszcza się możliwość zastosowania wsparcia w formule pomocy zwrotnej, o której mowa w art. 66 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz w art. 29a ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. W przypadku zastosowania pomocy zwrotnej beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu środków w wysokości i na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie, w sytuacji braku realizacji wskaźnika dotyczącego liczby przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych

	usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu na poziomie określonym w umowie o dofinansowanie.	
6. *Cel szczegółowy działania*	Działanie 1.3	Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 1.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 1.3	Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług Liczba wspartych laboratoriów badawczych
9. *Typy projektów*	Działanie 1.3	**MAŁOPOLSKIE CENTRA INNOWACJI** **A. infrastruktura instytucji otoczenia biznesu – ośrodków innowacji** **B. regionalny program rozwijania centrów transferu wiedzy**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 1.3	typ projektu A: • instytucje otoczenia biznesu • jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną Z uwagi na zakres przedmiotowy oraz zasady wyboru projektów w działaniu 1.3 typ projektu A, w szczególności wymogi dotyczące gospodarczego wykorzystania infrastruktury instytucji otoczenia biznesu – ośrodków innowacji, w przypadku podmiotów takich jak uczelnie – wnioskodawcą kwalifikowanym w kategorii instytucje otoczenia biznesu mogą być wyłącznie spółki kapitałowe (spółki celowe) utworzone w celu prowadzenia przez uczelnie działalności gospodarczej wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo, zgodnie z właściwymi przepisami prawa w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki, obowiązującymi na dzień ogłoszenia konkursu. typ projektu B: • instytucje otoczenia biznesu • jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 1.3	Głównymi grupami docelowymi interwencji są przedsiębiorstwa, w szczególności mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 1.3	11 267 798, w tym: typ projektu A: 6 000 000 typ projektu B: 5 267 798
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	• **mechanizm inkubowania projektów B+R+I w sektorze MŚP, w ramach komplementarnych typów wsparcia przewidzianych w działaniach 1.2 oraz 1.3 RPO WM:** mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa uzyskujące dostęp do wsparcia w postaci usług proinnowacyjnych (audyt technologiczny oraz usługi doradcze w zakresie transferu technologii) świadczonych przez centra transferu wiedzy w ramach projektu pozakonkursowego koordynowanego przez Województwo Małopolskie – mogą następnie korzystać z wsparcia w formie bonów na innowacje
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego*	Działanie 1.3	tryb konkursowy tryb pozakonkursowy – wyłącznie w zakresie regionalnego programu rozwijania centrów transferu wiedzy, którego beneficjentem będzie Województwo Małopolskie (typ projektu B)

za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów		podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania 1.3 typ projektu A nie będą kwalifikowane projekty z zakresu publicznej infrastruktury sektora nauki, w szczególności nie przewiduje się wsparcia dla infrastruktury IOB tożsamej pod względem podmiotowym i przedmiotowym z przedsięwzięciami uzgodnionymi w załączniku 5b do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	W odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych w ramach działania możliwe będzie uzupełniające wsparcie związane z rozwijaniem potencjału kadr B+R, wyłącznie w zakresie regionalnego programu rozwijania centrów transferu wiedzy. W tym zakresie przewiduje się zastosowanie mechanizmu finansowania krzyżowego (cross-financing). Łączny udział finansowania krzyżowego w ramach tego przedsięwzięcia nie przekroczy 0,4% alokacji osi priorytetowej.
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 1.3	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, zastosowanie będzie miała metoda zryczałtowanej, procentowej stawki dochodu, zgodnie z postanowieniami art. 61 ust 3 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Wysokość stawki, o której mowa powyżej określa art. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2015/1516 z dnia 10 czerwca 2015 r. ustanawiającego, na mocy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady, stawki zryczałtowane dla operacji finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w sektorze badań, rozwoju i innowacji. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 1.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz

		załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach poddziałania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 1.3	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane **w ramach typu projektu A będzie stanowić pomoc państwa, w szczególności: regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	typ projektu A: W przypadku wsparcia kwalifikowanego jako regionalna pomoc inwestycyjna nie więcej niż: • mikro i małe przedsiębiorstwa – 55% • średnie przedsiębiorstwa – 45% • pozostali beneficjenci – 35% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności z rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie: rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz ustawy z dn. 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. W przypadku projektów objętych pomocą de minimis poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu ustalany będzie na poziomie równym maksymalnemu poziomowi dofinansowania UE, wynikającemu z właściwych przepisów prawa dotyczących zasad udzielania pomocy publicznej, mających zastosowanie w naborze dla danego poddziałania. typ projektu B: • 85% – w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną W przypadku projektów generujących dochód dofinansowanie UE ustalane będzie na podstawie art. 61 albo 65 rozporządzenia 1303/2013.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	zgodnie z zapisami w pkt 24

26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 1.3	typ projektu A: W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: w zależności od poziomu dofinansowania ustalanego zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy. typ projektu B: • 15% – w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną W przypadku projektów generujących dochód: w zależności od poziomu dofinansowania UE ustalanego na podstawie art. 61 albo 65 rozporządzenia 1303/2013.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	typ projektu A: minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: 5 000 000 PLN
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 1.3	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 1.3	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 1.3	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 1.3	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

2 Oś Priorytetowa CYFROWA MAŁOPOLSKA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem osi priorytetowej jest zwiększenie poziomu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie udostępniania zasobów i realizacji zadań publicznych.

W ramach osi priorytetowej 2. wspierane będzie wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu udostępniania zasobów oraz efektywnego świadczenia usług publicznych.

Postępujący proces cyfryzacji, prowadzący do łatwiejszego dostępu do danych i usług sektora publicznego, przyczynia się do osiągania korzyści gospodarczych i społecznych, sprzyjając zwiększeniu udziału obywateli w życiu publicznym i przeciwdziałając różnym formom wykluczenia. W celu wzmocnienia tego procesu wsparcie w osi priorytetowej skoncentrowane będzie na rozwijaniu dostępu do e-usług publicznych w tych obszarach, które mają priorytetowe znaczenie z punktu widzenia mieszkańców, przedsiębiorców i osób odwiedzających region. Dzięki realizowanym przedsięwzięciom zasadniczo poszerzony zostanie zakres zasobów udostępnianych oraz usług świadczonych drogą elektroniczną. W rezultacie zmniejszających się barier w kontaktach z administracją publiczną zwiększeniu ulegnie odsetek osób wykorzystujących elektroniczny dostęp do cyfrowych zasobów i usług publicznych.

Interwencja ukierunkowana zostanie na realizację przedsięwzięć charakteryzujących się zasięgiem lub specyfiką regionalną, przy uwzględnieniu potrzeby zachowania kompatybilności technologicznej i projektowej wobec działań realizowanych na poziomie krajowym.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	140 000 000
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

		Działanie 2.1 E-ADMINISTRACJA I OTWARTE ZASOBY
5.	*Nazwa działania/ poddziałania*	**W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia służące:** • **rozwojowi elektronicznej administracji,** • **udostępnianiu informacji sektora publicznego oraz zasobów kultury i dziedzictwa regionalnego,** • **podnoszeniu jakości i dostępności e-usług publicznych, w szczególności w obszarze edukacji, informacji przestrzennej i ochrony zdrowia.** W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady: • pozytywny wpływ na wzmocnienie potencjału **e-administracji**, w celu zwiększenia dostępu obywateli i przedsiębiorców do zasobów i usług publicznych, • umożliwienie korzystania z informacji i zasobów sektora publicznego oraz e-usług publicznych – w sposób otwarty, a więc nieodpłatnie lub przy możliwie najmniejszych barierach w ich wykorzystaniu, z dowolnego miejsca, także przy wykorzystaniu urządzeń mobilnych, • w zakresie projektów, których głównym celem jest awans cyfrowy urzędów, ich realizacja powinna służyć uproszczeniu wewnętrznych procedur i ograniczeniu czasu obsługi interesantów, optymalnemu wykorzystaniu współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania, zapewniających przetwarzanie i gromadzenie, a także wysyłanie i odbieranie danych poprzez sieci telekomunikacyjne, • eliminowanie powielających się funkcjonalności oraz zapewnienie neutralności technologicznej i bezpieczeństwa, • w zakresie projektów dotyczących elektronizacji usług publicznych – zapewnienie pełnej zdolności wdrażanych systemów teleinformatycznych do wymiany danych z odpowiednimi dla zakresu danego projektu systemami ogólnokrajowymi, w szczególności wymóg

	zgodności z **Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych:** nie stosuje się do systemów teleinformatycznych używanych do celów naukowych i dydaktycznych, • w zakresie projektów związanych z udostępnianiem zasobów sektora publicznego wymagane będzie możliwie efektywne wykorzystanie zakupionych urządzeń i oprogramowania (konsolidacja obszarów i podmiotów w danym typie projektów), • w zakresie projektów, których głównym celem jest udostępnienie usług elektronicznych – powinny one zostać udostępnione co najmniej jako **e-usługi publiczne na poziomie dojrzałości 3 – dwustronna interakcja** (udostępnianie w ramach wspieranych projektów e-usług na poziomie dojrzałości 1 i 2 jest dopuszczalne: jako element uzupełniający, szczególnie w zakresie projektów dotyczących elektronicznej administracji oraz cyfryzacji zasobów), • preferencje dla projektów przewidujących udostępnienie **e-usług publicznych na poziomie dojrzałości 4 i więcej – transakcja**. W odniesieniu do wszystkich interwencji w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady: • wsparcie zostanie skoncentrowane na przedsięwzięciach o zasięgu regionalnym lub ponadlokalnym, przy uwzględnieniu dążenia do optymalizacji wykorzystania infrastruktury informatycznej: ponoszenie wydatków na tego typu infrastrukturę jest dopuszczalne w ograniczonym zakresie: co do zasady w pierwszym rzędzie muszą być wykorzystywane już istniejące zasoby infrastrukturalne (na poziomie lokalnym, regionalnym lub centralnym), • wspierane będą działania związane z rozbudową / integracją istniejących zasobów do tworzenia infrastruktury wspólnej obejmującej szerszą grupę jednostek (np. wspólne pracownie digitalizacji), • budowa nowej, niezintegrowanej infrastruktury teleinformatycznej możliwa jest tylko w jednoznacznie uzasadnionych przypadkach (projekty o znaczeniu regionalnym i/lub wspierane w trybie pozakonkursowym), • inwestowanie w tzw. twardą infrastrukturę, w zakresie dotyczącym doposażenia w sprzęt informatyczny, będzie dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy warunkuje to realizację celów projektu tzn. jest niezbędne do świadczenia e-usług i/lub digitalizacji zasobów i/lub rozwoju elektronicznej administracji oraz w przypadku, gdy przeprowadzona analiza wykazuje niedostępność zasobów w ramach administracji publicznej, • weryfikowane będzie czy, a jeżeli tak to w jakim stopniu projekt zakłada wykorzystanie / rozbudowę już istniejącej infrastruktury, w celu preferowania projektów bazujących na wykorzystaniu i/lub rozwijaniu istniejących systemów i zasobów, • inwestycje w infrastrukturę inną niż informatyczna (tzw. twarda infrastruktura w zakresie adaptacji lub wyposażenia, jednak z wyłączeniem budowy nowych obiektów kubaturowych) będą dopuszczalne w ograniczonym zakresie, wyłącznie w przypadku, gdy warunkują realizację celów projektu, zaś przeprowadzona analiza wykaże niedostępność wystarczających zasobów w ramach administracji publicznej, • wsparcie infrastruktury innej niż informatyczna, w ograniczonym i uzupełniającym zakresie, będzie możliwe tylko w przypadku, gdy jest to element towarzyszący w ramach projektów, których głównym celem jest rozwój i udostępnianie e-usług publicznych. Instytucja Zarządzająca RPO WM dopuszcza możliwość, aby projekty w ramach działania 2.1 wdrażane były poza obszarem objętym programem, ale na terytorium UE, z uwzględnieniem warunków wynikających z art. 70 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.	
	Poddziałanie 2.1.1	**ELEKTRONICZNA ADMINISTRACJA** **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia służące rozwojowi elektronicznej administracji, przyczyniające się do upowszechnienia standardów funkcjonowania cyfrowych urzędów.**

		Zakres wsparcia obejmuje w szczególności: • informatyzację procedur administracyjnych, • zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego, • upowszechnienie elektronicznego obiegu dokumentów, • elektroniczne zarządzanie rejestrami publicznymi, • zapewnienie interoperacyjności istniejących systemów teleinformatycznych oraz ich integracji, • zapewnienie integracji platform lokalnych i regionalnych z platformą ePUAP, • przygotowanie wzorów dokumentów elektronicznych, dla których organem właściwym do określenia wzoru jest jedynie organ JST, • zapewnienie otwartości dostępu do informacji sektora publicznego, w tym tworzenie publicznych treści cyfrowych oraz tworzenie i rozwijanie repozytoriów cyfrowych wraz z zapewnieniem warunków bezpiecznego przechowywania i udostępniania treści cyfrowych, a także przy wykorzystaniu rozwiązań w zakresie Internetu Rzeczy (IoT) w przestrzeni publicznej, • zapewnienie elektronicznej dostępności urzędów i ich usług dla osób niepełnosprawnych zgodnie ze standardami WCAG. Ponadto w ramach typu projektu C, w odniesieniu do projektów pozakonkursowych, przewidujących wdrażanie nowych rozwiązań IT w administracji, dopuszcza się możliwość kwalifikowania wsparcia objemującego tworzenie i rozwijanie platform dystrybucji treści cyfrowych, służących udostępnianiu zasobów cyfrowych, przy wykorzystaniu nowych technologii i aplikacji mobilnych, w tym rozwiązań w zakresie IoT. Wyłączone ze wsparcia będą w szczególności: wydatki na tworzenie i rozwój platform regionalnych w zakresie dostępu do e-usług (nie dotyczy projektów pozakonkursowych w ramach typu projektu C) oraz wydatki związane z przygotowaniem wzorów dokumentów elektronicznych oraz formularzy elektronicznych, do opracowania których właściwe są organy centralne. **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 2.1.1:** a) projekt nie dotyczy interwencji w obszarze e-zdrowia w zakresie narzędzi wskazanych w dokumencie pn. *Krajowe ramy strategiczne. Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020*, w tym w szczególności nie dotyczy wymiany elektronicznej dokumentacji medycznej oraz telemedycyny.
	Poddziałanie 2.1.2	**CYFROWE ZASOBY REGIONALNE** **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia polegające na przetwarzaniu na treści cyfrowe danych i informacji sektora publicznego, a także zasobów kultury i dziedzictwa regionalnego oraz zasobów wspierających rozwój turystyki – wraz z udostępnieniem w celu ponownego wykorzystania.** Zakres wsparcia obejmuje w szczególności: • prowadzenie prac digitalizacyjnych, z uwzględnieniem istniejących zaleceń i wytycznych dotyczących digitalizacji, • tworzenie i rozwijanie repozytoriów cyfrowych wraz z zapewnieniem warunków bezpiecznego przechowywania danych cyfrowych, udostępnianiem i scalaniem informacji o zdigitalizowanych zasobach w ramach regionalnych repozytoriów cyfrowych, • tworzenie i rozwijanie platform dystrybucji treści cyfrowych, służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniający możliwość ich ponownego wykorzystania oraz wytworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych, także przez podmioty spoza sektora publicznego, • tworzenie i rozwijanie systemów umożliwiających zdalny, jednolity dla wszystkich użytkowników dostęp do informacji, katalogów lub

		zasobów podmiotów udostępniających swoje zasoby publicznie (w tym bibliotek). Preferowane będą **projekty o zasięgu regionalnym**, przez które rozumie się projekty: (a) realizowane na obszarze co najmniej 3 subregionów lub (b) integrujące podmioty działające na obszarze co najmniej 3 subregionów lub (c) realizowane przez podmiot / instytucję, której właściwość lub zasięg działania ma charakter regionalny. Elementem projektu może być budowa, zakup lub rozbudowa systemów i sprzętu do digitalizacji. Wymagane będzie efektywne wykorzystanie zakupionych urządzeń i oprogramowania poprzez konsolidację obszarów i podmiotów, w ramach realizowanego projektu. W przypadku projektów, w których konsolidacja obszarów lub podmiotów nie jest możliwa lub celowa – w pierwszym rzędzie wykorzystywany będzie zakup usług w zakresie digitalizacji, świadczonych przez podmioty zewnętrzne. Wyłączone ze wsparcia będą projekty obarczone ryzykiem powielania digitalizacji zasobów, które zostały już udostępnione w postaci cyfrowej oraz projekty dotyczące digitalizacji zasobów, w odniesieniu do których nie zostały uregulowane prawa autorskie.
	Poddziałanie 2.1.3	**E-USŁUGI W EDUKACJI** **Wsparciem objęte zostanie przedsięwzięcie dotyczące małopolskiej chmury edukacyjnej, ukierunkowane na przekazywanie wiedzy oraz przybliżanie osiągnięć naukowych uczelni wyższych, przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych, uczniom w Małopolsce.** Przedsięwzięcie będzie realizowane w oparciu o następujące zasady: • formuła i zakres przedsięwzięcia uwzględniać będzie wnioski wynikające z realizacji projektu pilotażowego w ramach działania 1.2 Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, • przedsięwzięcie będzie koordynowane przez beneficjenta projektu pilotażowego, którego zadaniem będzie w szczególności: — przeprowadzenie opartego na zasadzie przejrzystości i transparentności naboru uczelni i/lub jednostek naukowych i/lub organizacji pozarządowych oraz szkół ponadgimnazjalnych kwalifikujących się do udziału w projekcie, — zawarcie porozumienia określającego zasady współpracy w przygotowaniu i realizacji projektu w ramach partnerstwa pomiędzy wybranymi uczelniami i/lub jednostkami naukowymi i/lub organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, będącymi organami prowadzącymi szkół ponadgimnazjalnych zakwalifikowanych do udziału w projekcie, • z uwagi na wynikającą z zapisów RPO WM zasadę, zgodnie z którą doposażenie w sprzęt informatyczny będzie dopuszczalne wyłącznie jako element uzupełniający, niezbędny do realizacji projektu polegającego na świadczeniu e-usług, na etapie kwalifikowania do udziału w projekcie poszczególnych jednostek weryfikowane będzie czy, a jeżeli tak to w jakim stopniu projekt zakłada wykorzystanie istniejącej infrastruktury, w celu preferowania projektów bazujących na wykorzystaniu istniejących systemów i zasobów oraz ograniczenia nakładów ponoszonych na doposażenie w sprzęt informatyczny, • wydatki ponoszone przez uczelnie i/lub inne podmioty uczestniczące w projekcie będą kwalifikowane wyłącznie w zakresie, w jakim są niezbędne i bezpośrednio wykorzystywane dla celów projektu, związanych ze świadczeniem wysokiej jakości, innowacyjnych e-usług publicznych w obszarze edukacji, • zakres przedsięwzięcia będzie komplementarny i integralnie powiązany z zakresem interwencji planowanej do uruchomienia w ramach osi priorytetowej 10.

	Poddziałanie 2.1.4	**E-USŁUGI W INFORMACJI PRZESTRZENNEJ** **Przedmiotem wsparcia w ramach poddziałania jest rozwój cyfrowych rejestrów publicznych oraz narzędzi informatycznych do ich przeglądania i udostępniania, w tym na urządzeniach mobilnych**, służących jednocześnie wzmocnieniu elektronicznej administracji i upowszechnianiu standardów funkcjonowania cyfrowych urzędów. **Zakres wsparcia obejmuje rozwój infrastruktury informacji przestrzennej, a także cyfryzację informacji przestrzennej oraz rejestrów publicznych gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym: ewidencji gruntów i budynków EGIB, bazie danych obiektów topograficznych (BDOT500, BDOT10k) oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT).** Wsparcie przeznaczone będzie na: (a) w zakresie komponentu regionalnego: • rozbudowę aplikacyjno-sprzętową regionalnej infrastruktury informacji przestrzennej szczebla wojewódzkiego w oparciu o regionalną infrastrukturę informacji przestrzennej, w celu zapewnienia powszechnego dostępu do informacji przestrzennych, w tym wybranych elementów z rejestrów publicznych, a także udostępnienie danych na urządzeniach mobilnych, • tworzenie i wizualizacja rejestru – bazy danych obiektów topograficznych BDOT10k dla obszaru województwa małopolskiego, • utworzenie i udostępnienie poprzez budowę infrastruktury aplikacyjno–sprzętowej państwowego zasobu geodezyjnego na poziomie województwa, • rozbudowę aplikacji do analizy zmian w strukturze agrarnej, monitorowania zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji, a także do programowania i koordynacji prac urządzeniowo-rolnych w oparciu o dostępne bazy danych ewidencji gruntów i budynków (EGIB), • zapewnienie interoperacyjności danych przestrzennych krajowej, regionalnej i lokalnej infrastruktury informacji przestrzennej oraz bezpieczeństwa danych i systemów teleinformatycznych, • optymalizację wykorzystania infrastruktury dzięki zastosowaniu technologii chmury obliczeniowej; (b) w zakresie komponentu lokalnego: • działania w obszarze: informacji przestrzennej oraz rejestrów publicznych gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym: ewidencji gruntów i budynków EGIB, bazie danych obiektów topograficznych (BDOT500) oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT), • udostępnianie nowych usług oraz dostosowanie i poprawę funkcjonalności i poziomu dojrzałości usług już dostępnych, • zapewnienie bezpieczeństwa danych i systemów teleinformatycznych, • zapewnienie funkcjonalności do zasilania i aktualizacji wybranych elementów z rejestrów publicznych regionalnej infrastruktury informacji przestrzennej. W ramach realizowanych przedsięwzięć zapewnione zostaną: • większa dostępność i jakość e-usług publicznych oraz otwarty dostęp do informacji sektora publicznego w obszarze informacji przestrzennej, • poprawa jakości danych i zdolności rejestrów publicznych gromadzonych w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym do wzajemnej wymiany danych,

		• interoperacyjność danych przestrzennych w ramach krajowej, regionalnej i lokalnej infrastruktury informacji przestrzennej, poprzez uruchomienie usług INSPIRE (udostępnienie także dla organów administracji publicznej innych niż służba geodezyjna i kartograficzna) **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 2.1.4:** W odniesieniu do projektów realizowanych w trybie konkursowym, w ramach komponentu lokalnego: a) Wnioskodawca jest stroną porozumienia pomiędzy Województwem Małopolskim, a właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego w przedmiocie wspólnej realizacji zadań w zakresie geodezyjnych rejestrów publicznych, b) występuje zgodność projektu z zasadniczymi elementami porozumienia, o którym mowa w ppkt. a), tj. zgodność w odniesieniu do zakresu rzeczowego projektu, obszaru jego realizacji oraz limitu w zakresie wartości dofinansowania.
	Poddziałanie 2.1.5	**E-USŁUGI W OCHRONIE ZDROWIA** **Wsparcie przeznaczone zostanie na rozwój regionalnego systemu informacji medycznej, służącego zapewnieniu elektronicznej wymiany danych medycznych oraz zwiększeniu w skali regionu dostępności i jakości e-usług świadczonych dla pacjentów, w sposób zintegrowany z centralnymi platformami informacji w ochronie zdrowia.** W ramach przedsięwzięcia, służącego rozwojowi systemu o zasięgu regionalnym, zapewnione zostaną: • w warstwie regionalnej: — utworzenie i rozwój wspólnej platformy na poziomie regionalnym, umożliwiającej przetwarzanie i przesyłanie danych medycznych pomiędzy jednostkami medycznymi w regionie, zapewniającej funkcje systemu informacji medycznej przeznaczone dla pacjentów (w tym w zakresie dostępu do dokumentacji medycznej, a także rejestracji online) oraz dla jednostek medycznych (w tym w zakresie wyszukiwania i wymiany/udostępniania dokumentacji medycznej) w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami prawa; system może być również rozbudowany o dodatkowe e-usługi służące różnym grupom odbiorców (w tym np. pacjentom, jednostkom medycznym, organom założycielskim jednostek medycznych, innym podmiotom realizującym zadania z zakresu ochrony zdrowia), — zintegrowanie oraz zapewnienie komunikacji platformy regionalnej z właściwymi platformami centralnymi realizowanymi w szczególności przez Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia (pod warunkiem gotowości właściwych platform centralnych); • w warstwie lokalnej: większa dostępność i jakość e-usług publicznych w obszarze ochrony zdrowia, w szczególności dostęp do elektronicznej dokumentacji medycznej, poprzez: — rozwój systemów teleinformatycznych wraz z doposażeniem w sprzęt informatyczny jednostek objętych projektem, jako komponent uzupełniający i niezbędny do udostępnienia e-usług publicznych w ramach projektu. W ramach realizowanej interwencji zastosowane zostaną następujące zasady: • formuła i zakres przedsięwzięcia uwzględniać będzie wnioski wynikające z realizacji projektu pilotażowego w ramach działania 1.2 Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, • przy uwzględnieniu wyników audytów teleinformatycznych, na etapie określania zakresu rzeczowo-finansowego poszczególnych jednostek weryfikowane będzie czy, a jeżeli tak to w jakim stopniu projekt zakłada wykorzystanie istniejącej infrastruktury, w celu ograniczenia nakładów ponoszonych na doposażenie w sprzęt informatyczny.

		W ramach poddziałania dopuszcza się możliwość prowadzenia oceny merytorycznej w formule panelu ekspertów.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 2.1	Zwiększony dostęp obywateli i przedsiębiorców do informacji sektora publicznego, e-usług oraz elektronicznej administracji
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 2.1.1	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 2.1.2	Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego
	Poddziałanie 2.1.3	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 2.1.4	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 2.1.5	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 2.1.1	Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A) Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja
	Poddziałanie 2.1.2	Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego
	Poddziałanie 2.1.3	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja
	Poddziałanie 2.1.4	Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja
	Poddziałanie 2.1.5	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 – transakcja Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A)
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 2.1.1	**ELEKTRONICZNA ADMINISTRACJA** **A. e-usługi publiczne w administracji: usługi administracji dla biznesu (A2B) i obywateli (A2C)** **B. usługi wewnątrzadministracyjne (A2A) wspierające dla e-usług publicznych** **C. nowe rozwiązania IT w administracji** Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 2.1.2	**CYFROWE ZASOBY REGIONALNE** **A. cyfrowe udostępnianie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych** **B. cyfrowe udostępnianie regionalnych zasobów kultury i dziedzictwa regionalnego oraz zasobów wspierających rozwój turystyki**
	Poddziałanie 2.1.3	**E-USŁUGI W EDUKACJI** **A. małopolska chmura edukacyjna: rozwój systemów teleinformatycznych wraz z doposażeniem w sprzęt informatyczny (komponent uzupełniający i niezbędny dla e-usług publicznych)**
	Poddziałanie 2.1.4	**E-USŁUGI W INFORMACJI PRZESTRZENNEJ** **A. regionalny system cyfrowych rejestrów geodezyjnych**
	Poddziałanie 2.1.5	**E-USŁUGI W OCHRONIE ZDROWIA** **A. regionalny system informacji medycznej**

10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 2.1.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane: wyłącznie w zakresie projektów o zasięgu regionalnym
	Poddziałanie 2.1.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • uczelnie • jednostki naukowe • instytucje kultury • parki narodowe • organizacje pozarządowe • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych
	Poddziałanie 2.1.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • uczelnie • jednostki naukowe • organizacje pozarządowe • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych.
	Poddziałanie 2.1.4	• Województwo Małopolskie • jednostki samorządu terytorialnego, które zawarły z Województwem Małopolskim porozumienie dotyczące wspólnej realizacji zadań w zakresie geodezyjnych rejestrów publicznych
	Poddziałanie 2.1.5	• Województwo Małopolskie • podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, które zawarły z Województwem Małopolskim porozumienie/umowę dotyczące realizacji zadań w zakresie rozwoju regionalnego systemu informacji medycznej (Małopolski System Informacji Medycznej (MSIM) • spółki z udziałem JST
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 2.1	Głównymi grupami docelowymi interwencji są mieszkańcy, przedsiębiorstwa, turyści i odwiedzający województwo, instytucje publiczne.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 2.1	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 2.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 2.1	140 000 000
	Poddziałanie 2.1.1	37 226 970
	Poddziałanie 2.1.2	9 003 192
	Poddziałanie 2.1.3	12 500 000
	Poddziałanie 2.1.4	40 269 838
	Poddziałanie 2.1.5	41 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z*	Poddziałanie 2.1.3	• **mechanizm łączonego wsparcia małopolskiej chmury edukacyjnej w ramach osi 2 i 10 RPO WM:** jednostki, będące beneficjentami projektów w ramach poddziałania 2.1.3 będą zobowiązane do ubiegania się następnie o komplementarne wsparcie w ramach poddziałania 10.1.4 i/lub 10.2.3.

innymi PO (jeśli dotyczy)		
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 2.1	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 2.1	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 2.1.1	tryb konkursowy, tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 2.1.2	tryb konkursowy, tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 2.1.3	tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 2.1.4	tryb konkursowy, tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 2.1.5	tryb pozakonkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 2.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
	Poddziałanie 2.1.4	• w ramach wspieranych przedsięwzięć kwalifikowane będą także wydatki związane z pracami przygotowawczymi (w tym pomiarami terenowymi), jednak **wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji celów danego projektu oraz do wysokości 15% wydatków kwalifikowanych inwestycji**
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 2.1	W odniesieniu do przedsięwzięć realizowanych w ramach działania możliwe będzie uzupełniające wsparcie dla rozwijania kompetencji i umiejętności kadr, w szczególności w zakresie związanym z wdrożeniem i obsługą realizowanych systemów informatycznych. W tym zakresie przewiduje się zastosowanie mechanizmu finansowania krzyżowego (cross-financing). Łączny udział finansowania krzyżowego w ramach wspieranych projektów nie przekroczy 2% alokacji osi priorytetowej. Co do zasady udział finansowania krzyżowego nie przekracza 2% dofinansowania ze środków EFRR w ramach projektu. W uzasadnionych przypadkach, dotyczących projektów o znaczeniu regionalnym i/lub realizowanych w trybie pozakonkursowym, właściwa instytucja może wyrazić zgodę na zwiększenie powyższego limitu w ramach danego projektu.
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 2.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 2.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z

		art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 2.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach poddziałania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 2.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de *minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
	Poddziałanie 2.1.1	75% - w odniesieniu do projektów realizowanych w trybie konkursowym 85% - w odniesieniu do projektów realizowanych w trybie pozakonkursowym
	Poddziałanie 2.1.2	85%
	Poddziałanie 2.1.3	85%
	Poddziałanie 2.1.4	85%
	Poddziałanie 2.1.5	85%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania*	Działanie 2.1	Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu

całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
	Poddziałanie 2.1.1	zgodnie z zapisami w pkt 24
	Poddziałanie 2.1.2	zgodnie z zapisami w pkt 24
	Poddziałanie 2.1.3	90%
	Poddziałanie 2.1.4	90%
	Poddziałanie 2.1.5	90%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
	Poddziałanie 2.1.1	25% - w odniesieniu do projektów realizowanych w trybie konkursowym 15% - w odniesieniu do projektów realizowanych w trybie pozakonkursowym
	Poddziałanie 2.1.2	15%
	Poddziałanie 2.1.3	10%
	Poddziałanie 2.1.4	10%
	Poddziałanie 2.1.5	10%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)*	Działanie 2.1	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 2.1.1	w odniesieniu do trybu konkursowego: • maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych: 5 000 000 PLN • w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie, pod warunkiem udziału w projekcie co najmniej 10 partnerów – maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych 10 000 000 PLN
	Poddziałanie 2.1.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 2.1.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 2.1.4	nie dotyczy
	Poddziałanie 2.1.5	nie dotyczy

29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)*	Działanie 2.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 2.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 2.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 2.1	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

3 Oś Priorytetowa PRZEDSIĘBIORCZA MAŁOPOLSKA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem osi priorytetowej jest budowanie i wzmacnianie pozycji konkurencyjnej sektora MŚP.

W ramach osi priorytetowej 3. wspierane będzie tworzenie warunków dla bardziej elastycznego funkcjonowania na rynku podmiotów sektora MŚP oraz wzrostu ich znaczenia gospodarczego.

Tworzenie warunków dla trwałego wzrostu gospodarczego w regionie wymaga w szczególności koncentracji wsparcia na działaniach mających na celu budowę otwartego na innowacje, konkurencyjnego i silnego sektora MŚP.

Dzięki realizowanym przedsięwzięciom zwiększy się wyposażenie regionu w infrastrukturę sprzyjającą rozwijaniu działalności gospodarczej oraz lokowaniu inwestycji, wzmocniony zostanie system wspierania przedsiębiorczości, w szczególności w obszarach regionalnej specjalizacji, a także zwiększona zostanie rola instrumentów zwrotnych we wsparciu działalności inwestycyjnej MŚP. W ramach osi priorytetowej planowane są również działania mające na celu zwieszenie aktywności międzynarodowej małopolskich MŚP.

Inwestycje realizowane w ramach priorytetu inwestycyjnego poprawią zaawansowane zdolności MŚP w zakresie rozwoju oferowanych produktów i usług, zwiększając ich potencjał do przekształcania posiadanych zasobów w realne efekty gospodarcze, widoczne przede wszystkim w systematycznym wzroście PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca Małopolski.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	240 000 000
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 3.1 STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	**Interwencja podejmowana w ramach działania ukierunkowana jest na wyposażenie regionu w podstawową infrastrukturę sprzyjającą rozwijaniu działalności gospodarczej oraz lokowaniu inwestycji na terenie Małopolski**. Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej regionu oraz rozwijania działalności gospodarczej. W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu tworzenia i rozbudowy infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego – **tworzenie oraz rozbudowa stref aktywności gospodarczej (SAG)**. **SAG** to wydzielony pod względem obszarowym i przygotowany do inwestycji **teren o powierzchni co najmniej 2 ha**, **odpowiadający zapotrzebowaniu potencjalnych inwestorów** (w odniesieniu do tzw. SAG rozproszonych, tj. zlokalizowanych na terenach nie tworzących obszaru zwartego, przynajmniej jedna z części strefy musi obejmować teren o powierzchni co najmniej 2 ha), na którym zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego lub dokumentem równoważnym, jest prowadzona działalność gospodarcza lub będzie prowadzona działalność gospodarcza. **Powierzchnię SAG odnosi się do obszaru objętego projektem, przy czym np. w sytuacji poszerzania istniejącej SAG, jeżeli bezpośrednie działania inwestycyjne prowadzone będą również na funkcjonującej części SAG (dozbrojenie SAG), projekt dotyczy faktycznego obszaru strefy, objętego inwestycją**. **Usytuowanie tworzonej lub rozbudowywanej SAG musi wynikać z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub dokumentu równoważnego**. W celu identyfikacji strategicznych zamierzeń beneficjenta w zakresie tworzenia SAG, przyjmuje się, że w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, powinien on wykazać zgodność zamierzeń projektowych ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o którym mowa w art. 9-13 ustawy z dn. 27

	marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003, Nr 80, poz. 717 z późn. zm.). Za dokument równoważny wskazujący na możliwość realizacji inwestycji uznaje się również decyzję / decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, dotyczące obszaru SAG. ➢ **W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady**: • zgodność z zapisami Umowy Partnerstwa, tj.: — projekty uwarunkowane są zapewnieniem właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych – wymagane jest bezpośrednie skomunikowanie SAG, co najmniej z drogą powiatową lub gminną najpóźniej w momencie zakończenia inwestycji związanej z tworzeniem nowej lub rozbudową istniejącej SAG, — preferencje uzyskają projekty realizowane na nieużytkach, terenach zlokalizowanych w pobliżu infrastruktury transportowej (autostrady, drogi szybkiego ruchu, linie kolejowe), terenach zdegradowanych, wymagających rewitalizacji w związku ze zintensyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności gospodarczej, — projekty mające na celu przygotowanie nowej SAG lub rozszerzenie powierzchni strefy istniejącej są realizowane **pod warunkiem nie powielania dostępnej infrastruktury, chyba że limit dostępnej powierzchni został wyczerpany.** Przyjmuje się, że w przypadku istniejących SAG, zagospodarowanie 65% obszaru strefy przeznaczonego dla inwestorów (tj. objęcie przez przedsiębiorstwa w formie własności / dzierżawy / użytkowania wieczystego) lub limit wolnego terenu nie odpowiadającego zapotrzebowaniu zgłaszanemu przez potencjalnych inwestorów (tj. z wyłączeniem powierzchni wykorzystywanej pod infrastrukturę), **oznaczają wyczerpanie limitu dostępnej powierzchni**. Za punkt odniesienia przyjmuje się SAG zlokalizowane na terenie danej gminy. Przyjmuje się, że celem obliczenia ww. wskaźnika, należy odnieść się do terenów inwestycyjnych: objętych analogicznym wsparciem w ramach MRPO 2007-2013 lub PO IG 2007-2013 lub objętych statusem SSE lub utworzonych ze środków innych i wykazywany, jako projekty komplementarne wobec wsparcia w ramach 7. Osi priorytetowej RPO WM pn. *Infrastruktura transportowa,* jak również powstałych w ramach realizowanych lub zakończonych projektów z udziałem wsparcia w ramach niniejszego działania. • **przez kompleksowe uzbrojenie / dozbrojenie** rozumie się inwestycje zapewniające uzbrojenie obszaru SAG w infrastrukturę komunalną, adekwatne do zdiagnozowanego zapotrzebowania konkretnej strefy, • **rozbudowa SAG** rozumiana jest jako poszerzenie granic istniejącej już strefy o nowy niezagospodarowany teren lub dozbrojenie strefy w istniejących granicach – z zastrzeżeniem, że dozbrojenie strefy w istniejących granicach umożliwi rozwój przedsiębiorstw już funkcjonujących na SAG lub ulokowanie nowych przedsiębiorstw, co winno być potwierdzone wskaźnikami realizacji projektu (np. wskaźnikiem dotyczącym wzrostu zatrudnienia), • uzbrajany teren (dot. terenu niezagospodarowanego) stanowi własność operatora lub JST lub Skarbu Państwa lub operator włada gruntem w inny sposób dający mu realną możliwość realizacji zobowiązań wynikających z realizowanego projektu, w tym w szczególności zagospodarowania terenu poprzez zaoferowanie go przedsiębiorcom i utrzymania trwałości projektu. Operator, to Beneficjent lub podmiot, który w imieniu Beneficjenta zarządza projektem lub utworzoną/rozbudowaną w jego efekcie SAG, • **projekty dotyczące SAG** ukierunkowane są na tworzenie lub rozbudowę infrastruktury na terenach przeznaczonych na prowadzenie działalności produkcyjnej lub usługowej bez możliwości lokowania obiektów mieszkaniowych, turystycznych oraz handlowych. Jako obiekt handlowy należy rozumieć obiekt stanowiący całość techniczno-użytkową, przeznaczony do sprzedaży detalicznej towarów. W okresie realizacji projektu oraz trwałości projektu, na terenie uzbrojonym w ramach wsparcia ze środków RPO WM, dopuszcza się handel detaliczny, gdy spełniony zostanie co najmniej jeden z następujących warunków: a) sprzedaż detaliczna stanowi element innej działalności gospodarczej i nie jest działalnością wiodącą oraz jednocześnie powierzchnia sprzedaży nie jest usytuowana w obiekcie handlowym (np. sklepy przyfabryczne / przyzakładowe); b) placówka handlowa z przeznaczeniem na zaplecze socjalne dla pracowników przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie strefy, mająca charakter ogólnodostępny, która nie jest usytuowana w obiekcie handlowym, a zajmowana

	przez nią lub/i przez inne placówki handlowe powierzchnia stanowi łącznie nie więcej niż 15% powierzchni całego obiektu, w którym jest / są ulokowane. Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dopuszczające na obszarze objętym projektem prowadzenie działalności handlowej – nie dyskwalifikują projektu z możliwości wsparcia. • wydatki poniesione na uzbrojenie/dozbrojenie terenu, który jest / zostanie przeznaczony na inwestycje turystyczne, obiekty handlowe oraz mieszkaniowe – stanowią wydatki niekwalifikowane projektu, • SAG objęte wsparciem w ramach RPO WM mogą przyjmować przedsiębiorstwa w każdej fazie rozwoju. Z możliwości takiej nie wyłącza się przedsiębiorstw dużych. Jednak, z uwagi na fakt, iż środki finansowe w ramach CT 3 mają służyć podnoszeniu konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, **wkład EFRR będzie proporcjonalnie pomniejszony w sytuacji wykorzystania uzbrojonej infrastruktury przez duże przedsiębiorstwa – zakłada się, że pomniejszenie będzie proporcjonalne do powierzchni SAG zajętej przez duże przedsiębiorstwa**. Status przedsiębiorstwa, tj. przynależność do sektora MŚP w rozumieniu Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. musi być weryfikowany przez Beneficjenta na moment zakupu / dzierżawy / wejścia w użytkowanie wieczyste terenu przez przedsiębiorstwo. Rozwój MŚP ulokowanych na SAG, w wyniku którego przedsiębiorstwo przekształci się w duże przedsiębiorstwo nie stanowi podstawy dla pomniejszeń wkładu EFRR. W umowie o dofinansowanie ujęte zostaną zasady pomniejszania wkładu EFRR w przypadku korzystania z infrastruktury przez duże przedsiębiorstwa, • **w umowie o dofinansowanie uwzględniany zostanie wskaźnik dotyczący pełnego wykorzystania przez przedsiębiorców powierzchni uzbrojonych terenów oraz zasady pomniejszenia wkładu EFRR** w przypadku jego nieosiągnięcia. Za teren zagospodarowany SAG uznaje się teren, którego operator nie może zaoferować jako terenu wolnego dla przedsiębiorstw (włączając w to tzw. rezerwy terenowe), pod warunkiem potwierdzenia tego stanu stosownymi umowami lub umowami przedwstępnymi (sprzedaż, dzierżawa, użytkowanie wieczyste) lub wypisami z ksiąg wieczystych, potwierdzających stan własności zagospodarowanych działek. W związku z tym, na potrzeby wskaźnika dotyczącego pełnego wykorzystania przez przedsiębiorców powierzchni uzbrojonych terenów, za tereny zagospodarowane na moment wskazany w umowie o dofinasowanie, uznaje się tereny sprzedane / wydzierżawione/ oddane w użytkowanie wieczyste przez operatora przedsiębiorstwom lub w przypadku terenów należących do przedsiębiorstwa na moment rozpoczęcia realizacji projektu, a przedsiębiorstwo to pozostaje właścicielem/dzierżawcą/ użytkowaniem wieczystym na ww. moment wskazny w umowie o dofinansowanie, aby uznać tereny takie za zagospodarowane, przedsiębiorstwo to musi na tych terenach prowadzić działalność gospodarczą lub sprzedać / wydzierżawić / oddać w użytkowanie wieczyste innemu przedsiębiorstwu. • **realizacja inwestycji musi służyć ogółowi podmiotów zlokalizowanych/ lokalizowanych na obszarze objętym projektem** (zapewnić potencjalny dostęp/korzyść z wytworzonych produktów wszystkim podmiotom), produkty projektu nie mogą być dedykowane poszczególnym podmiotom w SAG, • drogi dojazdowe do tworzonych / rozbudowywanych SAG stanowią wydatki niekwalifikowalne projektu. ➢ **W odniesieniu do formy udzielanego wsparcia w ramach niniejszego działania (dotacja lub pomoc zwrotna), dopuszcza się możliwość zastosowania wsparcia w formule pomocy zwrotnej, o której mowa w art. 66 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz w art. 29a ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020**. W przypadku zastosowania pomocy zwrotnej beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu środków w wysokości i na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie, w sytuacji: • braku realizacji wskaźnika pn. *Zagospodarowanie terenów inwestycyjnych (SAG) przygotowanych w ramach projektu* na wymaganym poziomie 100%,

	• wykorzystania uzbrojonych w ramach projektu terenów inwestycyjnych przez duże przedsiębiorstwa. Rozliczenie z tych zobowiązań nastąpi na zakończenie okresu wskazanego w umowie o dofinansowanie – moment weryfikacji nie może jednak wykraczać poza termin złożenia do KE dokumentów zamknięcia dla RPO WM.	
	Poddziałanie 3.1.1	**STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ – ZIT** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu tworzenia nowych i rozbudowy istniejących stref aktywności gospodarczej o przeznaczeniu przemysłowym / usługowym (SAG)**, poprzez kompleksowe uzbrojenie lub dozbrojenie terenów inwestycyjnych – także działających w formule parków przemysłowych, w tym m.in. tworzenia na ich terenie wewnętrznych układów komunikacyjnych, tj. dróg oraz infrastruktury służącej do przemieszczania się po obszarze SAG – w tym np. chodniki, drogi rowerowe, parkingi (jako uzupełniający element projektu) oraz wyposażenia w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę, budynki (pod warunkiem, że nie są one przeznaczone na wynajem powierzchni biurowych, ani też infrastrukturę typu: parki technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości/ technologiczne, laboratoria badawcze) i budowle – budynki i budowle wyłącznie w ograniczonym zakresie, jeśli są one niezbędne do właściwego funkcjonowania SAG.
	Poddziałanie 3.1.2	**STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ – SPR** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu tworzenia nowych i rozbudowy istniejących stref aktywności gospodarczej o przeznaczeniu przemysłowym / usługowym (SAG)** poprzez kompleksowe uzbrojenie lub dozbrojenie terenów inwestycyjnych – także działających w formule parków przemysłowych, w tym m.in. tworzenia na ich terenie wewnętrznych układów komunikacyjnych, tj. dróg oraz infrastruktury służącej do przemieszczania się po obszarze SAG – w tym np. chodniki, drogi rowerowe, parkingi (jako uzupełniający element projektu) oraz wyposażenia w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę, budynki (pod warunkiem, że nie są one przeznaczone na wynajem powierzchni biurowych, ani też infrastrukturę typu: parki technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości/ technologiczne, laboratoria badawcze) i budowle – budynki i budowle wyłącznie w ograniczonym zakresie, jeśli są one niezbędne do właściwego funkcjonowania SAG. **<u>Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 3.1.2</u>:** 1. teren objęty SAG obejmuje obszar o powierzchni co najmniej 2 ha, 2. teren objęty SAG przeznaczony jest na prowadzenie działalności produkcyjnej lub usługowej, oraz czy istnieje w tym zakresie zgodność z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub dokumentem równoważnym, 3. Wnioskodawca wykazał, że stopień zagospodarowania istniejących SAG zlokalizowanych na obszarze przyjętym jako punkt odniesienia, osiągnął co najmniej pułap oznaczający wyczerpanie limitu dostępnej powierzchni, o którym mowa w części ogólnej pkt. 5 karty niniejszego działania, 4. Wnioskodawca przedstawił informację na temat zdiagnozowanego zapotrzebowania na tereny inwestycyjne ze strony potencjalnych inwestorów (firm sektora MŚP) oraz zdiagnozowanego zapotrzebowania odnośnie zakresu projektu. Ocena będzie prowadzona m.in. w oparciu o dokumenty załączone do wniosku: 1) mapę poglądową z oznaczeniem lokalizacji SAG objętej projektem wraz z zaznaczeniem sieci drogowej i kolejowej oraz lokalizacji SAG na obszarze co najmniej stanowiącym punkt odniesienia dla oceny wymogu nie powielania dostępnej infrastruktury (zgodnie z zapisami SzOOP), ze wskazaniem w przypadku każdej z sąsiednich stref

		wyrażonego procentowo stopnia jej zagospodarowania na dzień składania wniosku, 2) uzyskane od podmiotów zarządzających SAG, położonych na terenie weryfikowanym na podstawie zapisów SzOOP, dokumentów potwierdzających stopień zagospodarowania obszarów poszczególnych stref.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 3.1	Lepsze warunki do rozwoju MŚP
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 3.1.1	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych
	Poddziałanie 3.1.2	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 3.1.1	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych
	Poddziałanie 3.1.2	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 3.1.1	**STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ – ZIT** **A. tworzenie nowych lub rozbudowa istniejących SAG** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska, ujęte w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 3.1.2	**STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ – SPR** **A. tworzenie nowych lub rozbudowa istniejących SAG** projekty z obszaru objętego SPR
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 3.1.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • podmioty zarządzające terenami inwestycyjnymi (SAG) – instytucje otoczenia biznesu, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, podmioty zarządzające terenami inwestycyjnymi, w których większość udziałów lub akcji posiadają JST lub Skarb Państwa
	Poddziałanie 3.1.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • podmioty zarządzające terenami inwestycyjnymi (SAG) – instytucje otoczenia biznesu, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, podmioty zarządzające terenami inwestycyjnymi, w których większość udziałów lub akcji posiadają JST lub Skarb Państwa
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 3.1	Grupę docelową wsparcia stanowią przedsiębiorcy zainteresowani zlokalizowaniem działalności gospodarczej w strefach aktywności gospodarczej.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	w zakresie poddziałania 3.1.1: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 3.1	54 750 161
	Poddziałanie 3.1.1	19 750 161
	Poddziałanie 3.1.2	35 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 3.1.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.1.2	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 3.1.1	ZIT

	Poddziałanie 3.1.2	SPR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 3.1	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 3.1.1	tryb pozakonkursowy ponadto w ramach poddziałania 3.1.1 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 3.1.2	tryb konkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 3.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 3.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.

		W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 3.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	zgodnie z zapisami w pkt 24 Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 3.1	15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.1	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty*	Działanie 3.1	nie dotyczy

finansowe (EUR)(jeśli dotyczy)		
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 3.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 3.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 3.1	nie dotyczy

Działanie 3.2 PROMOCJA POSTAW PRZEDSIĘBIORCZYCH ORAZ POTENCJAŁ IOB	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	**Interwencja podejmowana w ramach działania ukierunkowana jest na wparcie przedsiębiorczości i kreowanie postaw przedsiębiorczych oraz budowanie potencjału IOB**. W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu **promocji przedsiębiorczości oraz profesjonalizacji usług doradczych IOB.** **W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady**: **1.** **W zakresie promocji postaw przedsiębiorczych (typ projektu A)**, działania skierowane będą na wsparcie firm z sektora małopolskich MŚP we wczesnej fazie rozwoju – dalej także jako: nowych MŚP, tj. takich, które funkcjonują na rynku nie dłużej niż 36 m-cy licząc na moment uruchomienia projektu objętego wsparciem (zmiana formy prawnej prowadzonej działalności nie powoduje zaliczenia przedsiębiorstwa do grupy nowych. Wsparcie mogą uzyskać **przedsięwzięcia z zakresu promocji przedsiębiorczości i kreowania postaw przedsiębiorczych, m.in. poprzez wzmocnienie systemu wspierającego proces rozwoju nowych MŚP, w tym działających w oparciu o nowe technologie.** Celem działań podejmowanych w tym obszarze jest zapewnienie wyspecjalizowanych usług wspierających małopolskie MŚP we wczesnej fazie rozwoju, upowszechnianie wśród nich nowych modeli biznesowych (rozumianych jako wprowadzanie przez MŚP zmian w dotychczasowym modelu biznesowym lub wejście w nowy model biznesowy) oraz zwiększanie ich skłonności do poszerzania skali działalności i podejmowania działań rozwojowych, a także promowanie postaw przedsiębiorczych. W tym zakresie realizowane będą przedsięwzięcia dotyczące promocji przedsiębiorczości oraz wsparcia rozwoju nowych firm poprzez świadczenie specjalistycznych usług przez inkubatory przedsiębiorczości[2] (w tym również ośrodki przedsiębiorczości akademickiej – rozumiane jako akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz inkubatory technologiczne), a także jednostki samorządu terytorialnego lub ich jednostki organizacyjne, skierowane do małopolskich MŚP we wczesnej fazie rozwoju. Wsparcie będzie obejmowało następujące elementy: a) działania (usługi) skierowane do nowych MŚP: o z zakresu specjalistycznego doradztwa[3], o szkoleniowe, coachingowe (tj. metody, których głównym celem jest wzmocnienie podopiecznego oraz wspieranie go w samodzielnym dokonywaniu zamierzonych zmian, w oparciu jego własnych zasobów, odkryć, potencjałów), o mentoringowe (tj. metody wspomagające rozwój i odkrywanie potencjału tkwiącego w podmiocie objętym tego typu wsparciem, stanowiące efekt relacji pomiędzy stronami zaangażowanymi w proces odkrywania i rozwijania potencjału podopiecznego, tj. mentor - podopieczny),

[2] **Inkubator przedsiębiorczości**, to wyodrębniona organizacyjnie, budżetowo i lokalowo jednostka, która zapewnia początkującym przedsiębiorcom z sektora MSP pomoc w uruchomieniu i prowadzeniu firmy oferującej produkt lub usługę, w tym również powstałą w wyniku wdrożenia nowej technologii (inkubator technologiczny). Inkubator łączy ofertę lokalową z usługami wspierającymi rozwój MŚP, oferując przede wszystkim: atrakcyjne cenowo warunki lokalowe przystosowane do rozwoju działalności gospodarczej, obsługę administracyjno-biurową firm w inkubatorze, doradztwo biznesowe (np. kształtowanie profilu firmy, dostęp do pomocy prawnej, patentowej, pomoc w pozyskaniu zewnętrznego finansowania, dostęp do ekspertów technologicznych), promocję firm działających w inkubatorze, sprzyjające środowisko innych, nie konkurujących ze sobą przedsiębiorców z inkubatora, stojących w obliczu podobnych problemów. Specyficznym typem inkubatora przedsiębiorczości jest akademicki inkubator przedsiębiorczości - tworzony w otoczeniu szkół wyższych, inkubator będący ofertą wsparcia studentów i pracowników naukowych w praktycznych działaniach rynkowych. W tego typu jednostkach, oprócz funkcji realizowanych w tradycyjnych inkubatorach, podejmuje się szereg specyficznych działań z orientowanych na edukację przedsiębiorczości oraz komercjalizację nowych produktów i technologii. Formalne podstawy określające wytyczne w zakresie tworzenia AIP określone zostały w Ustawie o szkolnictwie wyższym, w art. 86. *akademickie inkubatory przedsiębiorczości oraz centra transferu technologii".* Zadaniem AIP jest przede wszystkim wsparcie działalności gospodarczej środowiska akademickiego lub pracowników uczelni oraz studentów będących przedsiębiorcami. [opracowano na podstawie PARP: http://www.parp.gov.pl/files/74/81/105/inn_transfer_tech.pdf]

[3] **Doradztwo specjalistyczne**, to doradztwo nie mające charakteru ciągłego ani okresowego, nie związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama.

	o akceleracyjne (tj. programy, dzięki którym objęte nimi MŚP mogą przyspieszyć swój rozwój, dzięki pomocy doświadczonych mentorów i ekspertów oraz potencjalnych inwestorów dysponujących doświadczeniem biznesowym oraz siecią kontaktów), o inne specjalistyczne usługi inkubacyjne dla nowych MŚP (tj.: koszty udziału w wydarzeniach branżowych (np. warsztaty, konferencje), udostępnianie wyników badań rynku, udostępnianie baz danych, testowanie produktów/usług), b) udostępnianie nowym MŚP infrastruktury living-labs, centrów co-working lub innej infrastruktury c) organizację wydarzeń promujących przedsiębiorczość i postawy przedsiębiorcze – wyłącznie jako uzupełniający (niedominujący) element projektu, co oznacza że ten komponent może stanowić nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu. Działania oraz infrastruktura będące przedmiotem projektów będą dostosowane do potrzeb nowych MŚP z zastrzeżeniem jednak, że ze wsparcia wskazanego w pkt. a-b nie mogą korzystać podmioty powstałe z udziałem wsparcia w ramach poddziałania 8.3.1 RPO WM, w okresie kwalifikowania się do tzw. wsparcia pomostowego, zgodnie z zapisami SzOOP dotyczącymi 8. Osi priorytetowej pn. *Rynek pracy*. W przypadku projektów polegających na realizacji działań, o których mowa w pkt. a-b, możliwe jest przeznaczenie części dofinansowania na infrastrukturę otoczenia biznesu służącą małopolskim MŚP we wczesnej fazie rozwoju – tj. infrastrukturę inkubatorów przedsiębiorczości (w tym również akademickich inkubatorów przedsiębiorczości oraz inkubatorów technologicznych), jednak z uwzględnieniem warunków wskazanych w Umowie Partnerstwa. W ramach inwestycji w infrastrukturę inkubatorów, nie wyklucza się wsparcia dla m.in. infrastruktury *living-labs* (dosłownie „żywych laboratoriów", stanowiących instrument wdrażania podejścia popytowego do innowacyjności, tworzących warunki do współpracy różnych podmiotów np. producentów z użytkownikami), centrów *co-working* (pracowni oferujących przedsiębiorcom dostęp do profesjonalnie wyposażonych miejsc pracy, tworzących warunki dla intensyfikacji kontaktów, nawiązywania współpracy, budowy profesjonalnego wizerunku), a więc infrastruktury tworzącej warunki dla intensyfikacji rozwoju MŚP we wczesnej fazie rozwoju. **Zgodnie z wymogami Umowy Partnerstwa, wsparcie infrastruktury i budowy nowych obiektów otoczenia biznesu dla potrzeb nowych MŚP będzie możliwe tylko pod warunkiem spełnienia następujących zasad:** – wpisywanie się działalności obiektu w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji, – dysponowanie strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do realizacji w ramach przedsięwzięcia, w tym strategią świadczenia usług, o których mowa w lit a) – ww. strategia/plan musi zawierać co najmniej następujące elementy: a) opis wyznaczonych celów b) zasady funkcjonowania, jako ośrodka promującego postawy przedsiębiorcze c) określenie specjalizacji oraz kierunków rozwoju d) katalog oferowanych usług oraz planowane kierunki rozwoju oferty, e) sposoby przyciągania klientów i realizacji na ich rzecz usług f) opis ryzyk towarzyszących działalności z zakresu wsparcia rozwoju przedsiębiorczości – oparcie działalności o zidentyfikowane potrzeby – mając na uwadze, że wsparcie w przedmiotowym zakresie dotyczy MŚP we wczesnej fazie rozwoju, przyjmuje się, że każde przedsiębiorstwo należące do tej grupy ma potrzebę wsparcia ze względu na brak zasobów finansowych, ludzkich, infrastrukturalnych, relacyjnych. Stąd też, w tym przypadku warunek ten jest zawsze spełniony *a priori* [4], – niepowielanie przez przedsięwzięcie dostępnej infrastruktury o podobnym profilu zlokalizowanej w danym subregionie (subregiony rozumiane zgodnie z podejściem

[4] W oparciu o wnioski z raportu eksperckiego przygotowanego na zlecenie Ministerstwa Rozwoju pn. *Ocena systemu wsparcia instytucji otoczenia biznesu w regionalnych programach operacyjnych na lata 2014-2020*.

	stosowanym w ramach RPO WM), chyba że limit dostępnej oferty został wyczerpany. **Dodatkowo, usługi otoczenia biznesu dla MŚP we wczesnej fazie rozwoju mogą być wspierane pod warunkiem, że** w realizacji usług na rzecz konkretnych grup przedsiębiorców wykorzystywane są dostępne standardy świadczenia usług Wybór MŚP do wsparcia w ramach realizowanych projektów powinien odbywać się pod kątem możliwości osiągnięcia celu interwencji, tj. **zwiększania ich skłonności do poszerzania skali działalności i podejmowania działań rozwojowych, powinien również zapewnić jawny i otwarty dostęp do usług realizowanych w ramach projektu oraz zapewniać równość szans.** Z możliwości wsparcia realizowanego w ramach typu projektu A. wyłączone są: • szkolenia jak i doradztwo przygotowujące do rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz wsparcie finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej – stanowiące przedmiot wsparcia poddziałania 8.3.1; • promocja gospodarcza Małopolski oraz doradztwo i szkolenia w zakresie umiędzynaradawiania działalności – stanowiące przedmiot wsparcia w ramach poddziałań 3.3.1 oraz 3.3.2; • szkolenia niezwiązane z celami niniejszego obszaru wsparcia, np. szkolenia językowe, szkolenia z obsługi programów komputerowych, maszyn i urządzeń, szkolenia z zakresu księgowości, kadr i prawa pracy oraz innych związanych ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, szkolenia z zakresu ubiegania się o dofinansowanie ze środków unijnych; • usługi doradcze związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, np. usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze, reklama, marketing, księgowość. **2.** **<u>W zakresie profesjonalizacji usług doradczych IOB (typ projektu B),</u>** celem interwencji jest zwiększenie dostępności do wysokiej jakości, specjalistycznych, dostosowanych do potrzeb ostatecznych odbiorców (MŚP) usług doradczych świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu**.** Wsparcie udzielane w ramach typu projektu B. dotyczy projektów z zakresu podnoszenia kwalifikacji merytorycznych personelu IOB lub opracowywania założeń dotyczących wdrażania nowych lub znacząco ulepszonych specjalistycznych usług IOB dla MŚP. Świadczenie tych usług przez IOB nie jest objęte dofinansowaniem. Zapotrzebowanie na nowe lub ulepszone usługi IOB powinno zostać potwierdzone za pomocą udowodnionego zainteresowania MŚP rozwojem konkretnych usług IOB oraz oznacza to, że w roku następującym po realizacji projektu, IOB będzie zobowiązana przedstawić dowody znacznego wykorzystania usług przez MŚP. Przez usługi specjalistyczne rozumie się usługi, które nie są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak np. rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama. Wsparcie dla profesjonalizacji usług doradczych zostanie przyznane IOB, która spełnia następujące warunki: – dysponuje strategią biznesową, która wskazuje zróżnicowane źródła przychodów IOB oraz potwierdza zdolność do pracy w warunkach rynkowych i prowadzenia działalności finansowo samowystarczalnej (lub przewiduje stopniowe osiągnięcie samofinansowania do końca okresu kwalifikowalności / okresu trwałości), – posiada roczny plan pracy prezentujący założenia dotyczące świadczenia usług, będących efektem realizacji projektu o wsparcie którego ubiega się, – wykorzystuje dostępne standardy świadczenia usług lub wykaże, że standardy te będą stosowane co najmniej w zakresie usług, świadczonych w efekcie realizacji projektu o wsparcie którego ubiega się, – zapewnia monitoring świadczonych usług oraz ich jakości lub wykaże, że monitoring taki będzie stosowany co najmniej w zakresie usług, świadczonych w efekcie realizacji projektu o wsparcie którego ubiega się,

		oraz pod warunkiem, że projekt z zakresu podnoszenia kwalifikacji merytorycznych personelu IOB lub opracowywania i wdrażania nowych lub znacząco ulepszonych specjalistycznych usług IOB, o dofinansowanie którego ubiega się IOB, stanowi odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby MŚP (konieczne jest udokumentowanie przeprowadzonej identyfikacji zapotrzebowania). **W odniesieniu do formy udzielanego wsparcia (dotacja lub pomoc zwrotna), w ramach niniejszego typu projektu dopuszcza się możliwość zastosowania wsparcia w formule pomocy zwrotnej, o której mowa w art. 66 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz w art. 29a ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020**. W przypadku zastosowania pomocy zwrotnej beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu środków w wysokości i na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie, w sytuacji braku realizacji wskaźnika pn. *Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu świadczonych*, na poziomie określonym w umowie o dofinansowanie.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 3.2	Lepsze warunki do rozwoju MŚP
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 3.2	**typ projektu A**: Na poziomie SzOOP w ramach typu projektu nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego **typ projektu B**: Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 3.2	**typ projektu A**: (1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (4) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (5) Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia w zakresie promocji przedsiębiorczości Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB **typ projektu B**: Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB
9. *Typy projektów*	Działanie 3.2	**PROMOCJA POSTAW PRZEDSIĘBIORCZYCH ORAZ POTENCJAŁ IOB** **A. promocja postaw przedsiębiorczych** **B. profesjonalizacja usług doradczych IOB**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 3.2	typ projektu A: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • instytucje otoczenia biznesu – wyłącznie prowadzące inkubatory przedsiębiorczości lub zamierzające prowadzić inkubator przedsiębiorczości w ramach realizowanego projektu • podmioty prowadzące ośrodki przedsiębiorczości akademickiej tj. akademickie inkubatory przedsiębiorczości lub zamierzające prowadzić taki inkubator w ramach realizowanego projektu – uczelnie wyższe typ projektu B: • instytucje otoczenia biznesu

11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 3.2	Główną grupę docelową wsparcia stanowić będą MŚP zainteresowane specjalistycznym wsparciem doradczym.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 3.2	18 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 3.2	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 3.2	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.: luka w finansowaniu (art. 61), pomniejszanie dochodu (art. 65 ust. 8). Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 3.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz

		załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 3.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	85% – w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną W przypadku projektów objętych pomocą publiczną poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności z rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie: rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz ustawy z dn. 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. W przypadku projektów generujących dochód dofinansowanie UE ustalane będzie na podstawie art. 61 albo 65 rozporządzenia 1303/2013. W przypadku projektów objętych pomocą de minimis poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu ustalany będzie na poziomie równym maksymalnemu poziomowi dofinansowania UE, określonemu w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	zgodnie z zapisami w pkt 24
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 3.2	15% – w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: w zależności od poziomu dofinansowania ustalanego zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy. W przypadku projektów generujących dochód: w zależności od poziomu dofinansowania UE ustalanego na podstawie art. 61 albo 65 rozporządzenia 1303/2013.

27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 3.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 3.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 3.2	nie dotyczy

Działanie 3.3 UMIĘDZYNARODOWIENIE MAŁOPOLSKIEJ GOSPODARKI	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	**Interwencja podejmowana w ramach działania ukierunkowana jest na zwiększenie aktywności międzynarodowej[5] małopolskich MŚP oraz zwiększenie rozpoznawalności Małopolski jako marki gospodarczej.** Realizacja działania przyczyni się do stworzenia warunków sprzyjających budowaniu na arenie międzynarodowej konkurencyjności małopolskich MŚP, tj. podmiotów posiadających siedzibę lub oddział lub miejsce prowadzenia działalności na terenie województwa małopolskiego, co znajduje potwierdzenie w Krajowym Rejestrze Sądowym lub Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej. W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu: • szeroko rozumianej promocji gospodarczej (w wymiarze zarówno krajowym jak i międzynarodowym), poprzez: a) promocję oferty gospodarczej regionu, b) wsparcie małopolskich MŚP w ekspansji na rynki zewnętrzne, c) promocję innowacyjności, d) wsparcie procesu inwestycyjnego w regionie; • bezpośrednie wsparcie dla małopolskich MŚP na rzecz zwiększania ich aktywności międzynarodowej oraz zdobywania nowych rynków zbytu. **W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady**: • promocja gospodarcza jak i samodzielne projekty MŚP **mają przynieść określone korzyści gospodarcze dla Małopolski,** w tym **przyczyniać się do zwiększenia eksportu podmiotów gospodarczych z Małopolski** – realizowane przedsięwzięcia mają przynieść mierzalne efekty gospodarcze, • **realizowane będą kompleksowe i skoordynowane działania** wzmacniające wizerunek regionalnej gospodarki, poprzez budowę jego pozycji gospodarczej, obejmujące szeroko rozumianą promocję gospodarczą regionu w wymiarze krajowym i międzynarodowym, **w oparciu o wypracowaną wspólnie z partnerami gospodarczymi, spójną politykę inwestycyjną regionu**. **Dokument stanowiący podstawę dla wsparcia w tym obszarze, tj. *Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2020* (RSI), został przygotowany przez Województwo Małopolskie we współpracy z partnerami gospodarczymi**, • wszystkie działania MŚP wspierane w zakresie umiędzynaradawiania działalności muszą wynikać ze strategii / planu działalności międzynarodowej przedsiębiorstwa, Wymagane jest aby strategia / plan działalności międzynarodowej przedsiębiorstwa zawierał co najmniej następujące elementy: a) analizę i wskazanie priorytetowego rynku / priorytetowych rynków docelowych działalności eksportowej Wnioskodawcy, pod kątem produktów lub usług, których dotyczy projekt (analiza słabych i mocnych stron), w tym m.in. analizę konkurencji – główni konkurenci oraz ich oferta na docelowym rynku priorytetowym / rynkach priorytetowych, a także analizę ich słabych i mocnych stron, b) opis wyznaczonych celów, c) strategię eksportową w zakresie produktu / usługi, w tym opis sposobu/sposobów wejścia na priorytetowy rynek zagraniczny. d) szacowane koszty wdrożenia opracowanej strategii eksportowej. Wskazany powyżej minimalny zakres strategii / planu działalności międzynarodowej przedsiębiorstwa jest obligatoryjny dla beneficjentów poddziałania 3.3.2, natomiast w odniesieniu do poddziałania 3.3.1 stanowi rekomendację dla beneficjentów, co do wymagań dla odbiorców wsparcia w zakresie umiędzynaradawiania. • preferencje uzyskają podmioty działające w obszarach regionalnych specjalizacji, określonych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego.

[5] Na potrzeby niniejszego działania sformułowania: umiędzynarodowienie, internacjonalizacja, aktywność międzynarodowa, eksport używane są zamiennie i odnoszone zarówno do sprzedaży towarów lub usług poza obszar UE, jak i do sprzedaży odbywającej się w obrębie państw UE.

	Instytucja Zarządzająca RPO WM dopuszcza możliwość, aby projekty w ramach działania 3.3 wdrażane były poza obszarem objętym programem, ale na terytorium UE, z uwzględnieniem warunków wynikających z art. 70 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r. W przypadku projektów dotyczących działań promocyjnych wydatki mogą być ponoszone poza terytorium UE, zgodnie z warunkami wynikającymi z art. 70 ust. 3 powyższego rozporządzenia.	
	Poddziałanie 3.3.1	**PROMOCJA GOSPODARCZA MAŁOPOLSKI** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu:** a) promocji oferty gospodarczej regionu, b) wsparcia małopolskich MŚP w ekspansji na rynki zewnętrzne, m.in. poprzez organizację zagranicznych misji gospodarczych małopolskich przedsiębiorców, organizację konferencji, opracowywanie analiz rynków zagranicznych, ułatwianie nawiązywania kontaktów z partnerami zagranicznymi, c) promocji innowacyjności, poprzez wzmocnienie współpracy na linii nauka-biznes, w szczególności w obszarze inteligentnej specjalizacji regionu (*smart specialisation*) oraz wsparcie komercjalizacji innowacyjnych pomysłów i rozwiązań technologicznych w Małopolsce, w szczególności przez organizację wydarzeń promujących Małopolskę jako region przyjazny dla podejmowania innowacyjnych inicjatyw, w tym np. – festiwal innowacji, – wykorzystanie nowoczesnych kanałów komunikacji, – obecność Małopolski w najważniejszych europejskich i międzynarodowych inicjatywach dotyczących innowacyjności, – organizację wydarzeń w zakresie ochrony własności intelektualnej i przemysłowej, d) wsparcia procesu inwestycyjnego w regionie, m.in. poprzez rozwój zintegrowanego, regionalnego systemu informacji na temat ofert inwestycyjnych w regionie, przygotowywanie opracowań zawierających kluczowe dla inwestorów informacje o regionie, utworzenie sieci współpracy biznes – IOB – jednostki samorządu terytorialnego, prezentacja zintegrowanej oferty stref aktywności gospodarczej (SAG) na zagranicznych targach branżowych. W ramach poddziałania nie wyklucza się zastosowania kryterium oceny merytorycznej, w ramach którego ocena prowadzona jest w formule panelu ekspertów.
	Poddziałanie 3.3.2	**AKTYWNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA MAŁOPOLSKICH MŚP** W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu opracowania oraz wdrażania nowych modeli biznesowych w MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia ich działalności, poprzez przygotowanie i wdrażanie strategii / planu działalności międzynarodowej lub wdrożenie strategii / planu działalności międzynarodowej. Wdrożenie strategii / planu działalności międzynarodowej może polegać na realizacji m.in. następujących działań (elementów/podtypów projektu): a) doradztwo dotyczące określenia potencjalnych partnerów handlowych, wyszukiwania i doboru partnerów na wybranych rynkach zagranicznych, przygotowania ofert współpracy oraz negocjacji handlowych (także ich przeprowadzenie), b) doradztwo w zakresie opracowania koncepcji marki / wizerunku przedsiębiorstwa na wybranym rynku zagranicznym (w tym, np. doradztwo dotyczące projektowania materiałów promocyjnych i reklamowych, stron internetowych, aplikacji mobilnych), przeznaczonych do promocji i sprzedaży na docelowych rynkach zagranicznych, c) doradztwo w zakresie dostosowania produkcji (produktu i jego właściwości) bądź usługi do wymagań docelowego rynku zagranicznego

		(w tym, np. rozmiary produktu, jego opakowanie, minimalne standardy świadczenia usług), d) doradztwo oraz uzyskanie niezbędnych dokumentów uprawniających do wprowadzenia produktu lub usługi na docelowy rynek zagraniczny (certyfikaty, pozwolenia, homologacje, itp.), e) udział w charakterze wystawcy w imprezach targowo-wystawienniczych zorientowanych na rynki zagraniczne, odbywających się na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej lub zagranicą, f) doradztwo w zakresie opracowania i wdrażania nowego dla Wnioskodawcy modelu biznesowego w związku z inicjowaniem lub rozwijaniem działalności eksportowej. Model biznesowy należy rozumieć, jako *przyjętą przez przedsiębiorstwo metodę powiększania i wykorzystywania zasobów w celu przedstawienia klientom oferty produktów i usług, której wartość przewyższa ofertę konkurencji i która jednocześnie zapewnia przedsiębiorstwu dochodowość* (za: A. Afuah, Ch. Tucci, *Biznes internetowy – strategie i modele*). **Projekt nie może polegać wyłącznie na opracowaniu strategii / planu działalności międzynarodowej**. Komponent związany z przygotowaniem strategii / planu działalności międzynarodowej może stanowić nie więcej niż 20% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym jednocześnie kwota wydatków kwalifikowalnych dla tego komponentu nie może przekroczyć 10 tys. PLN. **Warunkiem otrzymania wsparcia jest przedstawienie strategii/planu działalności międzynarodowej na etapie wnioskowania o dofinansowanie**. Strategia/plan działalności międzynarodowej może stanowić załącznik do wniosku o dofinansowanie lub może zostać przedstawiona w treści wniosku o dofinansowanie (odpowiednie sekcja i pole zostaną wskazane w instrukcji wypełnienia wniosku o dofinansowanie), zawsze jednak musi zawierać co najmniej elementy wskazane w SzOOP (część wprowadzająca pkt. 5 karty niniejszego działania). **<u>Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 3.3.2</u>:** 1. Wnioskodawca planuje rozwój przedsiębiorstwa poprzez umiędzynarodowienie i posiada strategię/ plan działalności międzynarodowej, 2. strategia/ plan działalności międzynarodowej Wnioskodawcy zawiera co najmniej elementy wskazane w części ogólnej pkt. 5 karty niniejszego działania, 3. w przypadku projektów realizowanych przez przedsiębiorstwa z branży handlu detalicznego i/lub hurtowego (weryfikacja na podstawie kodów PKD oraz zakresu rzeczowego projektu), wparcie możliwe jest tylko pod warunkiem, że projekt dotyczy umiędzynarodowienia oferty produktów wytwarzanych lub usług świadczonych przez MŚP posiadające siedzibę lub w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą główne miejsce prowadzenia działalności na terenie województwa małopolskiego – ocena odbywa się w oparciu o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 3.3	Zwiększona aktywność międzynarodowa małopolskich MŚP
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 3.3.1	Liczba kontaktów biznesowych Liczba obsłużonych inwestorów Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji (wskaźnik o charakterze informacyjnym)

	Poddziałanie 3.3.2	Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji Liczba kontaktów biznesowych
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 3.3.1	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (4) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności (wskaźnik o charakterze informacyjnym) Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym
	Poddziałanie 3.3.2	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 3.3.1	**PROMOCJA GOSPODARCZA MAŁOPOLSKI** **A. promocja oferty gospodarczej regionu** **B. wsparcie małopolskich MŚP w ekspansji na rynki zewnętrzne** **C. promocja innowacyjności** **D. wsparcie procesu inwestycyjnego w regionie** Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 3.3.2	**AKTYWNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA MAŁOPOLSKICH MŚP** **A. opracowanie i wdrażanie strategii / planu działalności międzynarodowej przedsiębiorstwa** **B. wdrażanie strategii / planu działalności międzynarodowej przedsiębiorstwa**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 3.3.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • instytucje otoczenia biznesu • organizacje pozarządowe
	Poddziałanie 3.3.2	• mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 3.3	Główną grupę docelową wsparcia stanowią przedsiębiorcy z sektora MŚP zainteresowani umiędzynaradawianiem swojej działalności.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 3.3	37 000 000
	Poddziałanie 3.3.1	27 000 000
	Poddziałanie 3.3.2	10 000 000

15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 3.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.3.2	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 3.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.3.2	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 3.3	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. **Ponadto, w odniesieniu do poddziałania 3.3.2 – maksymalna kwota dofinansowania środkami EFRR: 200 000 PLN.**
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 3.3	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.: luka w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b), stawki ryczałtowe (art. 61 ust. 3 lit. a), pomniejszanie dochodu (art. 65 ust. 8). Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 3.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek, z wyłączeniem poddziałania 3.3.2.

23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 3.3	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności:** • **w poddziałaniu 3.3.1: pomoc de minimis,** • **w poddziałaniu 3.3.2: pomoc dla MSP na usługi doradcze i udział w targach, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	85% – w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną W przypadku projektów objętych pomocą publiczną poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności z rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie: rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz ustawy z dn. 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. W przypadku projektów generujących dochód dofinansowanie UE ustalane będzie na podstawie art. 61 albo 65 rozporządzenia 1303/2013.
	Poddziałanie 3.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą de minimis poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu ustalany będzie na poziomie równym maksymalnemu poziomowi dofinansowania UE, określonemu w niniejszym punkcie.
	Poddziałanie 3.3.2	W przypadku projektów objętych pomocą de minimis poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu ustalany będzie na poziomie równym maksymalnemu poziomowi dofinansowania UE, wynikającemu z właściwych przepisów prawa dotyczących zasad udzielania pomocy publicznej, mających zastosowanie w naborze dla danego poddziałania, tj. w przypadku pomocy na usługi doradcze oraz udział w targach oraz pomocy *de minimis* nie więcej niż 50%.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	zgodnie z zapisami w pkt 24
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 3.3	15% – w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: w zależności od poziomu dofinansowania ustalanego zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy.

		W przypadku projektów generujących dochód: w zależności od poziomu dofinansowania UE ustalanego na podstawie art. 61 albo 65 rozporządzenia 1303/2013.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)(jeśli dotyczy)*	Działanie 3.3	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 3.3	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 3.3	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 3.3	nie dotyczy

Działanie 3.4 ROZWÓJ I KONKURENCYJNOŚĆ MAŁOPOLSKICH MŚP		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	**Interwencja podejmowana w ramach działania ukierunkowana jest na wzmocnienie konkurencyjności sektora małopolskich MŚP**. Realizacja działania przyczyni się do tworzenia warunków sprzyjających budowie silnego i stabilnego sektora MŚP w Małopolsce, jako warunku niezbędnego dla zdynamizowania rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia zarówno z zakresu wsparcia dotacyjnego, jak i tworzenia systemu instrumentów finansowych wspierających przedsięwzięcia inwestycyjne małopolskich MŚP. Dodatkowo, w ramach działania przewiduje się wsparcie doradcze realizowane z wykorzystaniem mechanizmu projektów grantowych, o którym mowa w art. 35 oraz art. 36 Ustawy z dnia 11 lipca o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Wsparcie dotacyjne dla przedsięwzięć inwestycyjnych planuje się skoncentrować w obszarze wdrożeń prac B+R oraz na wsparciu produkcji urządzeń służących do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. W przypadku przedsiębiorstw we wczesnej fazie rozwoju (do 24 m-cy) środki EFRR będą przeznaczone na wsparcie inwestycyjne i wspomaganie rozwoju kolejnych etapów ich dojrzałości gospodarczej. Natomiast w przypadku przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku dłużej niż 24 m-ce, finansowane będą przedsięwzięcia inwestycyjne mające na celu rozwój/rozbudowę przedsiębiorstw, przedsięwzięcia prowadzące do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług, zwiększające skalę działalności, prowadzące do wzrostu zasięgu oferty poprzez zdobywanie nowych rynków zbytu, w tym w szczególności: • inwestycje w nowoczesne maszyny, urządzenia i sprzęt produkcyjny, w celu wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów lub usług, • rozwój sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny), • inwestycje dotyczące stosowania w działalności gospodarczej technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), • przedsięwzięcia z zakresu dostosowania istniejących instalacji produkcyjnych do standardów najlepszych dostępnych technik (BAT – *best available technology*) – nowoczesne rozwiązania umożliwiające redukcję kosztów działalności rynkowej w przedsiębiorstwach, wynikającą z mniejszego zużycia energii lub bardziej efektywnego wykorzystania surowców (jako element kompleksowego projektu). **W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady**: • zgodność z zapisami Umowy Partnerstwa, • zastosowanie preferencji dla interwencji w obszarach specjalizacji regionalnej, • wyłączenie ze wsparcia projektów z branży handlu detalicznego, hurtowego (weryfikacja kwalifikowalności projektów na podstawie kodów PKD oraz zakresu rzeczowego projektu). Wyłączeniu temu nie podlega rozwój sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny) – wyłączenie nie dotyczy wsparcia udzielanego za pośrednictwem instrumentów finansowych (tj. poddziałań 3.4.1 oraz 3.4.2).	
	Poddziałanie 3.4.1	**INSTRUMENTY FINANSOWE DLA MŚP – WCZESNA FAZA ROZWOJU** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu tworzenia instrumentów finansowych przeznaczonych dla MŚP we wczesnej fazie rozwoju, tj. działających na rynku nie dłużej niż 24 m-ce[6], tj. instrumenty pożyczkowe**. Środki będą przeznaczone na wsparcie inwestycyjne i wspomaganie rozwoju kolejnych etapów dojrzałości gospodarczej przedsiębiorstw we wczesnej fazie rozwoju. Finansowanie kapitału obrotowego możliwe jest pod warunkiem, że jest ono powiązane z działalnością inwestycyjną i dalszą ekspansją przedsiębiorstwa oraz zgodne z wytycznymi Komisji Europejskiej w tym zakresie. Dobór instrumentów finansowych, zakresu i obszarów ich zastosowania oraz formuły wdrażania tego narzędzia nastąpi w oparciu o ocenę *ex-ante*

[6] **MŚP działające na rynku nie dłużej niż 24 miesiące –** oznacza to, że od daty rozpoczęcia działalności przedsiębiorcy do dnia złożenia wniosku o pożyczkę nie upłynęły 24 m-ce, wyłączając jednak okresy zawieszenia działalności lub przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej

		na podstawie art. 37 rozporządzenia ogólnego, w zakresie zawodności rynku w dostępie do kapitału i na podstawie zbadanych potrzeb inwestycyjnych przedsiębiorstw. Szczegółowe rozstrzygnięcia dotyczące zakresu zaangażowania instrumentów finansowych, wskazania ich typów ujęto w *Strategii inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020*.
	Poddziałanie 3.4.2	**INSTRUMENTY FINANSOWE DLA MŚP – POWYŻEJ 24 M-CY** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu tworzenia instrumentów finansowych przeznaczonych dla MŚP działających na rynku dłużej niż 24 m-ce[7], tj. instrumenty pożyczkowe**. Środki będą przeznaczone na wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych ukierunkowanych na wprowadzenie na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług, zwiększających skalę działalności, prowadzących do wzrostu zasięgu oferty poprzez zdobywanie nowych rynków zbytu. Finansowanie kapitału obrotowego możliwe jest pod warunkiem, że jest ono powiązane z działalnością inwestycyjną i dalszą ekspansją przedsiębiorstwa oraz zgodne z wytycznymi Komisji Europejskiej w tym zakresie. Dobór instrumentów finansowych, zakresu i obszarów ich zastosowania oraz formuły wdrażania tego narzędzia nastąpi w oparciu o ocenę *ex-ante* na podstawie art. 37 rozporządzenia ogólnego, w zakresie zawodności rynku w dostępie do kapitału i na podstawie zbadanych potrzeb inwestycyjnych przedsiębiorstw. Szczegółowe rozstrzygnięcia dotyczące zakresu zaangażowania instrumentów finansowych, wskazania ich typów ujęto w *Strategii inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020*.
	Poddziałanie 3.4.3	**DOTACJE DLA MŚP – WCZESNA FAZA ROZWOJU** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia MŚP działających na rynku nie dłużej niż 24 m-ce[8], z zakresu:** **1. wykorzystania wyników prac B+R lub wynalazków objętych ochroną patentową lub wzorów użytkowych chronionych prawami ochronnymi lub posiadających zgłoszony wniosek o ochronę patentową lub prawo ochronne na wzór użytkowy poprzez wprowadzenie na rynek nowych lub znacząco udoskonalonych w zakresie ich cech funkcjonalnych lub użytkowych produktów (tj. wyrobów lub usług) lub procesów**. **Beneficjent musi legitymować się uregulowanymi kwestiami z zakresu ochrony praw własności przemysłowej w odniesieniu do posiadanych wyników prac B+R, patentów lub wzorów użytkowych, które zamierza wdrożyć w ramach projektu**. W tym zakresie wspierane będą: • projekty innowacyjne, polegające na wdrożeniu posiadanych wyników prac B+R, opracowanych w ramach realizacji fazy badawczo-rozwojowej projektu, przy wsparciu środków z osi 1 RPO WM, bądź innych środków europejskich lub zrealizowanych samodzielnie przez przedsiębiorstwo ze środków własnych lub nabytych przez przedsiębiorstwo Nabycie wyników prac B+R może nastąpić jedynie od: jednostki naukowej w rozumieniu ustawy z dn. 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, posiadającej przyznaną kategorię naukową A+, A

[7] **MŚP działające na rynku dłużej niż 24 miesiące –** oznacza to, że od daty rozpoczęcia działalności przedsiębiorcy do dnia złożenia wniosku o pożyczkę upłynęły co najmniej 24 m-ce, wyłączając jednak okresy zawieszenia działalności lub przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej.

[8] **MŚP działające na rynku nie dłużej niż 24 miesiące –** oznacza to, że od daty rozpoczęcia działalności przedsiębiorcy do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie nie upłynęły 24 m-ce, wyłączając jednak okresy zawieszenia działalności lub przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej.

		lub B, o której mowa w tej ustawie lub przedsiębiorcy posiadającego status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej lub konsorcjum naukowego lub konsorcjum naukowo-przemysłowego (konsorcja składające się wyłącznie z podmiotów wpisujących się w niniejszy katalog) lub niezależną jednostkę, stanowiącą akredytowane laboratorium (posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) lub notyfikowane laboratorium (ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej). • projekty innowacyjne, polegające na wdrożeniu wynalazków chronionych patentem lub wzorów użytkowych objętych prawami ochronnymi lub posiadających zgłoszony wniosek o ochronę patentową wynalazku lub zgłoszony wniosek o prawo ochronne na wzór użytkowy. Wnioskodawca w chwili składania wniosku o dofinansowanie musi dysponować wynikami prac B+R, wynalazkiem chronionym patentem lub wzorem użytkowym chronionym prawami ochronnymi lub dokumentem/dokumentami potwierdzającymi złożenie wniosku o ochronę patentową wynalazku lub wniosku o prawo ochronne na wzór użytkowy. **Przez prace B+R rozumie się badania przemysłowe oraz eksperymentalne prace rozwojowe zdefiniowane w załączniku nr 5 do SzOOP pn. *Słownik terminologiczny.*** **Niniejszy typ projektu (zakres wsparcia ujęty w pkt. 1) jest zgodny z regułą zmienionej UP – uznaje się, że inwestycje realizowane w ramach niniejszego typu projektu obarczone są wysokim ryzykiem biznesowym, co oznacza, że wsparcie w tym zakresie udzielane jest w formie dotacji.**
	Poddziałanie 3.4.4	**DOTACJE DLA MŚP** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia MŚP działających na rynku dłużej niż 24 m-ce[9], z zakresu:** **1. wykorzystania wyników prac B+R lub wynalazków objętych ochroną patentową lub wzorów użytkowych chronionych prawami ochronnymi lub posiadających zgłoszony wniosek o ochronę patentową lub prawo ochronne na wzór użytkowy poprzez wprowadzenie na rynek nowych lub znacząco udoskonalonych w zakresie ich cech funkcjonalnych lub użytkowych produktów (tj. wyrobów lub usług) lub procesów. Beneficjent musi legitymować się uregulowanymi kwestiami z zakresu ochrony praw własności przemysłowej w odniesieniu do posiadanych wyników prac B+R, patentów lub wzorów użytkowych, które zamierza wdrożyć w ramach projektu**. W tym zakresie wspierane będą: • projekty innowacyjne, polegające na wdrożeniu posiadanych wyników prac B+R, opracowanych w ramach realizacji fazy badawczo-rozwojowej projektu, przy wsparciu środków z osi 1 RPO WM, bądź innych środków europejskich lub zrealizowanych samodzielnie przez przedsiębiorstwo ze środków własnych lub nabytych przez przedsiębiorstwo Nabycie wyników prac B+R może nastąpić jedynie od: jednostki naukowej w rozumieniu ustawy z dn. 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki, posiadającej przyznaną kategorię naukową A+, A lub B, o której mowa w tej ustawie lub przedsiębiorcy posiadającego status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej

[9] **MŚP działające na rynku dłużej niż 24 miesiące –** oznacza to, że od daty rozpoczęcia działalności przedsiębiorcy do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie upłynęły co najmniej 24 m-ce, wyłączając jednak okresy zawieszenia działalności lub przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej.

		lub konsorcjum naukowego lub konsorcjum naukowo-przemysłowego (konsorcja składające się wyłącznie z podmiotów wpisujących się w niniejszy katalog) lub niezależną jednostkę, stanowiącą akredytowane laboratorium (posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) lub notyfikowane laboratorium (ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej). • projekty innowacyjne, polegające na wdrożeniu wynalazków chronionych patentem lub wzorów użytkowych objętych prawami ochronnymi lub posiadających zgłoszony wniosek o ochronę patentową wynalazku lub zgłoszony wniosek o prawo ochronne na wzór użytkowy. Wnioskodawca w chwili składania wniosku o dofinansowanie musi dysponować wynikami prac B+R, wynalazkiem chronionym patentem lub wzorem użytkowym chronionym prawami ochronnymi lub dokumentem/dokumentami potwierdzającymi złożenie wniosku o ochronę patentową wynalazku lub wniosku o prawo ochronne na wzór użytkowy. **Przez prace B+R rozumie się badania przemysłowe oraz eksperymentalne prace rozwojowe zdefiniowane w załączniku nr 5 do SzOOP pn. *Słownik terminologiczny.*** **Niniejszy typ projektu (zakres wsparcia ujęty w pkt. 1) jest zgodny z regułą zmienionej UP – uznaje się, że inwestycje realizowane w ramach niniejszego typu projektu obarczone są wysokim ryzykiem biznesowym, co oznacza, że wsparcie w tym zakresie udzielane jest w formie dotacji.** **2. inwestycji MŚP – <u>producentów urządzeń finalnych</u> niezbędnych do produkcji energii lub biokomponentów i biopaliw II i/lub III generacji.** W tym zakresie wspierane będą inwestycje MŚP wytwarzających urządzenia finalne lub ich kluczowe i wyspecjalizowane komponenty, wykorzystywane do produkcji: a) energii elektrycznej z wiatru, wody, słońca, biogazu i biomasy, b) ciepła przy wykorzystaniu biomasy oraz energii geotermalnej i słonecznej, c) innych urządzeń grzewczych, aniżeli wskazane w pkt. a) i b), w tym m.in. urządzeń służących do produkcji, magazynowania lub odzyskiwania ciepła z otoczenia (np. pomp ciepła, rekuperatorów), kotłów grzewczych gazowych, olejowych, elektrycznych, na paliwa stałe, urządzeń kogeneracyjnych. d) energii elektrycznej i ciepła w kogeneracji, e) biokomponentów oraz biopaliw II i/lub III generacji. W ramach niniejszego typu projektu wspierane mogą być wyłącznie MŚP producenci lub zamierzający produkować urządzenia do ogrzewania charakteryzujące się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. W odniesieniu do urządzeń, których nie obejmują wymogi ww. Dyrektywy (np. kotłów jednofunkcyjnych o mocy przekraczającej 400 kW) producenci mogą otrzymać wsparcie tylko w wówczas, gdy spełniają one nowe minimalne wymagania dotyczące zużycia energii i ochrony środowiska. Fakt ten musi być potwierdzony za pomocą oznaczenia CE lub w inny stosowny sposób wynikający z mających zastosowanie przepisów.

		Niniejszy typ projektu (zakres wsparcia ujęty w pkt. 2) jest zgodny z regułą zmienionej UP – uznaje się, że inwestycje realizowane w ramach niniejszego typu projektu obarczone są wysokim ryzykiem biznesowym, co oznacza że wsparcie w tym zakresie udzielane jest w formie dotacji.
	Poddziałanie 3.4.5	**BONY NA DORADZTWO** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia służące zwiększeniu dostępności do wysokiej jakości, specjalistycznych usług doradczych, dostosowanych do potrzeb MŚP** **Wsparcie w ramach bonu na doradztwo zostanie przeznaczone na zakup przez MŚP specjalistycznych usług doradczych,** przez które rozumie się usługi doradcze nie mające charakteru ciągłego ani okresowego, które nie są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak np. rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama, z wyłączeniem usług doradczych w zakresie umiędzynaradawiania działalności, objętych wsparciem w ramach poddziałania 3.3.2 oraz doradztwa objętego wsparciem w ramach poddziałania 1.2.3, tj. bony na innowacje, a także w ramach poddziałania 8.6.1, tj. dotyczące systemu zarządzania wiekiem. **Poddziałanie wdrażane jest w formule projektu grantowego**, o którym mowa w art. 35 oraz art. 36 Ustawy z dnia 11 lipca o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Projekt realizowany w ramach poddziałania musi uwzględniać obok komponentu grantowego (przekazywanie środków finansowych) również merytoryczne zaangażowanie beneficjanta (grantodawcy) polegające na przeprowadzeniu diagnozy zapotrzebowania na doradztwo poprzez określenie potencjalnego zakresu grantu przez identyfikację rzeczywistych potrzeb doradczych MŚP zainteresowanych grantami, wraz z oczekiwanymi rezultatami takiego doradztwa. W związku z powyższym, wsparcie zostanie przeznaczone <u>na **specjalistyczne usługi doradcze o charakterze prorozwojowym (analizy i ekspertyzy prawne –** w tym również usługi prawne**, ekonomiczne, marketingowe, techniczne),** **zgodnie ze zdiagnozowanym zapotrzebowaniem przedsiębiorstwa (grantobiorcy),**</u> z zakresu: a) monitorowania i prognozowania trendów rynkowych, mających na celu określenie kierunków dalszego rozwoju przedsiębiorstwa, b) organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem, warunkujących dalszy rozwój działalności lub efektywności przedsiębiorstwa, c) uzyskiwania certyfikatów zgodności wydawanych przez notyfikowane jednostki certyfikujące zgodnie z Ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, dla wyrobów, usług, maszyn i urządzeń, aparatury kontrolno-pomiarowej, testowania produktu lub testowania technologii w związku z planowanym wprowadzeniem na rynek nowego produktu lub usługi lub rozwiązań procesowych lub rozszerzeniem działalności, w tym również uzyskiwanie ww. certyfikatów, d) optymalizacji kosztów prowadzenia działalności gospodarczej poprzez stosowanie nowoczesnych rozwiązań umożliwiających redukcję kosztów działalności rynkowej, wynikających z mniejszego zużycia energii lub bardziej efektywnego wykorzystania surowców, e) projektowania, wdrażania i doskonalenia systemów zarządzania jakością i zarządzania środowiskowego, w tym również uzyskiwanie certyfikatów z zakresu zarządzania jakością i zarządzania środowiskowego, f) wykorzystywania zaawansowanych technologii informatycznych lub technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwie, np.

		systemów zarządzania relacjami z klientami (tzw. CRM), systemów wspomagania zarządzania zasobami przedsiębiorstwa (tzw. ERP), g) instrumentów zarządzania i mapowania ryzyk/ryzyka w przedsiębiorstwie (np. w zakresie ryzyka rynkowego, ryzyka transakcyjnego) oraz tworzenia strategii zarządzania ryzykiem, h) procedur i procesów związanych ze strategicznym planowaniem i wdrażaniem sukcesji, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony trwałości funkcjonującego przedsiębiorstwa, i) opracowania na potrzeby grantobiorcy specjalistycznych dokumentów stanowiących podstawę do aplikowania o środki programu ramowego (np. Horyzont 2020), np. przygotowanie koncepcji badawczych, mogących być podstawą do aplikowania (nie dotyczy przygotowania dokumentacji aplikacyjnej, np. wniosku o udzielenie wsparcia) oraz j) wydatki związane z uzyskiwaniem ochrony własności intelektualnej w związku z przygotowywaniem zgłoszenia patentów, praw ochronnych na wzory użytkowe lub praw z rejestracji wzorów przemysłowych lub postępowania w tym zakresie. **Pomoc udzielana w ramach bonów na doradztwo prowadzić powinna do zwiększania konkurencyjności oraz produktywności MŚP (grantobiorców).** **Zasady realizacji projektu grantowego – bony na doradztwo**: 1) grant udzielany jest na specjalistyczne usługi doradcze w zakresie wskazanym powyżej w opisie poddziałania, dzięki czemu zwiększeniu ulega konkurencyjność oraz produktywność MŚP objętego wsparciem grantowym; 2) wsparcie w formie grantów przeznaczone jest dla podmiotów z sektora MŚP posiadających siedzibę lub w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą główne miejsce prowadzenia działalności na terenie województwa małopolskiego, co znajduje potwierdzenie w dokumentach rejestrowych grantobiorcy (wpis do Krajowego Rejestru Sądowego lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) lub grantobiorca oświadczył, że warunek ten zostanie spełniony najpóźniej na dzień podpisania umowy dotyczącej powierzenia grantu; 3) wybór grantobiorców dokonywany jest w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez grantodawcę, w którym określone zostają warunki na jakich może zostać udzielony grant oraz wzór umowy dotyczącej powierzenia grantu oraz wzory innych wymaganych dokumentów; 4) grantodawca ani podmioty powiązane z nim kapitałowo lub osobowo nie mogą być grantobiorcami ani wykonawcami usług finansowanych z grantów ani też nie mogą realizować żadnych czynności finansowanych z udzielonego przez grantodawcę grantu, w tym jako wykonawca lub podwykonawca usług w ramach realizowanego przez grantodawcę projektu grantowego, nawet jeśli spełniają oni wymogi przewidziane odpowiednio dla grantograntobiorcy lub wykonawcy tych usług; 5) przed złożeniem wniosku o powierzenie grantu przez MŚP obowiązkiem grantodawcy jest każdorazowo przeprowadzenie diagnozy zapotrzebowania na doradztwo polegającej na określeniu potencjalnego zakresu grantu poprzez identyfikację rzeczywistych potrzeb doradczych MŚP zainteresowanego grantem, wraz z oczekiwanymi rezultatami takiego doradztwa; 6) Ostateczna decyzja o zakresie doradztwa realizowanego w ramach grantu należy do grantobiorcy – zakres i sposób świadczenia usługi uzgadniany jest ostatecznie pomiędzy grantobiorcą a wykonawcą usługi doradczej.

		Grantobiorca samodzielnie wybiera wykonawcę usługi, z zastrzeżeniem warunków określonych w regulaminie naboru ogłoszonego przez grantodawcę, którym może być wyłącznie podmiot posiadający siedzibę na terytorium RP, świadczący usługi wysokiej jakości, co oznacza, że jest to podmiot posiadający akredytację Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii (wcześniej Ministerstwa Rozwoju) - akredytacja ośrodka innowacji świadczącego usługi proinnowacyjne lub podmiot ujęty w prowadzonej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości Bazie Usług Rozwojowych (BUR); 7) usługa / usługi realizowane w ramach wsparcia grantowego przyczynią się do poprawy konkurencyjności oraz produktywności grantobiorcy, np. poprzez rozszerzenie oferty produktowej/usługowej przedsiębiorstwa lub zdobycie nowych klientów, lub rozwiązanie problemu wahań sezonowych w sprzedaży, lub poprawę efektywności kosztowej działalności przedsiębiorstwa; 8) wypłata grantu odbywa się dopiero po potwierdzeniu przez grantodawcę, że grantobiorca poniósł wydatki kwalifikujące się do wsparcia w sposób prawidłowy w oparciu o przygotowany przez grantodawcę wzór protokołu odbioru z wykonania usługi doradztwa specjalistycznego, dostarczany przez grantobiorcę oraz dokumenty księgowe potwierdzające wykonanie usługi objętej grantem oraz zapłatę przez grantobiorcę za jej wykonanie; 9) **maksymalna wartość grantu (bonu) wynosi 20 000 PLN**, przy wsparciu do 95% wydatków kwalifikowanych w odniesieniu do wydatków objętych pomocą *de minimis* w przypadku grantu (bonu) uzyskanego po raz pierwszy; w przypadku uzyskania wsparcia w formie grantu (bonu) po raz kolejny, poziom dofinansowania będzie pomniejszany o 10 punktów procentowych (p.p.); 10) pomoc udzielana MŚP przez grantodawcę udzielana jest wyłącznie na zasadach i w oparciu o przepisy dotyczące pomocy *de minimis*, w tym m.in. z uwzględnieniem limitu tej pomocy, która w okresie ostatnich trzech lat podatkowych nie może przekroczyć 200 tys. EUR oraz obowiązkiem grantodawcy w zakresie wystawiania zaświadczeń o udzieleniu pomocy *de minimis*; 11) w dokumentacji dotyczącej naboru wniosków o powierzenie grantów, grantodawca zobowiązany jest opisać wymagania w zakresie wydatków kwalifikowalnych na poziomie grantobiorcy, wskazane w katalogu wydatków specyficznych dla niniejszego poddziałania w załączniku nr 7 do SzOOP. **Główne obowiązki grantodawcy:** 1) realizacja projektu grantowego zgodnie z założonym celem, w tym również osiągnięcie zakładanych wskaźników produktu i rezultatu; 2) opracowanie i przedstawienie do zatwierdzenia przez właściwą instytucję (tj. instytucję organizującą konkurs) procedur dotyczących wyboru wniosku o powierzenie grantu (w tym wzoru umowy o powierzenie grantu oraz propozycji kryteriów wyboru grantobiorców, a także warunków powierzenia grantu wraz z zakresem obowiązków grantobiorców; 3) zapewnienie wsparcia merytorycznego dla grantobiorców przez personel posiadający niezbędne kwalifikacje, zarówno na etapie ubiegania się o grant jak i na etapie jego rozliczania; 4) przed złożeniem wniosku o powierzenie grantu przez MŚP każdorazowo przeprowadzenie diagnozy zapotrzebowania na doradztwo, tj. identyfikacja rzeczywistych potrzeb doradczych MŚP zainteresowanego grantem, wraz z oczekiwanymi rezultatami takiego doradztwa; 5) dokonywanie, w oparciu o określone kryteria, wyboru grantobiorców;

		6) zawieranie z grantobiorcami umów o powierzenie grantu; 7) zapewnienie, że wydatki ponoszone przez grantobiorców będą dokonywane w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów; 8) weryfikacja prawidłowości poniesionych wydatków i wypłacanie grantów gratobiorcom; 9) sporządzanie i wydawanie zaświadczeń o przyznanej pomocy *de minimis;* 10) monitorowanie realizacji przez grantobiorców umów o powierzenie grantów, w tym m.in. badanie czy usługa / usługi realizowane w ramach wsparcia grantowego przyczyniły się do poprawy konkurencyjności oraz produktywności grantobiorcy, np. poprzez rozszerzenie oferty produktowej/usługowej przedsiębiorstwa lub zdobycie nowych klientów, lub rozwiązanie problemu wahań sezonowych w sprzedaży, lub poprawę efektywności kosztowej działalności grantobiorcy w okresie do maksymalnie 12 miesięcy od zrealizowania usługi objętej grantem; 11) kontrola realizacji przez grantobiorców umów o powierzenie grantów; 12) archiwizacja dokumentacji; 13) odzyskiwanie grantów w przypadku ich wykorzystania niezgodnie z celami projektu; 14) prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych o dostępnym wsparciu grantowym oraz warunkach jego uzyskania; 15) zapewnienie dostępności do wsparcia grantowego na obszarze całego województwa małopolskiego. W ramach naboru IOK będzie dążyć do wyboru jednego grantodawcy dla całego województwa małopolskiego. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta (grantodawcy) oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 3.4	Lepsze warunki do rozwoju MŚP oraz zwiększona produktywność sektora MŚP
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 3.4.1	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 3.4.2	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 3.4.3	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych Liczba wprowadzonych innowacji procesowych (8) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
	Poddziałanie 3.4.4	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych Liczba wprowadzonych innowacji procesowych (8) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
	Poddziałanie 3.4.5	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 3.4.1	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (3) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (5) Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw (7) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)
	Poddziałanie 3.4.2	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie

		(3) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (7) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)
	Poddziałanie 3.4.3	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (5) Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (29) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy
	Poddziałanie 3.4.4	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (29) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy
	Poddziałanie 3.4.5	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 3.4.1	**INSTRUMENTY FINANSOWE DLA MŚP – WCZESNA FAZA ROZWOJU** **A. instrumenty finansowe dla MŚP funkcjonujących na rynku nie dłużej niż 24 m-ce**
	Poddziałanie 3.4.2	**INSTRUMENTY FINANSOWE DLA MŚP – POWYŻEJ 24 M-CY** **A. instrumenty finansowe dla MŚP funkcjonujących na rynku dłużej niż 24 m-ce**
	Poddziałanie 3.4.3	**DOTACJE DLA MŚP – WCZESNA FAZA ROZWOJU** **A. wdrożenia wyników prac B+R, wynalazków oraz wzorów użytkowych przez MŚP funkcjonujące na rynku nie dłużej niż 24 m-ce**
	Poddziałanie 3.4.4	**DOTACJE DLA MŚP** **A. wdrożenia wyników prac B+R, wynalazków oraz wzorów użytkowych przez MŚP funkcjonujące na rynku dłużej niż 24 m-ce** **B. inwestycje MŚP produkujących urządzenia niezbędne do produkcji energii lub biokomponentów i biopaliw II i/lub III generacji**
	Poddziałanie 3.4.5	**BONY NA DORADZTWO** **A. bon na specjalistyczne doradztwo**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 3.4.1	• podmioty wdrażające instrumenty finansowe (Menedżer Funduszu Funduszy)
	Poddziałanie 3.4.2	• podmioty wdrażające instrumenty finansowe (Menedżer Funduszu Funduszy)
	Poddziałanie 3.4.3	• mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa działające na rynku nie dłużej niż 24 m-ce
	Poddziałanie 3.4.4	• mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa działające na rynku dłużej niż 24 m-ce
	Poddziałanie 3.4.5	IOB

11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 3.4	mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.4	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.4	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 3.4	130 249 839
	Poddziałanie 3.4.1	20 000 000
	Poddziałanie 3.4.2	40 000 000
	Poddziałanie 3.4.3	12 723 952
	Poddziałanie 3.4.4	47 525 887
	Poddziałanie 3.4.5	10 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 3.4.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.4.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.4.3	• **mechanizm projektów celowych realizowanych przy wsparciu osi 1 i 3 RPO WM oraz MRPO:** mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, będące beneficjentami projektów badawczo-rozwojowych w ramach poddziałań 1.2.1 lub 1.2.3 RPO WM lub w ramach działania 2.2 MRPO schemat A *Projekty badawcze* będą mogły uzyskać preferencje w ubieganiu się o wsparcie na wdrożenie wyników tych projektów ze środków przeznaczonych na wsparcie wdrożeń wyników prac B+R w ramach poddziałań 3.4.3 i 3.4.4
	Poddziałanie 3.4.4	• **mechanizm projektów celowych realizowanych przy wsparciu osi 1 i 3 RPO WM oraz MRPO:** mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, będące beneficjentami projektów badawczo-rozwojowych w ramach poddziałań 1.2.1 lub 1.2.3 RPO WM lub w ramach działania 2.2 MRPO schemat A *Projekty badawcze* będą mogły uzyskać preferencje w ubieganiu się o wsparcie na wdrożenie wyników tych projektów ze środków przeznaczonych na wsparcie wdrożeń wyników prac B+R w ramach poddziałań 3.4.3 i 3.4.4
	Poddziałanie 3.4.5	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.4	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Poddziałanie 3.4.1	tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 3.4.2	tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 3.4.3	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
	Poddziałanie 3.4.4	
	Poddziałanie 3.4.5	
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.4	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności

		wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.4	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 3.4	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.4	nie dotyczy
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 3.4	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek w ramach poddziałania 3.4.3 oraz poddziałania 3.4.5. W przypadku poddziałań 3.4.1 i 3.4.2 transzowanie środków oraz rozliczanie wydatków na podstawie umowy zawartej z Menedżerem Funduszu Funduszy.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 3.4	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania będzie stanowić **pomoc państwa, w szczególności: regionalna pomoc inwestycyjna w ramach CT 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności MSP, pomoc dla MSP na usługi doradcze, pomoc na dostęp MSP do finansowania, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de minimis – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi

		przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia. W przypadku poddziałań 3.4.1 oraz 3.4.2 na poziomie Menedżera Funduszu Funduszy oraz na poziomie pośrednika/pośredników finansowych pomoc publiczna nie wystąpi. Natomiast na poziomie odbiorcy ostatecznego w przypadku wsparcia kwalifikującego się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 3.4	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności z rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie: rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz ustawy z dn. 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.
	Poddziałanie 3.4.1	85%
	Poddziałanie 3.4.2	85%
	Poddziałanie 3.4.3	Wsparcie kwalifikowane jako: regionalna pomoc inwestycyjna w ramach CT 3 lub pomoc *de minimis*, zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia. W przypadku projektów objętych pomocą de minimis poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu ustalany będzie na poziomie równym maksymalnemu poziomowi dofinansowania UE, wynikającemu z właściwych przepisów prawa dotyczących zasad udzielania pomocy publicznej, mających zastosowanie w naborze dla danego poddziałania, tj. w przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach CT 3 oraz pomocy *de minimis* nie więcej niż: • mikro i małe przedsiębiorstwa – 55% • średnie przedsiębiorstwa – 45%.
	Poddziałanie 3.4.4	Wsparcie kwalifikowane jako: regionalna pomoc inwestycyjna w ramach CT 3 lub pomoc *de minimis*, zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia. W przypadku projektów objętych pomocą de minimis poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu ustalany będzie na poziomie równym maksymalnemu poziomowi dofinansowania UE, wynikającemu z właściwych przepisów prawa dotyczących zasad udzielania pomocy publicznej, mających zastosowanie w naborze dla danego poddziałania, tj. w przypadku regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach CT 3 oraz pomocy *de minimis* nie więcej niż: • mikro i małe przedsiębiorstwa – 55% • średnie przedsiębiorstwa – 45%.
	Poddziałanie 3.4.5	100% W przypadku projektów objętych pomocą *de minimis*, zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 3.4.1	91,35%
	Poddziałanie 3.4.2	91,35%

na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 3.4.3, 3.4.4, 3.4.5	zgodnie z zapisami w pkt 24
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 3.4	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: w zależności od poziomu dofinansowania ustalanego zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy. W przypadku instrumentów finansowych wkład własny może zostać wniesiony na poziomie funduszu funduszy lub na poziomie pośrednika finansowego i musi wynieść co najmniej 8,65%. W przypadku projektów grantowych z zakresu doradztwa specjalistycznego (poddziałanie 3.4.5) wkład własny w zależności od poziomu ustalanego dofinansowania.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 3.4.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.4.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.4.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.4.4	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.4.5	minimalna wartość projektu: 20 000 000
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 3.4.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.4.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 3.4.3	maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych: 10 000 000 PLN
	Poddziałanie 3.4.4	minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: 500 000 PLN maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych: 25 000 000 PLN
	Poddziałanie 3.4.5	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 3.4.1	20 000 000
	Poddziałanie 3.4.2	40 000 000
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 3.4	Powierzenie zadań wdrożeniowych instytucji finansowej, która będzie wdrażać instrumenty finansowe poprzez Fundusz Funduszy – zgodnie z art. 38 ust. 4 lit. b (iii) oraz art. 38 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 3.4	Pożyczki
	Poddziałanie 3.4.1	mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa funkcjonujące na rynku nie dłużej niż 24 m-ce

32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Poddziałanie 3.4.2	mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa funkcjonujące na rynku dłużej niż 24 m-ce

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

4 Oś Priorytetowa REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem osi priorytetowej jest stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju w regionie uwzględniającego aspekty nowoczesnego sektora energetycznego oraz sektora transportu miejskiego, zapewniającego bezpieczeństwo energetyczne mieszkańców regionu oraz poprawę jakości ich życia, z poszanowaniem zasad ochrony środowiska.

W ramach osi priorytetowej 4. wsparcie będzie kierowane na działania z zakresu poprawy efektywności energetycznej, których potencjał jest znaczący nie tylko w odniesieniu do obniżenia emisji CO_2, ale również zwiększenia konkurencyjności gospodarki. W dążeniu do wypełnienia celów polityki klimatycznej działania będą skierowane także na wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii oraz zintegrowanie tych działań z rozwojem infrastruktury dystrybucyjnej. Jednocześnie efektem dodatkowym realizacji interwencji w osi 4., ale bardzo istotnym dla Małopolski, będzie poprawa stanu środowiska w skali lokalnej dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń, w tym głównie na obszarach miejskich.

Podkreślenia wymaga też fakt, iż wspieranie gospodarki niskoemisyjnej odbywa się na wielu płaszczyznach i przy zaangażowaniu różnych sektorów. Działania wspierane w ramach osi priorytetowej mają wobec siebie charakter komplementarny, a ich realizacja gwarantuje kompleksowe podejście do polityki energetycznej w regionie.

3. *Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	440 711 205
4. *Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 4.1 ZWIĘKSZENIE WYKORZYSTANIA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Głównym celem interwencji jest wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii oraz zintegrowanie tych działań z rozwojem infrastruktury dystrybucyjnej. Interwencja obejmować będzie projekty zmierzające do wzrostu produkcji energii elektrycznej i ciepła pochodzących z odnawialnych zasobów energii poprzez realizację inwestycji w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła. Promowane będzie przede wszystkim wykorzystanie małych źródeł energii, zlokalizowanych blisko odbiorcy, zmniejszających straty przesyłowe oraz zapewniających efekt ekologiczny poprzez wzrost udziału energii odnawialnej w konsumpcji (energetyka rozproszona). Wspierane działania zapewnią dywersyfikację, jak również zwiększą bezpieczeństwo energetyczne regionu przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań i lokalnych potencjałów. Przyczynią się również do rozwoju nowych, ingerujących w mniejszym stopniu w środowisko, prooszczędnościowych i proefektywnościowych technologii w tym segmencie rynku. Rezultatem realizacji tych działań będzie przyczynienie się do wypełnienia celów zapisanych w pakiecie klimatyczno-energetycznym. Osiągnięcie zakładanych celów będzie możliwe dzięki inwestowaniu w rozwój nie tylko samych źródeł, ale również w sieci elektroenergetyczne służące przyłączeniu nowych jednostek wytwórczych energii z OZE. Wsparcie uzyskają inwestycje związane z budową i przebudową dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych poszerzające ich zdolności do przyłączania nowych instalacji oraz obniżające straty w procesie dystrybucji energii.	
	Poddziałanie 4.1.1	**ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PRODUKCJI ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH** Wsparciem zostaną objęte projekty polegające na budowie, rozbudowie oraz przebudowie infrastruktury (w tym zakup niezbędnych urządzeń) mające na celu produkcję energii elektrycznej i/lub cieplnej.

		W szczególności inwestycje w budowę/przebudowę: • instalacji wykorzystujących energię słońca (np. kolektory słoneczne, fotowoltaika), • jednostek wykorzystujących energię geotermalną, • pomp ciepła, • małych elektrowni wodnych, • elektrowni wiatrowych, • instalacji wykorzysujących biomasę, • instalacji wykorzystujących biogaz. W przypadku inwestowania przez beneficjentów (w tym prosumentów) w instalacje wykorzystywane do wytwarzania energii elektrycznej, może ona być wytwarzana na potrzeby własne, jak również z możliwością sprzedaży do sieci. Jeżeli projekt zakłada przyłączenie do sieci preferowane będzie posiadanie przez beneficjenta ważnych technicznych warunków przyłączenia wszystkich ujętych w projekcie źródeł wytwarzania energii do sieci elektroenergetycznej. W przypadku tego rodzaju projektów dofinansowanie będzie mogło obejmować również przyłącza jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do najbliższej istniejącej sieci i stanowić integralną część projektu, niezbędną dla osiągnięcia celów tego projektu. W tym kontekście przyłącze, rozumiane jest jako odcinek sieci łączący jednostkę/jednostki wytwarzania energii z punktem, w którym następuje rozgraniczenie własności sieci między właścicielem jednostki wytwórczej i operatorem sieci. W ramach poddziałania realizowane będą mogły być też inwestycje w zakresie wytwarzania ze źródeł odnawialnych energii w kogeneracji w układach spełniających kryterium wysokosprawnej kogeneracji. W przypadku tego rodzaju projektów wsparcie otrzyma budowa, uzasadnionych pod względem ekonomicznym, nowych instalacji o jak najmniejszej z możliwych emisji CO_2 oraz innych zanieczyszczeń powietrza. W przypadku nowych instalacji powinno zostać osiągnięte co najmniej 10% wzrostu efektywności energetycznej w porównaniu do rozdzielonej produkcji energii cieplnej i elektrycznej przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii. Dodatkowo wszelka przebudowa istniejących instalacji na wysokosprawną kogenerację musi skutkować redukcją CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji. Wsparcie będzie skierowane na jednostki o mniejszej mocy wytwarzania: Podział wg mocy: - energia wodna – do 5 MWe, - energia wiatru – do 5 MWe, - energia słoneczna – do 2 MWe/MWth, - energia geotermalna – do 2 MWth, - energia biogazu – do 1 MWe, - energia biomasy – do 5 MWth/MWe, - energia w kogeneracji – do 1 MW. Inwestycje w OZE muszą uwzględniać wymogi wynikające z planów zagospodarowania przestrzennego. Kluczowe w ramach oceny projektów dotyczących wytwarzania energii z OZE będzie **kryterium efektywności** kosztowej oraz osiągniętych rezultatów wpisujących się w cele priorytetu inwestycyjnego. Jednym z czynników branych pod uwagę przy wyborze inwestycji do wsparcia będzie koncepcja opłacalności, czyli najlepszego stosunku wielkości środków unijnych przeznaczonych na uzyskanie np. 1MWh energii lub 1MW mocy zainstalowanej wynikających z budowy danej instalacji. Poza tym o wsparciu takich projektów decydować będą także inne osiągane rezultaty w stosunku do planowanych nakładów finansowych (np. wielkość redukcji CO_2). Dodatkowo występujące na danym obszarze zagrożenia środowiskowe, w szczególności dotyczące jakości powietrza będą również warunkowały wybór inwestycji. W szczególności będzie to związane z inwestycjami w zakresie **spalania biomasy**, które powinny być zgodne z

		zapisami wojewódzkiego planu ochrony powietrza oraz wprowadzanymi na danym obszarze dodatkowymi ograniczeniami. W zakresie dotyczącym budowy instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw wsparcie będzie skierowane na składniki i paliwa drugiej/trzeciej generacji. Projekty powinny, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. **Ograniczenia:** Rozwój **hydroelektrowni**: 1. Wyłącznie w oparciu o istniejące już budowle piętrzące lub wyposażone w hydroelektrownie, przy zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej 2. Zastosowanie warunków dotyczących zgodności projektów z Ramową Dyrektywą Wodną i dokumentami na poziomie krajowym
	Poddziałanie 4.1.2	**ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DYSTRYBUCJI ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH** Celem poddziałania jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania sieci elektroenergetycznej umożliwiającego przyłączanie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w rozproszeniu**.** Wsparcie będzie kierowane na projekty spełniające formalne warunki specyficzne dla Poddziałania 4.1.2, czyli: • rozwój sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia poniżej 110 kV wraz z niezbędnymi elementami (np. transformatory). Warunek zostanie uznany za spełniony jeżeli Wnioskodawca wykaże, że w projekcie wsparciem będą objęte wyłącznie sieci dystrybucyjne o napięciu poniżej 110 kV, • rozwój sieci dystrybucyjnych, służący zwiększeniu zdolności przyłączenia odnawialnych źródeł energii do sieci. Warunek zostanie uznany za spełniony jeżeli Wnioskodawca wykaże, że w projekcie wsparciem będą objęte działania mające na celu zwiększenie zdolności przyłączenia odnawialnych źródeł energii do sieci. Ocena spełnienia ww. warunków będzie przeprowadzana na podstawie wniosku o dofinansowanie.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 4.1	Zwiększony poziom produkcji energii ze źródeł odnawialnych
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 4.1.1	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
	Poddziałanie 4.1.2	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 4.1.1	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE
	Poddziałanie 4.1.2	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 4.1.1	**ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PRODUKCJI ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH** **A. wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych[10]**

[10] W odniesieniu inwestycji w hydroelektrownie wymagane będzie spełnienie następujących warunków:
- realizacja inwestycji wyłącznie w oparciu o istniejące już budowle piętrzące lub wyposażone w hydroelektrownie, przy zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej,

		B. wytwarzanie energii cieplnej ze źródeł odnawialnych **C. wytwarzanie energii w ramach wysokosprawnej kogeneracji ze źródeł odnawialnych** D. **projekty kompleksowe wykorzystujące OZE do wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej**
	Poddziałanie 4.1.2	**ROZWÓJ INFRASTRUKTURY DYSTRYBUCJI ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH** **A. budowa, rozbudowa i przebudowa sieci dystrybucyjnych wraz z niezbędnymi jej elementami**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 4.1.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • administracja rządowa • jednostki naukowe • uczelnie • spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe • instytucje kultury • podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia • organizacje pozarządowe • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jst lub ich związki
	Poddziałanie 4.1.2	• Operator Systemu Dystrybucyjnego
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 4.1	Główną grupę docelową interwencji stanowią użytkownicy indywidualni, przedsiębiorcy oraz sektor publiczny zainteresowany wsparciem zwiększenia udziału OZE w produkcji energii oraz rozwojem energetyki prosumenckiej.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	nie dotyczy
14. *Kategoria regionu wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 4.1	60 072 921
	Poddziałanie 4.1.1	45 467 634
	Poddziałanie 4.1.2	14 605 287
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	nie dotyczy
17. *Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 4.1	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi

- zastosowanie warunków dotyczących zgodności projektów z Ramową Dyrektywą Wodną i właściwymi dokumentami na poziomie krajowym.

18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 4.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 4.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 4.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji i propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę

		energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
	Poddziałanie 4.1.1	60% – w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną
	Poddziałanie 4.1.2	85%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	zgodnie z zapisami w pkt 24 Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 4.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
	Poddziałanie 4.1.1	40% – w przypadku projektów nie objętych pomocą publiczną
	Poddziałanie 4.1.2	15%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	nie dotyczy

28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 4.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 4.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 4.1	nie dotyczy

Działanie 4.2 EKO-PRZEDSIĘBIORSTWA	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Celem działania jest podniesienie efektywności energetycznej przedsiębiorstw poprzez zmiany w procesach technologiczno-produkcyjnych, kompleksowe modernizacje energochłonnych obiektów, będących zapleczem działalności przedsiębiorstw (np. budynki produkcyjne, usługowe, produkcyjno-usługowe) oraz zwiększone wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Identyfikacja zakresu projektu dotyczącego zwiększenia efektywności energetycznej w danym przedsiębiorstwie określana będzie w oparciu o przeprowadzony audyt energetyczny[11]. Natomiast w ramach weryfikacji założonych celów i efektów projektu obowiązkowe będzie przeprowadzenie po zrealizowaniu projektu audytu / analizy potwierdzającej osiągnięcie tych założeń. Zakres projektu mającego na celu poprawę efektywności energetycznej powinien wynikać bezpośrednio z przeprowadzonego audytu. Audyty powinny być wykonane przez ekspertów wpisanych do **centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków** prowadzonego przez właściwego Ministra. W ramach Działania przewiduje się wsparcie: • **głębokiej modernizacji energetycznej obiektów**, mającej na celu zwiększenie efektywności energetycznej poprzez zmniejszenie strat ciepła oraz zmniejszenie zużycia energii elektrycznej z ewentualnym uwzględnieniem OZE, a także modernizacje/wymianę lokalnych źródeł ciepła (jako element projektu). Wymiana źródła ciepła będzie niekwalifikowalna, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej / chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym (także pod względem efektywności energetycznej) jest jego podłączenie do ww. sieci, z zastrzeżeniem, iż dopuszcza się wsparcie instalacji OZE związanych z produkcją ciepła, które nie wypierają ciepła systemowego jako głównego źródła ciepła, a jedynie usprawniają jego wykorzystanie i znajdują uzasadnienie potwierdzone w audytach energetycznych. W ramach modernizacji energetycznej wsparcie będzie skierowane na możliwie szeroki zakres prac. • zastosowania **technologii efektywnych energetycznie** w przedsiębiorstwie. W ramach tego rodzaju projektów może być dofinansowane np. zastosowanie bardziej energooszczędnych technologii produkcji, wymiana maszyn, modernizacja środków produkcji, przebudowa/modernizacja linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie. Ponadto wsparciem może zostać objęte wykorzystanie energii ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych w przedsiębiorstwach oraz rozwój wysokosprawnej kogeneracji (jako integralna część przedsiębiorstwa). • zastosowania **odnawialnych źródeł energii.** Interwencja obejmować będzie projekty zmierzające do wzrostu wykorzystania energii elektrycznej i/lub ciepła pochodzących z zasobów odnawialnych poprzez realizację inwestycji w zakresie instalacji lub modernizacji jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła. Wsparcie uzyskają inwestycje służące pokryciu zapotrzebowania na ciepło i/lub na energię elektryczną przedsiębiorstwa. Oznacza to, iż jednostki OZE będą musiały być w pierwszej kolejności w pełni dedykowane potrzebom energetycznym przedsiębiorstwa i do nich dostosowane, a jedynie niewykorzystana część energii elektrycznej może być oddawana do sieci dystrybucyjnej. Brak jest możliwości inwestowania w rozwój nowych mocy OZE w przypadku braku wcześniejszego wykorzystywania energii na zaspokojenie obecnych potrzeb energetycznych przedsiębiorstwa. Integralną częścią każdego projektu powinno być wprowadzenie inteligentnych systemów zarządzania energią w przedsiębiorstwie. Projekty oceniane będą również w oparciu o **kryterium efektywności kosztowej** oraz osiągniętych efektów wpisujących się w cele osi priorytetowej. Jednym z czynników branych pod uwagę przy wyborze takich inwestycji do wsparcia, będzie koncepcja opłacalności.

[11] Opracowany w zakresie, standardzie, formie przyjętej zgodnie z właściwymi rozporządzeniami odpowiednio do zakresu rzeczowego objętego projektem (np. audyt energetyczny, audyt efektywności energetycznej)

	W procesie wyboru projektów, obok oceny osiągniętych mierników efektywności energetycznej analizie będą także poddawane efekty ekologiczne przeprowadzonej inwestycji (np. redukcja emisji CO_2, ograniczenie innych zanieczyszczeń środowiska). W ramach działania przewiduje się, iż wsparcie skierowane będzie także na inwestycje promujące rozwój **budownictwa energooszczędnego oraz pasywnego**. Wsparcie będzie ukierunkowane wyłącznie na projekty o charakterze demonstracyjnym i pilotażowym. Aby osiągnąć prawidłowe współczynniki w ramach ww. budynków należy przyjąć właściwe założenia w odniesieniu do: konstrukcji budynku (w tym np. zwarta bryła budynku, bardzo dobra termoizolacja przegród zewnętrznych), południowej orientacji budynku i uwzględnienia problematyki zacieniania, właściwie przyjętych współczynników dla okien i szczelności powietrznej przegród zewnętrznych budynku, efektywnego odzysku ciepła z powietrza, wykorzystania odnawialnych źródeł energii do przygotowania ciepłej wody użytkowej. Wybudowane **budynki pasywne** dla potwierdzenia osiągniętych wskaźników powinny **uzyskać certyfikaty**. W przypadku budynków o założonych mniej energooszczędnych wskaźnikach Wnioskodawcy będą również zobowiązani do potwierdzenia ich osiągnięcia poprzez dołączenie **świadectwa charakterystyki energetycznej budynku** wykonanego przez ekspertów wpisanych do **centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków** prowadzonego przez właściwego Ministra. Przyjęte zostają następujące **standardy** dla domów pasywnych i energooszczędnych w odniesieniu do wskaźnika rocznego jednostkowego zapotrzebowania na energię użytkową do celów ogrzewania i wentylacji (EUco) obliczonego na podstawie rozporządzenia[12]: • **dom pasywny** - standard NF15, ze wskaźnikiem EUco ≤ 15 kWh/(m^2*rok) • **dom energooszczędny** - standard NF40 ze wskaźnikiem EUco ≤ 40 kWh/(m^2*rok) Dofinansowanie będą mogły otrzymać projekty ukierunkowane na promocję budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego. Celem projektu nie może być tworzenie nowej siedziby przedsiębiorstwa czy przeznaczenie powstałych obiektów na cele turystyczne. Wsparte projekty muszą polegać na budowie obiektów: • mieszkalnych, jednorodzinnych rozumianych, jako budynek wolno stojący albo stanowiący samodzielną część domu bliźniaczego albo szeregowego, przeznaczony i wykorzystywany na cele mieszkaniowe (np. budynek, zespół budynków), • z ewentualnym uwzględnieniem różnego stylu architektury, • przeznaczonych na wynajem (czas wynajmowania – maksymalnie do 1 tygodnia) dla potencjalnych zainteresowanych inwestorów celem zapoznania ich z korzyściami inwestowania w tego rodzaju budownictwo. **Demonstracyjny i pilotażowy charakter** obiektów powinien zostać zapewniony poprzez: • wykazanie przydatności demonstrowanych rozwiązań czy technologii, zachęcenie innych zainteresowanych podmiotów do zastosowania w praktyce ww. rozwiązań, • rozpowszechnianie działań, metodyk lub podejść, które są nowe lub nieznane w określonym kontekście projektu, takim jak kontekst geograficzny, ekologiczny, społeczno-ekonomiczny, a które mogłyby być zastosowane w innym miejscu w podobnych okolicznościach, • szerzenie wiedzy na temat korzyści ekonomicznych wynikających z zastosowania tego rodzaju rozwiązań w budownictwie, przy jednoczesnym promowaniu ich wykorzystania z punktu widzenia ochrony klimatu, • wdrożenie lub testowanie nowej technologii, urządzenia, materiałów, metody, które wcześniej nie były stosowane ani badane w praktyce, zapewniające potencjalne korzyści dla środowiska lub klimatu w porównaniu z istniejącymi najlepszymi praktykami, i które mogą zostać następnie zastosowane w podobnych sytuacjach na szerszą skalę. Ocenie podlegać będzie zastosowanie w projekcie odnawialnych źródeł energii oraz inteligentnych systemów zarządzania energią.

[12] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej

	Formalne warunki specyficzne dla Działania 4.2: **1. Ocena efektywności energetycznej obiektów i stosowanych technologii w przedsiębiorstwie w oparciu o audyt:** Warunkiem poprzedzającym realizację projektów będzie przeprowadzenie audytów energetycznych, które posłużą m.in. do zdobycia odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii w przedsiębiorstwie w odniesieniu do danego obiektu lub zespołu obiektów, jak również stosowanych technologii, urządzeń. Audyty powinny określić i skwantyfikować możliwości opłacalnych ekonomicznie oszczędności energetycznych i możliwych do wprowadzenia rozwiązań technologicznych i organizacyjnych. Wyniki audytu energetycznego i wybranego wariantu rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną powinny zostać uwzględnione w pełnym zakresie w ramach realizacji projektu. W ramach weryfikacji założonych celów i efektów projektu obowiązkowe będzie przeprowadzenie po zrealizowaniu projektu audytu / analizy potwierdzającej osiągnięcie tych założeń. Wnioskodawca zobowiąże się do przeprowadzenia audytu / analizy po zrealizowaniu projektu potwierdzającej zaplanowaną w audycie oszczędność energii. W ramach warunku weryfikacji podlega czy Wnioskodawca: • posiada audyt energetyczny określający zakres inwestycji przed realizacją i załączył go do wniosku o dofinansowanie, • zobowiązał się do przeprowadzenia audytu (ex- post) / analizy energetycznej po zrealizowaniu projektu, w której dokonana zostanie analiza efektów zrealizowanego przedsięwzięcia w porównaniu do zaplanowanych w audycie wykonanym przed realizacją inwestycji (ex-ante). **Warunek ma zastosowanie do typu projektu A i B.** **2. Poprawa efektywności energetycznej w wyniku realizacji projektu:** Preferowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60% (w przeliczeniu na energię końcową), natomiast projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% (w przeliczeniu na energię końcową) nie będą kwalifikowały się do dofinansowania. Ocena spełnienia warunku, czyli poprawy efektywności energetycznej o co najmniej 25% w odniesieniu do projektu, będzie dokonywana na podstawie dokumentacji technicznej (audyt) załączonej do wniosku o dofinansowanie. **Warunek ma zastosowanie do typu projektu A i B.** **3. Urządzenia wymagane do zastosowania w projekcie:** Warunkiem uzyskania wsparcia dla projektu dotyczącego kompleksowej modernizacji energetycznej będzie: zastosowanie liczników ciepła, chłodu, ciepłej wody, instalacja termostatów, zaworów podpionowych (jeżeli wynika to z przeprowadzonego audytu energetycznego). Powyższe wydatki będą stanowić koszt kwalifikowany. Ocena zostanie dokonana na podstawie dokumentacji technicznej (audyt energetyczny) załączonej do wniosku o dofinansowanie. **Warunek ma zastosowanie do typu projektu A i B.** **4. Właściwy rodzaj urządzeń energetycznych –** warunek zastosowany do projektów, w których planowana jest wymiana lub wprowadzanie nowego źródła ciepła: • warunek zostanie spełniony, gdy w wyniku realizacji projektu zastosowane zostaną systemy grzewcze oparte o odnawialne źródła energii lub kotły spalające biomasę lub paliwa gazowe, • wspierane urządzenia do ogrzewania powinny charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy

	2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (jeśli dotyczy), • czy zastosowany zostanie właściwy rodzaj urządzeń charakteryzujących się normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2015/2193/WE z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania. Warunek dotyczy kotłów biomasowych o mocy od 1 MW do 50 MW, • w odniesieniu do inwestycji w hydroelektrownie wymagane będzie spełnienie następujących warunków: o realizacja inwestycji wyłącznie w oparciu o istniejące już budowle piętrzące lub wyposażone w hydroelektrownie, przy zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej, o zastosowanie warunków dotyczących zgodności projektów z Ramową Dyrektywą Wodną i właściwymi dokumentami na poziomie krajowym • w odniesieniu do inwestycji w wysokosprawną kogenerację wymagane będzie spełnienie następujących warunków: o redukcja emisji CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji – warunek dla projektów obejmujących przebudowę istniejących instalacji na wysokosprawną kogenerację, o wzrost efektywności energetycznej o co najmniej 10% - warunek dla projektów obejmujących budowę nowych instalacji, dla których powinien nastąpić wzrost efektywności energetycznej o co najmniej 10% w porównaniu do rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i cieplnej przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii • w przypadku projektów dotyczących wymiany źródeł ciepła warunkiem dofinansowania będzie wykazanie redukcji emisji CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji, • wymiana źródła ciepła będzie kosztem niekwalifikowalnym, jeżeli przedsiębiorstwo jest podłączone do sieci ciepłowniczej / chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym/efektywności energetycznej jest jego podłączenie do ww. sieci. **Warunki ma zastosowanie do typu projektu A, B, C** **5. czy projekt jest zgodny z planami rozwoju sieci ciepłowniczej dla danego obszaru -** ocena przeprowadzana wyłącznie w odniesieniu do projektów w ramach których zaplanowana będzie **wymiana źródła ciepła**. Warunek zostanie spełniony, jeżeli Wnioskodawca oświadczy, że na obszarze objętym projektem podłączenie do sieci ciepłowniczej nie jest planowane w okresie realizacji programu, czyli do 2023 r. Ocena w oparciu o deklaracje Wnioskodawcy o zgodności lub braku zgodności projektu z planem rozwoju sieci ciepłowniczej dla danego obszaru załączonej do wniosku o dofinansowanie. **Warunek ma zastosowanie do typu projektu A, B** **6. czy realizacja projektu jest uzasadniona w kontekście map potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia – subkryterium skierowane wyłącznie do podmiotów świadczących usługi w zakresie opieki szpitalnej**. **Warunek ma zastosowanie do typu projektu A, B.**	
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 4.2	Zwiększona efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach (MŚP)
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 4.2	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

		Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 4.2	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2) Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa energooszczędnego Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego Liczba zastosowanych rozwiązań z zakresu budownictwa energooszczędnego i pasywnego Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE
9. *Typy projektów*	Działanie 4.2	**EKO-PRZEDSIĘBIORSTWA** **A.Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej przedsiębiorstwa** **B. inwestycje w wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych** **C.rozwój budownictwa energooszczędnego oraz pasywnego** **Typy projektów A i B mogą być realizowane w ramach projektów kompleksowych**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 4.2	• mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 4.2	Główną grupę docelową interwencji stanowią mikro, mali i średni przedsiębiorcy inwestujący w zakresie poprawy efektywności energetycznej przedsiębiorstwa oraz wykorzystania w nim OZE.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 4.2	19 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	nie dotyczy
17. *Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 4.2	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020

		oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 4.2	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	nie dotyczy
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 4.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 4.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji i propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną, regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de minimis – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności z rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie: rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz ustawy z dn. 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

		W przypadku projektów objętych pomocą de minimis maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu wynosi 80%.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)*	Działanie 4.2	zgodnie z zapisami w pkt. 24
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 4.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną: w zależności od poziomu dofinansowania ustalanego zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	**Typ projektu A i B:** • minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: 200 000 PLN • maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych: 10 000 000 PLN
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 4.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 4.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 4.2	nie dotyczy

<table>
<tr><th colspan="3">Działanie 4.3 POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ W SEKTORZE PUBLICZNYM I MIESZKANIOWYM</th></tr>
<tr><td rowspan="2">5. Nazwa działania/ poddziałania</td><td colspan="2">Głównym celem interwencji realizowanej w ramach działania jest zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym.
Zgodnie z przyjętym pakietem energetyczno-klimatycznym jednym z celów wyznaczonych do osiągnięcia do 2020 r. jest zmniejszenie zużycia energii o 20%. Najbardziej skutecznym sposobem osiągnięcia celu jest zwiększenie efektywności energetycznej. Obszarami posiadającymi największy potencjał są m.in. budynki użyteczności publicznej i mieszkalne wielorodzinne. Dla osiągnięcia jak największego efektu konieczne jest wprowadzenie kompleksowego wymiaru modernizacji energetycznej opartego o liczne ulepszenia techniczne w różnych dziedzinach, znacznie szersze wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, a także wprowadzenie zasad energooszczędnego użytkowania budynku oraz systemu monitoringu i sterowania użytkowaniem energii.
Dodatkowo w ramach interwencji przewiduje się, iż wsparcie skierowane będzie na inwestowanie w rozwój budownictwa energooszczędnego oraz pasywnego. Wsparcie to będzie ukierunkowane wyłącznie na projekty o charakterze demonstracyjnym, pilotażowym. Projekty takie będą miały na celu szerzenie wiedzy na temat korzyści ekonomicznych wynikających z zastosowania tego rodzaju rozwiązań w budownictwie przy jednoczesnym promowaniu ich wykorzystania z punktu widzenia ochrony klimatu.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 4.3.1</td><td>GŁĘBOKA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – ZIT
W ramach poddziałania wspierane będą inwestycje w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła, w tym z możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii.
W ramach modernizacji energetycznej wsparcie będzie skierowane na możliwie szeroki zakres prac, w tym:
a) ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne;
b) przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą źródła ciepła, podłączeniem do niego lub modernizacją przyłącza, podłączenie do sieci ciepłowniczej), systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacją systemów chłodzących;
W odniesieniu do zakresu dotyczącego wymiany/likwidacji starego źródła ciepła (jako element projektu) wsparcie może zostać udzielone wyłącznie na nowe urządzenia grzewcze spalające biomasę lub wykorzystujące paliwa gazowe. Warunkiem będzie także:
• brak uzasadnienia podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej do roku 2023;
• osiągnięcie znacznego zwiększenia efektywności energetycznej;
• zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń powietrza (PM10; PM2,5);
• przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu
c) zastosowanie automatyki pogodowej i systemów zarządzania budynkiem;
d) budowa lub modernizacja wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacja dotychczasowych źródeł ciepła;
e) instalacja mikrokogeneracji / mikrotrigeneracji na potrzeby własne;
f) wykorzystanie technologii OZE w budynkach, przy założeniu, iż do sieci dystrybucyjnej oddawana będzie wyłącznie niewykorzystana część energii elektrycznej. Projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii będą otrzymywały wyższą punktację podczas oceny.
Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.3.1:
➢ <u>Ocena efektywności energetycznej budynku w oparciu o audyt</u></td></tr>
</table>

		Warunkiem poprzedzającym realizację projektów będzie przeprowadzenie audytów energetycznych, które posłużą m.in. do zdobycia odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii danego budynku lub zespołu budynków oraz określą i skwantyfikują możliwości opłacalnych ekonomicznie oszczędności energetycznych i możliwych do wprowadzenia rozwiązań technologicznych i organizacyjnych. Wyniki audytu energetycznego powinny zostać uwzględnione w pełnym zakresie w ramach realizacji projektu inwestycyjnego. Opracowanie audytu energetycznego powinno być zgodne z metodyką przyjętą przez Instytucję Zarządzającą RPO WM **i audyt powinien być załączony do wniosku o dofinansowanie.** W ramach weryfikacji założonych celów i efektów projektu obowiązkowe będzie przeprowadzenie **po zrealizowaniu projektu analizy** (np. audytu) potwierdzającej osiągnięcie tych założeń. Wnioskodawca zobowiąże się do przeprowadzenia analizy po zrealizowaniu projektu potwierdzającej zaplanowaną w audycie oszczędność energii i załączy taką deklaracje do wniosku o dofinansowanie. ➢ **<u>Poziom poprawy efektywności energetycznej jako warunek dostępowy</u>** Preferowane będą projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%, natomiast projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania. **Ocena spełnienia warunku, czyli poprawy efektywności energetycznej o co najmniej 25% w odniesieniu do projektu, będzie dokonywana na podstawie dokumentacji technicznej (audyt energetyczny) załączonej do wniosku o dofinansowanie.** ➢ **<u>Urządzenia wymagane do zastosowania w projekcie</u>** Warunkiem uzyskania wsparcia dla projektu będzie obowiązek zastosowania urządzeń służących do rozliczania ciepła (indywidualne liczniki ciepła, ciepłej wody) oraz chłodu. **Warunek zostanie uznany za spełniony jeżeli Wnioskodawca wykaże, że w projekcie zostaną zastosowane ww. urządzenia.** Dodatkowo w przypadku, gdy wynika to z przeprowadzonego audytu energetycznego ocenie podlegało będzie zastosowanie urządzeń utrzymujących zadaną temperaturę poprzez aktywne działanie (termostaty) i/lub regulatory różnicy ciśnień (zawory podpionowe). Powyższe wydatki będą stanowić koszt kwalifikowany. **Ocena zostanie dokonana na podstawie dokumentacji technicznej (audyt energetyczny) załączonej do wniosku o dofinansowanie.** ➢ **<u>Redukcja emisji CO_2 o co najmniej 30%</u>** Warunek stosowany wyłącznie do projektów, w których planowana jest wymiana źródła ciepła, w tym zmiana stosowanego paliwa w piecach indywidualnych, wprowadzenie mikrokogeneracji lub wysokosprawnej kogeneracji (wyłącznie w zakresie przebudowy istniejących instalacji). Warunek zostanie spełniony, gdy w wyniku realizacji projektu osiągnięta zostanie redukcja emisji CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji. ➢ **<u>Zwiększona efektywność energetyczna w wyniku zastosowania wysokosprawnej kogeneracji</u>** Ocena przeprowadzana wyłącznie w odniesieniu do budowy nowych instalacji. Warunkiem jest wykazanie przez Wnioskodawcę wzrostu efektywności energetycznej o co najmniej 10% w porównaniu do rozdzielonej produkcji energii cieplnej i elektrycznej przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii.

		➢ **Mapy potrzeb zdrowotnych** W odniesieniu do obiektów infrastruktury ochrony zdrowia ocenie podlegała będzie zasadność realizacji projektu w kontekście map potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia w odniesieniu do podmiotów świadczących usługi w zakresie opieki szpitalnej. Natomiast w odniesieniu do podmiotów świadczących usługi w ramach podstawowej opieki zdrowotnej lub ambulatoryjnej opieki specjalistycznej uzasadnienie realizacji projektu będzie analizowane z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych w regionie. Do czasu opracowania map potrzeb zdrowotnych możliwe jest warunkowe ubieganie się o wsparcie projektów z zakresu modernizacji energetycznej szpitali – wsparcie będzie podlegać zwrotowi w przypadku, gdy mapy potrzeb zdrowotnych nie potwierdzą zasadności funkcjonowania danego obiektu w publicznym systemie ochrony zdrowia, co znajdzie odzwierciedlenie w umowie o dofinansowanie. Uwarunkowanie to nie dotyczy inwestycji w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz środowiskowych form opieki, a także podmiotów leczniczych nie podlegających mapom zdrowotnym. Inwestycje te będą mogły być współfinansowane po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji. ➢ **Zgodność z planami rozwoju sieci ciepłowniczych** Ocena przeprowadzana wyłącznie w odniesieniu do projektów w ramach których zaplanowana będzie wymiana źródła ciepła. Warunek zostanie spełniony, jeżeli Wnioskodawca oświadczy, że na obszarze objętym projektem podłączenie do sieci ciepłowniczej nie jest planowane w okresie realizacji programu, czyli do 2023 r. Ocena przeprowadzana w oparciu o deklaracje beneficjenta o zgodności lub braku zgodności projektu z planem rozwoju sieci ciepłowniczej dla danego obszaru załączonej do wniosku o dofinansowanie. Wymiana źródła ciepła będzie kosztem niekwalifikowalnym, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym/efektywności energetycznej jest jego podłączenie do ww. sieci. Ponadto o wsparciu projektów decydować będą także inne osiągane rezultaty, w tym przede wszystkim ograniczenie emisji CO_2 oraz emisji pyłów (PM10; PM2,5). Preferencjami objęte zostaną także budynki o istotnych funkcjach społecznych.
	Poddziałanie 4.3.2	**GŁĘBOKA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – SPR** W ramach poddziałania wspierane będą inwestycje w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła, w tym z możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii. Warunkiem poprzedzającym realizację projektów będzie przeprowadzenie **audytów energetycznych**, które posłużą m.in. do zdobycia odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii danego budynku lub zespołu budynków oraz określą i skwantyfikują możliwości opłacalnych ekonomicznie oszczędności energetycznych i możliwych do wprowadzenia rozwiązań technologicznych i organizacyjnych. Wyniki audytu energetycznego powinny zostać uwzględnione w pełnym zakresie w ramach realizacji projektu inwestycyjnego. Opracowanie audytu energetycznego powinno być zgodne z metodyką przyjętą przez Instytucję Zarządzającą RPO WM.

		W ramach weryfikacji założonych celów i efektów projektu obowiązkowe będzie przeprowadzenie po zrealizowaniu projektu analizy (np. audytu) potwierdzającej osiągnięcie tych założeń. W ramach modernizacji energetycznej wsparcie będzie skierowane na możliwie szeroki zakres prac, w tym: a) ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne; b) przebudowa **systemów grzewczych**[13] (wraz z wymianą źródła ciepła, podłączeniem do niego lub modernizacją przyłącza, podłączenie do sieci ciepłowniczej), systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacją systemów chłodzących; c) zastosowanie automatyki pogodowej i systemów zarządzania budynkiem; d) budowa lub modernizacja wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacja dotychczasowych źródeł ciepła; e) instalacja mikrokogeneracji / mikrotrigeneracji na potrzeby własne; f) wykorzystanie technologii OZE w budynkach, przy założeniu, iż do sieci dystrybucyjnej oddawana będzie wyłącznie niewykorzystana część energii elektrycznej. Projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii będą otrzymywały wyższą punktację podczas oceny. W odniesieniu do zakresu dotyczącego wymiany/likwidacji starego źródła ciepła (jako element projektu) wsparcie może zostać udzielone wyłącznie na nowe urządzenia grzewcze spalające **biomasę lub wykorzystujące paliwa gazowe**. Warunkiem będzie także: • brak uzasadnienia podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej do roku 2023; • osiągnięcie znacznego zwiększenia efektywności energetycznej; • zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń powietrza (PM 10; PM2,5); • przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu. Wymiana źródła ciepła będzie kosztem niekwalifikowalnym, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym/efektywności energetycznej jest jego podłączenie do ww. sieci. Dodatkowo warunkiem uzyskania wsparcia dla projektu będzie konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu. Istnieje także obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpionowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego. Powyższe wydatki będą stanowić koszt kwalifikowany. Preferowane będą projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%, natomiast projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania. Ponadto o wsparciu projektów decydować będą także inne osiągane rezultaty, w tym przede wszystkim ograniczenie emisji CO_2 oraz emisji pyłów (PM10; PM2,5) czy realizacja projektu na obszarze chronionym. W odniesieniu do obiektów infrastruktury **ochrony zdrowia** wsparcie może być skierowane wyłącznie na budynki, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia. Do czasu opracowania map potrzeb zdrowotnych możliwe jest warunkowe ubieganie się o wsparcie projektów z zakresu modernizacji energetycznej szpitali – wsparcie będzie podlegać zwrotowi w przypadku, gdy mapy potrzeb zdrowotnych nie potwierdzą zasadności funkcjonowania danego obiektu w publicznym systemie ochrony zdrowia, co znajdzie odzwierciedlenie w umowie o dofinansowanie.

[13] W zakresie wymiany indywidualnych źródeł ciepła projekty muszą skutkować redukcją CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejącej instalacji. Inwestycje powinny być zgodne z właściwymi standardami unijnymi i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

		Uwarunkowanie to nie dotyczy inwestycji w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz środowiskowych form opieki, a także podmiotów leczniczych nie podlegających mapom zdrowotnym. Inwestycje te będą mogły być współfinansowane po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji. Preferencjami objęte zostaną także budynki o istotnych funkcjach społecznych.
	Poddziałanie 4.3.3	**GŁĘBOKA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – INWESTYCJE REGIONALNE** Poddziałanie będzie skierowane na realizację inwestycji w budynkach **należących do Województwa Małopolskiego** oraz podległych jednostek. W ramach poddziałania wspierane będą inwestycje w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła, w tym z możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii. Warunkiem poprzedzającym realizację projektów będzie przeprowadzenie **audytów energetycznych**, które posłużą m.in. do zdobycia odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii danego budynku lub zespołu budynków oraz określą i skwantyfikują możliwości opłacalnych ekonomicznie oszczędności energetycznych i możliwych do wprowadzenia rozwiązań technologicznych i organizacyjnych. Wyniki audytu energetycznego powinny zostać uwzględnione w pełnym zakresie w ramach realizacji projektu inwestycyjnego. Opracowanie audytu energetycznego powinno być zgodne z metodyką przyjętą przez Instytucję Zarządzającą RPO WM. W ramach weryfikacji założonych celów i efektów projektu obowiązkowe będzie przeprowadzenie po zrealizowaniu projektu analizy (np. audytu) potwierdzającej osiągnięcie tych założeń. W ramach modernizacji energetycznej wsparcie będzie skierowane na możliwie szeroki zakres prac, w tym: a) ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne; b) przebudowa **systemów grzewczych**[14] (wraz z wymianą źródła ciepła, podłączeniem do niego lub modernizacją przyłącza, podłączenie do sieci ciepłowniczej), systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacją systemów chłodzących; c) zastosowanie automatyki pogodowej i systemów zarządzania budynkiem; d) budowa lub modernizacja wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacja dotychczasowych źródeł ciepła; e) instalacja mikrokogeneracji / mikrotrigeneracji na potrzeby własne; f) wykorzystanie technologii OZE w budynkach, przy założeniu, iż do sieci dystrybucyjnej oddawana będzie wyłącznie niewykorzystana część energii elektrycznej. Projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii będą otrzymywały wyższą punktację podczas oceny. W odniesieniu do zakresu dotyczącego wymiany/likwidacji starego źródła ciepła (jako element projektu) wsparcie może zostać udzielone wyłącznie na nowe urządzenia grzewcze spalające **biomasę lub wykorzystujące paliwa gazowe**. Warunkiem będzie także: • brak uzasadnienia podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej do roku 2023;

[14] W zakresie wymiany indywidualnych źródeł ciepła projekty muszą skutkować redukcją CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejącej instalacji. Inwestycje powinny być zgodne z właściwymi standardami unijnymi i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

		• osiągnięcie znacznego zwiększenia efektywności energetycznej; • zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń powietrza; • przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu. Wymiana źródła ciepła będzie kosztem niekwalifikowalnym, jeżeli budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym/efektywności energetycznej jest jego podłączenie do ww. sieci. Dodatkowo warunkiem uzyskania wsparcia dla projektu będzie konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu. Istnieje także obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpionowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego. Powyższe wydatki będą stanowić koszt kwalifikowany. Preferowane będą projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%, natomiast projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania. Ponadto o wsparciu projektów decydować będą także inne osiągane rezultaty, w tym przede wszystkim ograniczenie emisji CO_2 oraz emisji pyłów (PM10; PM2,5). W odniesieniu do obiektów infrastruktury **ochrony zdrowia** wsparcie może być skierowane wyłącznie na budynki, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia. Do czasu opracowania map potrzeb zdrowotnych możliwe jest warunkowe ubieganie się o wsparcie projektów z zakresu modernizacji energetycznej szpitali – wsparcie będzie podlegać zwrotowi w przypadku, gdy mapy potrzeb zdrowotnych nie potwierdzą zasadności funkcjonowania danego obiektu w publicznym systemie ochrony zdrowia, co znajdzie odzwierciedlenie w umowie o dofinansowanie. Uwarunkowanie to nie dotyczy inwestycji w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz środowiskowych form opieki, a także podmiotów leczniczych nie podlegających mapom zdrowotnym. Inwestycje te będą mogły być współfinansowane po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji. Preferencjami objęte zostaną także budynki o istotnych funkcjach społecznych. W ramach poddziałania przewiduje się, iż wsparcie skierowane będzie także na inwestowanie w rozwój **budownictwa energooszczędnego oraz pasywnego**. Wsparcie to będzie ukierunkowane wyłącznie na projekty **o charakterze demonstracyjnym, pilotażowym**. Projekty takie będą miały na celu szerzenie wiedzy na temat korzyści ekonomicznych wynikających z zastosowania tego rodzaju rozwiązań w budownictwie przy jednoczesnym promowani ich z punktu widzenia ochrony klimatu. **W ramach poddziałania ocena merytoryczna jest prowadzona w formule panelu ekspertów (dotyczy typu projektu B)**
	Poddziałanie 4.3.4	**GŁĘBOKA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA BUDYNKÓW WIELORODZINNYCH MIESZKANIOWYCH – INSTRUMENT FINANSOWY** Celem działania jest **utworzenie instrumentu finansowego**, który będzie ukierunkowany na wsparcie inwestycji w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej budynków wielorodzinnych mieszkaniowych wraz z wymianą źródeł ciepła, w tym z możliwością zastosowania odnawialnych źródeł energii. Warunkiem poprzedzającym realizację projektów będzie przeprowadzenie przez beneficjentów **audytów energetycznych**, które posłużą m.in. do zdobycia odpowiedniej wiedzy o profilu istniejącego zużycia energii danego budynku lub zespołu budynków oraz określą i skwantyfikują możliwości opłacalnych ekonomicznie oszczędności energetycznych i możliwych do wprowadzenia rozwiązań technologicznych i organizacyjnych.

		W ramach modernizacji energetycznej wsparcie będzie skierowane na bardzo szeroki zakres prac, w tym: a) ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne; b) przebudowa **systemów grzewczych**[15] (wraz z wymianą źródła ciepła, podłączeniem do niego lub modernizacją przyłącza, podłączenie do sieci ciepłowniczej), systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacją systemów chłodzących; c) zastosowanie automatyki pogodowej i systemów zarządzania budynkiem; d) budowa lub modernizacja wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacja dotychczasowych źródeł ciepła; e) instalacja mikrokogeneracji/mikrotrigeneracji na potrzeby własne; f) wykorzystanie technologii OZE w budynkach, przy założeniu iż do sieci dystrybucyjnej oddawana będzie wyłącznie niewykorzystana część energii elektrycznej. Projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii będą otrzymywały wyższą punktację podczas oceny. W odniesieniu do zakresu dotyczącego wymiany/likwidacji starego źródła ciepła (jako element projektu) wsparcie może zostać udzielone wyłącznie na nowe urządzenia grzewcze spalające **biomasę lub wykorzystujące paliwa gazowe**. Warunkiem będzie także: • brak ekonomicznego uzasadnienia podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej; • osiągnięcie znacznego zwiększenia efektywności energetycznej; • zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń powietrza; • przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu. Dodatkowo uzyskania warunkiem wsparcia będzie konieczność zastosowania indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu. Istnieje także obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpionowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego. Powyższe wydatki będą stanowić koszt kwalifikowany. Preferowane będą projekty z zakresu głębokiej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%, natomiast projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania. Projekty oceniane będą głównie w oparciu o **kryterium efektywności kosztowej** oraz osiągniętych efektów wpisujących się w cele osi priorytetowej. Poza tym o wsparciu takich projektów decydować będą także inne osiągane rezultaty w stosunku do planowanych nakładów finansowych (np. wielkość redukcji CO_2).
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 4.3	Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym i użyteczności publicznej
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 4.3.1	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów (32) Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
	Poddziałanie 4.3.2	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów

[15] W zakresie wymiany indywidualnych źródeł ciepła projekty muszą skutkować redukcją CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejącej instalacji. Inwestycje powinny być zgodne z właściwymi standardami unijnymi i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

		(32) Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
	Poddziałanie 4.3.3	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów (32) Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
	Poddziałanie 4.3.4	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 4.3.1	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
	Poddziałanie 4.3.2	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
	Poddziałanie 4.3.3	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
	Poddziałanie 4.3.4	(31) Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 4.3.1	**GŁĘBOKA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – ZIT** **A. głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska, ujęte w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 4.3.2	**GŁĘBOKA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – SPR** **A. głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej** projekty z obszaru objętego SPR
	Poddziałanie 4.3.3	**GŁĘBOKA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ – INWESTYCJE REGIONALNE** **A. głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej** **B. rozwój budownictwa energooszczędnego oraz pasywnego**
	Poddziałanie 4.3.4	**GŁĘBOKA MODERNIZACJA ENERGETYCZNA BUDYNKÓW WIELORODZINNYCH MIESZKANIOWYCH – INSTRUMENT FINANSOWY** **A. wsparcie instrumentów finansowych przeznaczonych dla spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 4.3.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jst lub ich związki • jednostki naukowe • uczelnie • instytucje kultury • podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia • organizacje pozarządowe • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie

		obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych.
	Poddziałanie 4.3.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jst lub ich związki • jednostki naukowe • uczelnie • instytucje kultury • podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia • organizacje pozarządowe • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych.
	Poddziałanie 4.3.3	• Województwo Małopolskie • jednostki organizacyjne województwa, instytucje kultury, podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jst lub ich związki, których projekty zostały uzgodnione z Województwem Małopolskim
	Poddziałanie 4.3.4	• podmioty wdrażające instrumenty finansowe (Menedżer Funduszu Funduszy)
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 4.3	Główne grupy docelowe interwencji stanowią mieszkańcy województwa oraz instytucje i podmioty zainteresowane poprawą efektywności energetycznej infrastruktury mieszkaniowej i publicznej.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.3	w zakresie poddziałania 4.3.1: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska w zakresie poddziałania 4.3.4: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 4.3	95 742 154
	Poddziałanie 4.3.1	21 742 154
	Poddziałanie 4.3.2	30 000 000
	Poddziałanie 4.3.3	24 000 000: • typ projektu A: 19 500 000 • typ projektu B: 4 500 000
	Poddziałanie 4.3.4	20 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.3	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 4.3.1	ZIT
	Poddziałanie 4.3.2	SPR
	Poddziałanie 4.3.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.4	nie dotyczy

17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 4.3	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 4.3.1	tryb pozakonkursowy ponadto w ramach poddziałania 4.3.1 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 4.3.2	tryb konkursowy
	Poddziałanie 4.3.3	• typ projektu A: tryb konkursowy • typ projektu B: tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 4.3.4	tryb pozakonkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. Dodatkowe zasady obowiązujące w ramach Działania 4.3 (z wyłączeniem Poddziałania 4.3.4): W odniesieniu do kwalifikowalności modernizacji energetycznej powierzchni przeznaczonej na cele mieszkaniowe i działalność gospodarczą należy przyjąć, iż będzie ona kwalifikowalna pod następującymi warunkami: • modernizacja energetyczna powierzchni przeznaczonej na cele mieszkaniowe: – do 20% powierzchni całkowitej budynku, jeżeli powierzchnia ta ma uzupełniającą funkcję względem głównej funkcji obiektu, – główną funkcją obiektu nie może być funkcja mieszkaniowa, w takim przypadku modernizacja energetyczna jest w całości niekwalifikowalna, – wyjątek stanowią wydatki na modernizacje energetyczną domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów opieki leczniczej, których powierzchnia mieszkaniowa jest w pełni kwalifikowalna; • modernizacja energetyczna powierzchni przeznaczonej na prowadzenie działalności gospodarczej: – do 20% powierzchni całkowitej budynku, wyjątkiem są wydatki na powierzchnie w budynkach przeznaczonych dla podmiotów świadczących usługi zdrowotne na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, które są w pełni kwalifikowalne. Jednak z zastrzeżeniem, iż w odniesieniu do wydatków poniesionych na modernizacje energetyczną powierzchni przeznaczonych na prowadzenie działalności komercyjnej w tych budynkach to będą one kwalifikowalne do 20% powierzchni przeznaczonej na prowadzenie działalności przez ww. podmioty.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 4.3	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość*	Działanie 4.3	nie dotyczy

zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych		
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.3	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 4.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek. W przypadku poddziałania 4.3.4 transzowanie środków oraz rozliczanie wydatków na podstawie umowy zawartej z Menedżerem Funduszu Funduszy.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 4.3	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji i propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną, pomoc *de minimis.*** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia. W przypadku poddziałania 4.3.4 na poziomie Menedżera Funduszu Funduszy oraz na poziomie pośrednika/pośredników finansowych pomoc publiczna nie wystąpi. Natomiast na poziomie odbiorcy ostatecznego w przypadku wsparcia kwalifikującego się do objęcia pomocą publiczną lub

		pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 4.3.1	60% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
	Poddziałanie 4.3.4	85%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)*	Poddziałanie 4.3.1	zgodnie z zapisami w pkt 24 Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	
	Poddziałanie 4.3.4	95%

26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 4.3.1	40% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
	Poddziałanie 4.3.2	
	Poddziałanie 4.3.3	15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
	Poddziałanie 4.3.4	W przypadku instrumentów finansowych wkład własny może zostać wniesiony na poziomie funduszu funduszy lub na poziomie pośrednika finansowego i musi wynieść co najmniej 5%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.3	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.3	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 4.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.4	20 000 000
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Poddziałanie 4.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.4	Powierzenie zadań wdrożeniowych instytucji finansowej, która będzie wdrażać instrumenty finansowe poprzez Fundusz Funduszy – zgodnie z art. 38 ust. 4 lit. b (iii) oraz art. 38 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Poddziałanie 4.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.4	pożyczka
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Poddziałanie 4.3.1	nie dotyczy

	Poddziałanie 4.3.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.3.4	spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe

Działanie 4.4 REDUKCJA EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA		
	Głównym celem interwencji realizowanej w ramach działania jest poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz gazów cieplarnianych pochodzących z ogrzewania mieszkań. W wyniku wsparcia likwidacji źródeł niskiej emisji nastąpi obniżenie stężeń pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5. Wsparcie planowane do udzielenia w ramach działania będzie skierowane na zadania wynikające z Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego. Interwencja w działaniu będzie skierowana na wymianę systemu ogrzewania, w tym starych kotłów, pieców, urządzeń grzewczych na biomasę, paliwa gazowe i paliwa stałe. Wsparcie będzie uwarunkowane zapewnieniem odpowiedniej efektywności energetycznej w budynkach, w których wykorzystywana będzie energia ze wspieranych urządzeń. W rezultacie spowoduje to zmniejszenia zapotrzebowania na energię budynku, a tym samym zastosowanie urządzeń grzewczych mniejszej mocy. Projekty realizowane w działaniu będą musiały wynikać z przygotowanych przez gminy strategii niskoemisyjnych. W ramach planowanych projektów zakresem wymaganym będą również propozycje działań informacyjno-promocyjnych zwiększających skuteczność realizacji strategii. W związku z powyższym elementem obligatoryjnym każdego projektu będzie propozycja działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym do zrealizowania w ramach inwestycji. Działania te poza standardowym zakresem dotyczącym likwidacji niskiej emisji będą mogły również obejmować szerszy katalog działań promocyjnych dotyczących np. promowania oszczędności wody (np. stosowanie perlatorów), energii elektrycznej (np. stosowanie oświetlenia LED) itp.	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Poddziałanie 4.4.1	**OBNIŻENIE POZIOMU NISKIEJ EMISJI – ZIT** Interwencja w działaniu będzie skierowana na wymianę starych kotłów, pieców, urządzeń grzewczych na **paliwa stałe** wraz z wykonaniem wewnętrznych instalacji w budynku niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania nowego systemu ogrzewania. Wsparcie będzie udzielone na inwestycje w źródła ciepła spalające **biomasę lub wykorzystujące paliwa gazowe**. Wyjątkiem jest obszar w granicach administracyjnych Gminy Miejskiej Kraków na terenie którego dofinansowaniem nie będą objęte źródła na paliwa stałe, w tym wykorzystujące biomasę. Priorytetowo powinny być wspierane projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii (np. pompy ciepła). Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wybór inwestycji będą warunkowały występujące na danym obszarze zagrożenia środowiskowe oraz wprowadzone ograniczenia dotyczące głównie jakości powietrza, w szczególności w zakresie inwestycji związanych ze spalaniem biomasy. **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.4.1:** **<u>Warunek 1. Poprawa efektywności energetycznej budynku, jako warunek dostępowy</u>** Przyjęty zostaje minimalny standard efektywności energetycznej budynku spełnienie którego oznacza brak konieczności przeprowadzania modernizacji energetycznej budynku. Warunek ten zostanie spełniony w przypadku gdy budynek posiada maksymalną wartość wskaźnika EP_{H+W} nie większą niż 150 kWh/(m^2 x rok) dla domów jednorodzinnych lub 135 kWh/(m^2 x rok) dla domów wielorodzinnych (EP_{H+W} - nieodnawialna energia pierwotna na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej). W przypadku zabytkowych budynków mieszkalnych możliwe jest odstąpienie od oceny w oparciu o wskaźnik EP_{H+W} i określenie minimalnego zakresu prac termomodernizacyjnych koniecznych do wykonania w zakresie: wymiany stolarki okiennej na energooszczędną, termomodernizacji dachów/stropodachów, modernizacji instalacji wentylacji, zastosowania odzysku ciepła – jeżeli te elementy prac są możliwe do wykonania ze względu na zalecenia konserwatorskie.

		Budynki dla których ww. warunek nie będzie spełniony będą musiały mieć przeprowadzone prace termomodernizacyjne w okresie realizacji projektu. Zobowiązanie mieszkańca do spełnienia ww. wymogów będzie warunkowało wymianę nieekologicznego źródła ogrzewania budynku. Weryfikacja energochłonności budynków będzie następowała w oparciu o przeprowadzone oceny energetyczne zgodnie z zakresem przyjętym przez Instytucje Zarządzającą RPO WM. W oparciu o wyniki ocen energetycznych mieszkańcy będą ostatecznie podejmowali decyzje o uczestnictwie w projekcie (przede wszystkim po uzyskaniu informacji o zakresie prac termomodernizacyjnych do jakich będą zobowiązani). **MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH W BUDYNKACH:** - Przyjęto założenia, iż możliwe będzie udzielenie dofinansowania na poprawę efektywności energetycznej budynków, w których planowana będzie wymiana źródła ciepła, - Przyjęto odstępstwa od wymogu spełnienia przez budynek określonych progów efektywności energetycznej, - Zakres prac termomodernizacyjnych będzie wynikał z przeprowadzonej oceny energetycznej. Minimalny zakres prac będzie obejmować zadania polegające na: wymianie stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenia stropu, dachu. Dofinansowanie będzie przeznaczone na zakup materiałów oraz prac budowlano montażowych związanych bezpośrednio z dociepleniem budynku. Nie stanowią kosztu kwalifikowanego prace dodatkowe, które nie wpływają na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze, - Wykonane działania termomodernizacyjne powinny być dostosowane do obowiązujących norm i warunków technicznych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), - Wsparcie prac termomodernizacyjnych ograniczone będzie do odbiorców końcowych u których zidentyfikowane zostały problemy związane z ubóstwem energetycznym rozumianym, jako trudna sytuacja materialna, - Przez trudną sytuację materialną rozumie się sytuację gdy: • dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych[16] • dla gospodarstwa wieloosobowe – dochód na osobę nie przekracza 125 % najniższej emerytury na osobę zgodnie z zapisami ww. ustawy Beneficjent zapewni zgodność realizowanych przez odbiorcę końcowego działań termomodernizacyjnych z wymogami prawa budowlanego. Ocenie w ramach warunku formalnego będzie podlegało zobowiązanie przez Wnioskodawcę odbiorców końcowych do: a) poddania się ocenie energetycznej budynku wykonanej przed realizacją projektu wg metodyki przyjętej przez Instytucję Zarządzającą będącej załącznikiem do regulaminu, b) wykonania modernizacji energetycznej budynku w zakresie wynikającym z ww. oceny energetycznej budynku - jeżeli tego rodzaju konieczność wynika z przeprowadzonej oceny energetycznej. Ocena spełnienia warunku odbywa się w oparciu o oświadczenie przedstawione przez Wnioskodawcę W przypadku stosowania w budynkach elektrycznych podgrzewaczy wody istnieje możliwość wprowadzenia tego rodzaju budynków do projektów pomimo przekroczenia wskaźnika EP_{H+W} pod warunkami (spełnione łącznie), iż: a. przeprowadzona w budynkach ocena energetyczna wykazała wysoką efektywność energetyczną tych budynków oraz audytorzy nie mają możliwości zaproponowania racjonalnych pod względem energetycznym i ekonomicznym prac termomodernizacyjnych. Są to budynki w których wskaźnik EP_{H+W}

[16] Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych najniższa emerytura w 2018 r. wynosi 1 029,80 zł brutto

		przekracza wartość 150 kWh/m^2/rok, ale jest to związane wyłącznie ze stosowaniem w budynku elektrycznego ogrzewania ciepłej wody użytkowej a tym samym konieczności przyjmowania do obliczeń współczynnika nieodnawialnej energii pierwotnej (wi=3) dla sieci elektroenergetycznych. Budynki te w stanie istniejącym są oceniane jako obiekty o bardzo dobrej izolacyjności, co jest najważniejszym warunkiem dostępowym w ramach tego Działania b. mieszkaniec zobowiązał się do likwidacji podgrzewacza elektrycznego i uzyskiwania ciepłej wody użytkowej wyłącznie z nowo zainstalowanego źródła ciepła. To będzie warunkiem umożliwienia przekazania dofinansowania mieszkańcom w takich przypadkach. W celu zapewnienia porównywalności i odpowiedniego poziomu wykonywanych ocen planowane jest zaangażowanie przez IZ RPO WM ekspertów energetycznych, i w oparciu o ich wiedzę i doświadczenie przeprowadzanie ww. ocen. **Działania te mają służyć** zmniejszeniu zapotrzebowania na energię budynków, a tym samym zastosowaniu urządzeń grzewczych mniejszej mocy. **<u>Warunek 2. Plany Gospodarki Niskoemisyjnej, jako warunek dostępowy</u>** **Warunkiem poprzedzającym realizację projektów będzie opracowanie planów gospodarki niskoemisyjnej, które muszą być zaopiniowane pozytywnie i które uzyskały potwierdzenie z WFOŚiGW w Krakowie lub NFOŚiGW w zakresie poprawności opracowania dokumentu.** Metodologia ich opracowania została przyjęta w ramach POIŚ 2007-2013.[17] Ocena w ramach warunku formalnego będzie podlegała na sprawdzeniu czy projekt został uwzględniony w Planie gospodarki niskoemisyjnej dla danego obszaru. **Warunek 3. Redukcja emisji CO_2 o co najmniej 30%** Warunek zostanie spełniony, gdy w wyniku realizacji projektu osiągnieta zostanie redukcja emisji CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejącej instalacji. **Warunek 4. Zastosowanie właściwego rodzaju urządzeń energetycznych** Warunek zostanie spełniony, gdy: a) w wyniku realizacji projektu zastosowane zostaną systemy grzewcze: • oparte o kotły lub ogrzewacze pomieszczeń spalające biomasę lub paliwa gazowe lub • wykorzystujące odnawialne źródła energii lub • polegające na podłączeniu do sieci ciepłowniczej oraz b) wspierane w ramach projektu urządzenia do ogrzewania charakteryzują się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących **ekoprojektu** dla produktów związanych z energią. Wymóg dotyczy wszystkich paliw dopuszczonych do stosowania w instrukcji użytkowania urządzenia c) kotły spalające biomasę będą wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie będą posiadały rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie. Ocena spełnienia warunków a), b), c) odbywa się w oparciu o oświadczenie przedstawione przez Wnioskodawcę. Najważniejsze wymogi dla urządzeń wynikające z dyrektywy: – Minimalna efektywność energetyczna - 75% dla kotłów o znamionowej mocy cieplnej do 20 kW, 77% dla kotłów o znamionowej mocy cieplnej powyżej 20 kW – Maksymalna emisja tlenku węgla (CO) - 500 mg/m^3

[17] POIŚ 2007-2013, działanie 9.3 Plany gospodarki niskoemisyjnej, konkurs ogłoszony w 2013 r. – NFOŚiGW:
Poradnik SEAP - http://www.covenantofmayors.eu/IMG/pdf/SEAP_guidebook_PL_final.pdf
PGN – http://pois.nfosigw.gov.pl/pois-9-priorytet/ogloszenie-o-naborze-wnioskow/w-ramach-dzialania-93---konkurs-2/

		– Maksymalna emisja organicznych związków gazowych (OGC) - 20 mg/m³ – Maksymalna emisja pyłu (PM) - 40 mg/m³ – Maksymalna emisja tlenków azotu (NOx) wyrażonych jako ekwiwalent dwutlenku azotu (NO_2) - 200 mg/m³ dla kotłów na biomasę, 350 mg/m³ dla kotłów na paliwa kopalne. **Warunek 5. Zapewnienie systemu kontroli eksploatacji urządzeń grzewczych** Beneficjent (gmina) będzie zobowiązany do zapewnienia odpowiedniego systemu kontroli urządzeń grzewczych eksploatowanych przez odbiorców końcowych. Spełnienie tych warunków będzie się opierało na zawartych z odbiorcami np. porozumieniach/umowach. Celem takiego systemu będzie zapewnienie: – egzekwowania od odbiorców końcowych, wykonania obowiązku trwałej likwidacji starego kotła i użytkowania wyłącznie dofinansowanego systemu ogrzewania jako podstawowego źródła ciepła w budynku – braku nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów (np. dorobiony dodatkowy ruszt), – przestrzegania parametrów paliwa dopuszczonego przez producenta urządzenia w instrukcji użytkowania urządzenia, w tym wyrażenia zgody przez odbiorcę końcowego na pobranie i zbadanie parametrów próbki paliwa, – zapewnienie prawidłowych warunków składowania opału w celu jego ochrony przed zawilgoceniem (jeśli dotyczy). Warunki zostaną spełnione, jeżeli w projekcie zakłada się zobowiązanie odbiorców końcowych do zrealizowania ww. warunków i przewidziany zostanie system kontroli wypełnienia ww. warunków. Ocena spełnienia warunków odbywa się w oparciu o oświadczenie przedstawione przez Wnioskodawcę. **<u>Warunek 6. Zgodność projektu z planami sieci ciepłowniczych dla danego obszaru</u>** Inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. Oznacza to, iż dofinansowanie uzyskają również inwestycje polegające na podłączeniu do sieci ciepłowniczej. Warunek zostanie spełniony, jeżeli Wnioskodawca oświadczy, iż: a) na obszarze objętym projektem lub częścią projektu podłączenie do sieci ciepłowniczej nie jest planowane w okresie realizacji programu, czyli do 2023 r., tym samym projekt lub część projektu będzie obejmowała wymianę źródła ciepła na nową instalację (gazową, biomasę, OZE) b) na obszarze objętym projektem lub częścią projektu podłączenie do sieci ciepłowniczej jest planowane do końca września 2019 r., tym samym projekt lub część projektu będzie obejmowała likwidację starego źródła ciepła i podłączenie do sieci ciepłowniczej. Ocena spełnienia warunku odbywa się w oparciu o oświadczenie Wnioskodawcy o zgodności lub braku zgodności projektu z planem rozwoju sieci ciepłowniczej dla danego obszaru załączonej do wniosku o dofinansowanie. **<u>Zasady dofinansowania</u>** Dofinansowanie do nowych urządzeń grzewczych będzie przekazywane maksymalnie do wysokości mocy wyznaczonej w wyniku przeprowadzenia oceny energetycznej budynku i będzie wynosiło: a. 550 zł/kW dla zapotrzebowania do 10 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie b. 500 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 10 kW do 15 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie c. 450 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 15 kW do 20 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie d. 400 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 20 kW mocy wyznaczonej w ocenie Maksymalna wielkość dofinansowania będzie wynosiła: – nie więcej niż 8 tys. zł/kocioł w przypadku budynku jednorodzinnego – nie więcej niż 10 tys. zł/kocioł w przypadku budynku wielorodzinnego, dla którego jest wprowadzane wspólne źródło ciepła dla więcej niż jednego lokalu;

		W przypadku konieczności poniesienia kosztów na instalacje wewnętrzną niezbędną do prawidłowego funkcjonowania urządzenia istnieje możliwość zwiększenia limitu środków dofinansowania: – maksymalnie do 6 tys. zł w przypadku budynku jednorodzinnego – do wielokrotności 6 tys. zł zgodnej z liczbą odrębnych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym i nie więcej niż 80 zł/m^2 ogrzewanej powierzchni. Dofinansowanie **do termomodernizacji** budynków w zakresie wynikającym z oceny energetycznej: – docieplenie ścian zewnętrznych: 150 zł brutto/m^2, – docieplenie dachu/stropodachu nad ogrzewanymi pomieszczeniami: o 150 zł brutto/m^2, – docieplenie podłogi na gruncie/stropu nad nieogrzewaną piwnicą: o 150 zł brutto/m^2, – wymiana stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych, bramy garażowej: o 400 zł brutto/m^2. Maksymalna wielkość dofinansowania prac termomodernizacyjnych nie może przekroczyć 25 000 zł. W ramach montażu finansowego wkład własny w projekcie powinien pochodzić z budżetu beneficjenta, co oznacza iż środki mieszkańców (odbiorców końcowych) nie powinny być ujmowane w budżecie projektu. Refundacja przez gminę wydatków poniesionych przez odbiorców końcowych w związku z likwidacją kotłów i przyłączeniem nowego źródła ciepła, jest możliwa do wysokości wynikającej z ustalonych limitów (dla: źródła, instalacji wewnętrznej i prac termomodernizacyjnych) i może być dofinansowana na poziomie 100%. Dodatkowe (ponad ustalone limity) wydatki odbiorców końcowych poniesione w związku z likwidacją kotłów i przyłączeniem nowego źródła ciepła, jak również ich wydatki na termomodernizację nie są rozliczane w bilansie kosztów kwalifikowanych i nie stanowią wkładu własnego beneficjenta. Natomiast w odniesieniu do innych kosztów niż likwidacja kotłów i przyłączenie nowego źródła ciepła, które są również wydatkami kwalifikowanymi w projekcie to ich poziom dofinansowania będzie wynosił do 85%. Udział ww. kosztów w łącznych kosztach kwalifikowanych projektu nie przekroczy 10%, w tym zawierają się m.in. koszty pośrednie (do 3% kosztów kwalifikowalnych). Do wyżej wymienionych wydatków mogą należeć np. działania w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców, które są obowiązkowym elementem projektu. **<u>Rozliczanie projektu</u>** W celu zapewnienia najefektywniejszego wdrażania tego rodzaju projektów przyjęta została odrębna ścieżka dofinansowania. Beneficjentem przyznawanej pomocy są jednostki samorządu terytorialnego, jednak mając na uwadze, iż głównymi źródłami zanieczyszczeń są systemy ogrzewania mieszkań, odbiorcami końcowymi projektu są m.in. mieszkańcy. Wprowadzenie odrębnej procedury polegało na uwzględnieniu możliwości rozliczania wszelkich prac zrealizowanych bezpośrednio przez odbiorców końcowych projektu w oparciu o wystawiane na nich, jako na osoby trzecie rachunki. W ramach projektu dofinansowanie będzie udzielone na likwidację źródeł niskiej emisji oraz w określonych przypadkach na termomodernizację budynków przeznaczonych wyłącznie na cele mieszkaniowe. W przypadku prowadzenia w części budynku działalności gospodarczej (np. wynajem pokoi, agroturystyka) będzie udzielona pomoc de minimis przez gminę, czyli pomoc na tzw. drugim poziomie. W ramach projektu dofinasowanie będzie udzielane osobom legitymującym się tytułem prawnym do nieruchomości lub lokalu (np. wynikającym z prawa własności, ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego). Do uzyskania dofinansowania konieczne będzie przedstawienie dokumentów potwierdzających prawo do dysponowania nieruchomością lub lokalem. W odniesieniu do współwłasności wymagana będzie zgoda większości współwłaścicieli, co oznacza zgodę współwłaścicieli posiadających ponad połowę udziałów we współwłasności. Natomiast w przypadku, gdy odbiorca końcowy nie jest właścicielem nieruchomości/lokalu, a z treści dokumentu potwierdzającego jego prawo do dysponowania nieruchomością/lokalem (np. umowa najmu) nie wynika możliwość

przeprowadzenia przez odbiorcę końcowego prac będących przedmiotem projektu (np. wymiany źródła ogrzewania lub instalacji wewnętrznej) wymagana będzie zgoda właściciela nieruchomości/lokalu i/lub współwłaścicieli (w odniesieniu do współwłasności) na wykonanie ww. prac (w imieniu właściciela/współwłaścicieli budynku może działać administrator/zarządca, jeżeli wynika to z zakresu jego umocowania).

Efekt ekologiczny realizacji projektu

Projekty oceniane będą głównie w oparciu o **kryterium osiągniętych efektów ekologicznych** w odniesieniu do redukcji emisji zanieczyszczeń, w tym gazów cieplarnianych oraz pyłów PM 2,5 i PM 10.

Określenie redukcji emisji zanieczyszczeń będzie sumą redukcji emisji uzyskaną dla poszczególnych budynków wchodzących w skład projektu.

Dane źródłowe niezbędne do obliczenia redukcji emisji zanieczyszczeń dla budynku będą pochodzić z:

- przeprowadzonej oceny energetycznej budynku dla stanu istniejącego, planowanych do osiągnięcia wskaźników po przeprowadzeniu termomodernizacji (jeżeli będzie ona wymagana), zastosowanego nowego źródła ciepła (dane dotyczące m.in.: zapotrzebowania na energię końcową przed i po realizacji projektu, wskaźniki emisji przyjęte dla paliwa stosowanego w starym i nowym źródle ciepła),
- przyjętych przez Instytucję Zarządzającą RPO WM wskaźników emisji zanieczyszczeń dla poszczególnych rodzajów nośników energii lub energii w urządzeniach/systemach grzewczych.

Wskaźniki emisji zanieczyszczeń służące dla wyznaczenia efektu ekologicznego

Źródła ogrzewania	**Emisje zanieczyszczeń**		
	PM10 [g/GJ]	**PM2.5 [g/GJ]**	**CO_2 [kg/GJ]**
Pompa ciepła	0	0	[1)]
Podłączenie do sieci ciepłowniczej	0	0	93,74[2)]
Kocioł gazowy	0,2	0,2	52,00
Nowoczesny kocioł na biomasę, automatyczne zasilane paliwem	19	19	0
Nowoczesny kocioł na węgiel automatyczne zasilane paliwem	20	19	92,00
Stare palenisko na paliwo stałe	380	160	104,00

[1)] emisja dwutlenku węgla z nowego źródła ciepła będzie zależała m.in. od sezonowego współczynnika efektywności SPF i emisji jednostkowej dla energii elektrycznej:
- emisja jednostkowa - w oparciu o aktualne dane publikowane przez KOBiZE: http://www.kobize.pl/pl/article/2014/id/569/komunikat-dotyczacy-emisji-dwutlenku-wegla-przypadajacej-na-1-mwh-energii-elektrycznej
- sezonowy współczynnik efektywności SPF przyjmowany w zależności od zainstalowanej pompy ciepła.

[2)] emisja dwutlenku węgla z sieci ciepłowniczych zasilanych ze źródeł powyżej 50 MW będzie wyznaczana w oparciu o wskaźniki uwzględniając dominujące paliwo jakim jest opalane źródło zasilające sieć ciepłowniczą

Wskaźniki emisji dla źródeł ciepła powyżej 50 MW	jednostka	Węgiel kamienny	Węgiel brunatny	Gaz ziemny	Olej opałowy	Biomasa
	kg/GJ	93,74	110,55	56,10	77,40	o

Poddziałanie 4.4.2

OBNIŻENIE POZIOMU NISKIEJ EMISJI – SPR

Interwencja w działaniu będzie skierowana na wymianę starych kotłów, pieców, urządzeń grzewczych na paliwa stałe wraz z wykonaniem wewnętrznych instalacji w budynku niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania nowego systemu ogrzewania.

Wsparcie będzie udzielone na inwestycje w źródła ciepła spalające **biomasę lub wykorzystujące paliwa gazowe**.

Priorytetowo powinny być wspierane projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii (np. pompy ciepła).

		Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wybór inwestycji będą warunkowały występujące na danym obszarze zagrożenia środowiskowe oraz wprowadzone ograniczenia dotyczące głównie jakości powietrza, w szczególności w zakresie inwestycji związanych ze spalaniem biomasy. **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.4.2 (typ projektu A):** **<u>Warunek 1. Poprawa efektywności energetycznej budynku, jako warunek dostępowy</u>** Przyjęty zostaje minimalny standard efektywności energetycznej budynku spełnienie którego oznacza brak konieczności przeprowadzania modernizacji energetycznej budynku. Warunek ten zostanie spełniony w przypadku gdy budynek posiada maksymalną wartość wskaźnika EP_{H+W} nie większą niż 150 kWh/(m^2 x rok) dla domów jednorodzinnych lub 135 kWh/(m^2 x rok) dla domów wielorodzinnych (EP_{H+W} - nieodnawialna energia pierwotna na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej). W przypadku zabytkowych budynków mieszkalnych możliwe jest odstąpienie od oceny w oparciu o wskaźnik EP_{H+W} i określenie minimalnego zakresu prac termomodernizacyjnych koniecznych do wykonania w zakresie: wymiany stolarki okiennej na energooszczędną, termomodernizacji dachów/stropodachów, modernizacji instalacji wentylacji, zastosowania odzysku ciepła – jeżeli te elementy prac są możliwe do wykonania ze względu na zalecenia konserwatorskie. Budynki dla których ww. warunek nie będzie spełniony będą musiały mieć przeprowadzone prace termomodernizacyjne w okresie realizacji projektu. Zobowiązanie mieszkańca do spełnienia ww. wymogów będzie warunkowało wymianę nieekologicznego źródła ogrzewania budynku. Weryfikacja energochłonności budynków będzie następowała w oparciu o przeprowadzone oceny energetyczne zgodnie z zakresem przyjętym przez Instytucje Zarządzającą RPO WM. W oparciu o wyniki ocen energetycznych mieszkańcy będą ostatecznie podejmowali decyzje o uczestnictwie w projekcie (przede wszystkim po uzyskaniu informacji o zakresie prac termomodernizacyjnych do jakich będą zobowiązani). **MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH W BUDYNKACH:** – Przyjęto założenia, iż możliwe będzie udzielenie dofinansowania na poprawę efektywności energetycznej budynków, w których planowana będzie wymiana źródła ciepła, – Przyjęto odstępstwa od wymogu spełnienia przez budynek określonych progów efektywności energetycznej, – Zakres prac termomodernizacyjnych będzie wynikał z przeprowadzonej oceny energetycznej. Minimalny zakres prac będzie obejmować zadania polegające na: wymianie stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenіu stropu, dachu. Dofinansowanie będzie przeznaczone na zakup materiałów oraz prac budowlano montażowych związanych bezpośrednio z dociepleniem budynku. Nie stanowią kosztu kwalifikowanego prace dodatkowe, które nie wpływają na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze, – Wykonane działania termomodernizacyjne powinny być dostosowane do obowiązujących norm i warunków technicznych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), – Wsparcie prac termomodernizacyjnych ograniczone będzie do odbiorców końcowych u których zidentyfikowane zostały problemy związane z ubóstwem energetycznym rozumianym, jako trudna sytuacja materialna, – Przez trudną sytuację materialną rozumie się sytuację gdy: • dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia

		17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych[18] • dla gospodarstwa wieloosobowe – dochód na osobę nie przekracza 125 % najniższej emerytury na osobę zgodnie z zapisami ww. ustawy Beneficjent zapewni zgodność realizowanych przez odbiorcę końcowego działań termomodernizacyjnych z wymogami prawa budowlanego. Ocenie w ramach warunku formalnego będzie podlegało zobowiązanie przez Wnioskodawcę odbiorców końcowych do: a) poddania się ocenie energetycznej budynku wykonanej przed realizacją projektu wg metodyki przyjętej przez Instytucję Zarządzającą będącej załącznikiem do regulaminu, b) wykonania modernizacji energetycznej budynku w zakresie wynikającym z ww. oceny energetycznej budynku - jeżeli tego rodzaju konieczność wynika z przeprowadzonej oceny energetycznej. Ocena spełnienia warunku odbywa się w oparciu o oświadczenie przedstawione przez Wnioskodawcę W przypadku stosowania w budynkach elektrycznych podgrzewaczy wody istnieje możliwość wprowadzenia tego rodzaju budynków do projektów pomimo przekroczenia wskaźnika EP_{H+W} pod warunkami (spełnione łącznie), iż: a. przeprowadzona w budynkach ocena energetyczna wykazała wysoką efektywność energetyczną tych budynków oraz audytorzy nie mają możliwości zaproponowania racjonalnych pod względem energetycznym i ekonomicznym prac termomodernizacyjnych. Są to budynki w których wskaźnik EP_{H+W} przekracza wartość 150 kWh/m^2/rok, ale jest to związane wyłącznie ze stosowaniem w budynku elektrycznego ogrzewania ciepłej wody użytkowej a tym samym konieczności przyjmowania do obliczeń współczynnika nieodnawialnej energii pierwotnej (wi=3) dla sieci elektroenergetycznych. Budynki te w stanie istniejącym są oceniane jako obiekty o bardzo dobrej izolacyjności, co jest najważniejszym warunkiem dostępowym w ramach tego Działania b. mieszkaniec zobowiązał się do likwidacji podgrzewacza elektrycznego i uzyskiwania ciepłej wody użytkowej wyłącznie z nowo zainstalowanego źródła ciepła. To będzie warunkiem umożliwienia przekazania dofinansowania mieszkańcom w takich przypadkach. W celu zapewnienia porównywalności i odpowiedniego poziomu wykonywanych ocen planowane jest zaangażowanie przez IZ RPO WM ekspertów energetycznych, i w oparciu o ich wiedzę i doświadczenie przeprowadzanie ww. ocen. Działania te mają służyć zmniejszeniu zapotrzebowania na energię budynków, a tym samym zastosowaniu urządzeń grzewczych mniejszej mocy. **<u>Warunek 2. Plany Gospodarki Niskoemisyjnej, jako warunek dostępowy</u>** Warunkiem poprzedzającym realizację projektów będzie opracowanie planów gospodarki niskoemisyjnej, które muszą być zaopiniowane pozytywnie **i które uzyskały potwierdzenie z** WFOŚiGW **w Krakowie** lub NFOŚiGW w zakresie poprawności opracowania dokumentu. Metodologia ich opracowania została przyjęta w ramach POIŚ 2007-2013.[19] Ocena w ramach warunku formalnego będzie podlegała na sprawdzeniu czy projekt został uwzględniony w Planie gospodarki niskoemisyjnej dla danego obszaru.

[18] Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych najniższa emerytura w 2018 r. wynosi 1 029,80 zł brutto.

[19] POIŚ 2007-2013, działanie 9.3 Plany gospodarki niskoemisyjnej, konkurs ogłoszony w 2013 r. – NFOŚiGW:
Poradnik SEAP - http://www.covenantofmayors.eu/IMG/pdf/SEAP_guidebook_PL_final.pdf
PGN – http://pois.nfosigw.gov.pl/pois-9-priorytet/ogloszenie-o-naborze-wnioskow/w-ramach-dzialania-93---konkurs-2/

		Warunek 3. Redukcja emisji CO_2 o co najmniej 30% Warunek zostanie spełniony, gdy w wyniku realizacji projektu osiągnięta zostanie redukcja emisji CO_2 o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejącej instalacji. **Warunek 4. Zastosowanie właściwego rodzaju urządzeń energetycznych** Warunek zostanie spełniony, gdy: a) w wyniku realizacji projektu zastosowane zostaną systemy grzewcze: • oparte o kotły lub ogrzewacze pomieszczeń spalające biomasę lub paliwa gazowe lub • wykorzystujące odnawialne źródła energii lub • polegające na podłączeniu do sieci ciepłowniczej oraz b) wspierane w ramach projektu urządzenia do ogrzewania charakteryzują się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Wymóg dotyczy wszystkich paliw dopuszczonych do stosowania w instrukcji użytkowania urządzenia c) kotły spalające biomasę będą wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie będą posiadały rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie. Ocena spełnienia warunków a), b), c) odbywa się w oparciu o oświadczenie przedstawione przez Wnioskodawcę. Najważniejsze wymogi dla urządzeń wynikające z dyrektywy: – Minimalna efektywność energetyczna - 75% dla kotłów o znamionowej mocy cieplnej do 20 kW, 77% dla kotłów o znamionowej mocy cieplnej powyżej 20 kW – Maksymalna emisja tlenku węgla (CO) - 500 mg/m³ – Maksymalna emisja organicznych związków gazowych (OGC) - 20 mg/m³ – Maksymalna emisja pyłu (PM) - 40 mg/m³ – Maksymalna emisja tlenków azotu (NOx) wyrażonych jako ekwiwalent dwutlenku azotu (NO_2) - 200 mg/m³ dla kotłów na biomasę 350 mg/m³, dla kotłów na paliwa kopalne. **Warunek 5. Zapewnienie systemu kontroli eksploatacji urządzeń grzewczych** Beneficjent (gmina) będzie zobowiązany do zapewnienia odpowiedniego systemu kontroli urządzeń grzewczych eksploatowanych przez odbiorców końcowych. Spełnienie tych warunków będzie się opierało na zawartych z odbiorcami np. porozumieniach/umowach. **Celem** takiego systemu **będzie zapewnienie**: – egzekwowania od odbiorców końcowych, wykonania obowiązku trwałej likwidacji starego kotła i użytkowania wyłącznie dofinansowanego systemu ogrzewania jako podstawowego źródła ciepła w budynku – braku nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów (np. dorobiony dodatkowy ruszt), – przestrzegania parametrów paliwa dopuszczonego przez producenta urządzenia w instrukcji użytkowania urządzenia, w tym wyrażenia zgody przez odbiorcę końcowego na pobranie i zbadanie parametrów próbki paliwa, – zapewnienie prawidłowych warunków składowania opału w celu jego ochrony przed zawilgoceniem (jeśli dotyczy). Warunki zostaną spełnione, jeżeli w projekcie zakłada się zobowiązanie odbiorców końcowych do zrealizowania ww. warunków i przewidziany zostanie system kontroli wypełnienia ww. warunków. Ocena spełnienia warunków odbywa się w oparciu o oświadczenie przedstawione przez Wnioskodawcę.

		<u>Warunek 6. Zgodność projektu z planami sieci ciepłowniczych dla danego obszaru</u> Inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. Oznacza to, iż dofinansowanie uzyskają również inwestycje polegające na podłączeniu do sieci ciepłowniczej. Warunek zostanie spełniony, jeżeli Wnioskodawca oświadczy, iż: a) na obszarze objętym projektem lub częścią projektu podłączenie do sieci ciepłowniczej nie jest planowane w okresie realizacji programu, czyli do 2023 r., tym samym projekt lub część projektu będzie obejmowała wymianę źródła ciepła na nową instalację (gazową, biomasę, OZE) b) na obszarze objętym projektem lub częścią projektu podłączenie do sieci ciepłowniczej jest planowane w okresie realizacji programu, czyli do 2023 r. tym samym projekt lub część projektu będzie obejmowała likwidację starego źródła ciepła i podłączenie do sieci ciepłowniczej. Ocena spełnienia warunku odbywa się w oparciu o oświadczenie Wnioskodawcy o zgodności lub braku zgodności projektu z planem rozwoju sieci ciepłowniczej dla danego obszaru załączonej do wniosku o dofinansowanie. **<u>Zasady dofinansowanie</u>** Dofinansowanie do nowych urządzeń grzewczych będzie przekazywane maksymalnie do wysokości mocy wyznaczonej w wyniku przeprowadzenia oceny energetycznej budynku i będzie wynosiło: a. 550 zł/kW dla zapotrzebowania do 10 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie b. 500 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 10 kW do 15 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie c. 450 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 15 kW do 20 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie d. 400 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 20 kW mocy wyznaczonej w ocenie Maksymalna wielkość dofinansowania będzie wynosiła: - nie więcej niż 8 tys. zł/kocioł w przypadku budynku jednorodzinnego - nie więcej niż 10 tys. zł/kocioł w przypadku budynku wielorodzinnego, dla którego jest wprowadzane wspólne źródło ciepła dla więcej niż jednego lokalu; W przypadku konieczności poniesienia kosztów na instalacje wewnętrzną niezbędną do prawidłowego funkcjonowania urządzenia istnieje możliwość zwiększenia limitu środków dofinansowania: - maksymalnie do 6 tys. zł w przypadku budynku jednorodzinnego - do wielokrotności 6 tys. zł zgodnej z liczbą odrębnych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym i nie więcej niż 80 zł/m^2 ogrzewanej powierzchni. Dofinansowanie **do termomodernizacji** budynków w zakresie wynikającym z oceny energetycznej: – docieplenie ścian zewnętrznych: 150 zł brutto/m^2, – docieplenie dachu/stropodachu nad ogrzewanymi pomieszczeniami: o 150 zł brutto/m^2, – docieplenie podłogi na gruncie/stropu nad nieogrzewaną piwnicą: o 150 zł brutto/m^2, – wymiana stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych, bramy garażowej: o 400 zł brutto/m^2. Maksymalna wielkość dofinansowania prac termomodernizacyjnych nie może przekroczyć 25 000 zł. W ramach montażu finansowego wkład własny w projekcie powinien pochodzić z budżetu beneficjenta, co oznacza iż środki mieszkańców (odbiorców końcowych) nie powinny być ujmowane w budżecie projektu. Refundacja przez gminę wydatków poniesionych przez odbiorców końcowych w związku z likwidacją kotłów i przyłączeniem nowego źródła ciepła, jest możliwa do wysokości wynikającej z ustalonych limitów (dla: źródła, instalacji wewnętrznej i prac termomodernizacyjnych) i może być dofinansowana na poziomie 100%.

		Dodatkowe (ponad ustalone limity) wydatki odbiorców końcowych poniesione w związku z likwidacją kotłów i przyłączeniem nowego źródła ciepła, jak również ich wydatki na termomodernizację nie są rozliczane w bilansie kosztów kwalifikowanych i nie stanowią wkładu własnego beneficjenta. Natomiast w odniesieniu do innych kosztów niż likwidacja kotłów i przyłączenie nowego źródła ciepła, które są również wydatkami kwalifikowanymi w projekcie to ich poziom dofinansowania będzie wynosił do 85%. Udział ww. kosztów w łącznych kosztach kwalifikowanych projektu nie przekroczy 10%, w tym zawierają się m.in. koszty pośrednie (do 3% kosztów kwalifikowalnych). Do wyżej wymienionych wydatków mogą należeć np. działania w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców, które są obowiązkowym elementem projektu. **Rozliczanie projektu** W celu zapewnienia najefektywniejszego wdrażania tego rodzaju projektów przyjęta została odrębna ścieżki dofinansowania. Beneficjentem przyznawanej pomocy są jednostki samorządu terytorialnego, jednak mając na uwadze, iż głównymi źródłami zanieczyszczeń są systemy ogrzewania mieszkań, odbiorcami końcowymi projektu byliby m.in. mieszkańcy. Wprowadzenie odrębnej procedury polegałoby na uwzględnieniu możliwości rozliczania wszelkich prac zrealizowanych bezpośrednio przez odbiorców końcowych projektu w oparciu o wystawiane na nich, jako na osoby trzecie rachunki. W ramach projektu dofinansowanie będzie udzielone na likwidację źródeł niskiej emisji oraz w określonych przypadkach na termomodernizację budynków przeznaczonych na cele mieszkaniowe. W przypadku prowadzenia w części budynku działalności gospodarczej (np. wynajem pokoi, agroturystyka) będzie udzielona pomoc de minimis przez gminę, czyli pomoc na tzw. drugim poziomie. W ramach projektu dofinasowanie będzie udzielane osobom legitymującym się tytułem prawnym do nieruchomości lub lokalu (np. wynikającym z prawa własności, ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego). Do uzyskania dofinansowania konieczne będzie przedstawienie dokumentów potwierdzających prawo do dysponowania nieruchomością lub lokalem. W odniesieniu do współwłasności wymagana będzie zgoda większości współwłaścicieli, co oznacza zgodę współwłaścicieli posiadających ponad połowę udziałów we współwłasności. Natomiast w przypadku, gdy odbiorca końcowy nie jest właścicielem nieruchomości/lokalu, a z treści dokumentu potwierdzającego jego prawo do dysponowania nieruchomością/lokalem (np. umowa najmu) nie wynika możliwość przeprowadzenia przez odbiorcę końcowego prac będących przedmiotem projektu (np. wymiany źródła ogrzewania lub instalacji wewnętrznej) wymagana będzie zgoda właściciela nieruchomości/lokalu i/lub współwłaścicieli (w odniesieniu do współwłasności) na wykonanie ww. prac (w imieniu właściciela/współwłaścicieli budynku może działać administrator/zarządca, jeżeli wynika to z zakresu jego umocowania). **Efekt ekologiczny realizacji projektu** Projekty oceniane będą głównie w oparciu o kryterium osiągniętych efektów ekologicznych w odniesieniu do redukcji emisji zanieczyszczeń, w tym gazów cieplarnianych oraz pyłów PM 2,5 i PM 10. Określenie redukcji emisji zanieczyszczeń będzie sumą redukcji emisji uzyskaną dla poszczególnych budynków wchodzących w skład projektu. Dane źródłowe niezbędne do obliczenia redukcji emisji zanieczyszczeń dla budynku będą pochodzić z: - przeprowadzonej oceny energetycznej budynku dla stanu istniejącego, planowanych do osiągnięcia wskaźników po przeprowadzeniu termomodernizacji (jeżeli będzie ona wymagana), zastosowanego nowego źródła ciepła (dane dotyczące m.in.: zapotrzebowania na energię końcową przed i po realizacji projektu, wskaźniki emisji przyjęte dla paliwa stosowanego w starym i nowym źródle ciepła), - przyjętych przez Instytucję Zarządzającą RPO WM wskaźników emisji zanieczyszczeń dla poszczególnych rodzajów nośników energii lub energii w urządzeniach/systemach grzewczych.

Wskaźniki emisji zanieczyszczeń służące dla wyznaczenia efektu ekologicznego

Źródła ogrzewania	Emisje zanieczyszczeń		
	PM10 [g/GJ]	PM2.5 [g/GJ]	CO_2 [kg/GJ]
Pompa ciepła	0	0	[1)]
Podłączenie do sieci ciepłowniczej	0	0	93,74[2)]
Kocioł gazowy	0,2	0,2	52,00
Nowoczesny kocioł na biomasę, automatyczne zasilane paliwem	19	19	0
Nowoczesny kocioł na węgiel automatyczne zasilane paliwem	20	19	92,00
Stare palenisko na paliwo stałe	380	160	104,00

[1)] emisja dwutlenku węgla z nowego źródła ciepła będzie zależała m.in. od sezonowego współczynnika efektywności SPF i emisji jednostkowej dla energii elektrycznej:
- emisja jednostkowa - w oparciu o aktualne dane publikowane przez KOBiZE: http://www.kobize.pl/pl/article/2014/id/569/komunikat-dotyczacy-emisji-dwutlenku-wegla-przypadajacej-na-1-mwh-energii-elektrycznej
- sezonowy współczynnik efektywności SPF przyjmowany w zależności od zainstalowanej pompy ciepła.

[2)] emisja dwutlenku węgla z sieci ciepłowniczych zasilanych ze źródeł powyżej 50 MW będzie wyznaczana w oparciu o wskaźniki uwzględniając dominujące paliwo jakim jest opalane źródło zasilające sieć ciepłowniczą

Wskaźniki emisji dla źródeł ciepła powyżej 50 MW	jednostka	Węgiel kamienny	Węgiel brunatny	Gaz ziemny	Olej opałowy	Biomasa
	kg/GJ	93,74	110,55	56,10	77,40	o

Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.4.2 (typ projektu B):

Warunek 1. Plany Gospodarki Niskoemisyjnej, jako warunek dostępowy

Warunek zostanie spełniony, gdy Plan gospodarki niskoemisyjnej został zaopiniowany i uzyskał potwierdzenie z WFOŚiGW w Krakowie lub NFOŚiGW o poprawności opracowania dokumentu

Warunek 2. Zgodność z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE

Warunek zostanie spełniony, gdy inwestycja będzie prowadzona na systemach spełniających lub tych, które w wyniku realizacji projektu lub innych zadeklarowanych inwestycji, będą spełniać kryteria efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego definiowanego w art. 2 pkt. 124 rozporządzenia nr 651/2014, tj. takiego systemu, o którym mowa w art. 2 pkt. 41 i 42 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U.UE z dnia 14 listopada 2012 r. L315).

Warunek zostanie spełniony jeżeli Wnioskodawca przedstawi oświadczenie, iż:

a) projekt realizowany będzie w ramach systemu ciepłowniczego i chłodniczego spełniającego wymogi ww. przepisów na moment składania wniosku o dofinansowanie lub
b) projekt realizowany będzie w ramach systemu ciepłowniczego i chłodniczego nie spełniającego wymogów ww. przepisów na moment składania wniosku o dofinansowanie, ale w wyniku realizacji projektu będzie spełniać kryteria systemu efektywnego energetycznie lub

		c) projekt realizowany będzie w ramach systemu ciepłowniczego i chłodniczego niespełniającego wymogów ww. przepisów na moment składania wniosku o dofinansowanie, ale Wnioskodawca oświadczy i udokumentuje, że najpóźniej na dzień zakończenia realizacji projektu osiągnięty zostanie poziom efektywnego energetycznie systemu, do czego przyczyni się także realizacja innej inwestycji zadeklarowanej przez Wnioskodawcę
	Poddziałanie 4.4.3	**OBNIŻENIE POZIOMU NISKIEJ EMISJI (PALIWA STAŁE) – SPR** Interwencja w działaniu będzie skierowana na wymianę starych kotłów, pieców, urządzeń grzewczych na paliwa stałe wraz z wykonaniem wewnętrznych instalacji w budynku niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania nowego systemu ogrzewania. Wsparcie będzie udzielone na inwestycje w źródła ciepła wykorzystujące paliwa stałe. Inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. Oznacza to, iż dofinansowanie uzyskają również inwestycje polegające na podłączeniu do sieci ciepłowniczej. Priorytetowo powinny być wspierane projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii (np. pompy ciepła). Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wybór inwestycji będą warunkowały występujące na danym obszarze zagrożenia środowiskowe oraz wprowadzone ograniczenia dotyczące głównie jakości powietrza, w szczególności w zakresie inwestycji związanych ze spalaniem biomasy. **<u>Zasady dofinansowania</u>** Dofinansowanie do nowych urządzeń grzewczych będzie przekazywane maksymalnie do wysokości mocy wyznaczonej w wyniku przeprowadzenia oceny energetycznej budynku i będzie wynosiło: a. 550 zł/kW dla zapotrzebowania do 10 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie b. 500 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 10 kW do 15 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie c. 450 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 15 kW do 20 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie d. 400 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 20 kW mocy wyznaczonej w ocenie Maksymalna wielkość dofinansowania będzie wynosiła: - nie więcej niż 8 tys. zł/kocioł w przypadku budynku jednorodzinnego - nie więcej niż 10 tys. zł/kocioł w przypadku budynku wielorodzinnego, dla którego jest wprowadzane wspólne źródło ciepła dla więcej niż jednego lokalu; W przypadku konieczności poniesienia kosztów na instalacje wewnętrzną niezbędną do prawidłowego funkcjonowania urządzenia istnieje możliwość zwiększenia limitu środków dofinansowania: - maksymalnie do 1 tys. zł w przypadku budynku jednorodzinnego - do wielokrotności 1 tys. zł zgodnej z liczbą odrębnych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym i nie więcej niż 80 zł/m^2 ogrzewanej powierzchni. Dofinansowanie **do termomodernizacji** budynków w zakresie wynikającym z oceny energetycznej: – docieplenie ścian zewnętrznych: 150 zł brutto/m^2, – docieplenie dachu/stropodachu nad ogrzewanymi pomieszczeniami: o 150 zł brutto/m^2, – docieplenie podłogi na gruncie/stropu nad nieogrzewaną piwnicą: o 150 zł brutto/m^2, – wymiana stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych, bramy garażowej: o 400 zł brutto/m^2. Maksymalna wielkość dofinansowania prac termomodernizacyjnych nie może przekroczyć 25 000 zł.

		W ramach montażu finansowego wkład własny w projekcie powinien pochodzić z budżetu beneficjenta, co oznacza iż środki mieszkańców (odbiorców końcowych) nie powinny być ujmowane w budżecie projektu. Refundacja przez gminę wydatków poniesionych przez odbiorców końcowych w związku z likwidacją kotłów i przyłączeniem nowego źródła ciepła, jest możliwa do wysokości wynikającej z ustalonych limitów (dla: źródła, instalacji wewnętrznej i prac termomodernizacyjnych) i może być dofinansowana na poziomie 100%. Dodatkowe (ponad ustalone limity) wydatki odbiorców końcowych poniesione w związku z likwidacją kotłów i przyłączeniem nowego źródła ciepła, jak również ich wydatki na termomodernizację nie są rozliczane w bilansie kosztów kwalifikowanych i nie stanowią wkładu własnego beneficjenta. Natomiast w odniesieniu do innych kosztów niż likwidacja kotłów i przyłączenie nowego źródła ciepła, które są również wydatkami kwalifikowanymi w projekcie to ich poziom dofinansowania będzie wynosił do 85%. Udział ww. kosztów w łącznych kosztach kwalifikowanych projektu nie przekroczy 10%, w tym zawierają się m.in. koszty pośrednie (do 3% kosztów kwalifikowalnych). Do wyżej wymienionych wydatków mogą należeć np. działania w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców, które są obowiązkowym elementem projektu. **<u>Poprawa efektywności energetycznej budynku, jako warunek dostępowy</u>** Przyjęty zostaje minimalny standard efektywności energetycznej budynku spełnienie którego oznacza brak konieczności przeprowadzania modernizacji energetycznej budynku. Warunek ten zostanie spełniony w przypadku gdy budynek posiada maksymalną wartość wskaźnika EP_{H+W} nie większą niż 150 kWh/(m^2 x rok) dla domów jednorodzinnych lub 135 kWh/(m^2 x rok) dla domów wielorodzinnych (EP_{H+W} - nieodnawialna energia pierwotna na potrzeby ogrzewania, wentylacji oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej). W przypadku zabytkowych budynków mieszkalnych możliwe jest odstąpienie od oceny w oparciu o wskaźnik EP_{H+W} i określenie minimalnego zakresu prac termomodernizacyjnych koniecznych do wykonania w zakresie: wymiany stolarki okiennej na energooszczędną, termomodernizacji dachów/stropodachów, modernizacji instalacji wentylacji, zastosowania odzysku ciepła – jeżeli te elementy prac są możliwe do wykonania ze względu na zalecenia konserwatorskie. Budynki dla których ww. warunek nie będzie spełniony będą musiały mieć przeprowadzone prace termomodernizacyjne w okresie realizacji projektu. Zobowiązanie mieszkańca do spełnienia ww. wymogów będzie warunkowało wymianę nieekologicznego źródła ogrzewania budynku. Weryfikacja energochłonności budynków będzie następowała w oparciu o przeprowadzone oceny energetyczne zgodnie z zakresem przyjętym przez Instytucje Zarządzającą RPO WM. W oparciu o wyniki ocen energetycznych mieszkańcy będą ostatecznie podejmowali decyzje o uczestnictwie w projekcie (przede wszystkim po uzyskaniu informacji o zakresie prac termomodernizacyjnych do jakich będą zobowiązani). **MOŻLIWOŚCI DOFINANSOWANIA PRAC TERMOMODERNIZACYJNYCH W BUDYNKACH:** – Przyjęto założenia, iż możliwe będzie udzielenie dofinansowania na poprawę efektywności energetycznej budynków, w których planowana będzie wymiana źródła ciepła, – Przyjęto odstępstwa od wymogu spełnienia przez budynek określonych progów efektywności energetycznej, – Zakres prac termomodernizacyjnych będzie wynikał z przeprowadzonej oceny energetycznej. Minimalny zakres prac będzie obejmować zadania polegające na: wymianie stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenіu stropu, dachu. Dofinansowanie będzie przeznaczone na zakup materiałów oraz prac budowlano montażowych związanych bezpośrednio z dociepleniem budynku. Nie stanowią kosztu kwalifikowanego prace dodatkowe, które nie wpływają na zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło grzewcze, – Wykonane działania termomodernizacyjne powinny być dostosowane do obowiązujących norm i warunków technicznych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie),

		– Wsparcie prac termomodernizacyjnych ograniczone będzie do odbiorców końcowych u których zidentyfikowane zostały problemy związane z ubóstwem energetycznym rozumianym, jako trudna sytuacja materialna, – Przez trudną sytuację materialną rozumie się sytuację gdy: • dla gospodarstwa jednoosobowego – dochód na osobę nie przekracza 200 % najniższej emerytury określonej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych[20] • dla gospodarstwa wieloosobowe – dochód na osobę nie przekracza 125 % najniższej emerytury na osobę zgodnie z zapisami ww. ustawy – Beneficjent zapewni zgodność realizowanych przez odbiorcę końcowego działań termomodernizacyjnych z wymogami prawa budowlanego. W przypadku stosowania w budynkach elektrycznych podgrzewaczy wody istnieje możliwość wprowadzenia tego rodzaju budynków do projektów pomimo przekroczenia wskaźnika EP_{H+W} pod warunkami (spełnione łącznie), iż: a. przeprowadzona w budynkach ocena energetyczna wykazała wysoką efektywność energetyczną tych budynków oraz audytorzy nie mają możliwości zaproponowania racjonalnych pod względem energetycznym i ekonomicznym prac termomodernizacyjnych. Są to budynki w których wskaźnik EP_{H+W} przekracza wartość 150 kWh/m^2/rok, ale jest to związane wyłącznie ze stosowaniem w budynku elektrycznego ogrzewania ciepłej wody użytkowej a tym samym konieczności przyjmowania do obliczeń współczynnika nieodnawialnej energii pierwotnej (wi=3) dla sieci elektroenergetycznych. Budynki te w stanie istniejącym są oceniane jako obiekty o bardzo dobrej izolacyjności, co jest najważniejszym warunkiem dostępowym w ramach tego Działania b. mieszkaniec zobowiązał się do likwidacji podgrzewacza elektrycznego i uzyskiwania ciepłej wody użytkowej wyłącznie z nowo zainstalowanego źródła ciepła. To będzie warunkiem umożliwienia przekazania dofinansowania mieszkańcom w takich przypadkach. W celu zapewnienia porównywalności i odpowiedniego poziomu wykonywanych ocen planowane jest zaangażowanie **przez IZ RPO WM** ekspertów energetycznych, i w oparciu o ich wiedzę i doświadczenie przeprowadzanie ww. ocen. Działania te mają służyć zmniejszeniu zapotrzebowania na energię budynków, a tym samym zastosowaniu urządzeń grzewczych mniejszej mocy. **Efekt ekologiczny realizacji projektu** Projekty oceniane będą głównie w oparciu o kryterium osiągniętych efektów ekologicznych w odniesieniu do redukcji emisji zanieczyszczeń, w tym gazów cieplarnianych oraz pyłów PM 2,5 i PM 10. Określenie redukcji emisji zanieczyszczeń będzie sumą redukcji emisji uzyskaną dla poszczególnych budynków wchodzących w skład projektu. Dane źródłowe niezbędne do obliczenia redukcji emisji zanieczyszczeń dla budynku będą pochodzić z: – przeprowadzonej oceny energetycznej budynku dla stanu istniejącego, planowanych do osiągnięcia wskaźników po przeprowadzeniu termomodernizacji (jeżeli będzie ona wymagana), zastosowanego nowego źródła ciepła (dane dotyczące m.in.: zapotrzebowania na energię końcową przed i po realizacji projektu, wskaźniki emisji przyjęte dla paliwa stosowanego w starym i nowym źródle ciepła), – przyjętych przez Instytucję Zarządzającą RPO WM wskaźników emisji zanieczyszczeń dla poszczególnych rodzajów nośników energii lub energii w urządzeniach/systemach grzewczych. **Wskaźniki emisji zanieczyszczeń służące dla wyznaczenia efektu ekologicznego**

[20] Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych najniższa emerytura w 2018 r. wynosi 1 029,80 zł brutto.

Źródła ogrzewania	Emisje zanieczyszczeń		
	PM10 [g/GJ]	PM2.5 [g/GJ]	CO_2 [kg/GJ]
Pompa ciepła	**0**	**0**	[1)]
Podłączenie do sieci ciepłowniczej	**0**	**0**	**93,74**[2)]
Kocioł gazowy	**0,2**	**0,2**	**52,00**
Nowoczesny kocioł na biomasę, automatyczne zasilane paliwem	**19**	**19**	**0**
Nowoczesny kocioł na węgiel automatyczne zasilane paliwem	**20**	**19**	**92,00**
Stare palenisko na paliwo stałe	**380**	**160**	**104,00**

[1)] emisja dwutlenku węgla z nowego źródła ciepła będzie zależała m.in. od sezonowego współczynnika efektywności SPF i emisji jednostkowej dla energii elektrycznej:
- emisja jednostkowa - w oparciu o aktualne dane publikowane przez KOBiZE: http://www.kobize.pl/pl/article/2014/id/569/komunikat-dotyczacy-emisji-dwutlenku-wegla-przypadajacej-na-1-mwh-energii-elektrycznej
- sezonowy współczynnik efektywności SPF przyjmowany w zależności od zainstalowanej pompy ciepła.

[2)] emisja dwutlenku węgla z sieci ciepłowniczych zasilanych ze źródeł powyżej 50 MW będzie wyznaczana w oparciu o wskaźniki uwzględniając dominujące paliwo jakim jest opalane źródło zasilające sieć ciepłowniczą

Wskaźniki emisji dla źródeł ciepła powyżej 50 MW	jednostka	Węgiel kamienny	Węgiel brunatny	Gaz ziemny	Olej opałowy	Biomasa
	kg/GJ	93,74	110,55	56,10	77,40	o

Plany Gospodarki Niskoemisyjnej, jako warunek dostępowy

Warunkiem poprzedzającym realizację projektów będzie opracowanie planów gospodarki niskoemisyjnej**, które muszą być zaopiniowane pozytywnie przez WFOŚiGW lub NFOŚiGW w zakresie poprawności opracowania dokumentu.**

Metodologia ich opracowania została przyjęta w ramach POIŚ 2007-2013.[21]

Rozliczanie projektu

W celu zapewnienia najefektywniejszego wdrażania tego rodzaju projektów planowane jest przyjęcie odrębnej ścieżki dofinansowania. Beneficjentem przyznawanej pomocy byłyby jednostki samorządu terytorialnego, jednak mając na uwadze, iż głównymi źródłami zanieczyszczeń są systemy ogrzewania mieszkań, odbiorcami końcowymi projektu byliby m.in. mieszkańcy. Wprowadzenie odrębnej procedury polegałoby na uwzględnieniu możliwości rozliczania wszelkich prac zrealizowanych bezpośrednio przez odbiorców końcowych projektu w oparciu o wystawiane na nich, jako na osoby trzecie rachunki.

W ramach projektu dofinansowanie będzie udzielone na likwidację źródeł niskiej emisji oraz w określonych przypadkach na termomodernizację budynków przeznaczonych na cele mieszkaniowe. W przypadku prowadzenia w części budynku działalności gospodarczej (np. wynajem pokoi, agroturystyka) będzie udzielona pomoc de minimis przez gminę, czyli pomoc na tzw. drugim poziomie.

W ramach projektu dofinasowanie będzie udzielane osobom legitymującym się tytułem prawnym do nieruchomości lub lokalu (np. wynikającym z prawa własności, ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego).

Do uzyskania dofinansowania konieczne będzie przedstawienie dokumentów potwierdzających prawo do dysponowania nieruchomością lub lokalem.

W odniesieniu do współwłasności wymagana będzie zgoda większości współwłaścicieli, co oznacza zgodę współwłaścicieli posiadających ponad połowę udziałów we współwłasności.

Natomiast w przypadku, gdy odbiorca końcowy nie jest właścicielem nieruchomości/lokalu, a z treści dokumentu potwierdzającego jego prawo do dysponowania nieruchomością/lokalem (np. umowa najmu) nie wynika możliwość

[21] POIŚ 2007-2013, działanie 9.3 Plany gospodarki niskoemisyjnej, konkurs ogłoszony w 2013 r. – NFOŚiGW:
Poradnik SEAP - http://www.covenantofmayors.eu/IMG/pdf/SEAP_guidebook_PL_final.pdf
PGN – http://pois.nfosigw.gov.pl/pois-9-priorytet/ogloszenie-o-naborze-wnioskow/w-ramach-dzialania-93---konkurs-2/

		przeprowadzenia przez odbiorcę końcowego prac będących przedmiotem projektu (np. wymiany źródła ogrzewania lub instalacji wewnętrznej) wymagana będzie zgoda właściciela nieruchomości/lokalu i/lub współwłaścicieli (w odniesieniu do współwłasności) na wykonanie ww. prac (w imieniu właściciela/współwłaścicieli budynku może działać administrator/zarządca, jeżeli wynika to z zakresu jego umocowania). **<u>Zobowiązania beneficjenta</u>** Beneficjent (gmina) będzie zobowiązany do zapewnienia odpowiedniego systemu kontroli urządzeń grzewczych eksploatowanych przez odbiorców końcowych. **Spełnienie tych warunków będzie się opierało na zawartych z odbiorcami np. porozumieniach/umowach.** Elementami takiego systemu będą: - egzekwowanie od odbiorców końcowych, wykonania obowiązku trwałej likwidacji starego kotła i użytkowania wyłącznie dofinansowanego systemu ogrzewania jako podstawowego źródła ciepła w budynku - kontrola braku nieuprawnionych modyfikacji kotła umożliwiających spalanie odpadów (np. dorobiony dodatkowy ruszt), - kontrola przestrzegania parametrów paliwa dopuszczonego przez producenta urządzenia w instrukcji użytkowania urządzenia, w tym wyrażenia zgody przez odbiorcę końcowego na pobranie i zbadanie parametrów próbki paliwa, - kontrola zapewnienie prawidłowych warunków składowania opału w celu jego ochrony przed zawilgoceniem (jeśli dotyczy). **<u>Dyrektywa dotycząca ekoprojektu, jako warunek dostępowy</u>** Wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO_2 co najmniej o 30% w odniesieniu do istniejących instalacji. Dodatkowo wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących **ekoprojektu** dla produktów związanych z energią. Najważniejsze wymogi dla urządzeń wynikające z dyrektywy: - Minimalna efektywność energetyczna - 75% dla kotłów o znamionowej mocy cieplnej do 20 kW, 77% dla kotłów o znamionowej mocy cieplnej powyżej 20 kW - Maksymalna emisja tlenku węgla (CO) - 500 mg/m³ - Maksymalna emisja organicznych związków gazowych (OGC) - 20 mg/m³ - Maksymalna emisja pyłu (PM) - 40 mg/m³ - Maksymalna emisja tlenków azotu (NOx) wyrażonych jako ekwiwalent dwutlenku azotu (NO_2) - 200 mg/m³ dla kotłów na biomasę 350 mg/m³, dla kotłów na paliwa kopalne
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Poddziałanie 4.4.1	Obniżony poziom niskiej emisji w województwie
	Poddziałanie 4.4.2	
	Poddziałanie 4.4.3	Obniżone poziomy zanieczyszczeń powietrza w województwie
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 4.4.1	Poziom emisji PM 10 Poziom emisji PM 2,5 (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
	Poddziałanie 4.4.2	Poziom emisji PM 10 Poziom emisji PM 2,5 (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych
	Poddziałanie 4.4.3	Poziom emisji PM 10 Poziom emisji PM 2,5 (34) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych

8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 4.4.1	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
	Poddziałanie 4.4.2	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków Długość wybudowanej sieci ciepłowniczej Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej
	Poddziałanie 4.4.3	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 4.4.1	**OBNIŻENIE POZIOMU NISKIEJ EMISJI – ZIT** **A. wymiana źródeł ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych (biomasa i paliwa gazowe)** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska, ujęte w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 4.4.2	**OBNIŻENIE POZIOMU NISKIEJ EMISJI – SPR** **A. wymiana źródeł ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych (biomasa i paliwa gazowe)** **B. rozwój sieci ciepłowniczych** projekty z obszaru objętego SPR
	Poddziałanie 4.4.3	**OBNIŻENIE POZIOMU NISKIEJ EMISJI (PALIWA STAŁE) – SPR** **A. wymiana źródeł ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych (paliwa stałe)** projekty z obszaru objętego SPR
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 4.4.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną
	Poddziałanie 4.4.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa - podmioty odpowiedzialne za rozwój sieci ciepłowniczych
	Poddziałanie 4.4.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 4.4	Główną grupę docelową interwencji stanowią mieszkańcy województwa, w tym przede wszystkim zamieszkujący regiony o najbardziej niekorzystnych warunkach pod względem jakości powietrza i występujących tam zanieczyszczeń.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.4	w zakresie poddziałania 4.4.1: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.4	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 4.4	68 920 713
	Poddziałanie 4.4.1	18 920 713
	Poddziałanie 4.4.2	34 275 507
	Poddziałanie 4.4.3	15 724 493
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z*	Działanie 4.4	nie dotyczy

innymi PO (jeśli dotyczy)		
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 4.4.1	ZIT
	Poddziałanie 4.4.2	SPR
	Poddziałanie 4.4.3	SPR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 4.4	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 4.4.1	tryb pozakonkursowy ponadto w ramach poddziałania 4.4.1 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 4.4.2	tryb konkursowy
	Poddziałanie 4.4.3	tryb konkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.4	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.4	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 4.4	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.4	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).

22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 4.4	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)* [22]	Działanie 4.4	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.4	98,5% - z wyłączeniem poddziałania 4.4.2, typ projektu B 85% - w poddziałaniu 4.4.2, typ projektu B W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa*	Działanie 4.4	Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z

[22] Maksymalny poziom dofinansowania projektu podlegającego przepisom dotyczącym pomocy państwa wynika z odpowiednich programów pomocowych oraz mapy pomocy regionalnej dla Polski na lata 2014-2020 (decyzja Komisji SA.37485/2013/N z dnia 20 lutego 2014 r.).

lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 4.4	1,5% - z wyłączeniem poddziałania 4.4.2, typ projektu B 15% - w poddziałaniu 4.4.2, typ projektu B W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.4	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 4.4.1	W odniesieniu do poddziałania 4.4.1 i 4.4.2, typ projektu A: • **dofinansowanie na nowe urządzenie grzewcze udzielane do mocy wynikającej z oceny energetycznej na poziomie:** a. 550 zł/kW dla zapotrzebowania do 10 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie b. 500 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 10 kW do 15 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie c. 450 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 15 kW do 20 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie d. 400 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 20 kW mocy wyznaczonej w ocenie Maksymalna wielkość dofinansowania będzie wynosiła: – **nie więcej niż 8 tys. zł/kocioł w przypadku budynku jednorodzinnego** – **nie więcej niż 10 tys. zł/kocioł w przypadku budynku wielorodzinnego, dla którego jest wprowadzane wspólne źródło ciepła dla więcej niż jednego lokalu;** • **dofinansowanie do instalacji wewnętrznej:** – **maksymalnie do 6 tys. zł w przypadku budynku jednorodzinnego** – **do wielokrotności 6 tys. zł zgodnej z liczbą odrębnych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym i nie więcej niż 80 zł/m^2 ogrzewanej powierzchni** • **dofinansowanie do termomodernizacji budynków w zakresie wynikającym z oceny energetycznej:** – docieplenie ścian zewnętrznych: 150 zł brutto/m^2, – docieplenie dachu/stropodachu nad ogrzewanymi pomieszczeniami: o 150 zł brutto/m^2, – docieplenie podłogi na gruncie/stropu nad nieogrzewaną piwnicą: o 150 zł brutto/m^2, – wymiana stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych, bramy garażowej: o 400 zł brutto/m^2. Maksymalna wielkość dofinansowania prac termomodernizacyjnych nie może przekroczyć 25 000 zł. W odniesieniu do poddziałania 4.4.2, typ projektu B: • nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.2	
	Poddziałanie 4.4.3	• **dofinansowanie na nowe urządzenie grzewcze udzielane do mocy wynikającej z oceny energetycznej na poziomie:** a. 550 zł/kW dla zapotrzebowania do 10 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie b. 500 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 10 kW do 15 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie

		c. 450 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 15 kW do 20 kW mocy (łącznie) wyznaczonej w ocenie d. 400 zł/kW dla zapotrzebowania powyżej 20 kW mocy wyznaczonej w ocenie Maksymalna wielkość dofinansowania będzie wynosiła: – **nie więcej niż 8 tys. zł/kocioł w przypadku budynku jednorodzinnego** – **nie więcej niż 10 tys. zł/kocioł w przypadku budynku wielorodzinnego, dla którego jest wprowadzane wspólne źródło ciepła dla więcej niż jednego lokalu;** • **dofinansowanie do instalacji wewnętrznej:** – **maksymalnie do 1 tys. zł w przypadku budynku jednorodzinnego** – **do wielokrotności 1 tys. zł zgodnej z liczbą odrębnych lokali mieszkalnych w budynku wielorodzinnym i nie więcej niż 80 zł/m^2 ogrzewanej powierzchni** • **dofinansowanie do termomodernizacji budynków w zakresie wynikającym z oceny energetycznej:** – docieplenie ścian zewnętrznych: 150 zł brutto/m^2, – docieplenie dachu/stropodachu nad ogrzewanymi pomieszczeniami: o 150 zł brutto/m^2, – docieplenie podłogi na gruncie/stropu nad nieogrzewaną piwnicą: o 150 zł brutto/m^2, – wymiana stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych, bramy garażowej: o 400 zł brutto/m^2. Maksymalna wielkość dofinansowania prac termomodernizacyjnych nie może przekroczyć 25 000 zł.
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 4.4.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.3	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Poddziałanie 4.4.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.3	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Poddziałanie 4.4.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.3	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Poddziałanie 4.4.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.4.3	nie dotyczy

Działanie 4.5 NISKOEMISYJNY TRANSPORT MIEJSKI	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Interwencja podejmowana w ramach działania ukierunkowana jest na zwiększenie roli transportu miejskiego, jako alternatywy dla transportu indywidualnego w miastach oraz ich obszarach funkcjonalnych, poprzez tworzenie warunków dla budowy sprawnych, przyjaznych dla podróżnych, ekologicznych i zintegrowanych systemów transportu miejskiego w regionie. Realizowane będą przedsięwzięcia służące zwiększonemu wykorzystaniu niskoemisyjnego transportu zbiorowego i innych przyjaznych środowisku form mobilności miejskiej. Wszystkie projekty związane z mobilnością miejską muszą uwzględnić szersze podejście i wpisywać się w kwestie niskoemisyjności zidentyfikowane we właściwych dokumentach strategicznych, przede wszystkim w planach dotyczących gospodarki niskoemisyjnej. Oznacza to, że modernizacja czy rozbudowa systemu transportu publicznego nie jest celem samym w sobie, ale musi być widziana w kontekście zmian w mobilności miejskiej prowadzących do zmniejszenia emisji CO_2 i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców aglomeracji oraz zwiększenia efektywności energetycznej systemu transportowego. Dlatego też projekty realizowane w ramach niniejszego działania powinny spełniać następujące przesłanki: • kryterium celowościowe 1: szersze wykorzystanie bardziej efektywnego transportu publicznego oraz niezmotoryzowanego indywidualnego, • kryterium celowościowe 2: zmniejszenie wykorzystania samochodów osobowych, • kryterium celowościowe 3: lepsza integracja gałęzi transportu, • kryterium celowościowe 4: niższa emisja zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższe zatłoczenie, • kryterium celowościowe 5: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego. W efekcie, podejmowane działania muszą być zintegrowane i kompleksowe. W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu: • taboru autobusowego – typ taboru powinien wynikać z wielokryterialnej analizy przechodzenia na bardziej przyjazny dla środowiska tabor, • pasażerskiego taboru kolejowego do obsługi szybkiej kolei aglomeracyjnej w obszarze aglomeracji miejskiej/miejskich • integracji różnych środków transportu oraz obsługi podróżnych, • ścieżek oraz infrastruktury rowerowej, • organizacji i zarządzania ruchem w mieście. **W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady**: • zgodność z zapisami Umowy Partnerstwa, • **inwestycje** będą przyczyniać się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach oraz **wynikać będą z przygotowanych przez samorządy oraz pozytywnie zaopiniowanych przez WFOŚiGW w Krakowie lub NFOŚiGW planów dotyczących gospodarki niskoemisyjnej[23] oraz dodatkowo w przypadku obszaru objętego mechanizmem ZIT ze strategii ZIT**, które muszą zawierać elementy planów mobilności miejskiej. W związku z powyższym, dokumenty te, zawierające odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach, powinny określać lokalne uwarunkowania oraz kierunki planowanych interwencji na danym obszarze i w zależności od zidentyfikowanych potrzeb zawierać odniesienia lub wskazywać adekwatne obowiązujące dokumenty zawierające odniesienia do takich kwestii jak np. zbiorowy transport pasażerski, transport niezmotoryzowany, wykorzystanie inteligentnych systemów transportowych (ITS), logistyka miejska, bezpieczeństwo ruchu drogowego w miastach, wdrażanie nowych wzorców użytkowania czy promocja ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów (czyste paliwa i pojazdy). W przypadku planowanych inwestycji dotyczących taboru miejskiego, liczba pojazdów

[23] W Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej działają doradcy energetyczni, którzy w ramach projektu realizowanego przez NFOŚiGW w perspektywie finansowej 2014-2020 ze środków POIiŚ wspierają merytorycznie przygotowanie takiego dokumentu.

	powinna wynikać z analizy zrównoważonej mobilności miejskiej wchodzącej w skład takiego dokumentu, • inwestycje realizowane w ramach działania **będą komplementarne z inwestycjami realizowanymi w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020**. W przypadku miast wojewódzkich i powiązanych z nimi funkcjonalnie obszarów instrumentem koordynacji jest Strategia ZIT, • jeżeli z planów lub dokumentów strategicznych albo analizy kosztów i korzyści, odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej wynika potrzeba zakupu autobusów, **dozwolony jest zakup pojazdów spełniających co najmniej normę emisji spalin Euro 6. Priorytetowo będzie jednak traktowany zakup pojazdów o alternatywnych systemach napędowych** (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem, itp.), **Od dnia wejścia w życie zmienionego *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020* (RPO WM) możliwy jest zakup wyłącznie pojazdów zasilanych paliwem alternatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych – Dz. U. z 2018 r. poz. 317 – <u>oznacza to, że od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM nie jest możliwe ogłaszanie nowych naborów wniosków, ani identyfikacja projektów planowanych do realizacji w trybie pozakonkursowym dopuszczających zakup pojazdów zasilanych dieslem, nawet tych spełniających normę emisji spalin Euro 6</u>.** • zakupowi bezemisyjnego taboru autobusowego mogą towarzyszyć inwestycje w niezbędną dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności infrastrukturę, np. infrastrukturę ładowania pojazdów paliwem alternatywnym • nabywany / modernizowany tabor, podobnie jak wszelkie rozwiązania infrastrukturalne w ramach realizowanych projektów będą uwzględniały **potrzeby osób o ograniczonej mobilności**, • **inwestycje w drogi lokalne lub regionalne mogą być finansowane jedynie, jako niezbędny i uzupełniający (niedominujący) element projektu** dotyczącego systemu zrównoważonej mobilności miejskiej – zgodnie z warunkami wskazanymi w opisach poddziałań 4.5.1 i 4.5.2. Samodzielne projekty dotyczące wyłącznie infrastruktury drogowej nie będą akceptowane w ramach PI 4e, • **inwestycje infrastrukturalne nie będą obejmowały prac remontowych**, jak również nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania infrastruktury, • **parking Park&Ride (Parkuj i Jedź)** rozumiany jest jako, parking pełniący funkcję przesiadkową, umożliwiający kontynuację podróży środkami komunikacji zbiorowej, • **węzeł przesiadkowy** rozumiany jest jako, punkt przesiadkowy pozwalający na integrację oferty przewozowej różnych środków transportu zbiorowego, zarówno komunikacji miejskiej (autobusy, tramwaje) jak i pozamiejskiej (mikrobusy, kolej itp.) oraz transportu indywidualnego (przede wszystkim w ramach systemów Park & Ride).	
	Poddziałanie 4.5.1	**NISKOEMISYJNY TRANSPORT MIEJSKI – ZIT** **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia ukierunkowane na wzmacnianie systemów transportu miejskiego, w tym transportu zbiorowego na obszarze objętym strategią ZIT, tj. miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska.** **Wsparcie realizowane w ramach poddziałania dotyczyć będzie następujących obszarów / typów projektów**: **1. Tabor na potrzeby transportu zbiorowego:** • zakup nowego przyjaznego środowisku taboru autobusowego lub modernizacja taboru pod kątem ograniczeń emisji CO_2 i innych substancji szkodliwych. Uzupełnieniem inwestycji w środki transportu zbiorowego (tj. jako uzupełniający i niedominujący element projektu) mogą być przedsięwzięcia z zakresu: • budowy / rozbudowy instalacji do dystrybucji ekologicznych nośników energii (np. na potrzeby pojazdów zaopatrzonych w silniki o napędzie elektrycznym, gazowym, wodorowym) dla komunikacji

		zbiorowej – jeśli jest to uzasadnione inwestycją główną, tj. zakupem / modernizacją taboru autobusowego), • dostosowania zaplecza technicznego do obsługi i eksploatacji ekologicznego taboru – jeśli jest to uzasadnione inwestycją główną, tj. zakupem / modernizacją taboru autobusowego, • automaty do sprzedaży biletów, • dynamicznej informacji pasażerskiej. **2. Integracja różnych środków transportu oraz obsługa podróżnych:** • budowa/przebudowa węzłów (centrów) przesiadkowych, systemy Park&Ride (także na potrzeby szybkiej kolei aglomeracyjnej) umiejscowione w racjonalnych lokalizacjach. W ramach parkingów P&R konieczne jest zapewnienie miejsc parkingowych dla rowerów oraz możliwe jest zapewnienie punktu / punktów ładowania pojazdów elektrycznych. Jako niezbędny i uzupełniający (niedominujący) element projektu, możliwe są przedsięwzięcia z zakresu budowy/przebudowy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych poprawiających jakość funkcjonowania systemu miejskiego transportu publicznego, np. odcinki dróg zapewniające dostęp do węzłów przesiadkowych, pętli autobusowych/tramwajowych, stacji kolejowych, parkingów Park&Ride, odcinki dróg służące uruchomieniu transportu publicznego (na obszarach wcześniej nieobsługiwanych), • infrastruktura obsługi osób korzystających z transportu zbiorowego (budowa / przebudowa) w połączeniu z elementami niezbędnymi dla ich pełnej funkcjonalności np. budową chodników służących poprawie bezpieczeństwa osób korzystających z przystanków transportu zbiorowego, • systemy wspólnych opłat za przewozy, wyłącznie pod warunkiem przystąpienia do systemu Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej (MKA) – system musi być kompatybilny z MKA, • organizacja i koordynacja rozkładów jazdy, w tym uruchomienie kompleksowej i interaktywnej informacji pasażerskiej. **3. Ścieżki i infrastruktura rowerowa:** • budowa, przebudowa, wyznaczanie dróg/tras/ścieżek rowerowych/ ciągów pieszo-rowerowych w ramach zintegrowanej sieci dróg/tras/ścieżek rowerowych / ciągów pieszo-rowerowych oraz wyznaczanie pasów ruchu dla rowerów lub śluz dla rowerów w mieście i jego obszarze funkcjonalnym (pasy ruchu dla rowerów i śluzy dla rowerów wyłącznie na terenie miast). Projekt może dotyczyć tylko ścieżek realizowanych zgodnie z projektowaną lub istniejącą funkcjonalną siecią ścieżek rowerowych na terenie miasta i jego obszaru funkcjonalnego, stanowiącą alternatywę dla zdefiniowanych lub istniejących potrzeb transportowych/komunikacyjnych. **Droga / trasa / ścieżka rowerowa** rozumiana jest jako droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (Ustawa z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym). **Ciąg pieszo-rowerowy** rozumiany jest jako droga dla pieszych i rowerów oznaczona kompilacją znaków C-13 i C-16. **Pas ruchu dla rowerów** – rozumiany jest jako część jezdni przeznaczona do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi (ustawa z dn. 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). **Śluza dla rowerów** - część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa ruchu przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia

		pierwszeństwa, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi (ustawa z dn. 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). • publiczne parkingi rowerowe, • kładki rowerowe i pieszo-rowerowe zlokalizowane w ciągach ścieżek rowerowych, • systemy miejskich wypożyczalni rowerów, z zakupem rowerów, stacji i systemu informatycznego do obsługi wypożyczeń. **4. Organizacja i zarządzanie ruchem:** • rozwiązania z zakresu organizacji ruchu ułatwiające sprawne poruszanie się pojazdów komunikacji zbiorowej (np. budowa tzw. buspasów, czyli wydzielonych pasów ruchu dla autobusów, budowa obiektów przeznaczonych wyłącznie dla transportu publicznego, takich jak np. wiadukty, tunele), • inwestycje w urządzenia i rozwiązania z zakresu telematycznych systemów zarządzania ruchem, • inwestycje i rozwiązania umożliwiające wdrożenie strefy ograniczonej emisji komunikacyjnej. **Preferowane będą projekty kompleksowe, tj. obejmujące jak najszerszy zakres, przyczyniające się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności miejskiej, wynikające z przygotowanego przez samorząd planu dotyczącego gospodarki niskoemisyjnej oraz strategii ZIT.** **Dodatkowo elementem projektu może być zawsze**: a) jako uzupełniający i niedominujący element, przedsięwzięcie z zakresu modernizacji oświetlenia ulicznego pod kątem zwiększenia jego energooszczędności, przy spełnieniu wymagań technicznych dotyczących oświetlenia dróg zawartych we właściwych normach dotyczących oświetlenia drogowego, b) komponent z zakresu edukacji ekologicznej, którego celem jest promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerowej lub ruchu pieszego, jako alternatywy dla pojazdów indywidualnych. **<u>Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.5.1:</u>** a) projekt wynika z planu / planów dotyczącego / dotyczących gospodarki niskoemisyjnej zawierającego /zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportu w miastach - plan gospodarki niskoemisyjnej lub inny dokument równoważny opracowany dla obszaru objętego projektem (zgodnie z zapisami SzOOP), który został zaopiniowany i uzyskał potwierdzenie z WFOŚiGW w Krakowie lub NFOŚiGW o poprawności opracowania dokumentu, b) w przypadku projektów, które zidentyfikowano, jako planowane do realizacji w trybie pozakonkursowym, przed dniem wejścia w życie zmienionego RPO WM - **zakupywany tabor będzie spełniał wymogi normy emisji co najmniej Euro 6** (jeśli dotyczy), c) w przypadku projektów identyfikowanych, jako planowane do realizacji w trybie pozakonkursowym, od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM – zakupywany tabor **zasilany będzie paliwem alternatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych – Dz. U. z 2018 r. poz. 317.**
	Poddziałanie 4.5.2	**NISKOEMISYJNY TRANSPORT MIEJSKI – SPR** **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia ukierunkowane na wzmacnianie systemów transportu miejskiego, w tym transportu zbiorowego w miastach oraz na obszarach powiązanych z nimi funkcjonalnie – z wyłączeniem obszarów objętych mechanizmem ZIT,**

		tj. miejskiego obszaru funkcjonalnego Krakowa – Metropolia Krakowska. **Wsparcie realizowane w ramach poddziałania dotyczyć będzie następujących obszarów / typów projektów:** **1. Tabor na potrzeby transportu zbiorowego:** • zakup nowego przyjaznego środowisku taboru autobusowego lub modernizacja taboru pod kątem ograniczeń emisji CO_2 i innych substancji szkodliwych. Uzupełnieniem inwestycji w środki transportu zbiorowego (tj. jako uzupełniający i niedominujący element projektu) mogą być przedsięwzięcia z zakresu: • budowy / rozbudowy instalacji do dystrybucji ekologicznych nośników energii (np. na potrzeby pojazdów zaopatrzonych w silniki o napędzie elektrycznym, gazowym, wodorowym) dla komunikacji zbiorowej – jeśli jest to uzasadnione inwestycją główną, tj. zakupem / modernizacją taboru autobusowego), • dostosowania zaplecza technicznego do obsługi i eksploatacji ekologicznego taboru – jeśli jest to uzasadnione inwestycją główną, tj. zakupem / modernizacją taboru autobusowego, • automaty do sprzedaży biletów, • dynamicznej informacji pasażerskiej. **2. Integracja różnych środków transportu oraz obsługa podróżnych:** • budowa/przebudowa węzłów (centrów) przesiadkowych, systemy Park&Ride (także na potrzeby szybkiej kolei aglomeracyjnej) umiejscowione w racjonalnych lokalizacjach. W ramach parkingów P&R konieczne jest zapewnienie miejsc parkingowych dla rowerów oraz możliwe jest zapewnienie punktu / punktów ładowania pojazdów elektrycznych. Jako niezbędny i uzupełniający (niedominujący) element projektu, możliwe są przedsięwzięcia z zakresu budowy/przebudowy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych poprawiających jakość funkcjonowania systemu miejskiego transportu publicznego, np. odcinki dróg zapewniające dostęp do węzłów przesiadkowych, pętli autobusowych/tramwajowych, stacji kolejowych, parkingów Park&Ride, odcinki dróg służące uruchomieniu transportu publicznego (na obszarach wcześniej nieobsługiwanych, • infrastruktura obsługi osób korzystających z transportu zbiorowego (budowa / przebudowa), w połączeniu z elementami niezbędnymi dla ich pełnej funkcjonalności, np. budową chodników służących poprawie bezpieczeństwa osób korzystających z przystanków transportu zbiorowego, • systemy wspólnych opłat za przewozy, wyłącznie pod warunkiem przystąpienia do systemu Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej (MKA) – system musi być kompatybilny z MKA, • organizacja i koordynacja rozkładów jazdy, w tym uruchomienie kompleksowej i interaktywnej informacji pasażerskiej. **3. Ścieżki i infrastruktura rowerowa:** • budowa, przebudowa, wyznaczanie dróg / tras / ścieżek rowerowych / ciągów pieszo-rowerowych oraz wyznaczanie pasów ruchu dla rowerów lub śluz dla rowerów w ramach zintegrowanej sieci dróg/tras/ścieżek rowerowych/ciągów pieszo-rowerowych w mieście i jego obszarze funkcjonalnym (pasy ruchu dla rowerów i śluzy dla rowerów wyłącznie na terenie miast). Projekt może dotyczyć tylko ścieżek realizowanych zgodnie z projektowaną lub istniejącą funkcjonalną siecią ścieżek rowerowych na terenie miasta i jego obszaru funkcjonalnego, stanowiącą alternatywę dla zdefiniowanych lub istniejących potrzeb transportowych/komunikacyjnych. **Droga / trasa / ścieżka rowerowa** rozumiana jest jako droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg

		lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (Ustawa z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym). **Ciąg pieszo-rowerowy** rozumiany jest jako droga dla pieszych i rowerów oznaczona kompilacją znaków C-13 i C-16. **Pas ruchu dla rowerów** – rozumiany jest jako część jezdni przeznaczona do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi (ustawa z dn. 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). **Śluza dla rowerów** - część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa ruchu przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi (ustawa z dn. 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym). • publiczne parkingi rowerowe, • kładki rowerowe i pieszo-rowerowe zlokalizowane w ciągach ścieżek rowerowych, • systemy miejskich wypożyczalni rowerów, z zakupem rowerów, stacji i systemu informatycznego do obsługi wypożyczeń. **4. Organizacja i zarządzanie ruchem:** • rozwiązania z zakresu organizacji ruchu ułatwiające sprawne poruszanie się pojazdów komunikacji zbiorowej (np. budowa tzw. buspasów, czyli wydzielonych pasów ruchu dla autobusów, budowa obiektów przeznaczonych wyłącznie dla transportu publicznego, takich jak np. wiadukty, tunele), • inwestycje w urządzenia i rozwiązania z zakresu telematycznych systemów zarządzania ruchem, • inwestycje i rozwiązania umożliwiające wdrożenie strefy ograniczonej emisji komunikacyjnej. **Preferowane będą projekty kompleksowe, tj. obejmujące jak najszerszy zakres, przyczyniające się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności miejskiej, wynikające z przygotowanego przez samorząd planu dotyczącego gospodarki niskoemisyjnej.** **Dodatkowo, elementem projektu może być zawsze**: a) jako niedominujący element, przedsięwzięcie z zakresu modernizacji oświetlenia ulicznego pod kątem zwiększenia jego energooszczędności, przy spełnieniu wymagań technicznych dotyczących oświetlenia dróg zawartych we właściwych normach dotyczących oświetlenia drogowego, b) komponent z zakresu edukacji ekologicznej, którego celem jest promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerowej lub ruchu pieszego, jako alternatywy dla pojazdów indywidualnych. **<u>Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 4.5.2:</u>** a) projekt wynika z planu / planów dotyczącego / dotyczących gospodarki niskoemisyjnej zawierającego /zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportu w miastach - plan gospodarki niskoemisyjnej lub inny dokument równoważny opracowany dla obszaru objętego projektem (zgodnie z zapisami SzOOP), który został zaopiniowany i uzyskał potwierdzenie z WFOŚiGW w Krakowie lub NFOŚiGW o poprawności opracowania dokumentu,

		b) w przypadku naborów ogłoszonych przed dniem wejścia w życie zmienionego RPO WM - zakupywany tabor będzie spełniał wymogi normy emisji co najmniej Euro 6 (jeśli dotyczy), c) w przypadku naborów ogłaszanych od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM - zakupywany tabor **zasilany będzie paliwem alternatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektormobilności i paliwach alternatywnych – Dz. U. z 2018 r. poz. 317.**
	Poddziałanie 4.5.3	**REGIONALNY NISKOEMISYJNY TRANSPORT AGLOMERACYJNY** **W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu zakupu nowego pasażerskiego taboru kolejowego do obsługi szybkiej kolei aglomeracyjnej w obszarze aglomeracji miejskiej/miejskich**.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 4.5	Zwiększone wykorzystanie niskoemisyjnego transportu zbiorowego i innych przyjaznych środowisku form mobilności miejskiej
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 4.5.1	Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”
	Poddziałanie 4.5.2	Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”
	Poddziałanie 4.5.3	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 4.5.1	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych Długość wybudowanych dróg dla rowerów Długość przebudowanych dróg dla rowerów Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych Długość wspartej infrastruktury rowerowej Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride” Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych
	Poddziałanie 4.5.2	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych Długość wybudowanych dróg dla rowerów Długość przebudowanych dróg dla rowerów Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych Długość wspartej infrastruktury rowerowej Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

		Długość wyznaczonych buspasów Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych
	Poddziałanie 4.5.3	Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 4.5.1	**NISKOEMISYJNY TRANSPORT MIEJSKI – ZIT** **A. tabor na potrzeby transportu zbiorowego** **B. integracja różnych środków transportu oraz obsługa podróżnych** **C. ścieżki i infrastruktura rowerowa** **D. organizacja i zarządzanie ruchem** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska, ujęte w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 4.5.2	**NISKOEMISYJNY TRANSPORT MIEJSKI – SPR** **A. tabor na potrzeby transportu zbiorowego** **B. integracja różnych środków transportu oraz obsługa podróżnych** **C. ścieżki i infrastruktura rowerowa** **D. organizacja i zarządzanie ruchem** projekty z obszaru objętego SPR Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 4.5.3	**REGIONALNY NISKOEMISYJNY TRANSPORT AGLOMERACYJNY** **A. tabor kolejowy na potrzeby transportu aglomeracyjnego**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 4.5.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa – podmioty realizujące obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym. Przedsiębiorstwa nie spełniające tego wymogu dopuszcza się wyłącznie w przypadku projektów dotyczących węzłów przesiadkowych lub parkingów Park&Ride, pod warunkiem, że projekt realizowany jest w ramach porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego • inne podmioty właściwe w realizacji projektów z zakresu niskoemisyjnego transportu miejskiego, określonych w przygotowanych przez właściwe samorządy terytorialne planie/planach dotyczących gospodarki niskoemisyjnej, zawierających elementy planów mobilności miejskiej oraz w Strategii ZIT
	Poddziałanie 4.5.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa – podmioty realizujące obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym. Przedsiębiorstwa nie spełniające tego wymogu dopuszcza się wyłącznie w przypadku projektów dotyczących węzłów przesiadkowych lub parkingów Park&Ride, pod warunkiem, że projekt realizowany jest w ramach porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego • inne podmioty właściwe w realizacji projektów z zakresu niskoemisyjnego transportu miejskiego, określonych w przygotowanych przez właściwe samorządy terytorialne planach dotyczących gospodarki niskoemisyjnej, zawierających elementy planów mobilności miejskiej
	Poddziałanie 4.5.3	• Województwo Małopolskie • Koleje Małopolskie sp. z o.o.
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 4.5	Grupę docelową wsparcia stanowią wszyscy użytkownicy infrastruktury transportowej oraz taboru.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	w zakresie poddziałania 4.5.1: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska

13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 4.5	196 975 417
	Poddziałanie 4.5.1	117 298 177
	Poddziałanie 4.5.2	72 677 240
	Poddziałanie 4.5.3	7 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 4.5.1	Strategia ZIT – mechanizm koordynacji interwencji z działaniami podejmowanymi w obszarze zrównoważonego transportu miejskiego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020
	Poddziałanie 4.5.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 4.5.3	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 4.5.1	ZIT
	Poddziałanie 4.5.2	SPR
	Poddziałanie 4.5.3	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 4.5	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 4.5.1	tryb pozakonkursowy ponadto w ramach poddziałania 4.5.1 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 4.5.2	tryb konkursowy tryb pozakonkursowy - w odniesieniu do projektów o znaczeniu regionalnym, tj. obejmujących inwestycje w rozwiązania umożliwiające integrację różnych środków transportu, jak np. węzły (centra) przesiadkowe obsługujące nie tylko ruch miejski i podmiejski ale również co najmniej regionalny ruch pasażerski
	Poddziałanie 4.5.3	tryb pozakonkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. **Ponadto, minimalna kwota dofinansowania środkami EFRR: 500 000 PLN**
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	nie dotyczy

20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 4.5	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 4.5	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 4.5	W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia, w szczególności: Rozporządzenie (WE) Nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.

25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	zgodnie z zapisami w pkt 24 Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 4.5	15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 4.5	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 4.5	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 4.5	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 4.5	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

5 Oś Priorytetowa OCHRONA ŚRODOWISKA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem głównym osi priorytetowej jest wzmocnienie stanu bezpieczeństwa ekologicznego regionu z zachowaniem zasad równowagi pomiędzy poprawą stanu środowiska, racjonalnym użytkowaniem zasobów naturalnych oraz minimalizowaniem niekorzystnych oddziaływań na środowisko i jego zasoby.

Podejmowane w osi priorytetowej interwencje będą realizowały cele dotyczące adaptacji sektorów wrażliwych na zmiany klimatu. W regionie będą one skoncentrowane przede wszystkim na zmniejszeniu ryzyka występowania powodzi i suszy, z jednoczesnym zwiększaniem ilości retencjonowanych zasobów wody. Równocześnie będą podejmowane inwestycje mające na celu zabezpieczenie mieszkańców przed zagrożeniem ruchami masowymi. Wsparcie ukierunkowane zostanie także na zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych przede wszystkim w oparciu o działania w ramach gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	122 741 264
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 5.1 ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Głównym celem interwencji realizowanej w ramach działania jest zapewnienie odporności na wpływ zewnętrznych zakłóceń środowiska oraz zapobieganie i minimalizowanie ryzyka wystąpienia klęsk żywiołowych. Mając na uwadze specyfikę województwa, w tym występujące w regionie warunki klimatyczne, budowę geologiczną i hydrologiczną, wśród działań najbardziej istotnych z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu należy wymienić wzmocnienie odporności oraz zapobieganie zagrożeniom naturalnym, takim jak powódź, susza i ruchy masowe. Ważne będzie również wzmacnianie odporności w regionie na ekstremalne zjawiska meteorologiczne i ich następstwa. Wśród działań najistotniejszych do podjęcia znalazły się inwestycje polegające na zwiększeniu możliwości retencjonowania wody, w tym skierowane na rozwój form małej retencji, jak również np. zagospodarowanie wód opadowych. Poprawa bezpieczeństwa powodziowego będzie również realizowana poprzez: budowę, przebudowę, remont infrastruktury zabezpieczającej przed powodzią i urządzeń wodnych. Inwestycje te będą mogły być realizowane pod warunkiem zapewnienia zgodności z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy powodziowej. Interwencja w działaniu będzie również skierowana na poprawę stanu obszarów zagrożonych deficytem jakościowym lub ilościowym wód. Z uwagi na fakt, iż tereny województwa małopolskiego są obszarem wyjątkowo podatnym na ruchy masowe, konieczne będzie również zaangażowanie środków unijnych na inwestycje, których celem będzie zabezpieczanie przed wystąpieniem osuwania się ziemi. Inwestycje podejmowane będą na terenach zidentyfikowanych zagrożeń i pod warunkiem ekonomicznego uzasadnienia celowości podejmowania takich działań. W celu uzupełnienia zadań z zakresu zwiększenia bezpieczeństwa ludności województwa w kontekście możliwych do wystąpienia klęsk żywiołowych, ze szczególnym uwzględnieniem powodzi, interwencja skierowana będzie na rozwój systemów wczesnego reagowania i ratownictwa. Dzięki organizacji takich systemów w sytuacjach nagłego wystąpienia zjawisk katastrofalnych możliwe będzie przeprowadzanie skoordynowanych akcji ratunkowych. Jednocześnie tego typu przedsięwzięcia niosą za sobą konieczność odpowiedniego wyposażenia służb ratunkowych w sprzęt techniczny wykorzystywany do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof.	
	Poddziałanie 5.1.1	**PRZECIWDZIAŁANIE KLĘSKOM ŻYWIOŁOWYM** **Retencjonowanie wody** W ramach poddziałania realizowane będą wszelkie inwestycje o charakterze regionalnym i lokalnym nakierowane na zwiększenie odporności na klęski żywiołowe i niekorzystne zjawiska pogodowe. W tym

		wsparcie mogą uzyskać projekty z zakresu różnych form małej retencji, rozwoju terenów zalewowych, zagospodarowywania wód opadowych. Współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód będzie możliwe wyłącznie po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W odniesieniu do projektów z zakresu gospodarki wodnej beneficjent będzie musiał zwrócić szczególną uwagę na dokumenty wymagane na etapie przygotowywania inwestycji (np. raport oddziaływania na środowisko, operat wodnoprawny) i znajdujących się w nich zapisach dotyczących spełnienia wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej. Przede wszystkim będzie to dotyczyło przygotowanej w dokumentach oceny działań inwestycyjnych wpływających na stan wód. Proces aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami oraz opracowanie dokumentów przejściowych, jakimi są Masterplany spowodował, iż na tym etapie wsparcie będzie udzielane na projekty: • znajdujące się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, czyli projekty nie mające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód • znajdujące się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, czyli projekty które mogą mieć znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy powodziowej. Wsparcie takich projektów nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską. Poddziałanie będzie również skierowane na przedsięwzięcia z zakresu renaturalizacji rzek i potoków, przywracające ciekom wodnym uprzednio uregulowanym lub przekształconym w inny sposób stanu zbliżonego do naturalnego istniejącego przed ingerencją człowieka. Wspierane będą również działania na rzecz renaturyzacji obszarów wodno-błotnych. **Osuwiska** Wsparcie w ramach poddziałania kierowane będzie równolegle na przeciwdziałanie ruchom masowym, których częstotliwość występowania oraz zasięg terytorialny stanowią istotne zagrożenie naturalne w regionie. Głównym obszarem wsparcia będzie przeciwdziałanie ruchom masowym na terenach zinwentaryzowanych, polegające m.in. na stosowaniu szaty roślinnej, stabilizacji biotechnicznej, zmniejszeniu negatywnego oddziaływania wód gruntowych, opadowych i płynących oraz zwiększeniu stabilności przez wzmacnianie zboczy i zmianę geometrii.
	Poddziałanie 5.1.2	**WSPARCIE SŁUŻB RATUNKOWYCH** W kontekście zarządzania ryzykiem i zagrożeniami istotną kwestią będzie wzmacnianie potencjału służb pełniących kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa w regionie w zakresie m.in. doposażenia w sprzęt oraz nabywania dodatkowych kompetencji związanych z obsługą systemów i urządzeń. Wsparcie to będzie skierowane na obszary najbardziej zagrożone wystąpieniem klęsk żywiołowych oraz na zabezpieczenie potrzeb służb ratowniczych w najistotniejszym zakresie, jako uzupełnienie dotychczasowego wyposażenia. Dopełnieniem powyższych działań będą przedsięwzięcia związane z tworzeniem i rozwijaniem systemów monitorowania i ostrzegania mieszkańców przed klęskami żywiołowymi mającymi kluczowe znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa ludności.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 5.1	Zwiększone bezpieczeństwo mieszkańców zagrożonych wystąpieniem klęsk żywiołowych

7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 5.1.1	(20) Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej
	Poddziałanie 5.1.2	Liczba projektów dotyczących zakupu sprzętu dla służb ratowniczych
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 5.1.1	Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej Liczba wyremontowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej Pojemność obiektów małej retencji Liczba terenów objętych ruchami masowymi poddana stabilizacji Powierzchnia terenów objętych ruchami masowymi poddana stabilizacji Liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach renaturalizacji Powierzchnia terenu objęta renaturalizacją obszarów hydrogenicznych oraz utrzymaniem obszarów wodno-błotnych
	Poddziałanie 5.1.2	Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 5.1.1	**PRZECIWDZIAŁANIE KLĘSKOM ŻYWIOŁOWYM** **A. rozwój różnych form małej retencji, w tym budowa zbiorników małej retencji** **B. podejmowanie działań z zakresu renaturalizacji rzek, potoków i innych obszarów** **C. inwestycje zwiększające odporność na ekstremalne zjawiska pogodowe** D. **przeciwdziałanie ruchom masowym**
	Poddziałanie 5.1.2	**WSPARCIE SŁUŻB RATUNKOWYCH** **A. zakup sprzętu i urządzeń** **B. tworzenie i rozwijanie systemów monitorowania i ostrzegania przed klęskami żywiołowymi**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 5.1.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa • administracja rządowa • państwowe osoby prawne
	Poddziałanie 5.1.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • administracja rządowa • organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni i gospodarczy: — Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (grupy jurajska, beskidzka, krynicka, podhalańska), — Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, — Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, — Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Małopolskiego
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 5.1	Grupę docelową interwencji stanowią wszyscy mieszkańcy województwa, a przede wszystkim mieszkańcy terenów zagrożonych wystąpieniem naturalnych katastrof.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	nie dotyczy

14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 5.1	16 452 469
	Poddziałanie 5.1.1	11 765 092
	Poddziałanie 5.1.2	4 687 377
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 5.1	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 5.1.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 5.1.2	Nabywanie dodatkowych kompetencji związanych z obsługą systemów i urządzeń zakupionych przez jednostki służb ratowniczych – 5% kwoty dofinansowania
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 5.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).

22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 5.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 5.1	nie dotyczy
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
	Poddziałanie 5.1.1	85%
	Poddziałanie 5.1.2	70%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)*	Poddziałanie 5.1.1	Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
	Poddziałanie 5.1.2	80%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 5.1	W przypadku projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
	Poddziałanie 5.1.1	15%
	Poddziałanie 5.1.2	20%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 5.1	nie dotyczy

projektu (PLN) (jeśli dotyczy)		
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 5.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 5.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 5.1	nie dotyczy

<table>
<tr><th colspan="3">Działanie 5.2 ROZWIJANIE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI</th></tr>
<tr><td rowspan="2">5. Nazwa działania/ poddziałania</td><td colspan="2">Interwencje w sektorze gospodarki odpadami będą realizowane zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, która nadaje priorytet działaniom dotyczącym zapobiegania powstawaniu odpadów, selektywnej zbiórce odpadów, przygotowaniu do ponownego użycia i recyklingowi, innym procesom odzysku i unieszkodliwiania. Wsparcie nie będzie udzielane na budowę nowych instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów lub na działania prowadzące do zwiększania mocy przerobowych istniejących instalacji w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.
W ramach wdrażania właściwego systemu gospodarki odpadami w województwie małopolskim konieczne jest podjęcie działań strategicznych, do których należą m.in.
• intensyfikacja odzysku i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji: szkła, metali, tworzyw sztucznych, papieru i tektury na poziomie minimum 50% odpadów powstających z gospodarstw domowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych w wysokości co najmniej 70% wagowo,
• wdrożenie systemów zbierania i przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji, pozwalających na ich wydzielenie ze strumienia odpadów komunalnych i właściwe zagospodarowanie, a przez to ograniczenie ich składowania do poziomu maksymalnie 35%.
W celu wypełnienia ustawowych obowiązków krajowych, jakie wprowadzone zostały w ramach nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gminy zobowiązane zostały do ustanowienia selektywnej zbiórki odpadów od mieszkańców, czyli tzw. „zbiórki u źródła”.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 5.2.1</td><td>GOSPODARKA ODPADAMI – ZIT
W ramach rozwoju systemu gospodarki odpadami, zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami przewiduje się wsparcie w następujących obszarach:
• budowa/rozbudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jako uzupełnienie zbiórki selektywnej „u źródła”, w których zbierane będą przynajmniej takie frakcje jak szkło, metale, papier, tworzywa sztuczne, odpady wielkogabarytowe jak również odpady niebezpieczne pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych, odpady budowlane, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady zielone itp. W ramach PSZOK wsparcie będzie również skierowane na organizacje punktów napraw i przygotowania do ponownego użycia, jako element uzupełniający projektu
Wsparcie rozwoju PSZOK-ów będzie miało charakter uzupełniający do systemu selektywnego zbierania odpadów, zapewniając tym samym pozyskanie odpadów nadających się do recyklingu. Przełożenie efektów wprowadzenia na terenie gmin punktów bezpłatnej zbiórki wybranych kategorii odpadów na wymiar środowiskowy będzie znaczące.
• budowa instalacji do odzysku i recyklingu odpadów komunalnych oraz zakup nowego taboru samochodowego służącego do odbioru odpadów komunalnych, jako element uzupełniający projektu,
• przedsięwzięcia związane z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest.

Formalne warunki specyficzne dla Poddziałania 5.2.1:
1. w odniesieniu do projektów związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest:
Wsparcie zostanie udzielone jednostkom samorządu terytorialnego, które przeprowadziły inwentaryzację wyrobów zawierających azbest oraz posiadają program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.
2. w odniesieniu do pozostałych projektów:
Warunkiem wsparcia inwestycji w tym poddziałaniu będzie ich uwzględnienie w Planie Inwestycyjnym Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego (WPGO) uzgodnionym z Ministrem Środowiska.
Wyjątek stanowią:</td></tr>
</table>

		• projekty dotyczące wsparcia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które będą mogły być realizowane przed zatwierdzeniem Planu Inwestycyjnego WPGO. Punkty selektywnego zbierania odpadów będą musiały być ujęte w przekazanym do zatwierdzenia Planie Inwestycyjnym WPGO, • projekty dotyczące usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, których zakres będzie musiał wynikać bezpośrednio z obowiązującego na danym terenie programu likwidacji azbestu. W ramach poddziałania wsparcie będą mogły otrzymać projekty spełniające poniższe warunki: • w odniesieniu do PSZOK o dofinansowanie mogą ubiegać się projekty o wartości do 2 mln zł kosztów kwalifikowalnych i obsługujące do 20 000 mieszkańców, natomiast pozostałe projekty będą realizowane w ramach PO IiŚ; ww. warunki należy spełnić łącznie tj. w przypadku gdy co najmniej jeden z ww. parametrów zostanie przekroczony, inwestycja kwalifikuje się do wsparcia w ramach PO IiŚ, • w przypadku pozostałych projektów w ramach poddziałania wspierane będą kompleksowe inwestycje zidentyfikowane w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Powyższe ograniczenia nie dotyczą projektów z zakresu usuwania i unieszkodliwiania azbestu. W ramach realizacji projektów ważnym elementem będzie podjęcie działań informacyjnych, promocyjnych lub edukacyjnych podnoszące świadomość ekologiczną mieszkańców w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz selektywnej zbiórkę odpadów, jako element uzupełniający projektów. Premiowane będą projekty, które będą wykorzystywać jak największą liczbę użytych narzędzi kampanii informacyjnych. Wspierane będą kompleksowe inwestycje w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi, z wyłączeniem komponentu dotyczącego termicznego przekształcania odpadów. Rezultatem planowanych działań będzie włączenie wszystkich mieszkańców województwa w zorganizowany system segregowania, zbierania, transportowania, przetwarzania, wtórnego wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów.
	Poddziałanie 5.2.2	**GOSPODARKA ODPADAMI – SPR** W ramach rozwoju systemu gospodarki odpadami, zgodnego z hierarchią sposobów postępowania z odpadami przewiduje się wsparcie w następujących obszarach: • budowa/rozbudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, jako uzupełnienie zbiórki selektywnej „u źródła”, w których zbierane będą przynajmniej takie frakcje jak szkło, metale, papier, tworzywa sztuczne, odpady wielkogabarytowe jak również odpady niebezpieczne pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych, odpady budowlane, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady zielone itp. W ramach PSZOK wsparcie będzie również skierowane na organizacje punktów napraw i przygotowania do ponownego użycia, jako element uzupełniający projektu, Wsparcie rozwoju PSZOK-ów będzie miało charakter uzupełniający do systemu selektywnego zbierania odpadów, zapewniając tym samym pozyskanie odpadów nadających się do recyklingu. Przełożenie efektów wprowadzenia na terenie gmin punktów bezpłatnej zbiórki wybranych kategorii odpadów na wymiar środowiskowy będzie znaczące. • budowa instalacji do odzysku i recyklingu odpadów komunalnych, • przedsięwzięcia związane z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest.

		Wsparcie zostanie udzielone jednostkom samorządu terytorialnego, które przeprowadziły inwentaryzację wyrobów zawierających azbest oraz posiadają program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Warunkiem wsparcia inwestycji w tym Poddziałaniu będzie ich uwzględnienie w Planie Inwestycyjnym Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego (WPGO) uzgodnionym z Ministrem Środowiska Wyjątek stanowią: • projekty dotyczące wsparcia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, które będą mogły być realizowane przed zatwierdzeniem Planu Inwestycyjnego WPGO. Punkty selektywnego zbierania odpadów będą musiały być ujęte w przekazanym do zatwierdzenia Planie Inwestycyjnym WPGO, • projekty dotyczące usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest, których zakres będzie musiał wynikać bezpośrednio z obowiązującego na danym terenie programu likwidacji azbestu. W ramach poddziałania wsparcie będą mogły otrzymać projekty spełniające poniższe warunki: • w odniesieniu do PSZOK o dofinansowanie mogą ubiegać się projekty o wartości do 2 mln zł kosztów kwalifikowalnych i obsługujące do 20 000 mieszkańców, natomiast pozostałe projekty będą realizowane w ramach PO IiŚ; ww. warunki należy spełnić łącznie tj. w przypadku gdy co najmniej jeden z ww. parametrów zostanie przekroczony, inwestycja kwalifikuje się do wsparcia w ramach PO IiŚ, • w przypadku pozostałych projektów w ramach poddziałania wspierane będą kompleksowe inwestycje, których wartość kosztów kwalifikowalnych będzie mniejsza od 8 mln zł. Powyższe ograniczenia nie dotyczą projektów z zakresu usuwania i unieszkodliwiania azbestu. W ramach realizacji projektów ważnym elementem będzie podjęcie działań informacyjnych, promocyjnych lub edukacyjnych podnoszące świadomość ekologiczną mieszkańców w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz selektywnej zbiórkę odpadów, jako element uzupełniający projektów. Premiowane będą projekty, które będą wykorzystywać jak największą liczbę użytych narzędzi kampanii informacyjnych. Wspierane będą kompleksowe inwestycje w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi, z wyłączeniem komponentu dotyczącego termicznego przekształcania odpadów. Rezultatem planowanych działań będzie włączenie wszystkich mieszkańców województwa w zorganizowany system segregowania, zbierania, transportowania, przetwarzania, wtórnego wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów. **Instytucja Zarządzająca RPO WM dopuszcza możliwość, aby projekty w ramach podziałania 5.2.2 wdrażane były poza obszarem objętym programem, ale na terytorium UE, z uwzględnieniem warunków wynikających z art. 70 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.**
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 5.2	Ograniczona liczba odpadów deponowanych na składowiskach
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 5.2.1	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów (17) Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów
	Poddziałanie 5.2.2	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów (17) Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 5.2.1	Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych Liczba obiektów poddanych usuwaniu wyrobów zawierających azbest

		Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest
	Poddziałanie 5.2.2	Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych Liczba obiektów poddanych usuwaniu wyrobów zawierających azbest Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 5.2.1	**GOSPODARKA ODPADAMI – ZIT** **A. budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych wraz z punktami napraw** **B. budowa, rozbudowa, przebudowa instalacji do odzysku, recyklingu i ponownego użycia oraz zakup nowego taboru samochodowego służącego do odbioru odpadów komunalnych** **C. przedsięwzięcia związane z usuwaniem azbestu** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska, ujęte w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 5.2.2	**GOSPODARKA ODPADAMI – SPR** **A. budowa, rozbudowa, przebudowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych wraz z punktami napraw** **B. budowa, rozbudowa, przebudowa instalacji do odzysku, recyklingu i ponownego użycia** **C. przedsięwzięcia związane z usuwaniem azbestu** projekty z obszaru objętego SPR oraz projekty wdrażanie poza obszarem objętym programem, ale na terytorium UE, z uwzględnieniem warunków wynikających z art. 70 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 5.2.1	typy projektów A i B: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorcy typ projektu C: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
	Poddziałanie 5.2.2	typy projektów A i B: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorcy typ projektu C: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 5.2	Grupę docelową interwencji stanowią wszyscy mieszkańcy województwa.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	w zakresie poddziałania 5.2.1: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 5.2	25 000 000
	Poddziałanie 5.2.1	5 000 000
	Poddziałanie 5.2.2	20 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w*	Działanie 5.2	nie dotyczy

ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)		
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 5.2.1	ZIT
	Poddziałanie 5.2.2	SPR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 5.2	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 5.2.1	tryb pozakonkursowy ponadto w ramach poddziałania 5.2.1 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 5.2.2	tryb konkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. Realizowane będą inwestycje w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi realizowane w regionach gospodarki odpadami, w których nie przewidziano komponentu dotyczącego termicznego przekształcania odpadów.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 5.2	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projeku zostaną pomniejszone o ww. dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia

		2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 5.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 5.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsprarcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kralifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymieniony (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 5.2	15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.

27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	W przypadku projektów dotyczących wsparcia Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych kwalifikowane będą projekty o wartości do 2 mln zł kosztów kwalifikowalnych i obsługujące do 20 000 mieszkańców (warunki łączne). W przypadku pozostałych projektów: • w ramach poddziałania 5.2.1 wspierane będą kompleksowe inwestycje zidentyfikowane w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego, • w ramach poddziałania 5.2.2 wspierane będą kompleksowe inwestycje, których wartość kosztów kwalifikowalnych będzie mniejsza od 8 mln zł.
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 5.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 5.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 5.2	nie dotyczy

<table>
<tr><th colspan="3">Działanie 5.3 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH</th></tr>
<tr><td rowspan="2">5. Nazwa działania/ poddziałania</td><td colspan="2">W ramach działania wspierane będą inwestycje mające na celu ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód powierzchniowych i podziemnych. Ze względu na wciąż duży ładunek zanieczyszczeń, którego źródłem jest gospodarka komunalna wsparcie będzie kierowane na kompleksową rozbudowę sieci kanalizacyjnych i oczyszczalnie ścieków w aglomeracjach od 2 000 – 10 000 RLM. Podstawą do wyboru projektów będzie Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych i Master Plan dla dyrektywy ściekowej. Priorytet zostanie nadany inwestycjom przyczyniającym się bezpośrednio do zapewnienia zgodności z wymogami Dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Dopełnieniem tych działań będzie także wsparcie gospodarki osadami ściekowymi w większości oczyszczalni, w celu innego ich zagospodarowania niż składowanie. Zasoby wodne Małopolski zaspokajają z nadwyżką potrzeby, jednak konieczne jest wyrównanie poziomu zaopatrzenia w wodę na całym obszarze województwa. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalna będzie realizacja projektów z zakresu poprawy jakości systemów zaopatrzenia ludności w wodę (w tym systemy zarządzania dystrybucją oraz likwidowanie strat wody).</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 5.3.1</td><td>GOSPODARKA WODNO-KANALIZACYJNA – ZIT

W ramach poddziałania planowane jest wspieranie budowy / rozbudowy / przebudowy infrastruktury komunalnej zapewniającej odprowadzanie i efektywne oczyszczanie ścieków. Finansowana będzie zarówno budowa nowej infrastruktury, jak i modernizacja istniejących już obiektów.
Formalne warunki specyficzne dla Poddziałania 5.3.1:

1. projekt realizowany na terenie aglomeracji o wielkości od 2 000 do 10 000 RLM - zgodnie z rozporządzeniem wojewody lub uchwałą sejmiku województwa w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji,
2. zgodności projektu z KPOŚK i Master Planem dla wdrażania Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U.L 135/40 z 30.5.1991) - dofinansowanie mogą uzyskać projekty realizowane w aglomeracjach ujętych w obowiązującej aktualizacji KPOŚK i Master Planie,
3. zapewnienie zgodności z prawem unijnym oraz krajowym w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych. W przypadku budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków należy mieć na uwadze, że oczyszczalnia ta po zakończeniu realizacji projektu inwestycyjnego i oddaniu do użytkowania musi spełniać wymagania Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U.L 135/40 z 30.5.1991) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2014 poz. 1800).
W przypadku budowy lub modernizacji kanalizacji sanitarnej, ścieki odprowadzane z nowo wybudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej muszą po zakończeniu realizacji projektu inwestycyjnego zostać odprowadzone do oczyszczalni, która spełnia wymagania wynikające z ww. przepisów.

Warunki wymienione w pkt. 2-3 nie dotyczą projektów z zakresu infrastruktury wodociągowej.

4. Interwencją będą objęte również projekty polegające na budowie i rozwoju infrastruktury wodociągowej pod warunkiem, iż:
– infrastruktura wodociągowa jest realizowana w ramach projektów kompleksowych w przypadku gdy w aglomeracji, na terenie której realizowany jest projekt gospodarka ściekowa nie została w pełni uregulowana zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U.L 135/40 z 30.5.1991),</td></tr>
</table>

		– infrastruktura wodociągowa jest realizowana w ramach odrębnego projektu w przypadku gdy w aglomeracji, na terenie której realizowany jest projekt gospodarka ściekowa została w pełni uregulowana zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U.L 135/40 z 30.5.1991). Obszarem wspieranym będzie także gospodarka osadami ściekowymi, w celu innego ich zagospodarowania niż składowanie (np. wsparcie technologii, instalacji do odwadniania osadów ściekowych).
	Poddziałanie 5.3.2	**GOSPODARKA WODNO-KANALIZACYJNA – SPR** W ramach poddziałania planowane jest wspieranie budowy / rozbudowy / przebudowy infrastruktury komunalnej zapewniającej odprowadzanie i efektywne oczyszczanie ścieków. Finansowana będzie zarówno budowa nowej infrastruktury, jak i modernizacja istniejących już obiektów. Podstawą do wyboru projektów będzie Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych i Master Plan oraz ujęcie projektu w aglomeracji pomiędzy 2 000 a 10 000 RLM. Obszarem wspieranym będzie także gospodarka osadami ściekowymi, w celu innego ich zagospodarowania niż składowanie (np. wsparcie technologii, instalacji do odwadniania osadów ściekowych). Interwencją będą objęte również projekty polegające na budowie i rozwoju infrastruktury wodociągowej pod warunkiem, iż: – infrastruktura wodociągowa jest realizowana w ramach projektów kompleksowych w przypadku gdy w aglomeracji, na terenie której realizowany jest projekt gospodarka ściekowa nie została w pełni uregulowana zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U.L 135/40 z 30.5.1991), – infrastruktura wodociągowa jest realizowana w ramach odrębnego projektu w przypadku gdy w aglomeracji, na terenie której realizowany jest projekt gospodarka ściekowa została w pełni uregulowana zgodnie z wymogami Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz.U.L 135/40 z 30.5.1991).
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 5.3	Zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodny z dyrektywą dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 5.3.1	Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (18) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (19) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków
	Poddziałanie 5.3.2	Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (18) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (19) Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 5.3.1	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej Długość wybudowanej sieci wodociągowej Długość przebudowanej sieci wodociągowej

	Poddziałanie 5.3.2	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych Długość wybudowanej sieci wodociągowej Długość przebudowanej sieci wodociągowej
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 5.3.1	**GOSPODARKA WODNO-KANALIZACYJNA – ZIT** **A. budowa, rozbudowa, przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej** **B. budowa, rozbudowa, przebudowa oczyszczalni ścieków, w tym odwadnianie osadów ściekowych** **C. budowa, rozbudowa, przebudowa systemów zaopatrzenia w wodę** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska, ujęte w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 5.3.2	**GOSPODARKA WODNO-KANALIZACYJNA – SPR** **A. budowa, rozbudowa, przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej** **B. budowa, rozbudowa, przebudowa oczyszczalni ścieków, w tym odwadnianie osadów ściekowych** **C. budowa, rozbudowa, przebudowa systemów zaopatrzenia w wodę** projekty z obszaru objętego SPR Typy projektów mogą być łączone.
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 5.3.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • spółki wodne • przedsiębiorcy
	Poddziałanie 5.3.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • spółki wodne • przedsiębiorcy
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 5.3	Grupę docelową interwencji stanowią wszyscy mieszkańcy województwa.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	w zakresie poddziałania 5.3.1: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 5.3	81 288 795
	Poddziałanie 5.3.1	4 288 795
	Poddziałanie 5.3.2	77 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 5.3.1	ZIT
	Poddziałanie 5.3.2	SPR

17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 5.3	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 5.3.1	tryb pozakonkursowy ponadto w ramach poddziałania 5.3.1 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 5.3.2	tryb konkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 5.3	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projeku zostaną pomniejszone o ww. dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 5.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.

		W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 5.3	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsprarcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kralifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymieniony (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 5.3	15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 5.3	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty*	Działanie 5.3	nie dotyczy

finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)		
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 5.3	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 5.3	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 5.3	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

6 Oś Priorytetowa DZIEDZICTWO REGIONALNE

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem osi priorytetowej jest podniesienie atrakcyjności i konkurencyjności regionu w oparciu o zasoby dziedzictwa regionalnego.

Wyzwaniem dla Małopolski jest efektywne wykorzystywanie zasobów dla osiągania celów społecznych i gospodarczych. Różnorodność, bogactwo, endogeniczne potencjały wynikające ze specyficznych uwarunkowań i zasobów przyrodniczych, przestrzennych czy kulturowych to główne źródła atrakcyjności regionu, tworzące jego przewagę konkurencyjną. Powinny być one traktowane jako znaczący zasób regionalnej szansy, warunkujący rozwój działalności opartej na przemysłach czasu wolnego. Nowe postrzeganie tych potencjałów powinno prowadzić do przypisania im roli ważnych czynników rozwoju społeczno-ekonomicznego, kreujących znaczącą część regionalnego PKB w sferze usług i produkcji oraz generujących zatrudnienie. Rozwój dziedzictwa kulturowego i uczestnictwo w kulturze (m.in. dzięki stymulowaniu kreatywnego myślenia, wyobraźni) jest skuteczną metodą rozwijania kompetencji społecznych i obywatelskich oraz inicjatywności i przedsiębiorczości, a więc kompetencji kluczowych dla gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.

Podejmowane w ramach osi działania przyczynią się do realizacji celów szczegółowych UP poprzez zachowanie oraz zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz poprawę warunków sprzyjających wzrostowi zatrudnienia dzięki wykorzystaniu endogenicznych potencjałów.

3. *Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	173 989 337
4. *Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 6.1 ROZWÓJ DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I NATURALNEGO		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Inicjatywy na rzecz zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu, stanowiących fundament tożsamości regionalnej, korzystnie wpływają na rozwój społeczny i gospodarczy całego województwa. Poprzez podjęcie działań na rzecz ochrony, udostępniania i promocji dziedzictwa kulturowego regionu, stworzone zostaną warunki dla dalszego rozwoju sektora turystyki, stanowiącego trzeci pod względem znaczenia obszar działalności społeczno-gospodarczej w UE. Dodatkowo działania w zakresie rozwoju infrastruktury kultury wzmocnią procesy przekształcania instytucji kultury w nowoczesne centra dostępu do wiedzy i oferty kulturalnej oraz lokalne ośrodki życia społecznego. Biorąc pod uwagę niezwykły potencjał regionu bazujący na cennych zasobach naturalnych i krajobrazowych, zaplanowane w programie działania (m.in. rozwój szlaków turystycznych) mogą przynieść nie tylko korzystne efekty środowiskowe, ale także społeczno-gospodarcze. Konieczne jest zatem podejmowanie działań zmierzających do promocji oraz właściwego udostępnienia cennych zasobów naturalnych dla turystów i mieszkańców regionu.	
	Poddziałanie 6.1.1	**OCHRONA I OPIEKA NAD ZABYTKAMI** Dziedzictwo kulturowe jest strategicznym zasobem Małopolski. W regionie znajdują się liczne obiekty i zespoły zabytkowe, często niezwykle cenne z punktu widzenia dorobku kulturalnego kraju. Dla zachowania regionalnej różnorodności i oryginalnych cech kulturowych ważne jest wzmocnienie systemu wspierania prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach, przy równoczesnym rozwijaniu funkcji obecnych lub nadawaniu obiektom zabytkowym funkcji nowych, zgodnych z wartością kulturową tych obiektów. Wzmocniony zostanie także potencjał ekonomiczny dziedzictwa, w tym utworzone zostaną nowe miejsca pracy. Zmniejszony zostanie obszar koncentracji środków publicznych, które w większym stopniu będą przeznaczane na działania tworzące nowe miejsca pracy i włączające dziedzictwo kulturowe w obieg gospodarczy.

		W ramach poddziałania 6.1.1 wspierane będą: Projekty związane z realizacją prac konserwatorskich, restauratorskich, prac zabezpieczających przed zniszczeniem oraz robót budowlanych prowadzonych przy **zabytkach nieruchomych** (wraz z ich otoczeniem) wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa małopolskiego lub inwentarzy muzealnych. Preferowane będą obiekty zabytkowe położone na terenie parków kulturowych. Rezultatem działań będzie zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz wyeksponowanie wartości kulturowych, artystycznych i estetycznych zabytku (w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części) oraz dostosowywanie obiektu do rozwoju istniejących lub wprowadzenia nowych **funkcji gospodarczych i/lub kulturalnych**. Działalność wprowadzona lub rozwinięta w obiektach zabytkowych w wyniku realizacji projektu powinna poprawić efektywność ich funkcjonowania, w tym zapewnić lub zwiększyć środki na ich utrzymanie, z uwzględnieniem takiego korzystania z zabytku, który zagwarantuje trwałe zachowanie jego wartości. Wspierane będą również projekty związane z pielęgnacją, konserwacją oraz restauracją **zabytkowych parków i ogrodów** wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa małopolskiego, powiązane z rozwojem funkcji zabytkowych parków i ogrodów oraz wykorzystaniem ich potencjału dla rozwoju turystyki. **Jednocześnie, w ramach szerszego projektu dotyczącego prac przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa małopolskiego lub inwentarzy muzealnych przewiduje się wsparcie następujących działań:** a) Działania związane z prowadzeniem prac konserwatorskich, restauratorskich oraz zabezpieczających przed zniszczeniem, prowadzone przy **zabytkach ruchomych** wpisanych do rejestru zabytków ruchomych województwa małopolskiego, obiektach muzealnych wpisanych do inwentarzy muzealnych, materiałach bibliotecznych wchodzących w skład narodowego zasobu bibliotecznego oraz materiałach archiwalnych wchodzących w skład narodowego zasobu archiwalnego. Wsparcie dla zabytków ruchomych możliwe będzie wyłącznie jako cześć szerszego projektu infrastrukturalnego związanego z realizacją prac przy zabytku nieruchomym. b) Działania związane z prezentacją dziedzictwa kulturowego (zabytkowych kolekcji i zbiorów), w szczególności **wystawy** wykorzystujące nowe technologie, m.in. dla tworzenia oferty uwzględniającej potrzeby osób z niepełnosprawnością, połączone z działaniami aktywizującymi społeczność wokół projektu. Wsparcie dla działań związanych z prezentacją dziedzictwa kulturowego możliwe będzie wyłącznie jako cześć szerszego projektu infrastrukturalnego, związanego z realizacją prac przy zabytku nieruchomym. Wsparcie będą mogły otrzymać jedynie projekty o trwałości minimum 5 lat (np. wystawa stała w obiekcie objętym wsparciem, cykl wystaw czasowych realizowanych wyłącznie na terenie kraju, spośród których przynajmniej jedna zrealizowana zostanie w obiekcie objętym wsparciem). Nie będą wspierane projekty jednorazowe. c) Działania związane z rozwojem i udostępnianiem **szlaków kulturowych.** Promocja szlaków kulturowych będzie możliwa wyłącznie jako integralna część szerszego projektu infrastrukturalnego, związanego z realizacją prac przy zabytkach nieruchomych położonych na szlaku. d) Niezbędne prace w **otoczeniu obiektu** (rozumianym jako teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych). Jednocześnie w indywidualnych przypadkach dopuszcza się logiczne i konieczne interwencje waloryzujące **przestrzeń wokół zabytku** w otoczeniu dalszym, polegające w szczególności na wprowadzeniu

		elementów małej architektury, oświetlenia oraz informacji o obiekcie, celem wyeksponowania wartości zabytku oraz poprawy warunków dla turystycznego i społecznego odbioru treści, jakie niesie zabytek.
	Uwarunkowania dla realizacji przedsięwzięć w ramach poddziałania 6.1.1 • Projekty realizowane w ramach poddziałania 6.1.1 powinny przyczyniać się do osiągania trwałych korzyści społeczno-gospodarczych (np. wzrost liczby odbiorców oferty kulturalnej, wzrost ruchu turystycznego), a ich produkty muszą być **ogólnodostępne** po zakończeniu działań w ramach projektu. Przez ogólnodostępność rozumie się obowiązek udostępniania obiektu zwiedzającym: w sezonie letnim (maj – wrzesień) przez minimum pięć dni w tygodniu, z uwzględnieniem co najmniej jednego dnia wolnego od pracy, przez minimum pięć godzin dziennie, natomiast w pozostałych miesiącach roku przez minimum 10 godzin tygodniowo, z uwzględnieniem co najmniej jednego dnia wolnego od pracy oraz z zastrzeżeniem obowiązku zachowania priorytetu ochrony zabytku. W zakresie dotyczącym zabytków ruchomych przez **ogólnodostępność** rozumie się udostępnienie tych obiektów na ekspozycji w obiekcie objętym wsparciem lub (w przypadku, gdy wartość, charakter lub stan zachowania zabytków ruchomych to uniemożliwiają) formy alternatywne (np. informacja o obiektach i wykonanych pracach na stronie internetowej instytucji, wirtualna galeria obiektów). • W projektach dotyczących prac konserwatorskich, restauratorskich oraz prac zabezpieczających przed zniszczeniem prowadzonych przy zabytkach nieruchomych istnieje obowiązek **umieszczenia informacji o obiekcie w ramach systemu MSIT** (Małopolski System Informacji Turystycznej). Obiekty o funkcji turystycznej (obiekt hotelarski, informacja turystyczna) będą musiały spełnić wymagania opisane w ustawie o usługach turystycznych i w zasadach przystąpienia do MSIT, jak również będą musiały poddać się certyfikacji i kategoryzacji, zgodnie z w/w przepisami. • Adaptacje obiektów zabytkowych na cele związane z wyrównywaniem deficytów w dostępie do usług społecznych (za wyjątkiem obiektów, które pełnią funkcje gospodarcze/ komercyjne) np. publiczne placówki oferujące wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży, żłobki, przedszkola, szkoły, obiekty służb bezpieczeństwa publicznego itp., będą mogły być realizowane w oparciu o programy rewitalizacji w ramach 11 osi priorytetowej Rewitalizacja przestrzeni regionalnej (z zastrzeżeniem spełnienia wymagań przyjętych w zakresie osi priorytetowej 11).	
	Poddziałanie 6.1.2	**ORGANIZACJA WYDARZEŃ KULTURALNYCH** Małopolskę wyróżnia wysoka aktywność twórcza mieszkańców oraz wielość i różnorodność organizowanych w regionie wydarzeń kulturalnych. Zaplanowana w programie interwencja wspierać będzie wydarzenia kulturalne, artystyczne i interdyscyplinarne o znaczącym potencjale wizerunkowym i turystycznym, odwołujące się do dziedzictwa kulturowego. Działania te wzmocnią pozycję Małopolski jako regionu, w którym nie tylko podejmuje się działania chroniące potencjał dziedzictwa dla przyszłych pokoleń, ale dziedzictwo kulturowe, kulturę i sztukę włącza się w korzystne procesy społeczne i gospodarcze, budując, w kooperacji i współpracy z partnerami, potencjał rozwojowy regionu. W ramach poddziałania 6.1.2 planuje się realizację projektów związanych z organizacją **wydarzeń kulturalnych**, artystycznych i interdyscyplinarnych. Preferowane będą projekty realizowane z udziałem partnerów krajowych lub zagranicznych. Wsparcie uzyskają wyłącznie te wydarzenia, które spełnią **łącznie** następujące kryteria: • będą miały znaczny wpływ na gospodarkę regionalną, wykazany przez **wymierne długoterminowe korzyści**; • wykazany zostanie ich wkład w realizację celów **Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego** w ramach Obszaru Priorytetowego Kultura, tj. w zakresie promocji kultury, dziedzictwa kulturowego i przemysłów kreatywnych; • **wysokość wkładu EFRR nie przekroczy wkładu sektora prywatnego w realizację projektu** (np. pochodzącego ze sponsoringu), co oznacza, że wkład własny beneficjenta musi być uzupełniany środkami sektora prywatnego. Bezpośrednie wpływy, takie jak np. ze sprzedaży biletów, są wyłączone z obliczania wkładu sektora prywatnego.

	Poddziałanie 6.1.3	**ROZWÓJ INSTYTUCJI KULTURY ORAZ UDOSTĘPNIANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO** 1) Pod względem liczby podmiotów prowadzących działalność kulturalną Małopolska znajduje się w ścisłej krajowej czołówce. Wyzwaniem stają się programy cyfryzacji oferty oraz podniesienie jakości infrastruktury służącej zwiększeniu udziału różnych środowisk w tworzeniu i korzystaniu z kultury. W ramach poddziałania 6.1.3 realizowane będą działania przyczyniające się do zwiększenia dostępu do zasobów kultury, poprawy jakości funkcjonowania **instytucji kultury,** poprzez podnoszenie standardów infrastruktury oraz zakup trwałego wyposażenia dla prowadzenia działalności kulturalnej i edukacji kulturalnej. Planuje się realizację przedsięwzięć dotyczących **modernizacji infrastruktury kultury** (m.in. domów kultury, bibliotek, muzeów, teatrów), w tym wyposażenie w nowe technologie wzmacniające ofertę kulturalną, modernizacje i cyfryzacje kin działających przy lokalnych domach / ośrodkach kultury.[24] Celem jest wzmocnienie potencjału i roli podmiotów działających w sferze kultury oraz wsparcie procesu przemian tych instytucji w nowoczesne centra dostępu do wiedzy i oferty kultury oraz ośrodki życia społecznego. Rezultatem zaplanowanych działań powinna być nie tylko poprawa stanu infrastruktury, ale przede wszystkim zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej i podniesienie jej atrakcyjności. Działania powinny przyczyniać się do faktycznego zwiększenia potencjału oferty programowej instytucji kultury, dostosowania do standardów europejskich oraz wzrostu konkurencyjności. Modernizacja i/lub rozbudowa infrastruktury winna wpisywać się w wieloletnią strategię rozwoju instytucji i jej ofertę programową. Wsparcie warunkowane będzie podjęciem działań, w wyniku których nastąpi zmiana parametrów użytkowych istniejącej infrastruktury oraz widoczna, realna zmiana w działalności instytucji (rozszerzenie, wzbogacenie dotychczasowych ofert / funkcji lub wprowadzenie nowych). 2) Małopolska, obok bogactwa krajobrazu i bogactwa kultury materialnej, cechuje się niezwykłą różnorodnością i bogactwem kultury niematerialnej. **Niematerialne dziedzictwo kulturowe Małopolski** to budowana przez wieki przestrzeń duchowa i materialna, przejawiająca się w wielości obrzędów, zwyczajów, wierzeń, podań, stereotypów kulturowych, obyczajów, melodii, tańców, strojów, gwary, rodzajów zdobnictwa, czy budownictwa. Aby nie utracić tego ogromnego kulturowego kapitału, trzeba stwarzać warunki dla jego ochrony i pomnażania, inspirować do działania, promować zjawiska najcenniejsze, aby dziedzictwo regionalne mogło służyć rozwojowi regionu. W ramach poddziałania 6.1.3 planuje się realizację przedsięwzięć związanych z **dokumentowaniem**, **zachowaniem i upowszechnianiem dziedzictwa niematerialnego**, m.in. poprzez badania terenowe, sporządzanie wywiadów i dokumentacji etnograficznej, upowszechnianie kultury ludowej oraz tradycyjnego rzemiosła i rękodzieła artystycznego w formie warsztatów, wydawnictw itp. Wsparcie wydarzeń artystycznych, kulturalnych i interdyscyplinarnych dotyczących prezentacji dziedzictwa niematerialnego możliwe będzie w ramach poddziałania 6.1.2 Organizacja wydarzeń kulturalnych (z zastrzeżeniem wymagań przyjętych w zakresie poddziałania 6.1.2).
	Poddziałanie 6.1.4	**LOKALNE TRASY TURYSTYCZNE – SPR** Małopolska ze względu na uwarunkowania geograficzne i krajobrazowe posiada duży potencjał do tworzenia oferty dla spędzania aktywnego wypoczynku, wędrówek pieszych i rowerowych, w otoczeniu zasobów cennych przyrodniczo. Realizacja przedsięwzięć dotyczących **rozwoju**

[24] O wsparcie w ramach podziałania 6.1.3 nie będą mogły się ubiegać projekty dotyczące modernizacji infrastruktury kultury objęte programem rewitalizacji, realizowane w ramach 11 osi priorytetowej Rewitalizacja przestrzeni regionalnej RPO WM 2014-2020.

		szlaków turystycznych w subregionach, jeśli towarzyszyć jej będzie wysoka wrażliwość ekologiczna, może przynieść korzystne efekty środowiskowe i społeczno-gospodarcze. Wspierane będą projekty służące właściwemu ukierunkowaniu ruchu turystycznego na terenach o wysokim potencjale zasobów dziedzictwa naturalnego, przyczyniające się do zwiększenia atrakcyjności tych obszarów. W ramach poddziałania 6.1.4 planuje się realizację przedsięwzięć z zakresu budowy, rozbudowy i promocji **szlaków turystycznych** i **rekreacyjnych** w **subregionach** (w tym tras rowerowych, biegowych, narciarskich tras biegowych itp.). Dodatkowo możliwe będzie wsparcie infrastruktury towarzyszącej, jako niedominujący element szerszego projektu z zakresu tras turystycznych (m.in. miejsca postojowe wyposażone w wiaty zapewniające ochronę przed słońcem i deszczem, stojaki dla rowerów, ławki, stoły, kosze na śmieci, zaplecze sanitarne, tablice informacyjne z mapą, infokioski, urządzenia rekreacyjno-gimnastyczne, parkingi).
	Poddziałanie 6.1.5	**REGIONALNA SIEĆ TRAS ROWEROWYCH** Mając na uwadze nowe podejście do tworzenia oferty rekreacyjnej regionu, z inicjatywy władz samorządu regionalnego opracowana została koncepcja budowy zintegrowanej sieci tras rowerowych, biegowych oraz narciarskich tras biegowych w województwie małopolskim. Zgodnie z przyjętymi założeniami projektowane trasy rowerowe tworzyć będą spójną sieć szlaków przebiegających przez całe województwo. Rozwój infrastruktury rowerowej w postaci europejskich szlaków rowerowych przyczyni się do znacznego podniesienia standardów turystycznych w regionie. Realizacja zaplanowanych tras rowerowych wpłynie na podniesienie konkurencyjności oferty turystycznej Małopolski oraz przyczyni się do zrównoważonego rozwoju województwa. Przedsięwzięcia służyć będą właściwemu ukierunkowaniu ruchu turystycznego na obszarach atrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo przyczyniając się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej tych obszarów. W ramach poddziałania 6.1.5 planuje się realizację przedsięwzięć z zakresu budowy, rozbudowy i promocji zintegrowanej **sieci głównych tras rowerowych**, przebiegających przez całe województwo i łączących główne jego ośrodki. Dodatkowo możliwe będzie wsparcie infrastruktury towarzyszącej, jako niedominujący element szerszego projektu z zakresu tras turystycznych (m.in. miejsca postojowe wyposażone w wiaty zapewniające ochronę przed słońcem i deszczem, stojaki dla rowerów, ławki, stoły, kosze na śmieci, zaplecze sanitarne, tablice informacyjne z mapą, infokioski, urządzenia rekreacyjno-gimnastyczne, parkingi). Instytucja Zarządzająca RPO WM dopuszcza możliwość, aby projekty w ramach poddziałania 6.1.5 wdrażane były poza obszarem objętym programem, ale na terytorium UE, z uwzględnieniem warunków wynikających z art. 70 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.
	Forlmalne warunki specyficzne dla realizacji przedsięwzięć w ramach poddziałania 6.1.4 i 6.1.5. • W ramach poddziałań 6.1.4 i 6.1.5 **nie będą wspierane inwestycje z zakresu infrastruktury sportowej**, tj. infrastruktury rozgrywek zawodów sportowych oraz wykorzystywanej przede wszystkim do prowadzenia działalności przez kluby sportowe (w szczególności: hale sportowe, sale gimnastyczne, boiska, lodowiska, kryte baseny) oraz budynki służące funkcjom administracyjno-zarządczym. • Przedsięwzięcia dotyczące rozwoju tras rowerowych, biegowych i narciarskich tras biegowych powinny być zgodne z dokumentem pn. Koncepcja budowy zintegrowanej sieci tras rowerowych, biegowych oraz narciarskich tras biegowych w województwie małopolskim: http://www.malopolskie.pl/Rodzina/Informacje/?id=11546 • W przypadku **tras rowerowych**, co do zasady **trasy główne** będą realizowane z poziomu regionalnego. • W przypadku **lokalnych tras rowerowych**, muszą one stanowić spójną przemyślaną całość. **Do dofinasowania wybierane będą wyłącznie te projekty tras, które**	

	zapewnią łączność z siecią tras rowerowych zaprojektowanych w Koncepcji budowy zintegrowanej sieci tras rowerowych, biegowych oraz narciarskich tras biegowych w województwie małopolskim (zgodnie z mapą stanowiącą załącznik nr III do *Uchwały Nr 1/17 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 3 stycznia 2017r. w sprawie zatwierdzenia Koncepcji Budowy Zintegrowanej Sieci Tras Rowerowych, Biegowych oraz Narciarskich Tras Biegowych w Województwie Małopolskim*). Ocena będzie prowadzona w oparciu o mapę poglądową ze wskazaniem lokalizacji przebiegu trasy. • Dodatkowo w ramach projektowania tras rowerowych należy kierować się podstawowymi zasadami (kryteriami) uwzględnionymi w dokumencie pn. Podręcznik do projektowania ścieżek rowerowych (stanowiący załącznik do Koncepcji budowy zintegrowanej sieci tras rowerowych, biegowych oraz narciarskich tras biegowych w województwie małopolskim). • W zakresie oznakowania tras rowerowych należy stosować system znakowania szlaków oparty o obowiązujące przepisy, tj.: – Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (z późn. zm) – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (z późn. zm).	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 6.1	Zwiększona atrakcyjność dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 6.1.1	(9) Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne
		Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)
		(8) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
		Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy
	Poddziałanie 6.1.2	Liczba uczestników imprez kulturalnych
	Poddziałanie 6.1.3	(9) Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne
	Poddziałanie 6.1.4	(9) Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne
	Poddziałanie 6.1.5	(9) Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 6.1.1	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem
	Poddziałanie 6.1.2	Liczba zrealizowanych imprez kulturalnych
	Poddziałanie 6.1.3	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem
	Poddziałanie 6.1.4	Długość szlaków turystycznych
	Poddziałanie 6.1.5	Długość szlaków turystycznych
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 6.1.1	**OCHRONA I OPIEKA NAD ZABYTKAMI** **A. realizacja prac konserwatorskich, restauratorskich, prac zabezpieczających przed zniszczeniem oraz robót budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych**
	Poddziałanie 6.1.2.	**ORGANIZACJA WYDARZEŃ KULTURALNYCH**

		A. organizacja wydarzeń kulturalnych, artystycznych, interdyscyplinarnych
	Poddziałanie 6.1.3	**ROZWÓJ INSTYTUCJI KULTURY ORAZ UDOSTĘPNIANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO** **A. rozwój infrastruktury instytucji kultury** **B. dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego** Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 6.1.4	**LOKALNE TRASY TURYSTYCZNE – SPR** **A. rozwój szlaków turystycznych i rekreacyjnych w subregionach** projekty z obszaru objętego SPR
	Poddziałanie 6.1.5	**REGIONALNA SIEĆ TRAS ROWEROWYCH** **A. rozwój zintegrowanej sieci głównych tras rowerowych w regionie**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 6.1.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • instytucje kultury • partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki • uczelnie • jednostki naukowe • przedsiębiorcy • administracja rządowa • parki narodowe
	Poddziałanie 6.1.2	
	Poddziałanie 6.1.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • instytucje kultury • partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki • uczelnie • jednostki naukowe • administracja rządowa • parki narodowe
	Poddziałanie 6.1.4	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • instytucje kultury • partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki • uczelnie • jednostki naukowe

		• administracja rządowa • parki narodowe
	Poddziałanie 6.1.5	• Województwo Małopolskie • wyłącznie jako partner Województwa Małopolskiego: – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną – instytucje kultury – partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki – uczelnie – jednostki naukowe – administracja rządowa – parki narodowe
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 6.1	Grupę docelową wparcia stanowią mieszkańcy regionu oraz turyści odwiedzający region.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.1	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca*	Działanie 6.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 6.1	82 785 376
	Poddziałanie 6.1.1	36 274 820 w tym: projekty mniejszej skali* –6 467 524, projekty większej skali* 29 807 296 * zgodnie z pkt 18.
	Poddziałanie 6.1.2	3 419 123
	Poddziałanie 6.1.3	9 022 071
	Poddziałanie 6.1.4	10 069 362
	Poddziałanie 6.1.5	24 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.1	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 6.1.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 6.1.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 6.1.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 6.1.4	SPR
	Poddziałanie 6.1.5	nie dotyczy

<table>
<tr><td rowspan="6">17. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</td><td>Działanie 6.1</td><td>podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich
podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 6.1.1</td><td rowspan="4">tryb konkursowy</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 6.1.2</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 6.1.3</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 6.1.4</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 6.1.5</td><td>tryb pozakonkursowy</td></tr>
<tr><td>18. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</td><td>Działanie 6.1</td><td>Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28.
W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020
oraz
załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM
• W ramach alokacji dla poddziałania 6.1.1. wspierane będą:
– projekty mniejszej skali, tj. projekty o wartości do 3 000 000 PLN kosztów kwalifikowanych
– projekty większej skali, tj. projekty o wartości powyżej 3 000 000 PLN kosztów kwalifikowanych, dla których maksymalna kwota wsparcia wynosi 8 000 000 PLN
• W ramach poddziałania 6.1.3 maksymalna kwota wsparcia wynosi 2 000 000 PLN
• W ramach działania 6.1 wsparcie nie będzie kierowane na budowę od podstaw nowej infrastruktury kultury.
Jednocześnie projekty ubiegające się o wsparcie w ramach działania 6.1 RPO WM weryfikowane będą pod kątem zgodności z zasadami podziału interwencji pomiędzy PO IŚ oraz RPO, o których mowa poniżej.
I. Projekty realizowane przez instytucje kultury (państwowe oraz współprowadzone przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego), Naczelną Dyrekcję Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe, szkoły i uczelnie artystyczne prowadzone i nadzorowane przez MKiDN, mogą ubiegać się o dofinansowanie wyłącznie w ramach PO IiŚ i są wyłączone ze wsparcia w ramach RPO WM.
II. Projekty realizowane przez:
1. jednostki samorządu terytorialnego,
2. samorządowe instytucje kultury,
3. organizacje pozarządowe,
4. kościoły i związki wyznaniowe,
5. podmioty zarządzające obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę UNESCO
w poniżej wskazanym zakresie:
a) projekty dotyczące obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii lub zlokalizowanych na obszarach objętych wpisem</td></tr>
</table>

		na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonych na obszarach uznanych za Pomniki Prezydenta RP, b) projekty lub ich części dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji zabytków drewnianych, c) projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa w miastach wojewódzkich, d) projekty dotyczące rozwoju sztuki współczesnej w miastach wojewódzkich, e) projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji, adaptacji na cele kulturalne oraz zabezpieczenia przed kradzieżą i zniszczeniem zabytków techniki, f) projekty wynikające z Kontraktów Terytorialnych będą mogły być wspierane w ramach RPO WM wyłącznie do kwoty 8 000 000 PLN[25] kosztów całkowitych.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 6.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 6.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 6.1	W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de *minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
	Poddziałanie 6.1.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach poddziałań może stanowić **pomoc**

[25] Zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy PO IŚ oraz RPO kryterium demarkacji zostało ustalone na poziomie 2 000 000 EUR. Na potrzeby niniejszego dokumentu, w którym kwoty podawane są w PLN), przyjmuje się, że limit ten wynosi 8 000 000 PLN.

	Poddziałanie 6.1.2	**państwa, w szczególności: pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc *de minimis*.**
	Poddziałanie 6.1.3	Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
	Poddziałanie 6.1.4	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach poddziałań co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa.
	Poddziałanie 6.1.5	
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
	Poddziałanie 6.1.1	70%
	Poddziałanie 6.1.2	50%
	Poddziałanie 6.1.3	typ projektu A: 50% typ projektu B: 70%
	Poddziałanie 6.1.4	60%
	Poddziałanie 6.1.5	75%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 6.1	Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24.

na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)		W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
	Poddziałanie 6.1.1	75%
	Poddziałanie 6.1.2	zgodnie z pkt. 24
	Poddziałanie 6.1.3	typ projektu A: 55% typ projektu B: 75%
	Poddziałanie 6.1.4	65%
	Poddziałanie 6.1.5	80%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 6.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
	Poddziałanie 6.1.1	25%
	Poddziałanie 6.1.2	50%
	Poddziałanie 6.1.3	typ projektu A: 45% typ projektu B: 25%
	Poddziałanie 6.1.4	35%
	Poddziałanie 6.1.5	20%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.1	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 6.1.1	minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: 500 000 PLN
	Poddziałanie 6.1.2	minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: 250 000 PLN
	Poddziałanie 6.1.3	minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: 500 000 PLN
	Poddziałanie 6.1.4	nie dotyczy
	Poddziałanie 6.1.5	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.1	nie dotyczy

30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 6.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 6.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 6.1	nie dotyczy

Działanie 6.2 OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Małopolskę wyróżnia różnorodność krajobrazu wynikająca w dużej mierze z rzeźby terenu, warunków klimatycznych, hydrologicznych i glebowych. Dzięki temu występują tu niejednolite zespoły ekosystemów. Szeroki i urozmaicony wachlarz siedlisk stwarza dogodne warunki egzystencji licznym gatunkom roślin i zwierząt oraz decyduje w wysokim stopniu o różnorodności biologicznej. Ponad połowa powierzchni regionu objęta jest ochroną prawną. Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do poprawy ochrony różnorodności biologicznej oraz do zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów naturalnych w regionie. Rezultatem interwencji będzie przede wszystkim zahamowanie spadku różnorodności biologicznej na obszarach cennych przyrodniczo oraz poprawa warunków umożliwiających zrównoważone korzystanie z zasobów dziedzictwa przyrodniczego. W ramach działania 6.2 planuje się realizację przedsięwzięć zmierzających do zachowania oraz ochrony różnorodności biologicznej w regionie, w szczególności na terenie objętym formą ochrony przyrody, przede wszystkim na terenie parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarach chronionego krajobrazu, w tym: 1) czynna ochrona ekosystemów, siedlisk i gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w szczególności: • usuwanie obcych gatunków inwazyjnych z terenów cennych przyrodniczo, introdukcja i reintrodukcja gatunków chronionych i/lub zagrożonych, ochrona ex situ, ochrona in situ, rozwój zielonej infrastruktury, likwidacja barier ekologicznych itp., • rozwój infrastruktury służącej ochronie przyrody i promocji obszarów cennych przyrodniczo, realizowanych na terenie parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarach chronionego krajobrazu, w tym realizacja projektów z zakresu edukacji ekologicznej (rozumiana jako część szerszego projektu infrastrukturalnego), • tworzenie nowych from ochrony oraz ochrona, pielęgnacja i konserwacja istniejących pomników przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (w tym prowadzenie monitoringu przyrodniczego na formach ochrony przyrody), 2) budowa i rozwój centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich (np. ogrody botaniczne, ośrodki rehabilitacji zwierząt chronionych i dzikich, banki genowe), 3) opracowywanie dokumentów planistycznych dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gmin, 4) budowa, rozbudowa i modernizacja ośrodków edukacji ekologicznej w tym realizacja projektów z zakresu edukacji ekologicznej (rozumiana jako część szerszego projektu infrastrukturalnego) na terenie parków krajobrazowych. **Formalne warunki specyficzne dla typu projektu D.** • obszar realizacji projektu dotyczący budowy, rozbudowy, modernizacji ośrodków edukacji ekologicznej musi być objęty występującą formą ochrony/kategorią chronionego obszaru zgodnie z zapisami ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), tzn. będzie realizowany na terenie parków krajobrazowych. Ocena będzie prowadzona w oparciu o dokumenty załączone do wniosku: ✓ kopię aktu prawnego ustanawiającego daną formę ochrony przyrody zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), ✓ mapę poglądową z zaznaczeniem miejsca realizacji projektu wraz z zaznaczeniem występującej formy ochrony przyrody. • *Działania realizowane na obszarach parków narodowych i obszarach Natura 2000 oraz w ramach kompleksowych projektów ponadregionalnych na trenach leżących poza wyżej wymienionymi obszarami, możliwa będzie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.* • *Działania realizowane na obszarach Natura 2000, które pokrywają się z obszarami parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody są wyłączone* ze wsparcia z *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, co oznacza, że będą mogły*

	ubiegać się o wsparcie w ramach działania 6.2 Ochrona różnorodności biologicznej RPO WM 2014-2020. • *Działania realizowane na obszarach Natura 2000 muszą być zgodne z Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci NATURA 2000 dla Polski (Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020) – zgodnie z art. 8 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.*	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 6.2	Wzmocnione instrumenty ochrony różnorodności biologicznej w regionie
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 6.2	(23) Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 6.2	Liczba wspartych form ochrony przyrody Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem
9. *Typy projektów*	Działanie 6.2	**OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ** **A. ochrona ekosystemów, siedlisk i gatunków roślin, zwierząt i grzybów** **B. rozwój centrów ochrony różnorodności biologicznej** **C. opracowywanie dokumentów planistycznych dla form ochrony przyrody, inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gmin** **D. rozwój ośrodków edukacji ekologicznej** Typy projektów A i B mogą być łączone.
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 6.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) • parki krajobrazowe • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne • administracja rządowa • parki narodowe • jednostki naukowe
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 6.2	Grupę docelową wparcia stanowią mieszkańcy regionu oraz turyści odwiedzający region.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 6.2	11 203 961
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków*	Działanie 6.2	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi

oraz przyjmowanie protestów		
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 6.2	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 6.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 6.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de *minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków*	Działanie 6.2	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych

kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)		obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)*	Działanie 6.2	zgodnie z zapisami w pkt 24 Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 6.2	15% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 6.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 6.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 6.2	nie dotyczy

Działanie 6.3 ROZWÓJ WEWNĘTRZNYCH POTENCJAŁÓW REGIONU		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Zasoby naturalne, krajobraz przyrodniczy, ukształtowanie terenu to endogeniczne czynniki decydujące o rozwoju Małopolski**.** Zaplanowana w ramach działania interwencja przyczyni się do podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej obszarów bazujących na zasobach przyrodniczych i przestrzennych co z kolei przełoży się na stopniowy wzrost zatrudnienia, a w konsekwencji rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Wspierane będą przedsięwzięcia wynikające z planów działań, uwzględniających różne branże przedsiębiorczości, mające wpływ na rozwój gospodarczy tego obszaru.	
	Poddziałanie 6.3.1	**ROZWÓJ LOKALNYCH ZASOBÓW SUBREGIONÓW – SPR** Dzięki niepowtarzalnej architekturze krajobrazu w Małopolsce występują doskonałe warunki dla rozwoju przemysłów czasów wolnego. Rola sektora turystycznego w rozwoju gospodarczym jest bardzo ważna. Turystyka dynamicznie wpływa na rozwój innych sektorów, stymuluje wzrost PKB oraz nowych miejsc pracy. Bazując na endogenicznych potencjałach Małopolski, konieczne jest podejmowanie działań związanych z dalszym rozwojem sektora turystyki, który będzie tworzył nowe miejsca pracy oraz przyczyni się do poprawy warunków sprzyjających wzrostowi zatrudnienia w regionie. W ramach poddziałania 6.3.1 planuje się realizację przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem i rozwojem lokalnych zasobów przyrodniczych lub krajobrazowych, realizowane w szczególności przez budowę i rozbudowę **infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w subregionach.** Dodatkowo, jako część szerszego projektu (związanego z rozwojem infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej), możliwe będą działania związane z przygotowaniem terenów inwestycyjnych pod zagospodarowanie, w tym m.in. infrastruktura wodno-kanalizacyjna, drogi wewnętrzne.
	Poddziałanie 6.3.2	**WSPARCIE MIEJSCOWOŚCI UZDROWISKOWYCH** Małopolska, to jeden z wiodących regionów pod względem oferty uzdrowiskowej w Polsce, o uznanej tradycji i bogatej historii. Na obszarze województwa znajduje się 9 uzdrowisk oraz obszar ochrony uzdrowiskowej, stanowiących doskonałą bazę dla rozwoju turystyki uzdrowiskowej i usług zdrowotnych. Rozwój turystyki uzdrowiskowej i prozdrowotnej obejmującej wszelkie pobyty związane z wykorzystaniem bogactw naturalnych w celach zdrowotnych, profilaktycznych, rekreacyjnych oraz odnowy biologicznej, stanowi doskonałe uzupełnienie oferty całego regionu. W ramach poddziałania 6.3.2 planuje się realizację przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem i rozwojem specyficznych walorów miejscowości uzdrowiskowych, w szczególności poprzez inwestycje w ogólnodostępne obiekty i **infrastrukturę uzdrowiskową** oraz budowę i rozbudowę infrastruktury **turystycznej i rekreacyjnej** w tych miejscowościach. Dodatkowo, jako część szerszego projektu (związanego z rozwojem infrastruktury uzdrowiskowej, turystycznej i rekreacyjnej), możliwe będą działania związane z przygotowaniem terenów inwestycyjnych pod zagospodarowanie, w tym m.in. infrastruktura wodno-kanalizacyjna, drogi wewnętrzne. Wykaz miejscowości uzdrowiskowych: Krynica, Muszyna, Piwniczna, Rabka, Szczawnica, Wapienne, Wysowa, Żegiestów, Swoszowice – dzielnica Miasta Krakowa, Czarny Dunajec i Piekielnik.
	Poddziałanie 6.3.3	**ZAGOSPODAROWANIE REKREACYJNE I TURYSTYCZNE OTOCZENIA ZBIORNIKÓW WODNYCH** Nierozerwalnie związane z krajobrazem regionu są malowniczo usytuowane zbiorniki wodne, które stanowią doskonałe miejsce dla rozwoju infrastruktury i działań na rzecz rozwoju gospodarczego i stanowić mogą o przewadze konkurencyjnej danego miejsca. Właściwe wykorzystanie tych zasobów może być czynnikiem wspomagającym rozwój całego regionu, co pozwoli na osiągnięcie korzyści w wymiarze społecznym i ekonomicznym. W ramach poddziałania 6.3.3 planuje się realizację przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem i rozwojem lokalnych zasobów

		przyrodniczych i krajobrazowych, dotyczących zagospodarowania otoczenia zbiorników wodnych, poprzez budowę i rozbudowę **infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.** Dodatkowo, jako część szerszego projektu (związanego z rozwojem infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej), możliwe będą działania związane z przygotowaniem terenów inwestycyjnych pod zagospodarowanie, w tym m.in. infrastruktura wodno-kanalizacyjna, drogi wewnętrzne. Wykaz zbiorników wodnych w otoczeniu, których możliwa będzie interwencja w ramach poddziałania 6.3.3: Rożnowski, Czchowski, Klimkówka, Świnna Poręba (Jezioro Mucharskie), Dobczycki, Czorsztyński, Przylasek Rusiecki.
	Formalne warunki specyficzne dla realizacji przedsięwzięć w ramach działania 6.3: • Wsparcie warunkowane będzie przedstawieniem przez jednostki samorządu terytorialnego (gminę, gminy lub samorząd województwa) **planu działań** dla danego obszaru zawierającego spójną zintegrowaną koncepcję rozwoju danego terytorium, wskazującego powiązane ze sobą projekty (realizowane w uzgodnieniu przez różne podmioty z danego terytorium) lub typy projektów. • Zaplanowane w ramach działania 6.3 przedsięwzięcia powinny przyczynić się do tworzenia nowych **miejsc pracy** bezpośrednio w wyniku realizacji projektu. • Interwencja dotycząca danego obszaru realizowana powinna być **komplementarnie** poprzez projekty współfinansowane ze środków EFRR (w ramach działania 6.3 RPO WM) i projektów EFS (w szczególności ramach działań 8.2, 8.3, 8.5, 9.1, 9.2, 10.1 RPO WM). • W ramach działania 6.3 wspierana będzie **infrastruktura rekreacyjna**, przeznaczona na potrzeby związane z obsługą ruchu turystycznego generowanego w oparciu o lokalne zasoby przyrodnicze lub krajobrazowe danego obszaru. **Nie będą wspierane inwestycje z zakresu infrastruktury sportowej**, tj. infrastruktury rozgrywek i zawodów sportowych oraz wykorzystywanej przede wszystkim do prowadzenia działalności przez kluby sportowe (w szczególności: hale sportowe, sale gimnastyczne, boiska, lodowiska, kryte baseny za wyjątkiem kąpielisk, basenów korzystających ze źródeł geotermalnych, wód leczniczych i mineralnych) oraz budynki służące funkcjom administracyjno-zarządczym. W ramach działania 6.3 nie będą wspierane inwestycje dotyczące **obiektów hotelarskich i parków rozrywki,** z zastrzeżeniem pkt. 2 formalnych warunków specyficznych dla poddziałań 6.3.1, 6.3.2 i 6.3.3 **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 6.3.1:** 1) W przypadku **poddziałania 6.3.1** podmiotem odpowiedzialnym za przygotowanie planu działań będzie **Zarząd Województwa Małopolskiego** (przy zaangażowaniu forów subregionalnych). Plan ten będzie przygotowywany na bazie regionalnych dokumentów strategicznych, uwzględniając diagnozę, opis potencjału obszaru poszczególnych subregionów. 2) W ramach **poddziałania 6.3.1** w przypadku przedsięwzięć polegających na budowie, rozbudowie, przebudowie wielofunkcyjnych obiektów rekreacyjnych i turystycznych, niekwalifikowalna będzie część inwestycji dotycząca bazy noclegowej. **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 6.3.2:** 1) W przypadku **poddziałania 6.3.2** podmiotem odpowiedzialnym za przygotowanie planu działań (Planu rozwoju uzdrowisk) będą **gminy uzdrowiskowe oraz gminy którym nadano status obszaru ochrony uzdrowiskowej.** Plan ten będzie przygotowywany na bazie dokumentów strategicznych uzdrowisk, uwzględniając diagnozę, opis potencjału danego uzdrowiska oraz listę projektów zgłoszonych przez wnioskodawców. Ocenie będzie podlegać, czy projekt znajduje się na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć w ramach planu rozwoju uzdrowiska, który został uzgodniony i pozytywnie zaopiniowany przez IZ RPO WM. 2) W ramach **poddziałania 6.3.2**, w przypadku realizacji projektów w obiektach prowadzących działalność hotelarską, jak również świadczących usługi sanatoryjne w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego, rehabilitacji uzdrowiskowej oraz odnowy biologicznej, wspierane będą inwestycje w bazę leczniczo-zabiegową, turystyczną i rekreacyjną (niekwalifikowalna będzie część inwestycji dotycząca bazy noclegowej).	

	3) W ramach **poddziałania 6.3.2**, w przypadku realizacji projektów w zakresie infrastruktury uzdrowiskowej koniecznym jest spełnienie warunku zgodności z mapami potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia – jeśli dotyczy. **Formalne warunki specyficzne dla poddziałania 6.3.3:** 1) W przypadku **poddziałania 6.3.3** podmiotem odpowiedzialnym za przygotowanie planu działań (Planu rozwoju zbiorników wodnych) będą właściwe **gminy.** Plan ten będzie przygotowywany na bazie dokumentów strategicznych gmin uwzględniając diagnozę, opis potencjału obszaru zbiorników wodnych oraz listę projektów zgłoszonych przez wnioskodawców. 2) W ramach **poddziałania 6.3.3**, w przypadku przedsięwzięć polegających na budowie, rozbudowie, przebudowie wielofunkcyjnych obiektów rekreacyjnych i turystycznych, niekwalifikowalna będzie część inwestycji dotycząca bazy noclegowej. 3) W ramach **poddziałania 6.3.3** w przypadku inwestycji dotyczących zagospodarowania otoczenia zbiornika wodnego istnieje możliwość wsparcia inwestycji dotyczących kempingów oraz pól namiotowych/biwakowych.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 6.3	Wzrost zatrudnienia na obszarach o wysokich walorach turystycznych
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 6.3.1	(8) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
		Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)
		Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy
	Poddziałanie 6.3.2.	(8) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
		Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)
		Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy
	Poddziałanie 6.3.3	(8) Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
		Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa)
		Liczba nowo utworzonych miejsc pracy – pozostałe formy
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 6.3.1	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych
	Poddziałanie 6.3.2	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych
	Poddziałanie 6.3.3	(1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (6) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 6.3.1	**ROZWÓJ LOKALNYCH ZASOBÓW SUBREGIONÓW – SPR** **A. rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w subregionach**
	Poddziałanie 6.3.2	**WSPARCIE MIEJSCOWOŚCI UZDROWISKOWYCH** **A. rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz ogólnodostępnej infrastruktury uzdrowiskowej w miejscowościach uzdrowiskowych**
	Poddziałanie 6.3.3	**ZAGOSPODAROWANIE REKREACYJNE I TURYSTYCZNE OTOCZENIA ZBIORNIKÓW WODNYCH** **A. rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w otoczeniu zbiorników wodnych**

10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 6.3.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa • partnerzy społeczni i gospodarczy, w tym organizacje pozarządowe
	Poddziałanie 6.3.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa • partnerzy społeczni i gospodarczy, w tym organizacje pozarządowe
	Poddziałanie 6.3.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa • partnerzy społeczni i gospodarczy, w tym organizacje pozarządowe
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 6.3	Grupę docelową wparcia stanowią mieszkańcy regionu oraz turyści odwiedzający region.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.3	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 6.3	80 000 000
	Poddziałanie 6.3.1	25 000 000, w tym co najmniej 60% środków dedykowane przedsiębiorstwom
	Poddziałanie 6.3.2	25 000 000, w tym co najmniej 40% środków dedykowane przedsiębiorstwom
	Poddziałanie 6.3.3	30 000 000, w tym co najmniej 20% środków dedykowane przedsiębiorstwom
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO*	Działanie 6.3	Mechanizm komplementarności między przedsięwzięciami realizowanymi w ramach EFRR i EFS. Beneficjent będzie mógł uzyskać preferencje podczas oceny projektu współfinansowanego ze środków EFS, jeśli udowodni, że projekt ten jest komplementarny w stosunku do projektu inwestycyjnego, wspartego w ramach poddziałania 6.3.1 RPO WM 2014-2020.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 6.3.1	SPR
	Poddziałanie 6.3.2	PRU
	Poddziałanie 6.3.3	PRZW
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 6.3	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi.
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz

		załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.3	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 6.3	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.3	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 6.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 6.3	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc inwestycyjna na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020

		• Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de *minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.3	67,5% / 85%* *dotyczy naborów, w ramach których podjęto decyzję o wyłączeniu w całości kwalifikowalności podatku VAT. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)*	Działanie 6.3	75% / 92,5%* *dotyczy naborów, w ramach których podjęto decyzję o wyłączeniu w całości kwalifikowalności podatku VAT. Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 6.3	25% / 7,5%* *dotyczy naborów, w ramach których podjęto decyzję o wyłączeniu w całości kwalifikowalności podatku VAT. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość*	Działanie 6.3	nie dotyczy

projektu (PLN) (jeśli dotyczy)		
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.3	Maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu nie może przekroczyć 8 000 000 PLN[26]
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 6.3	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 6.3	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 6.3	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 6.3	nie dotyczy

[26] Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (priorytet inwestycyjny 8b), maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie turystyki nie może przekroczyć 2 000 000 EUR. Na potrzeby niniejszego dokumentu (w którym kwoty podawane są w PLN przyjmuje się, że limit ten wynosi 8 000 000 PLN).

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

7 Oś Priorytetowa INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem osi priorytetowej jest tworzenie nowoczesnego systemu transportowego efektywnie zaspokajającego potrzeby rozwoju gospodarczego oraz adekwatnego do potrzeb mobilnego społeczeństwa, poprzez rozwój infrastruktury transportowej sprzyjającej konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej regionu, przyczyniającej się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko.

W ramach osi priorytetowej 7. wspierane będą interwencje przyczyniające się do budowy bardziej efektywnego regionalnego systemu komunikacyjnego między głównymi ośrodkami społeczno-gospodarczymi Małopolski.

Przy zachowaniu komplementarności wobec instrumentów krajowych i unijnych, interwencja osi priorytetowej skoncentrowana zostanie na działaniach służących usprawnieniu połączeń drogowych w regionie, w tym poprzez budowę obwodnic miast i miejscowości dotkniętych wysoką uciążliwością ruchu tranzytowego. Wsparciem objęte zostaną również inwestycje, przyczyniające się do promowania transportu kolejowego w regionie, m.in. poprzez tworzenie warunków dla budowy na terenie Małopolski sprawnego i efektywnego systemu szybkiej kolei aglomeracyjnej, mającej szczególne znaczenie dla obsługi relacji z Krakowem, jako głównym ośrodkiem o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, stanowiącym centrum obszaru o najwyższej sile oddziaływania na rozwój Małopolski.

3. *Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	390 500 000
4. *Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 7.1 INFRASTRUKTURA DROGOWA	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu: • budowy i przebudowy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, • budowy i przebudowy obiektów inżynieryjnych zlokalizowanych w ciągach w/w dróg, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, • nowoczesnych systemów zarządzania ruchem i infrastrukturą, przyczyniających się do usprawnienia ruchu oraz zwiększania bezpieczeństwa na drogach o znaczeniu regionalnym. Zastosowane zostaną preferencje dla projektów uwzględniających wykorzystanie rozwiązań infrastrukturalnych zwiększających bezpieczeństwo uczestników ruchu. W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w ramach działania zastosowanie będą mieć następujące zasady: • oś 7 objęta jest warunkiem dostępowym dla CT 7 (tzw. warunkiem ex-ante), jakim jest przygotowanie regionalnego planu transportowego. Dokument na potrzeby wypełnienia warunkowości ex-ante pn. ***Program Strategiczny Transport i Komunikacja*** przygotowany został przez Zarząd Województwa Małopolskiego oraz uzyskał potwierdzenie służb Komisji Europejskiej, że przedmiotowy warunek został zrealizowany w sposób satysfakcjonujący, • projekty realizowane ze wsparciem środków europejskich w ramach poddziałań: 7.1.1 oraz 7.1.2 muszą być ujęte w dokumencie przygotowanym na potrzeby wypełnienia warunków dostępowych (ex-ante) dla CT 7, tj. *Programie Strategicznym Transport i Komunikacja*, • zgodność z zapisami Umowy Partnerstwa, • inwestycje infrastrukturalne nie będą obejmowały prac remontowych, jak również nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania infrastruktury, • budowa rozumiana jest zgodnie z prawem budowlanym, co oznacza, że w ramach 7 osi możliwa jest zarówno budowa nowych dróg, jak i rozbudowa istniejących dróg,

	• w przypadku elementów infrastruktury, z których potencjalnie mogą korzystać osoby o ograniczonej mobilności, np. jako piesi, stosowane rozwiązania będą uwzględniały potrzeby takich osób, • infrastruktura towarzysząca obejmuje elementy realizowane w połączeniu z projektami dotyczącymi budowy i przebudowy dróg oraz obiektów inżynieryjnych, w tym m.in.: – wyposażenie w zjazdy, zatoki autobusowe i inne niezbędne urządzenia drogowe, – urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym: sygnalizacji świetlnej, barier ochronnych lub ogrodzeń, – osłony przeciwolśnieniowe lub ekrany akustyczne, – chodniki, przejścia dla pieszych i rowerzystów, jak również wszelkie inne rozwiązania infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów czy zwierząt, – ścieżki rowerowe, – miejsca wypoczynku dla kierowców, w tym zakup wyposażenia dotyczącego wkomponowania ww. rodzajów elementów w krajobraz, – budowa, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury drogowej przyczyniającej się do ochrony środowiska (np. urządzenia odwadniające w tym kanalizacja deszczowa, przepusty, sączki, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód opadowych), – kanalizacja teletechniczna.	
	Poddziałanie 7.1.1	**DROGI REGIONALNE** **W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu rozwoju infrastruktury dróg regionalnych, tj. dróg wojewódzkich, z wyłączeniem dróg wojewódzkich w miastach na prawach powiatu, chyba że inwestycje na tych drogach realizowane będą w porozumieniu z samorządem województwa**. **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu:** • budowy i przebudowy dróg, w tym również budowy obwodnic, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, • budowy i przebudowy obiektów inżynieryjnych, w tym m.in. mostów, wiaduktów, estakad, tuneli drogowych, zlokalizowanych w ciągach dróg o znaczeniu regionalnym, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, • budowy nowoczesnych systemów zarządzania infrastrukturą dróg o znaczeniu regionalnym i sterowania ruchem, przyczyniających się do usprawnienia ruchu oraz zwiększania bezpieczeństwa na drogach o znaczeniu regionalnym. Wsparcie będzie realizowane z uwzględnieniem zasad określonych w Umowie Partnerstwa, dotyczących ww. inwestycji **w drogi wojewódzkie, które będą możliwe jeżeli dotyczą one wybranych odcinków** pozwalających na włączenie do systemu dróg krajowych lub sieci TEN-T, wypełniających luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi, miastami nie będącymi stolicami województw (regionalnymi i subregionalnym), zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, wskazującą na problem dostępności transportowej tych miast, pełniących ważne funkcje w lokalnych rynkach pracy. W przypadku gdy droga wojewódzka łączy się z drogą krajową - cała inwestycja łącznie ze skrzyżowaniem może być finansowana w ramach niniejszego poddziałania. Właściwe w tym względzie są odpowiednie przepisy prawa krajowego, tj. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Instytucja Zarządzająca RPO WM dopuszcza możliwość, aby projekty w ramach podziałania 7.1.1 wdrażane były poza obszarem objętym programem, ale na terytorium UE, z uwzględnieniem warunków wynikających z art. 70 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r.
	Poddziałanie 7.1.2	**DROGI SUBREGIONALNE – ZIT**

		W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu rozwoju infrastruktury dróg o znaczeniu subregionalnym, tj. dróg zaliczanych do kategorii powiatowych lub gminnych, z uwzględnieniem warunków wskazanych w Umowie Partnerstwa, dotyczących ww. inwestycji. **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu:** • budowy i przebudowy dróg, w tym również budowy obwodnic, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, • budowy i przebudowy obiektów inżynieryjnych, w tym m.in. mostów, wiaduktów, estakad, tuneli drogowych, zlokalizowanych w ciągach dróg o znaczeniu subregionalnym, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, zlokalizowane na obszarze objętym ZIT. **Wsparcie w zakresie budowy i przebudowy dróg lokalnych, jak i budowy i przebudowy obiektów inżynieryjnych zlokalizowanych w ciągach tych dróg, będzie realizowane z uwzględnieniem zasad określonych w Umowie Partnerstwa**, tj. inwestycje w drogi lokalne (gminne i powiatowe) ze środków EFRR, w ramach CT 7 są możliwe jedynie wówczas, gdy zapewnią konieczne bezpośrednie połączenia z: siecią TEN-T, przejściami granicznymi, portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi, istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi (strefami aktywności gospodarczej - SAG). Pod pojęciem istniejących terenów inwestycyjnych należy rozumieć SAG, które powstały przy wsparciu ze środków *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020* w ramach osi priorytetowej 3. *Przedsiębiorcza Małopolska* lub objęte zostały analogicznym wsparciem w perspektywie 2007-2013 lub które powstały z innych środków i funkcjonują jako tereny inwestycyjne (SAG). Pod pojęciem przyszłych terenów inwestycyjnych należy rozumieć tereny inwestycyjne (SAG), których realizacja odbywać się będzie przy wsparciu ze środków *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020* w ramach osi priorytetowej 3. *Przedsiębiorcza Małopolska* lub będzie finansowana z innych źródeł (np. środków własnych beneficjenta). Tereny te powinny powstać w bieżącym okresie programowania UE, w przeciwnym razie projekt dotyczący drogi lokalnej w ramach CT 7 automatycznie staje się niekwalifikowalny. Zasady te zostaną ujęte również w umowie o dofinansowanie. W przypadku SAG, które powstały lub powstaną ze środków własnych, rygory dotyczące sposobu i tempa zagospodarowania wskazane w działaniu 3.1 *Strefy aktywności gospodarczej* nie mają zastosowania. **Bezpośrednie połączenie** Warunek zapewnienia bezpośredniego połączenia drogi lokalnej należy postrzegać z punktu widzenia sieci bazowej i kompleksowej TEN-T i jej celów. Aby mówić o interoperacyjności, sieć TEN-T powinna istnieć, być w trakcie budowy lub być przewidziana do budowy w obecnej perspektywie finansowej. Kwestia zapewnienia połączeń i interoperacyjności krajowych, regionalnych i lokalnych systemów transportowych z systemem europejskim leży u podstaw europejskiej i krajowej polityki transportowej. Dlatego pod pojęciem „bezpośrednie" należy rozumieć drogi lokalne łączące się fizycznie bezpośrednio z istniejącą, budowaną lub planowaną do budowy w obecnej perspektywie finansowej siecią TEN-T. Dlatego też o spełnieniu tego warunku w przypadku drogowej sieci TEN-T można mówić jeżeli budowany lub przebudowywany odcinek drogi lokalnej fizycznie połączy się z węzłem autostrady lub drogi ekspresowej. W praktyce może wystąpić przypadek, gdy taki odcinek drogi lokalnej został już przebudowany i spełnia wymagane parametry techniczne lub obecnie jest prowadzona budowa/przebudowa takiego odcinka drogi lokalnej w odpowiednim zakresie – w takim przypadku można realizować bezpośrednio przylegający do niego odcinek tej samej drogi lokalnej (o tej samej kategorii i numerze) jeżeli jest to niezbędne dla osiągnięcia efektu sieciowego – w żadnym przypadku jednak nie dalej niż do najbliższego

		skrzyżowania z drogą krajową lub wojewódzką. Takie same zasady mają zastosowanie do bezpośrednich połączeń dróg z : • innymi sieciami TEN-T: kolejowymi, portami lotniczymi, portami morskimi, portami rzecznymi, • przejściami granicznymi, portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi zlokalizowanymi poza siecią TEN-T, • istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi (fizycznie istniejącymi, budowanymi lub planowanymi do budowy w obecnej perspektywie finansowej). **Sieć TEN-T** odnosi się do sieci bazowej i kompleksowej wyznaczonej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE. W przypadku gdy droga lokalna łączy się z drogą krajową lub drogą wojewódzką - cała inwestycja łącznie ze skrzyżowaniem może być finansowana w ramach niniejszego poddziałania. Właściwe w tym względzie są odpowiednie przepisy prawa krajowego, tj. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.
	Poddziałanie 7.1.3	**DROGI SUBREGIONALNE – SPR** **W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu rozwoju infrastruktury dróg o znaczeniu subregionalnym, tj. dróg zaliczanych do kategorii powiatowych lub gminnych z uwzględnieniem warunków wskazanych w Umowie Partnerstwa dotyczących ww. inwestycji.** **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu:** • budowy i przebudowy dróg, w tym również budowy obwodnic, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, • budowy i przebudowy obiektów inżynieryjnych, w tym m.in. mostów, wiaduktów, estakad, tuneli drogowych, zlokalizowanych w ciągach dróg o znaczeniu subregionalnym, wraz z towarzyszącą infrastrukturą, zlokalizowane na obszarze objętym SPR. **Wsparcie w zakresie budowy i przebudowy dróg lokalnych, jak i budowy i przebudowy obiektów inżynieryjnych zlokalizowanych w ciągach tych dróg będzie realizowane z uwzględnieniem zasad określonych w Umowie Partnerstwa**, tj. inwestycje w drogi lokalne (gminne i powiatowe) ze środków EFRR, w ramach CT 7 są możliwe jedynie wówczas, gdy zapewnią konieczne bezpośrednie połączenia z: siecią TEN-T, przejściami granicznymi, portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi, istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi (strefami aktywności gospodarczej - SAG). Pod pojęciem istniejących terenów inwestycyjnych należy rozumieć SAG, które powstały przy wsparciu ze środków *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020* w ramach osi priorytetowej 3. *Przedsiębiorcza Małopolska* lub objęte zostały analogicznym wsparciem w perspektywie 2007-2013 lub które powstały z innych środków i funkcjonują jako tereny inwestycyjne (SAG). Pod pojęciem przyszłych terenów inwestycyjnych należy rozumieć tereny inwestycyjne (SAG), których realizacja odbywać się będzie przy wsparciu ze środków *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020* w ramach osi priorytetowej 3. *Przedsiębiorcza Małopolska* lub będzie finansowana z innych źródeł (np. środków własnych beneficjenta). Tereny te powinny powstać w bieżącym okresie programowania UE, w przeciwnym razie projekt dotyczący drogi lokalnej w ramach CT 7 automatycznie staje się niekwalifikowalny. Zasady te zostaną ujęte również w dokumentacji konkursowej oraz umowie o dofinansowanie.

		W przypadku SAG, które powstały lub powstaną ze środków własnych, rygory dotyczące sposobu i tempa zagospodarowania wskazane w działaniu 3.1 *Strefy aktywności gospodarczej* nie mają zastosowania. **Bezpośrednie połączenie** Warunek zapewnienia bezpośredniego połączenia drogi lokalnej należy postrzegać z punktu widzenia sieci bazowej i kompleksowej TEN-T i jej celów. Aby mówić o interoperacyjności, sieć TEN-T powinna istnieć, być w trakcie budowy lub być przewidziana do budowy w obecnej perspektywie finansowej. Kwestia zapewnienia połączeń i interoperacyjności krajowych, regionalnych i lokalnych systemów transportowych z systemem europejskim leży u podstaw europejskiej i krajowej polityki transportowej. Dlatego pod pojęciem „bezpośrednie" należy rozumieć drogi lokalne łączące się fizycznie bezpośrednio z istniejącą, budowaną lub planowaną do budowy w obecnej perspektywie finansowej siecią TEN-T. Dlatego też o spełnieniu tego warunku w przypadku drogowej sieci TEN-T można mówić jeżeli budowany lub przebudowywany odcinek drogi lokalnej fizycznie połączy się z węzłem autostrady lub drogi ekspresowej. W praktyce może wystąpić przypadek, gdy taki odcinek drogi lokalnej został już przebudowany i spełnia wymagane parametry techniczne lub obecnie jest prowadzona budowa/przebudowa takiego odcinka drogi lokalnej w odpowiednim zakresie – w takim przypadku można realizować bezpośrednio przylegający do niego odcinek tej samej drogi lokalnej (o tej samej kategorii i numerze) jeżeli jest to niezbędne dla osiągnięcia efektu sieciowego – w żadnym przypadku jednak nie dalej niż do najbliższego skrzyżowania z drogą krajową lub wojewódzką. Takie same zasady mają zastosowanie do bezpośrednich połączeń dróg z : • innymi sieciami TEN-T: kolejowymi, portami lotniczymi, portami morskimi, portami rzecznymi, • przejściami granicznymi, portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi zlokalizowanymi poza siecią TEN-T, • istniejącymi lub nowymi terenami inwestycyjnymi (fizycznie istniejącymi, budowanymi lub planowanymi do budowy w obecnej perspektywie finansowej). **Sieć TEN-T** odnosi się do sieci bazowej i kompleksowej wyznaczonej w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylające decyzję nr 661/2010/UE. W przypadku gdy droga lokalna łączy się z drogą krajową lub drogą wojewódzką - cała inwestycja łącznie ze skrzyżowaniem może być finansowana w ramach niniejszego poddziałania. Właściwe w tym względzie są odpowiednie przepisy prawa krajowego, tj. Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 7.1	Zwiększona dostępność drogowa regionu
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 7.1.1	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 7.1.2	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 7.1.3	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 7.1.1	Długość wybudowanych dróg wojewódzkich Długość przebudowanych dróg wojewódzkich Liczba wybudowanych obwodnic

	Poddziałanie 7.1.2	Długość wybudowanych dróg powiatowych Długość wybudowanych dróg gminnych Długość przebudowanych dróg powiatowych Długość przebudowanych dróg gminnych
	Poddziałanie 7.1.3	Długość wybudowanych dróg powiatowych Długość wybudowanych dróg gminnych Długość przebudowanych dróg powiatowych Długość przebudowanych dróg gminnych
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 7.1.1	**DROGI REGIONALNE** **A. budowa, przebudowa dróg, w tym budowa obwodnic** **B. nowoczesne systemy zarządzania infrastrukturą i sterowania ruchem**
	Poddziałanie 7.1.2	**DROGI SUBREGIONALNE – ZIT** **A. budowa, przebudowa dróg, w tym budowa obwodnic** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska, ujęte w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego
	Poddziałanie 7.1.3	**DROGI SUBREGIONALNE – SPR** **A. budowa, przebudowa dróg, w tym budowa obwodnic** projekty z obszaru objętego SPR
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 7.1.1	• Województwo Małopolskie • pozostałe jednostki samorządu terytorialnego – wyłącznie w porozumieniu z Województwem Małopolskim • Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – wyłącznie w porozumieniu z Województwem Małopolskim
	Poddziałanie 7.1.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – wyłącznie w porozumieniu z jednostką samorządu terytorialnego właściwą dla inwestycji na drodze lokalnej
	Poddziałanie 7.1.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – wyłącznie w porozumieniu z jednostką samorządu terytorialnego właściwą dla inwestycji na drodze lokalnej
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 7.1	Grupę docelową wsparcia stanowią wszyscy użytkownicy infrastruktury drogowej w regionie.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	w zakresie poddziałania 7.1.2: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 7.1	290 500 000
	Poddziałanie 7.1.1	246 925 000
	Poddziałanie 7.1.2	10 060 000
	Poddziałanie 7.1.3	33 515 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w*	Działanie 7.1	nie dotyczy

ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)		
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 7.1.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 7.1.2	ZIT
	Poddziałanie 7.1.3	SPR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 7.1	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 7.1.1	tryb konkursowy
	Poddziałanie 7.1.2	tryb pozakonkursowy ponadto w ramach poddziałania 7.1.2 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 7.1.3	tryb konkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 7.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).

22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 7.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 7.1	nie dotyczy
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
	Poddziałanie 7.1.1	85%
	Poddziałanie 7.1.2	75%
	Poddziałanie 7.1.3	75%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
	Poddziałanie 7.1.1	85% Poziom dofinansowania może zostać podwyższony dla projektów z zakresu dróg regionalnych: 95%, w oparciu o zapisy Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego.
	Poddziałanie 7.1.2	75%
	Poddziałanie 7.1.3	75%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 7.1	W przypadku projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
	Poddziałanie 7.1.1	15% - z zastrzeżeniem punktu 25
	Poddziałanie 7.1.2	25%
	Poddziałanie 7.1.3	25%

27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 7.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 7.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 7.1	nie dotyczy

<table>
<tr><th colspan="3">Działanie 7.2 TRANSPORT KOLEJOWY</th></tr>
<tr><td rowspan="4">5. Nazwa działania/ poddziałania</td><td colspan="2">Interwencja podejmowana w ramach działania ukierunkowana jest na wzmocnienie kolejowych regionalnych przewozów pasażerskich, w celu zwiększenia dostępności przestrzennej ośrodków pracy, edukacji oraz usług społecznych.
Realizacja działania przyczyni się do zwiększonego wykorzystania niskoemisyjnego transportu zbiorowego i innych przyjaznych środowisku form mobilności.
W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu:
zakupu taboru kolejowego,
inwestycji dotyczących infrastruktury linii kolejowych,
integracji transportu kolejowego z innymi środkami transportu,
infrastruktury służącej obsłudze podróżnych korzystających z kolei.
W odniesieniu do przedsięwzięć wspieranych w działaniu zastosowanie mają następujące zasady:
oś 7 objęta jest warunkiem dostępowym dla CT 7 (tzw. warunkiem ex-ante), jakim jest przygotowanie regionalnego planu transportowego. Dokument na potrzeby wypełnienia warunkowości ex-ante pn. Program Strategiczny Transport i Komunikacja przygotowany został przez Zarząd Województwa Małopolskiego oraz uzyskał potwierdzenie służb Komisji Europejskiej, że przedmiotowy warunek został zrealizowany w sposób satysfakcjonujący,
projekty realizowane ze wsparciem środków europejskich w ramach poddziałań: 7.2.1, 7.2.2 oraz 7.2.3 muszą być ujęte w dokumencie przygotowanym na potrzeby wypełnienia warunków dostępowych (ex-ante) dla CT 7, tj. Programie Strategicznym Transport i Komunikacja,
zgodność z zapisami Umowy Partnerstwa,
inwestycje infrastrukturalne nie będą obejmowały prac remontowych, jak również nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania infrastruktury,
w przypadku taboru, elementów infrastruktury, czy rozwiązań integrujących różne środki transportu z koleją, z których potencjalnie mogą korzystać osoby o ograniczonej mobilności, stosowane rozwiązania będą uwzględniały potrzeby takich osób.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.2.1</td><td>TABOR KOLEJOWY
W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu:
zakupu nowego taboru kolejowego, służącego przede wszystkim do przewozów na terenie województwa małopolskiego (co nie wyklucza współpracy z innymi Województwami, w szczególności z Województwami sąsiednimi), w tym na potrzeby szybkiej kolei aglomeracyjnej.
budowy / przebudowy i wyposażenia zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru kolejowego wraz z połączeniem z układem torowym.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.2.2</td><td>LINIE KOLEJOWE
W ramach poddziałania realizowane będą inwestycje dotyczące infrastruktury linii kolejowych, szczególnie inwestycji istotnych dla regionalnego transportu kolejowego.
Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu budowy, modernizacji, a także w uzasadnionych przypadkach – rewitalizacji infrastruktury o znaczeniu regionalnym.
Działania przewidywane w ramach modernizacji / rewitalizacji muszą spełnić wymóg kompleksowości, skutkować długoterminową poprawą stanu technicznego oraz dostosowywać infrastrukturę do potrzeb rynku przewoźników (np. wzrost dopuszczalnych nacisków na oś, modernizacja peronów) oraz pasażerów (dostosowanie do potrzeb osób o ograniczonej mobilności).
Inwestycje infrastrukturalne nie będą obejmowały prac remontowych, jak również nie będą dotyczyły utrzymania infrastruktury.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 7.2.3</td><td>REGIONALNY TRANSPORT KOLEJOWY</td></tr>
</table>

		W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu integracji transportu kolejowego z innymi środkami transportu zbiorowego. Celem realizowanych działań będzie stworzenie rozwiązań integrujących przewoźników autobusowych i kolejowych, wprowadzenie nośnika danych umożliwiającego korzystanie z transportu zbiorowego na terenie województwa małopolskiego (w pełni zintegrowanego z istniejącymi kartami miejskimi) oraz organizacja systemu informacji pasażerskiej, wyposażenie przystanków w elektroniczne tablice informacyjne dla podróżnych, budowa systemu informatycznego, ukierunkowanego także na świadczenie w tym zakresie usług mobilnych. **Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia z zakresu:** • organizacji i koordynacji rozkładów jazdy, • systemów opłat za przewozy i usługi, realizowane w ramach tworzonej tzw. Małopolskiej Karty Aglomeracyjnej, w tym zakresie również jednolitego systemu zarządzania obiektami typu parkingi Park&Ride (Parkuj i Jedź) oraz węzły przesiadkowe, budowanymi na trasach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (SKA) oraz jednolitego systemu zarządzania obiektami typu parkingi Park&Ride (Parkuj i Jedź) oraz węzły przesiadkowe, z uwzględnieniem ich dostępności dla użytkowników systemu Małopolska Karta Aglomeracyjna, realizowanymi w celu integracji środków transportu zbiorowego na terenie województwa małopolskiego.
	Poddziałanie 7.2.4	**INFRASTRUKTURA DLA OBSŁUGI PODRÓŻNYCH – SPR** **W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia z zakresu budowy, rozbudowy, przebudowy infrastruktury służącej obsłudze podróżnych korzystających z kolei, w szczególności na potrzeby tworzonej w Małopolsce szybkiej kolei aglomeracyjnej, tym m.in. parkingi Park&Ride na potrzeby SKA, przystanki kolejowe, dworce kolejowe.** Inwestycje realizowane w tym zakresie muszą być zlokalizowane w pobliżu czynnych odcinków linii kolejowych, na których odbywa się ruch pociągów pasażerskich a infrastruktura realizowana w ramach projektu służyć będzie obsłudze tego ruchu (obsługa podróżnych), a także uwzględniać będzie potrzeby osób o ograniczonej mobilności. Inwestycje infrastrukturalne nie będą obejmowały prac remontowych, jak również nie będą dotyczyły utrzymania infrastruktury. **Parking Park&Ride (Parkuj i Jedź)** rozumiany jest jako, parking pełniący funkcję przesiadkową, umożliwiający kontynuację podróży środkami komunikacji zbiorowej, w przypadku niniejszego poddziałania w szczególności transportem kolejowym.
6. *Cel szczegółowy działania/ poddziałania*	Działanie 7.2	Zwiększona dostępność kolejowa regionu
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 7.2.1	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 7.2.2	Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych
	Poddziałanie 7.2.3	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 7.2.4	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 7.2.1	Liczba zakupionych jednostek taboru kolejowego Liczba wybudowanego / przebudowanego zaplecza technicznego do obsługi taboru kolejowego
	Poddziałanie 7.2.2	(12) Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych
	Poddziałanie 7.2.3	Liczba wybudowanych/rozbudowanych systemów integracji transportu kolejowego z innymi środkami transportu

	Poddziałanie 7.2.4	Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” Liczba wspartych dworców kolejowych
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 7.2.1	**TABOR KOLEJOWY** **A. zakup nowego taboru kolejowego** **B. budowa / przebudowa i wyposażenie zaplecza technicznego do obsługi taboru kolejowego** Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 7.2.2	**LINIE KOLEJOWE** **A. budowa, modernizacja, rehabilitacja linii kolejowych**
	Poddziałanie 7.2.3	**REGIONALNY TRANSPORT KOLEJOWY** **A. integracja transportu kolejowego z innymi środkami transportu zbiorowego**
	Poddziałanie 7.2.4	**INFRASTRUKTURA DLA OBSŁUGI PODRÓŻNYCH – SPR** **A. budowa, przebudowa infrastruktury służącej obsłudze podróżnych** projekty z obszaru objętego SPR
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 7.2.1	• Koleje Małopolskie Sp. z o.o. • Województwo Małopolskie • wyłącznie jako partnerzy lub na podstawie porozumienia z Województwem Małopolskim: przedsiębiorstwa – pozostali regionalni przewoźnicy kolejowi oraz inni przedsiębiorcy zaangażowani w realizację polityki transportowej województwa małopolskiego
	Poddziałanie 7.2.2	• PKP PLK S.A.
	Poddziałanie 7.2.3	• Województwo Małopolskie wyłącznie jako partnerzy w projekcie realizowanym przez Województwo Małopolskie: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorstwa - regionalni przewoźnicy kolejowi oraz inni przewoźnicy zaangażowani w realizację polityki transportowej województwa małopolskiego w zakresie transportu zbiorowego
	Poddziałanie 7.2.4	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • PKP S.A. – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w porozumieniu / partnerstwie z jednostką / jednostkami samorządu terytorialnego
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 7.2	Grupę docelową wsparcia stanowią wszyscy korzystający z transportu kolejowego w regionie.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 7.2	100 000 000
	Poddziałanie 7.2.1	50 000 000
	Poddziałanie 7.2.2	20 000 000
	Poddziałanie 7.2.3	10 000 000
	Poddziałanie 7.2.4	20 000 000

15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 7.2.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.4	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 7.2.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.2	nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 7.2.4	SPR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 7.2	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 7.2.1	tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 7.2.2	tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 7.2.3	tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 7.2.4	tryb konkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 7.2	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową.

		W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 7.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 7.2	W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de minimis – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia, w szczególności: Rozporządzenie (WE) Nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	85% Poziom dofinansowania może zostać podwyższony dla projektów z zakresu modernizacji, rehabilitacji i przebudowy linii kolejowych, w oparciu o zapisy Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego. Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego

		jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 7.2	15% - z zastrzeżeniem pkt. 25 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 7.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 7.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 7.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 7.2	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

8 Oś Priorytetowa RYNEK PRACY

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Wysoki poziom zatrudnienia ma zasadniczy wpływ na rozwój ekonomiczny regionu oraz rozwój kapitału intelektualnego i społecznego jego mieszkańców. Jednocześnie ze względu na stale zachodzące na rynku pracy dynamiczne przemiany, które mają różnorakie podłoże: demograficzne, społeczne, ekonomiczne, konieczne jest stałe dostosowywanie działań do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy. Z wyzwaniem tym muszą zmierzać się wszyscy uczestnicy tego rynku: pracownicy, pracodawcy, osoby pozostające bez zatrudnienia. Mając na uwadze powyższe zależności, **głównym celem osi priorytetowej jest szeroko rozumiane wsparcie zatrudnienia na regionalnym rynku pracy**.

Zaplanowane w ramach osi działania mają charakter komplementarny oraz realizują bezpośrednio cel szczegółowy UP, jakim jest bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy. Realizowane w ramach 8 osi priorytetowej interwencje mają na celu przede wszystkim wsparcie osób pozostających bez pracy w ich powrocie do aktywności zawodowej, umożliwianie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej przedsiębiorczym mieszkańcom regionu, podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadr mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, zapobieganie wzrostowi bezrobocia poprzez realizację programów outplacementowych, tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, a także zapobieganie przerywaniu aktywności zawodowej z przyczyn zdrowotnych.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFS	270 764 148
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 8.1 AKTYWIZACJA ZAWODOWA – PROJEKTY POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	W ramach działania realizowane będzie kompleksowe wsparcie na rzecz osób bezrobotnych w wieku 30 lat i więcej zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy (PUP) i zakwalifikowanych do I lub II profilu pomocy w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należących do co najmniej jednej z poniższych grup: osoby powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami, osoby o niskich kwalifikacjach, kobiety. Realizowane projekty powinny ujmować element indywidualnej diagnozy potrzeb osób bezrobotnych oraz charakteryzować się kompleksowością, i jak największą skutecznością wsparcia.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 8.1	Zwiększenie poziomu zatrudnienia szczególnie wśród osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy tj. osób powyżej 50 r.ż., długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach oraz kobiet.
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 8.1	(C) Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu (C) Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 8.1	(C) Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie (C) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
9. *Typy projektów*	Działanie 8.1	**AKTYWIZACJA ZAWODOWA – PROJEKTY POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY**

		A. instrumenty i usługi wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, finansowane ze środków Funduszu Pracy z wyłączeniem robót publicznych
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 8.1	Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Małopolskiego
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 8.1	Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy i zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia) w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należące co najmniej do jednej z poniższych grup: a) osoby powyżej 50 roku życia, b) osoby długotrwale bezrobotne, c) osoby z niepełnosprawnościami, d) osoby o niskich kwalifikacjach, e) kobiety, f) bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 (nie należący do w/w grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza), przy założeniu, że ta grupa docelowa nie może stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 8.1	74 375 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 8.1	tryb pozakonkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość*	Działanie 8.1	W ramach limitu kosztów pośrednich na zasadach określonych w Wytycznych ministra właściwego ds. do rozwoju regionalnego w zakresie

zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych		realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z EFS na lata 2014-2020.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 8.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania nie planuje się stosowania systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 8.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)*	Działanie 8.1	100%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.1	nie dotyczy
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)(jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN

28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 8.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 8.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 8.1	nie dotyczy

Działanie 8.2 AKTYWIZACJA ZAWODOWA	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Podejmowane działania na rzecz wsparcia osób pozostających bez pracy (bezrobotnych i biernych zawodowo), których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza tj. osób powyżej 50 r.ż, długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach oraz kobiet[27], powinny ujmować element indywidualnej diagnozy potrzeb uczestników oraz charakteryzować się kompleksowością[28] i jak największą skutecznością wsparcia. Z związku z tym beneficjenci będą mogli w ramach realizowanych projektów oferować uczestnikom szeroki katalog form pomocy, w zależności od potrzeb konkretnego uczestnika tj. • identyfikacja indywidualnych potrzeb uczestnika (element obligatoryjny poprzedzający inne formy pomocy skierowany do każdego uczestnika), w następstwie której opracowany zostanie Indywidualny Plan Działania[29] lub inny dokument pełniący analogiczną funkcję, • pośrednictwo pracy, • poradnictwo zawodowe, • wsparcie motywacyjne (psychologiczne), • szkolenia i/lub doradztwo prowadzące do podniesienia, uzupełnienia, zmiany kwalifikacji, • inicjatywy przygotowujące do podjęcia zatrudnienia np. staże, praktyki zawodowe, • dotacje na doposażenie i wyposażenie stanowiska pracy u pracodawcy, • subsydiowanie zatrudnienia, • zatrudnienie wspomagane, • wsparcie adaptacyjne dla pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach projektów, w tym szkolenia i doradztwo, • wsparcie inicjatyw na rzecz podnoszenia zdolności do mobilności geograficznej, w tym dodatki relokacyjne, • wsparcie towarzyszące dla uczestników projektu polegające na zapewnieniu opieki nad osobą zależną (jedynie w połączeniu z innymi formami wsparcia), • inne narzędzia, metody, programy służące aktywizacji zawodowej[30]. Oferowana pomoc powinna w jak największym stopniu odpowiadać indywidualnym predyspozycjom uczestników i bazować w miarę możliwości na ich dotychczasowych doświadczeniach zawodowych i umiejętnościach. Każdy z uczestników projektu otrzymuje ofertę wsparcia, obejmującą takie formy pomocy, które zostaną u niego zidentyfikowane jako niezbędne w celu poprawy sytuacji na rynku pracy i które z założenia przyczynią się do uzyskania przez nich zatrudnienia. Dodatkowo, planowane interwencje muszą mieć ścisły związek z rzeczywistym zapotrzebowaniem na określone kwalifikacje i umiejętności na regionalnym lub lokalnym rynku pracy, poprzez: a) uwzględnienie w projektach współpracy z potencjalnymi pracodawcami, b) uwzględnienie w projektach specyfiki wewnątrzregionalnej, w tym inteligentnych specjalizacji regionu, lub zawodów nadwyżkowych i deficytowych[31] (przy wykorzystaniu np. krajowych i regionalnych badań i analiz rynku pracy) oraz c) efektywny dobór aktywnych form wsparcia, które w największym stopniu umożliwią osobom pozostającym bez pracy m.in. nabycie nowych bądź aktualizację już posiadanych umiejętności, kompetencji, kwalifikacji, nabycie doświadczenia zawodowego, a w konsekwencji – podjęcie zatrudnienia.

[27] Z zastrzeżeniem zgodności z zapisami pkt 6 i 11 SZOOP w karcie działania 8.2

[28] Projekt powinien w związku z tym zakładać, iż każdy jego uczestnik otrzyma wsparcie obejmujące co najmniej 2 narzędzia aktywizacyjne (formy wsparcia) dobrane indywidualnie do jego potrzeb. Identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz opracowanie Indywidualnego Planu Działania lub innego dokumentu pełniącego analogiczną funkcję nie jest zaliczane w tym przypadku jako narzędzie aktywizacyjne (forma wsparcia). Wymóg udzielenia minimum 2 form wsparcia uczestnikowi nie ma zastosowania w przypadku wcześniejszego podjęcia przez niego zatrudnienia.

[29] O którym mowa w art. 2 ust.1 pkt 10a i art.34a ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

[30] Inne formy pomocy zaproponowane przez Beneficjenta nie mogą jednak uwzględniać wsparcia w postaci udzielania dotacji na zakładanie działalności gospodarczej. Kompleksowe wsparcie tego rodzaju zostało przewidziane w Działaniu 8.3 RPO oraz Działaniu 8.1 RPO.

[31] W tym także ewentualnego uwzględnienia potencjału do tworzenia nowych miejsc pracy w białych i zielonych sektorach gospodarki.

	Przy udzielaniu wsparcia należy także położyć nacisk na współpracę w szczególności publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia, instytucji pomocy społecznej oraz innych podmiotów, które będą podejmowały interwencje na rzecz aktywizacji zawodowej osób pozostającej bez zatrudnienia. Szczegółowe zadania beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Uzupełniająco do projektów konkursowych realizowany będzie projekt pozakonkursowy o charakterze koordynacyjnym (typ B), którego celem będzie dostarczanie osobom pozostających bez pracy powracającym z zagranicy informacji na temat możliwości rozwoju, kształcenia, pozyskania zatrudnienia oferowanych przez region poprzez w szczególności udzielanie zindywidualizowanego poradnictwa zawodowego. Powstały podczas procesu bilansowania kompetencji raport może stanowić dokument wyjściowy do realizacji wsparcia w projektach konkursowych realizowanych w ramach RPO.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 8.2	Zwiększenie poziomu zatrudnienia szczególnie wśród osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy tj. osób powyżej 50 r.ż., długotrwale bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach oraz kobiet.
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 8.2	(C) Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla wskaźnika referencyjnego *Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie* (C) Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla wskaźnika referencyjnego *Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie* (C) Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla wskaźnika referencyjnego *Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie* (C) Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla wskaźnika referencyjnego *Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie* Liczba osób, które uzyskały wiedze nt. kompetencji nabytych podczas pobytu i pracy zagranicą
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 8.2	(C) Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie (C) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (C) Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie
9. *Typy projektów*	Działanie 8.2	**AKTYWIZACJA ZAWODOWA** **A. kompleksowe programy na rzecz aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy** **B. zindywidualizowane doradztwo zawodowe dla osób powracających z zagranicy**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 8.2	typ projektu A: wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności: • przedsiębiorcy i pracodawcy

		• organizacje pozarządowe (w tym np. LGD) typ projektu B: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 8.2	Typ A: Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy należące co najmniej do jednej z poniższych grup: a) osoby powyżej 50 roku życia, b) osoby długotrwale bezrobotne, c) osoby z niepełnosprawnościami, d) osoby o niskich kwalifikacjach, e) kobiety, *f) bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 (nie należący do w/w grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza), przy założeniu, że ta grupa docelowa nie może stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie.* Typ B: Osoby w wieku 30 lat i więcej pozostające bez pracy należące co najmniej do jednej z poniższych grup: a) osoby powyżej 50 roku życia, b) osoby długotrwale bezrobotne, c) osoby z niepełnosprawnościami, d) osoby o niskich kwalifikacjach, e) kobiety, f) bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 (nie należący do w/w grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza), przy założeniu, że ta grupa docelowa nie może stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie, powracające do Małopolski z zagranicy zainteresowane uzyskaniem wiedzy dotyczącej poziomu kompetencji oraz możliwościami dalszego rozwoju zawodowego.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 8.2	50 389 148 w tym: typ projektu A: 50 261 648 typ projektu B: 127 500
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	W odniesieniu do działania 11.1, na projekty finansowane ze środków EFS, które zostaną uzgodnione z IZ RPO w programach rewitalizacji, w konkursach w odpowiednich działaniach i poddziałaniach zostaną zastosowane kryteria premiujące dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 8.2	typ projektu A: tryb konkursowy typ projektu B: tryb pozakonkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020

		oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	do 5% finansowania unijnego w projekcie Co do zasady udział finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie przekracza 5% dofinansowania ze środków EFS w ramach projektu. W uzasadnionych przypadkach właściwa instytucja może wyrazić zgodę na zwiększenie powyższego limitu w ramach danego projektu.
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.2	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 15% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 8.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 8.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc publiczna na subsydiowanie zatrudnienia, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane*	Działanie 8.2	95%

beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.2	5%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	minimalna wartość projektu: 80 000 PLN
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 8.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 8.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 8.2	nie dotyczy

<table>
<tr><th colspan="3">Działanie 8.3 WSPARCIE NA ZAKŁADANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ</th></tr>
<tr><td rowspan="3">5. Nazwa działania/ poddziałania</td><td colspan="2">Stymulowanie postaw przedsiębiorczych oraz rozwój przedsiębiorczości to działania, które są niezbędne do tworzenia nowych miejsc pracy, przeciwdziałają bezrobociu, umożliwiają realizację nowych pomysłów i koncepcji rozwoju, a także praktyczne wykorzystanie wiedzy i kompetencji przez osoby zainteresowane podjęciem własnej działalności gospodarczej.
Zasadniczą barierą w rozwijaniu przedsiębiorczości jest brak wystarczających środków finansowych na jej rozpoczęcie, szczególnie dotkliwy dla osób, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza[32]. W związku z tym w ramach działania zaplanowano różnicowanie wsparcia w zależności od grup, do których będzie kierowane.
Istotnym elementem udzielanego wsparcia bezzwrotnego będzie świadczenie wysokiej jakości usług szkoleniowo-doradczych, dostępnych na każdym etapie zakładania działalności gospodarczej oraz w początkowym okresie jej prowadzenia. Oferowane usługi powinny stanowić realną pomoc dla osób, które przygotowują się do założenia przedsiębiorstwa[33] lub prowadzą je stosunkowo krótko, a w konsekwencji przyczynić się do zwiększenia trwałości efektów interwencji i przeżywalności utworzonych firm. W związku z powyższym podejmowane działania powinny uwzględniać szeroki dostęp uczestników do indywidulanych konsultacji oraz zaangażowanie w proces szkoleniowo-doradczy osób, które posiadają wiedzę praktyczną z zakresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Dodatkowo elementem obowiązkowym rekrutacji do projektu dotyczącego udzielania dotacji, powinna być rozmowa z doradcą zawodowym, której celem jest weryfikacja predyspozycji kandydata (w tym np. osobowościowych, poziomu motywacji) do samodzielnego założenia i prowadzenia działalności gospodarczej.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 8.3.1</td><td>WSPARCIE NA ZAKŁADANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W FORMIE DOTACJI[34]

W ramach poddziałania kierowanego do osób pozostających bez pracy (bezrobotnych i biernych zawodowo), których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza[35] i które są zainteresowane założeniem działalności gospodarczej świadczone będzie przez beneficjenta (operatora) kompleksowe wsparcie obejmujące:
• szkolenia i/lub doradztwo przygotowujące do rozpoczęcia działalności gospodarczej,
• przyznanie wsparcia finansowego (dotacji) na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości do 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia za pracę[36],
• działania na rzecz wsparcia i rozwoju młodych stażem przedsiębiorców (uczestników projektów) w początkowym okresie rozwijania działalności gospodarczej (do 12 m-cy) poprzez udzielanie wsparcia doradczego, szkoleniowego, konsultacyjnego (wsparcie pomostowe).
Szczegółowe zadania Beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 8.3.2</td><td>WSPARCIE NA ZAKŁADANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W TYM W FORMIE INSTRUMENTÓW ZWROTNYCH</td></tr>
</table>

[32] Osobami, których sytuacja na rynku jest najtrudniejsza są osoby pozostające bez pracy (bierne i bezrobotne) należące do co najmniej jednej z poniższych grup: osoby powyżej 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotnych, osoby z niepełnosprawnościami, osoby o niskich kwalifikacjach, kobiety.

[33] W tym także działalności typu spin off/spin-out.

[34] Projekty realizowane w ramach Poddziałania stanowią projekty grantowe o których mowa w art.35 i art. 36 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146 z późn. zm.).

[35] Z zastrzeżeniem zgodności z zapisami pkt 11

[36] Przeciętne wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązujące w dniu przyznania wsparcia rozumianym jako dzień podpisania umowy o przyznaniu wsparcia finansowego na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Beneficjent ma obowiązek monitorowania prawidłowości wydatkowania środków na rozwój działalności gospodarczej przyznanych uczestnikowi projektu w okresie 18 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej zgodnie z aktualnym wpisem do CEIDG lub KRS (minimalny obowiązkowy okres prowadzenia działalności gospodarczej przez uczestnika projektu). Data rozpoczęcia działalności powinna być tożsama z datą jej zarejestrowania. Wsparcie finansowe (dotacja) na rozpoczęcie działalności gospodarczej stanowi *grant* w rozumieniu art.35 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146 z późn. zm.).

		W ramach poddziałania kierowanego szczególnie do osób pozostających bez pracy (bezrobotnych i biernych zawodowo), które są zainteresowane założeniem działalności gospodarczej świadczone będzie przez beneficjenta (operatora) wsparcie pożyczkowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej do wysokości 70 000 PLN[37]
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 8.3	Zwiększenie liczby nowych i trwałych mikroprzedsiębiorstw w regionie
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 8.3.1	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
	Poddziałanie 8.3.2	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 8.3.1	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
	Poddziałanie 8.3.2	Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie Liczba osób pracujących, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 8.3.1	**WSPARCIE NA ZAKŁADANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W FORMIE DOTACJI** **A. kompleksowe wsparcie dla zakładania działalności gospodarczej w formie dotacji**
	Poddziałanie 8.3.2	**WSPARCIE NA ZAKŁADANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W TYM W FORMIE INSTRUMENTÓW ZWROTNYCH** **A. kompleksowe wsparcie dla zakładania działalności gospodarczej, w tym w formie instrumentów zwrotnych**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 8.3.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności: • przedsiębiorcy • uczelnie • partnerzy społeczni i gospodarczy • organizacje pozarządowe
	Poddziałanie 8.3.2	• podmioty wdrażające instrumenty finansowe (Menedżer Funduszu Funduszy)
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Poddziałanie 8.3.1	Osoby pozostające bez pracy w wieku 30 lat i więcej zainteresowane założeniem działalności gospodarczej, z wyłączeniem osób zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowym Rejestrze Sądowym lub prowadzących działalność na podstawie odrębnych przepisów w okresie 12 m-cy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu, które należą do co najmniej jednej z poniższych grup[38]: a. osób powyżej 50 roku życia, b. osób długotrwale bezrobotnych, c. osób z niepełnosprawnościami, d. osób o niskich kwalifikacjach, e. kobiet, f. bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 (nie należący do w/w grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza), przy czym ta grupa docelowa nie może stanowić więcej niż 20% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w projekcie.

[37] Beneficjent ma obowiązek monitorowania prawidłowości wydatkowania środków na rozwój działalności gospodarczej przyznanych uczestnikowi projektu w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej (minimalny obowiązkowy okres prowadzenia działalności gospodarczej przez uczestnika projektu). Data rozpoczęcia działalności powinna być tożsama z datą jej zarejestrowania.

[38] Kompleksowe wsparcie oznacza także, że każdy projekt zakłada potencjalną możliwość udzielenia wsparcia osobom z wszystkich wskazanych grup tzn. nie ma możliwości skierowania projektu np. jedynie do osób niskowykwalifikowanych.

	Poddziałanie 8.3.2	Osoby w wieku 30 lat i więcej zainteresowane założeniem działalności gospodarczej, z wyłączeniem osób zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowym Rejestrze Sądowym lub prowadzących działalność na podstawie odrębnych przepisów w okresie 12 m-cy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu należące do następujących grup: • Osoby pozostające bez pracy (bezrobotni i bierni zawodowo) należące do grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza tj.: a. osoby powyżej 50 roku życia, b. osoby długotrwale bezrobotnych, c. osoby z niepełnosprawnościami, d. osoby o niskich kwalifikacjach, e. kobiety. • Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-49 (nie należących do w/w grup, których sytuacja na rynku pracy jest najtrudniejsza), • Osoby należące do poniższych grup: a. imigranci oraz reemigranci, b. osoby odchodzące z rolnictwa i ich rodziny, c. osoby ubogie pracujące, d. osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych lub pracujący w ramach umów cywilno-prawnych, których zarobki miesięczne nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia. Wsparcie w ramach instrumentów finansowych będzie kierowane w szczególności do osób, które pozostają bez pracy tj. co najmniej 73% uczestników projektu będzie należeć do tej grupy docelowej. Definicje poszczególnych grup docelowych – zgodnie z Wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.3	w zakresie poddziałania 8.3.1: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie w zakresie poddziałania 8.3.2: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 8.3	50 000 000
	Poddziałanie 8.3.1	45 000 000
	Poddziałanie 8.3.2	5 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.3	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.3	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Poddziałanie 8.3.1	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
	Poddziałanie 8.3.2	tryb pozakonkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,

		Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 8.3	do 5% finansowania unijnego w projekcie
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.3	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu)[39] nie może łącznie w projekcie przekroczyć 10% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.3	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 8.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek. W przypadku poddziałań 8.3.2 transzowanie środków oraz rozliczanie wydatków na podstawie umowy zawartej z Menedżerem Funduszu Funduszy.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 8.3	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc publiczna na szkolenia, pomoc publiczna na usługi doradcze, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia. W przypadku poddziałania 8.3.2 na poziomie Menedżera Funduszu Funduszy oraz na poziomie pośrednika/pośredników finansowych pomoc publiczna nie wystąpi. Natomiast na poziomie odbiorcy ostatecznego w przypadku wsparcia kwalifikującego się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.3	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju

[39] Z zastrzeżeniem warunku o którym mowa w pkt 19 karty działania 8.3 RPO WM.

na poziomie projektu (jeśli dotyczy)		regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 8.3.1	zgodnie z pkt 24 i 26
	Poddziałanie 8.3.2	85%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 8.3.1	5%[40]
	Poddziałanie 8.3.2	W przypadku instrumentów finansowych wkład własny może zostać wniesiony na poziomie funduszu funduszy lub na poziomie pośrednika finansowego i musi wynieść co najmniej 15%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 8.3.1	minimalna wartość projektu: 10 000 000 PLN
	Poddziałanie 8.3.2	minimalna wartość projektu: 5 000 000 PLN
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.3	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 8.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 8.3.2	5 000 000
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Poddziałanie 8.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 8.3.2	Powierzenie zadań wdrożeniowych instytucji finansowej, która będzie wdrażać instrumenty finansowe poprzez Fundusz Funduszy – zgodnie z art. 38 ust. 4 lit. b (iii) oraz art. 38 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Poddziałanie 8.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 8.3.2	pożyczka
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Poddziałanie 8.3.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 8.3.2	zgodnie z pkt 11

[40] Wskazany % dotyczy wyłącznie części budżetu projektu pomniejszonego o środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

<table>
<tr><th colspan="3">Działanie 8.4 ROZWÓJ KOMPETENCJI KADR I ADAPTACJA DO ZMIAN</th></tr>
<tr><td rowspan="3">5. Nazwa działania/ poddziałania</td><td colspan="2">Dynamicznie zmieniająca się gospodarka wymusza na uczestnikach rynku – pracodawcach i pracownikach konieczność elastycznego i stałego dostosowywania się do nowych okoliczności.
W celu ułatwienia dostosowania kompetencji kadr MŚP do potrzeb regionalnej gospodarki oraz ograniczenia ryzyka wzrostu bezrobocia w regionie w ramach działania podejmowane będą dwa główne rodzaje interwencji. Pierwsza kategoria interwencji ukierunkowana będzie na zwiększenie dostępności do usług rozwojowych dla MŚP i ich pracowników. Natomiast druga – obejmować będzie wsparcie osób zwolnionych lub zagrożonych zwolnieniem z pracy.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 8.4.1</td><td>ROZWÓJ KOMPETENCJI KADR SEKTORA MŚP
W ramach poddziałania realizowane będzie wsparcie umożliwiające podniesienie kompetencji i kwalifikacji kadr sektora MŚP zgodnie ze zgłaszanym w tym zakresie zapotrzebowaniem ze strony przedsiębiorstw. Realizacja interwencji zostanie oparta na podmiotowym systemie finansowania, w którym decydującą rolę w zakresie wyboru i kreacji usług rozwojowych odgrywać będzie przedsiębiorca. To przedsiębiorca, po przeanalizowaniu bieżących potrzeb rozwojowych pracowników lub własnych, dokona wyboru adekwatnej usługi (szkoleniowej, doradczej), z której skorzystać będą mogli jego pracownicy lub on sam.
Nowy, łatwiej dostępny system, oparty zostanie na rejestrze podmiotów świadczących usługi wysokiej jakości – tzw. Bazie Usług Rozwojowych[41]. Taka konstrukcja przyczyni się wymiernie do zwiększenia jakości oferowanych na rynku usług (które będą podlegały ocenie w Bazie), znacznego skrócenia czasu realizacji usługi rozwojowej, a w konsekwencji zwiększenia jej użyteczności i efektywności dla pracowników i ich pracodawców. Wsparcie świadczone będzie za pośrednictwem beneficjenta (operatora), którego głównymi zadaniami będzie:
• finansowanie i rozliczanie usług rozwojowych na podstawie umów zawartych z MŚP zgodnie z przyjętymi w regulaminie konkursu założeniami realizacji poddziałania,
• wsparcie informacyjne dla MŚP z zakresu nowego sposobu finansowania usług rozwojowych,
• zachęcanie MŚP do podnoszenia kompetencji i kwalifikacji swoich pracowników i korzystania z nowego systemu finansowania,
• obsługa Bazy Usług Rozwojowych zgodnie z nadanymi uprawnieniami.
W celu zachęcenia przedsiębiorców do kierowania do udziału w usłudze rozwojowej pracowników w wieku 50 lat i więcej, a także pracowników o niskich kwalifikacjach, dodatkowego wsparcia dla przedsiębiorstw tzw. wysokiego wzrostu oraz działających w branżach / sektorach istotnych z punktu widzenia rozwoju województwa (sektory / branże wysokiego wzrostu), a także korzystania z usług rozwojowych, które przyczynią się do podnoszenia kwalifikacji pracowników, planuje się wprowadzenie zróżnicowanego poziomu dofinansowania usług rozwojowych.
Szczegółowe zadania beneficjenta (operatora) oraz zasady realizacji przez niego wsparcia na rzecz MŚP ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 8.4.2</td><td>ADAPTACJA DO ZMIAN
W ramach poddziałania podejmowane będą interwencje na rzecz wsparcia pracowników zagrożonych zwolnieniem, pracowników przewidzianych do zwolnienia lub osób zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracownika, a także osób odchodzących z rolnictwa poprzez opracowywane i wdrażanie kompleksowych programów typu outplacement. Katalog form, które mogą stanowić składową programu outplacementowego opracowywanego przez</td></tr>
</table>

[41] wcześniej: Rejestr Usług Rozwojowych

		beneficjenta (operatora) jest katalogiem otwartym, niemniej jednak każdy program ujmuje narzędzia wsparcia wskazane w pkt a-h i tym samym charakteryzuje się kompleksowością i jak najwyższą skutecznością wsparcia dostosowanego do indywidualnych potrzeb uczestników. Program typu outplacement obejmuje np.: a) doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem indywidualnego planu działania jako obowiązkowy element wsparcia (dla każdego uczestnika), b) poradnictwo psychologiczne, c) pośrednictwo pracy, d) szkolenia i/lub kursy i/lub studia podyplomowe, e) staże i/lub praktyki zawodowe, f) subsydiowanie zatrudnienia, g) sfinansowanie kosztów dojazdu do miejsca zatrudnienia lub dodatek relokacyjny na pokrycie kosztów zamieszkania związanych z podjęciem zatrudnienia, h) wsparcie szkoleniowo – doradcze oraz finansowe (dotacje w wysokości do 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia za pracę) dla osób zamierzających podjąć własną działalność gospodarczą[42], i) zatrudnienie wspomagane, j) wsparcie adaptacyjne dla pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach projektów, w tym szkolenia lub doradztwo, k) wsparcie towarzyszące dla uczestników projektu polegające na zapewnieniu opieki nad osobą zależną (jedynie w połączeniu z innymi formami wsparcia), l) inne narzędzia, metody, programy służące aktywizacji zawodowej. Zaproponowany przez beneficjenta (operatora) sposób realizacji projektu zapewnia szybką reakcję na potrzeby uczestników. Wykorzystywane przez beneficjenta (operatora) narzędzia wsparcia zapewniają możliwość utworzenia przez uczestników projektów, szczególnie osobom po 50 r.ż. oraz osobom z niepełnosprawnościami - przedsiębiorstw społecznych[43]. W tym celu w ramach projektu należy przewidzieć możliwość udzielania wsparcia finansowego (dotacji) na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych[44]. Przyznawanie dotacji na tworzenie przedsiębiorstw społecznych jest powiązane z usługami towarzyszącymi tj. a) świadczenie usług mających na celu nabycie wiedzy i rozwijanie umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze strefą ekonomiczną funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego (obowiązkowo dla każdego przedsiębiorstwa społecznego) b) świadczenie usług mających na celu dostarczanie i rozwijanie kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w

[42] Wsparcie szkoleniowo-doradcze udzielane na etapie poprzedzającym rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz kontynuowane w początkowym okresie jej funkcjonowania (do 12 m-cy). Wsparcie finansowe na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej jest kierowane w pierwszej kolejności do osób, które utraciły zatrudnienie w okresie nie dłuższym niż 6 m-cy przed przystąpieniem do projektu, a także pracowników znajdujących się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego lub osób odchodzących z rolnictwa. Działalność gospodarcza rozpoczęta w ramach projektu jest prowadzona co najmniej przez okres 18 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej (minimalny obowiązkowy okres prowadzenia działalności gospodarczej przez uczestnika projektu). Data rozpoczęcia działalności powinna być tożsama z datą jej zarejestrowania. Do okresu prowadzenia działalności gospodarczej zalicza się przerwy w jej prowadzeniu z powodu choroby lub korzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego.

[43] Jednocześnie należy mieć na uwadze, że wsparcie finansowe na tworzenie nowych miejsc pracy może być udzielane wyłącznie osobom wskazanym w regulaminie konkursu na podstawie Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

[44] Maksymalna kwota dotacji na stworzenie jednego miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym oraz maksymalna kwota dotacji dla pojedynczego przedsiębiorstwa społecznego zostanie określona w regulaminie konkursu na podstawie w/w wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

		przedsiębiorstwie społecznym (fakultatywnie dla poszczególnych przedsiębiorstw społecznych, w zależności od indywidualnych potrzeb) c) wsparcie pomostowe dla przedsiębiorstw społecznych nowoutworzonych w ramach projektu świadczone w formie finansowej lub w formie zindywidualizowanych usług wskazanych w punkcie a) (obowiązkowo dla każdego przedsiębiorstwa społecznego) [45]. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta (operatora) oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 8.4	Zwiększenie dostępności do usług rozwojowych dla MŚP oraz zdolności adaptacyjnych osób zwolnionych i zagrożonych zwolnieniem z pracy
	Poddziałanie 8.4.1	Zwiększenie dostępności do usług rozwojowych dla MŚP
	Poddziałanie 8.4.2	Zwiększenie zdolności adaptacyjnych osób zwolnionych i zagrożonych zwolnieniem z pracy
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 8.4.1	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 8.4.2	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 8.4.1	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie (C) Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (informacyjny) Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie (informacyjny) Liczba przedsiębiorstw tzw. wysokiego wzrostu objętych usługami rozwojowymi w programie (informacyjny) Liczba przedsiębiorstw działających w branżach/sektorach istotnych dla rozwoju województwa (informacyjny)
	Poddziałanie 8.4.2	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 8.4.1	**ROZWÓJ KOMPETENCJI KADR SEKTORA MŚP** **A. wsparcie dotyczące podnoszenia kompetencji i/lub kwalifikacji kadr sektora MŚP w ramach podmiotowego finansowania usług rozwojowych**
	Poddziałanie 8.4.2	**ADAPTACJA DO ZMIAN** **A. opracowanie i wdrażanie kompleksowych programów typu outplacement**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 8.4	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) w szczególności: • przedsiębiorcy • instytucje otoczenia biznesu • partnerzy społeczni i gospodarczy

[45] Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest świadczone zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie konkursu na podstawie w/w wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.

		• organizacje pozarządowe
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Poddziałanie 8.4.1	Mikro, mali i średni przedsiębiorcy oraz ich pracownicy, w tym osoby prowadzące działalność na własny rachunek
	Poddziałanie 8.4.2	• Pracownicy przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem z pracy lub osoby zwolnione z przyczyn niedotyczących pracownika • Osoby odchodzące z rolnictwa
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 8.4	45 000 000
	Poddziałanie 8.4.1	35 000 000
	Poddziałanie 8.4.2	10 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 8.4	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	Zgodnie z art. 65 ust. 9 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS, FS, EFRROW oraz EFMiR,* niezbędne wydatki w ramach cross–financingu mogą być kwalifikowalne od dnia przedłożenia Komisji Europejskiej wniosku o zmianę RPO WM wprowadzającego mechanizm cross-financingu w ramach PI 8v oraz przy założeniu, że wydatki w ramach cross-financingu wyniosą do 5% finansowania unijnego w projekcie.
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych*	Działanie 8.4	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu)[46] nie może łącznie w projekcie przekroczyć 10% finansowania unijnego.

[46] Z zastrzeżeniem warunku o którym mowa w pkt 19 karty działania 8.4.

jako % wydatków kwalifikowalnych		
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 8.4	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 8.4	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc publiczna na szkolenia, pomoc publiczna na usługi doradcze, pomoc publiczna na subsydiowanie zatrudnienia, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 8.4.1	85%
	Poddziałanie 8.4.2	95%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 8.4.1	15%
	Poddziałanie 8.4.2	5%
27. *Minimalna i maksymalna wartość*	Poddziałanie 8.4.1	minimalna wartość projektu: 10 000 000 PLN

projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 8.4.2	minimalna wartość projektu: 300 000 PLN
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.4	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 8.4	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 8.4	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 8.4	nie dotyczy

Działanie 8.5 WSPARCIE NA RZECZ ŁĄCZENIA ŻYCIA ZAWODOWEGO Z PRYWATNYM	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Wspieranie rozwiązań na rzecz łączenia życia zawodowego z prywatnym jest jednym z kluczowych warunków dla wspierania zatrudnienia. Komplementarnie do projektów mających na celu aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy, w szczególności kobiet (działania 8.1, 8.2 RPO WM), w ramach działania 8.5 podejmowane będą interwencje mające na celu umożliwienie powrotu lub wejścia na rynek pracy, a także utrzymanie zatrudnienia przez osoby, które pełnią funkcje opiekuńcze nad małymi dziećmi. W tym zakresie wsparcie ukierunkowane będzie na zwiększenie dostępu do usług opieki nad dziećmi do lat 3 w wymiarze regionalnym. **Typ A i B** Zakres udzielonego wsparcia może obejmować następujące działania: a) tworzenie nowych miejsc opieki, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo utworzonych instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi do lat 3[47], b) dostosowanie istniejących miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w instytucjonalnych formach opieki przewidzianych ustawą o opiece nad dziećmi do lat 3[48]. Ponadto jedynie w ramach inicjatyw na rzecz tworzenia warunków dla rozwoju opieki nad dziećmi do lat 3 przez dziennego opiekuna możliwa jest: c) organizacja działań informacyjno-promocyjnych dotyczących korzystania z tej formy opieki oraz pełnienia funkcji opiekuna (wyłącznie w połączeniu z innymi formami wsparcia). Wsparcie w zakresie tworzenia nowych miejsc opieki (w formie żłobków, klubów dziecięcych, opiekuna dziennego) gwarantuje zwiększenie liczby miejsc prowadzonych przez daną instytucję publiczną lub niepubliczną. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku dostosowania istniejących miejsc do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami. Dostosowanie istniejących miejsc opieki do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami jest możliwe w zakresie wskazanym w regulaminie konkursu oraz wyłącznie w zakresie bezpośrednio wynikającym z diagnozy potrzeb konkretnych dzieci i stopnia niedostosowania placówki. W ramach wspieranych projektów wymagane będzie zachowanie trwałości ich rezultatów[49]. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który opracowany zostanie na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. **Typ C** Uzupełniająco do działań mających na celu tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w instytucjonalnych formach opieki na terenie województwa małopolskiego (tj. w żłobkach, klubach dziecięcych i w ramach instytucji dziennego opiekuna) realizowany będzie projekt pozakonkursowy dotyczący wsparcia rodziców/opiekunów dzieci do lat 3 w powrocie na rynek pracy lub utrzymaniu zatrudnienia poprzez dofinansowanie kosztów zatrudnienia niani. Komplementarny do projektów realizowanych w trybie konkursowym projekt pozakonkursowy będzie spełniał w szczególności następujące warunki: a) Wsparcie będzie kierowane w pierwszej kolejności do osób mieszkających w gminach województwa małopolskiego charakteryzujących się ograniczonym dostępem do instytucjonalnych form opieki nad dziećmi do lat 3, b) Wsparcie będzie skoncentrowane na osobach powracających/wchodzących na rynek pracy, które do tej pory w nim nie uczestniczyły ze względu na pełnienie funkcji opiekuńczych nad dziećmi do lat 3 (tzn. pozostające bez pracy, przebywające na urlopie macierzyńskim, rodzicielskim, wychowawczym),

[47] Zgodnie z treścią RPO wsparcie może dotyczyć miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i w ramach instytucji dziennego opiekuna.
[48] Zgodnie z treścią RPO wsparcie może dotyczyć miejsc opieki w żłobkach, klubach dziecięcych i w ramach instytucji dziennego opiekuna.
[49] Trwałość jest rozumiana jako gotowość podmiotu do świadczenia usług w ramach utworzonych w projekcie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu.

	c) Wsparcie będzie kierowane w pierwszej kolejności do osób z niepełnosprawnościami (rodziców/opiekunów dzieci lub dzieci objętych opieką), d) Projekt zakłada informowanie uczestników pozostających bez pracy o możliwości udzielenia wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej w szczególności w ramach Działania 8.1, 8.2 RPO WM, Poddziałania 8.4.2, 9.1.1, 9.1.2 RPO WM oraz Działaniach 1.1 i 1.2 POWER, e) Koszty związane z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi obejmuje wynagrodzenie oraz koszty składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, które opłaca rodzic zgodnie z umową o świadczenie usług oraz zgodnie z ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W przypadku osób pracujących koszty składek na ubezpieczenie społeczne pokrywane w stosownych przypadkach przez ZUS (zgodnie z ustawą) nie są objęte dofinansowaniem w ramach projektu, f) Koszty wymienione w pkt e) względem konkretnego dziecka i opiekuna są finansowane z projektu przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Projekt realizowany w ramach typu C stanowi projekt grantowy o którym mowa w art.35 i art. 36 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r., poz. 1460 z późn. zm.).	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 8.5	Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób, które pełnią funkcje opiekuńcze nad dziećmi
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 8.5	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem / wychowaniem dziecka lub utrzymały zatrudnienie po opuszczeniu programu Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 8.5	Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
9. *Typy projektów*	Działanie 8.5	**WSPARCIE NA RZECZ ŁĄCZENIA ŻYCIA ZAWODOWEGO Z PRYWATNYM[50]** **A. wsparcie dla tworzenia i/lub funkcjonowania podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym żłobków (m.in. przyzakładowych) i klubów dziecięcych oraz działania na rzecz zwiększania liczby miejsc w istniejących instytucjach** **B. tworzenie warunków dla rozwoju opieki nad dziećmi do lat 3 przez dziennego opiekuna** Typy projektów A i B mogą być łączone. **C. wsparcie bieżącej opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez dofinansowanie kosztów wynagrodzenia niani ponoszonych przez rodziców/opiekunów dzieci**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 8.5	Typ A i B: Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) w szczególności: • przedsiębiorcy i pracodawcy • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • partnerzy społeczni i gospodarczy • organizacje pozarządowe

[50] Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna.

		Typ C: Województwo Małopolskie - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 8.5	Osoby powracające/wchodzące na rynek pracy, które do tej pory w nim nie uczestniczyły ze względu na pełnienie funkcji opiekuńczych nad dziećmi do lat 3 (pozostające bez pracy, przebywające na urlopie macierzyńskim, rodzicielskim, wychowawczym) oraz osoby pracujące dla których wsparcie w postaci zapewnienia opieki nad dziećmi umożliwi utrzymanie zatrudnienia.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 8.5	Typ A i B: 25 000 000 Typ C: 4 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	W odniesieniu do działania 11.1, na projekty finansowane ze środków EFS, które zostaną uzgodnione z IZ RPO w programach rewitalizacji, w konkursach w odpowiednich działaniach i poddziałaniach zostaną zastosowane kryteria premiujące dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych (dotyczy jedynie typu A i B) .
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 8.5	Typ A i B: tryb konkursowy Typ C: tryb pozakonkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	Typ A i B: do 65% finansowania unijnego w projekcie Typ C: do 5% finansowania unijnego w projekcie
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.5	Typ A i B: Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 65% finansowania unijnego. Typ C: Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 10% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 8.5	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 8.5	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że **wsparcie udzielane w ramach działania co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa.** W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	Typ A i B: 85% Typ C: 95%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.5	Typ A i B: 15% Typ C: 5%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)(jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UEna instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.5	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 8.5	nie dotyczy

31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 8.5	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 8.5	nie dotyczy

Działanie 8.6 WSPARCIE NA RZECZ WYDŁUŻANIA AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	W kontekście przemian demograficznych, jakim ulega krajowy oraz – choć w wolniejszym tempie, także regionalny rynek pracy, konieczne staje się podejmowanie na szerszą skalę działań prewencyjnych skoncentrowanych na utrzymaniu zatrudnienia, szczególnie przez pracowników dojrzałych, wśród których ryzyko zaprzestania aktywności zawodowej jest wysokie. Z tego względu kluczowe staje się nie tylko podejmowanie inicjatyw umożliwiających pracownikom przekwalifikowanie w sytuacji, w której z przyczyn zdrowotnych nie będą mogli kontynuować pracy na dotychczasowych stanowiskach, ale także szerokie wspieranie projektów, które przyczynią się do ogólnej poprawy zdrowia mieszkańców regionu i zwiększenia poziomu uczestnictwa w programach zdrowotnych oraz programach polityki zdrowotnej (profilaktyka, rehabilitacja). Uzupełnieniem powyższych działań będzie wspieranie inicjatyw na rzecz pracodawców, którzy planują zapoznać się z tematyką zarządzania wiekiem w organizacji (poprzez udział w szkoleniach i/lub doradztwie), a następnie wdrożyć w praktyce prowadzonej działalności –narzędzie/a zarządzania wiekiem. Mając na uwadze, że najlepsze efekty zapewnia wdrażanie w danej organizacji strategii zarządzania wiekiem, nie zaś fragmentaryczne stosowanie pojedynczych narzędzi, wsparcie będą mogły uzyskać projekty, bazujące na opracowanym już dokumencie lub tego typu strategii, która powstanie w wyniku realizacji projektu oraz jedynie projekty, które będą zakładać elementy jej wdrożenia.	
	Poddziałanie 8.6.1	**REALIZACJA PROGRAMÓW PRZEKWALIFIKOWANIA PRACOWNIKÓW I WSPARCIE DLA PRACODAWCÓW** W ramach poddziałania podejmowane będą dwa główne rodzaje interwencji. **typ A** Pierwsza kategoria ukierunkowana będzie na wsparcie na rzecz wzrostu poziomu zatrudnienia pracowników powyżej 50 r.ż. oraz pracujących na stanowiskach o znacznym obciążeniu dla zdrowia poprzez realizację programów przekwalifikowania pracowników. **typ B** Natomiast drugi rodzaj interwencji skierowany będzie do pracodawców, którzy pragną poznać i wdrażać w praktyce prowadzonej działalności – narzędzie/a zarządzania wiekiem[51]. Dofinansowanie będą mogły uzyskać projekty polegające na udzieleniu wsparcia o charakterze szkoleniowym i/lub doradczym z zakresu zarządzania wiekiem mającym na celu: 1. opracowanie strategii zarządzania wiekiem u pracodawcy, a następnie wdrożenie jej elementu - w przypadku pracodawców, którzy nie posiadają opracowanej strategii zarządzania wiekiem na dzień przystąpienia do projektu oraz 2. wdrożenie wybranego/ych elementu/ów (narzędzi) strategii zarządzania wiekiem - w przypadku pracodawców, którzy posiadają opracowaną strategię zarządzania wiekiem na dzień przystąpienia do projektu. Wsparcie o charakterze doradczym jest elementem obligatoryjnym przy realizacji części projektu polegającego na wdrażaniu w praktyce prowadzonej działalności elementu/ów strategii zarządzania wiekiem. W uzasadnionych przypadkach w ramach projektów (w typie A i B) możliwe będzie także doposażenie / wyposażenie stanowisk pracy zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez uczestników / pracodawców mające na celu zapewnienie ergonomii lub bezpieczeństwa stanowiska pracy oraz utrzymanie zatrudnienia, szczególnie przez pracowników dojrzałych (powyżej 50 r.ż). Dodatkowo w przypadku projektów realizowanych w typie B – konieczność doposażenia/wyposażenia stanowisk pracy powinna wynikać

[51] W ramach projektu pracodawca jest zobowiązany wdrożyć przynajmniej jedno narzędzie zarządzania wiekiem (którego nie stosował w organizacji przed przystąpieniem do projektu i do stosowania którego nie jest zobowiązany na podstawie przepisów prawa), co należy uznać jako wstępny etap wdrażania strategii zarządzania wiekiem.

		wprost z treści opracowanej przez pracodawcę strategii zarządzania wiekiem. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 8.6.2	**PROGRAMY ZDROWOTNE** W ramach poddziałania wdrażane będą krajowe programy zdrowotne (typ A) oraz regionalne programy polityki zdrowotnej (typ B). **typ A** Realizacja projektów w ramach typu A służyć będzie rozwojowi populacyjnych programów profilaktyki w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów piersi, szyjki macicy lub jelita grubego. Projekty skoncentrowane będą na eliminowaniu najistotniejszych barier w dostępie do badań diagnostycznych oraz na zwiększeniu świadomości zdrowotnej mieszkańców Małopolski. Każdy projekt dotyczący rozwoju profilaktyki ma na celu przede wszystkim zwiększenie zgłaszalności do udziału w świadczeniach zdrowotnych – w zależności od programu – na badania mammograficzne, cytologiczne lub kolonoskopowe. Jednocześnie każdy projekt w ramach typu A dotyczy realizacji **jednego, wybranego programu profilaktycznego** tj.: 1. Programu profilaktyki raka piersi bądź 2. Programu profilaktyki raka szyjki macicy bądź 3. Programu profilaktyki raka jelita grubego, a jego założenia (m.in. dotyczące grupy docelowej, zakresu możliwych działań, wymogów dotyczących personelu, wymagań technicznych) są zgodne z warunkami określonymi dla danego programu w regulaminie konkursu. Ponadto projekty dotyczące rozwoju profilaktyki raka piersi oraz dotyczące rozwoju profilaktyki raka szyjki macicy służą zwiększeniu zgłaszalności do udziału w świadczeniach zdrowotnych realizowanych w ramach właściwych programów o charakterze krajowym[52] wykonywanych wyłącznie przez podmioty, które posiadają kontrakt z NFZ. W przypadku realizacji działań w projektach dotyczących rozwoju profilaktyki raka jelita grubego przez podmioty posiadające umowę z Ministerstwem Zdrowia na realizację badań kolonoskopowych[53] niezbędne jest wykazanie przez beneficjenta, że projekt przyczynia się realizacji dodatkowych badań diagnostycznych oraz do zwiększenia liczby badań przeprowadzanych przez te podmioty. **typ B** Regionalne programy zdrowotne (RPZ) dotyczyć będą wdrażania trzech programów istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu. Warunkiem wdrażania RPZ w ramach RPO WM jest uzgodnienie ich zakresu na poziomie Komitetu Sterującego ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia działającego pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia oraz wpisanie założeń do planu działań w sektorze zdrowia, a także opracowanie programów regionalnych ze środków własnych oraz uzyskanie pozytywnej lub warunkowej opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT). W ramach konkursu wyłonione zostaną projekty służące realizacji regionalnych programów zdrowotnych (RPZ) istotnych z punktu widzenia potrzeb regionu.

[52] tj. w ramach programu / programów krajowych dotyczących wykonywania badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka piersi bądź raka szyjki macicy

[53] tj. w ramach programu / programów krajowych dotyczących wykonywania badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego

		Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowane na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Poddziałanie 8.6.1	Zwiększenie poziomu zatrudnienia pracowników powyżej 50 r.ż. oraz wsparcie pracujących na stanowiskach o znacznym obciążeniu dla zdrowia
	Poddziałanie 8.6.2	Zwiększenie poziomu uczestnictwa osób w wieku aktywności zawodowej w programach zdrowotnych
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 8.6.1	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie Liczba opracowanych strategii zarządzania wiekiem
	Poddziałanie 8.6.2	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie (dotyczy tylko typu B) Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badania profilaktyczne
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 8.6.1	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (w typie B wskaźnik wyłącznie o charakterze informacyjnym) Liczba pracodawców wspartych z zakresu zarządzania wiekiem
	Poddziałanie 8.6.2	Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców (dotyczy tylko typu B - wskaźnik jest monitorowany przez IZ/IP na podstawie danych z umów o dofinansowanie) Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie (informacyjny).
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 8.6.1	**REALIZACJA PROGRAMÓW PRZEKWALIFIKOWANIA PRACOWNIKÓW I WSPARCIE DLA PRACODAWCÓW** **A. programy przekwalifikowania pracowników przygotowujące do kontynuowania pracy na innych lub zmodyfikowanych / zmodernizowanych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia** **B. opracowanie strategii zarządzania wiekiem u pracodawcy, w tym możliwość realizacji szkoleń i doradztwa w tym zakresie oraz wdrożenie opracowanego programu (jego elementu)**
	Poddziałanie 8.6.2	**PROGRAMY ZDROWOTNE** **A. wdrażanie krajowych programów zdrowotnych dotyczących rozwoju profilaktyki nowotworowej w kierunku wykrywania raka jelita grubego, szyjki macicy i piersi** **B. wdrożenie programów zdrowotnych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 8.6.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) w szczególności: • przedsiębiorcy • instytucje otoczenia biznesu • partnerzy społeczni i gospodarczy • organizacje pozarządowe
	Poddziałanie 8.6.2	• instytucje publiczne i prywatne świadczące opiekę medyczną (podmioty lecznicze) • pracodawcy, przedsiębiorstwa zajmujące się integracją społeczną oraz podmioty ekonomii społecznej • partnerzy społeczni i gospodarczy lub organizacje pozarządowe posiadające doświadczenie w realizacji programów zdrowotnych

11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Poddziałanie 8.6.1	typ A: Pracownicy, w szczególności osoby powyżej 50 r.ż. wśród których ryzyko zaprzestania aktywności zawodowej z przyczyn zdrowotnych jest wysokie oraz pracodawcy (z wyłączeniem dużych przedsiębiorstw) typ B: Pracodawcy (z wyłączeniem dużych przedsiębiorstw) oraz ich pracownicy (w szczególności pracownicy powyżej 50 r.ż)
	Poddziałanie 8.6.2	typ A: Grupą docelową stanowią osoby w wieku aktywności zawodowej, które spełniają warunki uczestnictwa we właściwym krajowym programie zdrowotnym dotyczącym realizacji badań przesiewowych. typ B: Grupę docelową stanowią osoby w wieku aktywności zawodowej, które spełniają warunki uczestnictwa we właściwym wybranym regionalnym programie zdrowotnym (RPZ).
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.6	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.6	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 8.6	22 000 000
	Poddziałanie 8.6.1	7 178 660
	Poddziałanie 8.6.2	14 821 340
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 8.6.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 8.6.2	Warunkiem wdrażania programów w ramach RPO jest uzgodnienie ich zakresu na poziomie Komitetu Sterującego i wpisanie założeń do Planu działań w sektorze zdrowia, opracowanie programów regionalnych ze środków własnych oraz uzyskanie pozytywnej lub warunkowej opinii AOTMiT.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.6	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 8.6	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.6	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania*	Działanie 8.6	do 25% finansowania unijnego w projekcie

cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)		
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.6	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 30% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.6	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 8.6	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 8.6	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane**:** • **w poddziałaniu 8.6.1 może stanowić pomoc państwa, w szczególności: pomoc publiczna na szkolenia, pomoc publiczna na usługi doradcze, pomoc *de minimis*,** • **w poddziałaniu 8.6.2 może stanowić pomoc państwa, w szczególności: pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.6	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)*	Działanie 8.6	95%

26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 8.6	5%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)(jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 8.6.1	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
	Poddziałanie 8.6.2	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.6	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 8.6	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 8.6	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 8.6	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 8.6	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

9 Oś Priorytetowa REGION SPÓJNY SPOŁECZNIE

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Znaczna skala ubóstwa oraz wykluczenia społecznego stanowi jeden z czynników będących barierą rozwoju województwa. Jednocześnie brak skutecznych form wsparcia wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także ograniczony dostęp tych osób do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych, może prowadzić do narastania niekorzystnych zjawisk w regionie.

Mając na uwadze powyższe, **głównym celem osi priorytetowej jest wzrost spójności wewnątrzregionalnej w wymiarze społecznym i zdrowotnym.**

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFS	219 653 781
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 9.1 AKTYWNA INTEGRACJA		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Celem działania jest aktywne włączenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poprzez poprawę oraz wzmocnienie ich szans na zatrudnienie. Interwencja ukierunkowana będzie przede wszystkim na realizację programów aktywizacji społecznej / zawodowej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia, z wykorzystaniem różnorodnych instrumentów aktywizacji edukacyjnej, zawodowej lub społecznej. Mając na uwadze bardzo duże zróżnicowanie grupy docelowej, duży nacisk zostanie położony na kompleksowość wsparcia oraz dostosowanie go w jak największym stopniu do zdiagnozowanych potrzeb i predyspozycji poszczególnych osób. Bardzo ważnym elementem będzie objęcie wsparciem otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, co wpłynie na zwiększenie skuteczności podejmowanych działań. W celu zwiększenia efektywności i kompleksowości oferowanego wsparcia istotne będzie także położenie dużego nacisku na współpracę różnych podmiotów działających na rzecz włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa, w szczególności instytucji rynku pracy, jednostek pomocy społecznej, kuratorskiej służby sądowej, organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej.	
	Poddziałanie 9.1.1	**AKTYWNA INTEGRACJA – PROJEKTY KONKURSOWE WYŁĄCZNIE DLA OPS/PCPR** W ramach poddziałania przewiduje się realizację kompleksowych programów na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W programach tych możliwe będzie wykorzystanie szerokiego katalogu instrumentów aktywizacji o charakterze społecznym, zawodowym, czy edukacyjnym, których dobór będzie uzależniony od indywidualnych potrzeb osób i rodzin objętych wsparciem, takich jak: 1. identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika; 2. usługi aktywnej integracji, w tym: a) praca socjalna; b) inicjatywy przygotowujące do podjęcia zatrudnienia np. staże, praktyki zawodowe, wolontariat; c) usługi asystenta osoby bezdomnej w procesie wychodzenia z bezdomności, asystenta osoby opuszającej zakład karny w

		procesie reintegracji, opiekuna usamodzielnienia, asystenta rodziny; d) subsydiowane zatrudnienie, zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy; e) zatrudnienie wspierane, wspomagane, usługi trenera zatrudnienia wspieranego oraz inne usługi ułatwiające adaptację pracownika w środowisku pracy; f) poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne; g) trening kompetencji i umiejętności społecznych; h) poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy; i) kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji; j) usługi towarzyszące procesowi usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej; k) oddziaływanie na uczestników oraz otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wzmacniające lub odbudowujące naturalne systemy wsparcia, takie jak rodzina i lokalna społeczność, obejmujące np.: mediacje, terapie rodzinne, poradnictwo rodzinne;[54] l) inne narzędzia, metody służące aktywizacji społecznej i zawodowej, wynikające ze zidentyfikowanych potrzeb osób obejmowanych wsparciem (w tym o charakterze zdrowotnym); 3. wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez centra integracji społecznej oraz kluby integracji społecznej, udzielane na stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej w istniejących podmiotach lub poprzez tworzenie nowych podmiotów; 4. wsparcie dla rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia w ZAZ, poprzez zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ (z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji) lub wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji, ukierunkowaną na przygotowanie tych osób do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ: na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej; 5. wsparcie rehabilitacji zawodowej i społecznej w ramach WTZ poprzez wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących WTZ lub wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej; 6. usługi społeczne[55]: a) wsparcie służące poprawie dostępu do mieszkań wspomaganych poprzez tworzenie miejsc w nowo utworzonych lub istniejących mieszkaniach wspomaganych;[56] b) usługi asystenckie świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami;

[54] Przykładowo poprzez realizację programu aktywności lokalnej

[55] O ile są one niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby czy rodziny i przyczyniają się do realizacji celów aktywnej integracji.

[56] W przypadku realizacji przez OPS/PCPR wsparcia służącego poprawie dostępu do mieszkań wspomaganych, realizowane jest ono w postaci mieszkania chronionego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

		c) usługi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej[57]. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który opracowany zostanie na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 9.1.2	**AKTYWNA INTEGRACJA – PROJEKTY KONKURSOWE** W ramach poddziałania przewiduje się realizację kompleksowych programów na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W programach tych możliwe będzie wykorzystanie szerokiego katalogu instrumentów aktywizacji o charakterze społecznym, zawodowym, czy edukacyjnym, których dobór będzie uzależniony od indywidualnych potrzeb osób i rodzin objętych wsparciem, takich jak: 1. identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjałów uczestnika; 2. usługi aktywnej integracji, w tym: a) inicjatywy przygotowujące do podjęcia zatrudnienia np. staże, praktyki zawodowe, wolontariat; b) usługi asystenta osoby bezdomnej w procesie wychodzenia z bezdomności, asystenta osoby opuszającej zakład karny w procesie reintegracji, opiekuna usamodzielnienia, asystenta rodziny; c) subsydiowane zatrudnienie, zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy; d) zatrudnienie wspierane, wspomagane, usługi trenera zatrudnienia wspieranego oraz inne usługi ułatwiające adaptację pracownika w środowisku pracy; e) poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne; f) trening kompetencji i umiejętności społecznych; g) poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy; h) kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji; i) usługi towarzyszące procesowi usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej; j) działania mające na celu usamodzielnienie wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych lub młodzieżowych ośrodków socjoterapii; k) oddziaływanie na uczestników oraz otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wzmacniające lub odbudowujące naturalne systemy wsparcia, takie jak rodzina i lokalna społeczność, obejmujące np.: wsparcie osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, mediacje, terapie rodzinne, poradnictwo rodzinne;[58] l) inne narzędzia, metody służące aktywizacji społecznej i zawodowej, wynikające ze zidentyfikowanych potrzeb osób obejmowanych wsparciem (w tym o charakterze zdrowotnym). 3. wsparcie służące poprawie dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej realizowanych przez centra integracji społecznej oraz kluby integracji społecznej, udzielane na stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej w istniejących podmiotach lub poprzez tworzenie nowych podmiotów; 4. wsparcie dla rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia w ZAZ, poprzez zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami

[57] Z wyłączeniem usług wspierania rodziny w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w formie placówek wsparcia dziennego.

[58] Przykładowo poprzez realizację programu aktywności lokalnej

		zatrudnionych w istniejących ZAZ (z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji) lub wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji, ukierunkowaną na przygotowanie tych osób do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ: na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej; 5. wsparcie rehabilitacji zawodowej i społecznej w ramach WTZ poprzez wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących WTZ lub wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej; 6. usługi społeczne[59]: a) wsparcie służące poprawie dostępu do mieszkań wspomaganych poprzez tworzenie miejsc w nowo utworzonych lub istniejących mieszkaniach wspomaganych; b) usługi asystenckie świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami; c) usługi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej[60]. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 9.1	Aktywne włączenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poprzez poprawę oraz wzmocnienie ich szans na zatrudnienie
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 9.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 9.1.2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 9.1.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (C) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie
	Poddziałanie 9.1.2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie (C) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie

[59] O ile są one niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby czy rodziny i przyczyniają się do realizacji celów aktywnej integracji.
[60] Z wyłączeniem usług wspierania rodziny w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w formie placówek wsparcia dziennego.

9. *Typy projektów*	Poddziałanie 9.1.1	**AKTYWNA INTEGRACJA – PROJEKTY KONKURSOWE WYŁĄCZNIE DLA OPS/PCPR** **A. realizowane przez ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie, kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia**
	Poddziałanie 9.1.2	**AKTYWNA INTEGRACJA – PROJEKTY KONKURSOWE** **A. kompleksowe programy na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 9.1.1	• ośrodki pomocy społecznej • powiatowe centra pomocy rodzinie • inne podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie jako partner ośrodka pomocy społecznej lub powiatowego centrum pomocy rodzinie
	Poddziałanie 9.1.2	Podmioty posiadające doświadczenie w prowadzeniu działań na rzecz włączenia społecznego, należące do poniższego katalogu[61]: • organizacje pozarządowe • podmioty ekonomii społecznej • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • przedsiębiorcy • ochotnicze hufce pracy
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 9.1	• osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym w szczególności: – osoby doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego, – osoby korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa, • środowiska zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności społeczności lokalne na obszarach zdegradowanych objętych rewitalizacją, • otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 9.1	100 000 000
	Poddziałanie 9.1.1	57 254 524
	Poddziałanie 9.1.2	42 745 476
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w*	Działanie 9.1	W odniesieniu do działania 11.1, na projekty finansowane ze środków EFS, które zostaną uzgodnione z IZ RPO w programach rewitalizacji, w

[61] Z wyłączeniem ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie.

ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)		konkursach w odpowiednich działaniach i poddziałaniach zostaną zastosowane kryteria premiujące dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 9.1	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	do 5% finansowania unijnego w projekcie Co do zasady udział finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie przekracza 5% dofinansowania ze środków EFS w ramach projektu. W uzasadnionych przypadkach właściwa instytucja może wyrazić zgodę na zwiększenie powyższego limitu w ramach danego projektu.
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 9.1	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 15% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 9.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się system zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 9.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc publiczna na subsydiowanie zatrudnienia, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

		W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 9.1.1	85%
	Poddziałanie 9.1.2	95%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 9.1.1	15%
	Poddziałanie 9.1.2	5%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)(jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 9.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 9.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 9.1	nie dotyczy

<table>
<tr><th colspan="3">Działanie 9.2 USŁUGI SPOŁECZNE I ZDROWOTNE</th></tr>
<tr><td rowspan="2">5. Nazwa działania/ poddziałania</td><td colspan="2">Głównym celem działania jest większa dostępność usług społecznych i zdrowotnych w regionie.
Planowane interwencje koncentrować się będą w dużym stopniu na działaniach prewencyjno-profilaktycznych (skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży oraz rodzin zagrożonych dysfunkcją lub przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych), będących skutecznym narzędziem zapobiegającym wykluczeniu społecznemu. Jednocześnie podejmowane będą działania mające na celu zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych kryzysem (m.in. poprzez rozwój oferty usług świadczonych na rzecz tych osób oraz wsparcie dla tworzenia nowych miejsc, w tym noclegowych, w ośrodkach interwencji kryzysowej). Szczególnie istotne będzie również wsparcie inicjatyw zwiększających dostępność oraz jakość usług kierowanych do osób niesamodzielnych oraz ich opiekunów.</td></tr>
<tr><td>Poddziałanie 9.2.1</td><td>USŁUGI SPOŁECZNE I ZDROWOTNE W REGIONIE

W ramach poddziałania przewiduje się realizację inicjatyw zwiększających dostępność oraz jakość usług kierowanych do osób niesamodzielnych oraz ich opiekunów, a także działań prewencyjno-profilaktycznych (skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży oraz rodzin zagrożonych dysfunkcją lub przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych).

Zakres wsparcia:

A. Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności wielospecjalistycznych zespołów wczesnej interwencji dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym lub zagrożonym niepełnosprawnością, w tym kobiet w ciąży spodziewających się narodzin dziecka niepełnosprawnego lub zagrożonego niepełnosprawnością.
W ramach ww. typu przewiduje się realizację projektów zapewniających w sposób komplementarny i łączny:
• kompleksowe, zgodne z zapotrzebowaniem rodziny, działania profilaktyczne, diagnostyczne, leczniczo-rehabilitacyjne i terapeutyczno-edukacyjne,
• wsparcie zarówno dzieci niepełnosprawnych, jak i dzieci zagrożonych niepełnosprawnością oraz wykazujących dysfunkcje w rozwoju psychoruchowym i społecznym,
• wsparcie rodziców / opiekunów dzieci oraz zdrowego rodzeństwa, zmierzające do osiągnięcia celów działania,
• wsparcie świadczone, w razie potrzeby, w miejscu zamieszkania dziecka.

Dodatkowo, realizowane będą działania na rzecz wyrównywania jakości usług wczesnej wielospecjalistycznej interwencji dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością na terenie regionu, obejmujące w szczególności:
• ułatwianie dostępu do kluczowych specjalistów,
• ułatwianie dostępu do wiedzy i edukacji gwarantującej jakość i skuteczność wczesnej interwencji w regionie,
• budowę sieci współpracy służb różnych sektorów działających w obszarze wczesnej interwencji w regionie,
• monitoring i ewaluację rozwoju usług wczesnej interwencji w regionie.

B. Wdrożenie trzech regionalnych programów zdrowotnych (RPZ) w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych oraz zagrożonych niepełnosprawnością w następujących obszarach:
• wczesne wykrywanie wad rozwojowych postawy i układu ruchu u dzieci w wieku szkolnym,</td></tr>
</table>

		• wczesne wykrywanie wad rozwojowych u dzieci w wieku szkolnym w zakresie zaburzeń słuchu i wad wymowy, • wczesne wykrywanie wad wzroku u dzieci w wieku 5 lat. Zakres działań przewidzianych do realizacji ma być zgodny z zapisami poszczególnych RPZ, które stanowić będą załączniki do regulaminu konkursu. C. Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Zakres udzielanego wsparcia obejmuje następujące działania: a) tworzenie nowych miejsc opieki i wychowania w ramach nowo tworzonych placówek wsparcia dziennego lub b) wsparcie istniejących placówek wsparcia dziennego, wyłącznie pod warunkiem: – zwiększenia liczby miejsc w tych placówkach lub – rozszerzenia oferty wsparcia.[62] W ramach ww. typu przewiduje się realizację projektów, w ramach których zapewnione jest co najmniej: a) praca z dzieckiem prowadzona w oparciu o indywidualny plan wsparcia, opracowany z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, potencjału, predyspozycji, potrzeb dziecka oraz jego rodziny; b) równoległa praca z dzieckiem oraz rodzicami/opiekunami; c) stała współpraca z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz innymi instytucjami istotnymi z punktu widzenia wsparcia dzieci i rodzin; d) funkcjonowanie placówki w sposób adekwatny do potrzeb dzieci i rodzin (np. w dni wolne, weekendy oraz wieczory); e) oferta usług świadczonych przez placówkę obejmująca: • w przypadku placówek prowadzonych w formie opiekuńczej: – opiekę i wychowanie, – pomoc w nauce, – organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań; • w przypadku placówek prowadzonych w formie specjalistycznej, w szczególności: – organizację zajęć socjoterapeutycznych, terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz logopedycznych, – realizację indywidualnych programów korekcyjnych, psychokorekcyjnych i psychoprofilaktycznych; • w przypadku placówek prowadzonych w formie podwórkowej: – realizację działań animacyjnych i socjoterapeutycznych. D. Wsparcie projektów z zakresu teleopieki. W ramach ww. typu projektu przewiduje się realizację działań na rzecz rozwoju usług opiekuńczych, w szczególności wykorzystujących nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Celem przedsięwzięć podejmowanych w ramach ww. typu jest zorganizowanie kompleksowego systemu opieki, umożliwiającego osobom

[62] Wsparcie w ramach projektu nie może spowodować:
- zmniejszenia dotychczasowego finansowania usług wsparcia rodziny w formie placówek wsparcia dziennego przez danego beneficjenta;
- zastąpienia środkami projektu dotychczasowego finansowania przez danego beneficjenta usług wsparcia rodziny w formie placówek wsparcie dziennego.

		niesamodzielnym jak najdłuższe bezpieczne pozostanie w ich środowisku oraz miejscu zamieszkania. W ramach ww. typu przewiduje się realizację projektów, które umożliwią osobom niesamodzielnym bezpieczne funkcjonowanie w ich środowisku oraz miejscu zamieszkania świadczonych w ramach projektu obejmujących przynajmniej: • dostęp do centrum teleopieki, zapewniającego co najmniej możliwość całodobowego przekazania informacji o potrzebie wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa osoby niesamodzielnej; • zapewnienie opieki w miejscu zamieszkania (np. sąsiedzkie usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania). E. Rozwój opieki długoterminowej we wskazanym wykazie dziedzin priorytetowych (tj. onkologii, psychiatrii, geriatrii, a także w zakresie dotyczącym chorób układu krążenia, układu oddechowego, układu kostno-stawowo-mięśniowego, opieki nad matką i dzieckiem oraz neurologii) w formach innych niż szpitalne, w szczególności w formie usług realizowanych w sposób zdeinstytucjonalizowany - poprzez rozwój środowiskowych form opieki. Udzielane wsparcie ma być zgodne z dokumentem „Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności" oraz przyczynić się do wprowadzenia /zwiększenia usług świadczonych na poziomie lokalnych społeczności. Zakres udzielanego wsparcia ma być realizowany w formach: • wsparcia działalności lub tworzenia nowych miejsc opieki medycznej w formach zdeinstytucjonalizowanych w tym Dziennych Domów Opieki Medycznej zgodnie ze standardami wypracowanymi w ramach PO WER lub innych form opieki nad osobami niesamodzielnymi, lub • długoterminowej medycznej opieki domowej nad osobą niesamodzielną, w tym pielęgniarskiej opieki długoterminowej, Zakres udzielanego wsparcia może obejmować dodatkowo: • wsparcie dla opiekunów, w szczególności członków rodzin w postaci wsparcia psychologicznego lub szkolenia w zakresie opieki medycznej nad osobami niesamodzielnymi, • przygotowanie i tworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, pielęgnacyjnego i wspomagającego połączonego z doradztwem w doborze sprzętu i jego wykorzystania oraz treningami z zakresu jego samoobsługi, • teleopiekę medyczną wykorzystywaną na potrzeby doradztwa medycznego oraz bezpośredniej pomocy personelu medycznego, • szkolenia oraz prowadzenie doradztwa w zakresie dostosowania podmiotów leczniczych do potrzeb osób niesamodzielnych, • wsparcie funkcjonowania zespołów środowiskowych na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej lub psychiatrycznej. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który opracowany zostanie na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 9.2.2	**USŁUGI OPIEKUŃCZE ORAZ INTERWENCJA KRYZYSOWA – ZIT** W ramach poddziałania przewiduje się realizację inicjatyw zwiększających dostępność oraz jakość usług kierowanych do osób niesamodzielnych oraz

		ich opiekunów, a także działań mających na celu zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych kryzysem. Zakres wsparcia: A. Działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych, poprzez uruchomienie centrów wsparcia opiekunów, oferujących co najmniej: • wsparcie edukacyjno-doradcze opiekunów nieformalnych, obejmujące m.in. grupy wsparcia w określonych kręgach tematycznych (w tym np.: grupy wirtualne i telefoniczne), organizację indywidualnego poradnictwa (w tym psychologicznego) oraz szkoleń i praktyk opiekuńczych (w tym w formach mobilnych/ niestacjonarnych), zespołową asystenturę (w formach mobilnych/niestacjonarnych) – pomoc w „zarządzaniu opieką" (usługi „menadżerów opieki"), • działania zwiększające dostęp opiekunów nieformalnych do informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, dofinansowań, świadczeń itp., ułatwiających opiekę i podnoszących jej jakość, • działania informacyjno – edukacyjne kierowane do kadr różnych systemów związanych z opieką nad osobami niesamodzielnymi, w tym przede wszystkim służby zdrowia i pomocy społecznej, Zakres udzielanego wsparcia może obejmować dodatkowo: • usługi „odciążeniowe"/„wytchnieniowe"/„opieki zastępczej", umożliwiające czasowe całodobowe przebywanie osoby niesamodzielnej pod profesjonalną opieką w przypadku okresowego braku możliwości sprawowania opieki przez jej opiekuna nieformalnego lub potrzeby odpoczynku opiekuna, • ułatwienia w dostępie opiekunów nieformalnych do sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i medycznego w połączeniu z nauką obsługi sprzętu i doradztwem w zakresie jego wykorzystania. B. Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek zapewniających dzienną opiekę i aktywizację osób niesamodzielnych oferujących oddziaływania terapeutyczne i inne zapewniające utrzymanie optymalnego stanu psychofizycznego, samodzielności i aktywności uczestników i niedopuszczanie do pogłębiania się dysfunkcji, a także edukację osób niesamodzielnych i ich opiekunów nieformalnych. Zakres usług świadczonych w placówce powinien obejmować co najmniej: • usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne obejmujące co najmniej możliwość dowozu uczestników, możliwość pobytu w miejscu spełniającym odpowiednie warunki lokalowe, gwarantującym prawidłową realizację usług, ciepły posiłek, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz opiekę higieniczną w niezbędnym zakresie, • usługi aktywizująco – usprawniające obejmujące m.in. organizację czasu wolnego, udział w zajęciach terapeutycznych, udział w zajęciach podnoszących sprawność psychiczną i fizyczną i aktywizujących do uczestnictwa w życiu społecznym, • usługi wspomagające polegające m.in. na udzielaniu informacji, edukacji, wsparciu i poradnictwu, zarówno dla uczestników, jak i ich opiekunów nieformalnych. C. Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności ośrodków interwencji kryzysowej[63], zapewniających osobom i rodzinom dotkniętym

[63] Wsparcie w zakresie interwencji kryzysowej jest realizowane zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

		problemami i sytuacjami kryzysowymi kompleksową pomoc w zakresie zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia kryzysu, ograniczenia czasu trwania kryzysu i jego negatywnych konsekwencji, przywrócenia równowagi psychospołecznej oraz zapobiegania nawrotom sytuacji kryzysowych. Zakres udzielanego wsparcia może obejmować następujące działania: a) wsparcie na tworzenie nowych ośrodków interwencji kryzysowej Zakres usług interwencji kryzysowej świadczonych przez ośrodek powinien obejmować co najmniej : – diagnozę stanu klienta i stopnia zagrożenia jego równowagi psychicznej, zdrowia i życia, – ustalenie planu pomocy i jego realizatorów, – natychmiastowe udzielenie specjalistycznej, interdyscyplinarnej pomocy mającej na celu przywrócenie równowagi psychospołecznej (w szczególności pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej, poradnictwa socjalnego), – zapewnienie dostępu do miejsc czasowego schronienia w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia wynikającej z kryzysu psychospołecznego, – profilaktykę kryzysu: działania pre-interwencyjne, w tym działania informacyjne o proponowanej ofercie adresowane do osób i rodzin dotkniętych problemami i sytuacjami kryzysowymi, instytucji i organizacji istotnych dla kompleksowości oferty wsparcia, mieszkańców danego terenu, – działania post-interwencyjne: działania wzmacniające i wspierające osoby i rodziny dotknięte problemami i sytuacjami kryzysowymi. b) wsparcie na rozwój istniejących ośrodków interwencji kryzysowej, wyłącznie pod warunkiem dorównania do standardu określonego dla nowych ośrodków interwencji kryzysowej w pkt a), a w przypadku ośrodków spełniających ten standard, wyłącznie pod warunkiem rozszerzenia oferty usług świadczonych przez dany ośrodek lub zwiększenia liczby osób obejmowanych wsparciem w ramach danego ośrodka[64]. W przypadku projektów przewidujących wsparcie na tworzenie nowych ośrodków interwencji kryzysowej lub tworzenie miejsc czasowego schronienia w istniejących ośrodkach interwencji kryzysowej, wymagane będzie zachowanie trwałości ich rezultatów[65]. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 9.2.3	**USŁUGI OPIEKUŃCZE ORAZ INTERWENCJA KRYZYSOWA – SPR** W ramach poddziałania przewiduje się realizację inicjatyw zwiększających dostępność oraz jakość usług kierowanych do osób niesamodzielnych oraz

[64] Wsparcie w ramach projektu nie może spowodować:
- zmniejszenia dotychczasowego finansowania usług interwencji kryzysowej przez danego beneficjenta;
- zastąpienia środkami projektu dotychczasowego finansowania przez danego beneficjenta usług interwencji kryzysowej.

[65] Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość ośrodków do świadczenia usług interwencji kryzysowej po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu.

		ich opiekunów, a także działań mających na celu zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych kryzysem. Zakres wsparcia: A. Działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych, poprzez uruchomienie centrów wsparcia opiekunów, oferujących co najmniej: • wsparcie edukacyjno-doradcze opiekunów nieformalnych, obejmujące m.in. grupy wsparcia w określonych kręgach tematycznych (w tym np.: grupy wirtualne i telefoniczne), organizację indywidualnego poradnictwa (w tym psychologicznego) oraz szkoleń i praktyk opiekuńczych (w tym w formach mobilnych/ niestacjonarnych), zespołową asystenturę (w formach mobilnych/niestacjonarnych) – pomoc w „zarządzaniu opieką" (usługi „menadżerów opieki"), • działania zwiększające dostęp opiekunów nieformalnych do informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, dofinansowań, świadczeń itp., ułatwiających opiekę i podnoszących jej jakość, • działania informacyjno – edukacyjne kierowane do kadr różnych systemów związanych z opieką nad osobami niesamodzielnymi, w tym przede wszystkim służby zdrowia i pomocy społecznej, Zakres udzielanego wsparcia może obejmować dodatkowo: • usługi „odciążeniowe"/„wytchnieniowe"/„opieki zastępczej", umożliwiające czasowe całodobowe przebywanie osoby niesamodzielnej pod profesjonalną opieką w przypadku okresowego braku możliwości sprawowania opieki przez jej opiekuna nieformalnego lub potrzeby odpoczynku opiekuna, • ułatwienia w dostępie opiekunów nieformalnych do sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i medycznego w połączeniu z nauką obsługi sprzętu i doradztwem w zakresie jego wykorzystania. B. Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek zapewniających dzienną opiekę i aktywizację osób niesamodzielnych oferujących oddziaływania terapeutyczne i inne zapewniające utrzymanie optymalnego stanu psychofizycznego, samodzielności i aktywności uczestników i niedopuszczanie do pogłębiania się dysfunkcji, a także edukację osób niesamodzielnych i ich opiekunów nieformalnych. Zakres usług świadczonych w placówce powinien obejmować co najmniej: • usługi opiekuńczo – pielęgnacyjne obejmujące co najmniej możliwość dowozu uczestników, możliwość pobytu w miejscu spełniającym odpowiednie warunki lokalowe, gwarantującym prawidłową realizację usług, ciepły posiłek, pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz opiekę higieniczną w niezbędnym zakresie, • usługi aktywizująco – usprawniające obejmujące m.in. organizację czasu wolnego, udział w zajęciach terapeutycznych, udział w zajęciach podnoszących sprawność psychiczną i fizyczną i aktywizujących do uczestnictwa w życiu społecznym, • usługi wspomagające polegające m.in. na udzielaniu informacji, edukacji, wsparciu i poradnictwu, zarówno dla uczestników, jak i ich opiekunów nieformalnych.

		C. Wsparcie dla tworzenia i/lub działalności ośrodków interwencji kryzysowej[66], zapewniających osobom i rodzinom dotkniętym problemami i sytuacjami kryzysowymi kompleksową pomoc w zakresie zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia kryzysu, ograniczenia czasu trwania kryzysu i jego negatywnych konsekwencji, przywrócenia równowagi psychospołecznej oraz zapobiegania nawrotom sytuacji kryzysowych. Zakres udzielanego wsparcia może obejmować następujące działania: a) wsparcie na tworzenie nowych ośrodków interwencji kryzysowej Zakres usług interwencji kryzysowej świadczonych przez ośrodek powinien obejmować co najmniej : – diagnozę stanu klienta i stopnia zagrożenia jego równowagi psychicznej, zdrowia i życia, – ustalenie planu pomocy i jego realizatorów, – natychmiastowe udzielenie specjalistycznej, interdyscyplinarnej pomocy mającej na celu przywrócenie równowagi psychospołecznej (w szczególności pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej, poradnictwa socjalnego), – zapewnienie dostępu do miejsc czasowego schronienia w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia wynikającej z kryzysu psychospołecznego, – profilaktykę kryzysu: działania pre-interwencyjne, w tym działania informacyjne o proponowanej ofercie adresowane do osób i rodzin dotkniętych problemami i sytuacjami kryzysowymi, instytucji i organizacji istotnych dla kompleksowości oferty wsparcia, mieszkańców danego terenu, – działania post-interwencyjne: działania wzmacniające i wspierające osoby i rodziny dotknięte problemami i sytuacjami kryzysowymi. b) wsparcie na rozwój istniejących ośrodków interwencji kryzysowej, wyłącznie pod warunkiem dorównania do standardu określonego dla nowych ośrodków interwencji kryzysowej w pkt a), a w przypadku ośrodków spełniających ten standard, wyłącznie pod warunkiem rozszerzenia oferty usług świadczonych przez dany ośrodek lub zwiększenia liczby osób obejmowanych wsparciem w ramach danego ośrodka[67]. W przypadku projektów przewidujących wsparcie na tworzenie nowych ośrodków interwencji kryzysowej lub tworzenie miejsc czasowego schronienia w istniejących ośrodkach interwencji kryzysowej, wymagane będzie zachowanie trwałości ich rezultatów[68]. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Poddziałanie 9.2.1	Większa dostępność usług społecznych Większa dostępność usług zdrowotnych

[66] Wsparcie w zakresie interwencji kryzysowej jest realizowane zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
[67] Wsparcie w ramach projektu nie może spowodować:
- zmniejszenia dotychczasowego finansowania usług interwencji kryzysowej przez danego beneficjenta;
- zastąpienia środkami projektu dotychczasowego finansowania przez danego beneficjenta usług interwencji kryzysowej.
[68] Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość ośrodków do świadczenia usług interwencji kryzysowej po zakończeniu realizacji projektu, co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu.

	Poddziałanie 9.2.2	Większa dostępność usług społecznych
	Poddziałanie 9.2.3	Większa dostępność usług społecznych
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 9.2.1	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług wspierania rodziny i pieczy zastępczej istniejących po zakończeniu projektu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie
	Poddziałanie 9.2.2	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie
	Poddziałanie 9.2.3	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu Liczba utworzonych w programie miejsc świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych istniejących po zakończeniu projektu Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które opuściły opiekę instytucjonalną na rzecz usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej w programie
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 9.2.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami wspierania rodziny i pieczy zastępczej w programie
	Poddziałanie 9.2.2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie
	Poddziałanie 9.2.3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi świadczonymi w społeczności lokalnej w programie
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 9.2.1	**USŁUGI SPOŁECZNE I ZDROWOTNE W REGIONIE** **A. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności wielospecjalistycznych zespołów wczesnej interwencji dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym lub zagrożonym niepełnosprawnością**

		B. wdrożenie programów zdrowotnych ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów dzieci i młodzieży **C. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży** **D. wsparcie projektów z zakresu teleopieki** **E. rozwój opieki długoterminowej**
	Poddziałanie 9.2.2	**USŁUGI OPIEKUŃCZE ORAZ INTERWENCJA KRYZYSOWA – ZIT** **A. działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych** **B. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek zapewniających dzienną opiekę i aktywizację osób niesamodzielnych** **C. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności ośrodków interwencji kryzysowej** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 9.2.3	**USŁUGI OPIEKUŃCZE ORAZ INTERWENCJA KRYZYSOWA – SPR** **A. działania wspierające opiekunów nieformalnych osób niesamodzielnych** **B. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności placówek zapewniających dzienną opiekę i aktywizację osób niesamodzielnych** **C. wsparcie dla tworzenia i/lub działalności ośrodków interwencji kryzysowej** projekty z obszaru objętego SPR Typy projektów mogą być łączone.
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 9.2.1	Typy projektu A, B, C i E: Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • organizacje pozarządowe • organizacje non-profit • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • podmioty ekonomii społecznej • instytucje publiczne i prywatne świadczące usługi medyczne • przedsiębiorcy Typ projektu D: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • inne podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie jako partner
	Poddziałanie 9.2.2	Typ projektu A i B: Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • organizacje pozarządowe

		• organizacje non-profit • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • podmioty ekonomii społecznej • przedsiębiorcy • instytucje publiczne i prywatne świadczące usługi społeczne i zdrowotne Typ projektu C: • powiaty, w tym miasta na prawach powiatu • organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie • podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej
	Poddziałanie 9.2.3	Typ projektu A i B: Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności: • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną • organizacje pozarządowe • organizacje non-profit • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • podmioty ekonomii społecznej • przedsiębiorcy • instytucje publiczne i prywatne świadczące usługi społeczne i zdrowotne Typ projektu C: • powiaty, w tym miasta na prawach powiatu • organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie • podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzące działalność w zakresie pomocy społecznej
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Poddziałanie 9.2.1	Typ projektu A: • rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym lub zagrożonym niepełnosprawnością (do 7 roku życia) w tym kobiety w ciąży spodziewające się narodzin dziecka niepełnosprawnego lub zagrożonego niepełnosprawnością • podmioty świadczące usługi z zakresu wczesnej interwencji Typ projektu B: • dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci i młodzież w wieku szkolnym (do ukończenia szkoły podstawowej) oraz ich rodziny Typ projektu C: • dzieci i młodzież do 18 r. ż. oraz ich rodziny

		• placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży Typ projektu D: • osoby niesamodzielne • opiekunowie nieformalni osób niesamodzielnych Typ projektu E: • osoby niesamodzielne • opiekunowie nieformalni osób niesamodzielnych • podmioty lub osoby świadczące usługi z zakresu opieki długoterminowej
	Poddziałanie 9.2.2	Typ projektu A i B[69]: • osoby niesamodzielne • opiekunowie nieformalni osób niesamodzielnych • podmioty pełniące funkcje centrów wsparcia opiekunów nieformalnych • podmioty zapewniające wsparcie dzienne dla osób niesamodzielnych Typ projektu C: • osoby i rodziny dotknięte problemami i sytuacjami kryzysowymi (takimi jak przemoc, konflikty małżeńskie/partnerskie, trudności wychowawcze, uzależnienia, przeciążenie psychicznie i przewlekły stres, wypadki losowe, katastrofy itp.) • ośrodki interwencji kryzysowej
	Poddziałanie 9.2.3	Typ projektu A i B[70]: • osoby niesamodzielne • opiekunowie nieformalni osób niesamodzielnych • podmioty pełniące funkcje centrów wsparcia opiekunów nieformalnych • podmioty zapewniające wsparcie dzienne dla osób niesamodzielnych Typ projektu C: • osoby i rodziny dotknięte problemami i sytuacjami kryzysowymi (takimi jak przemoc, konflikty małżeńskie/partnerskie, trudności wychowawcze, uzależnienia, przeciążenie psychicznie i przewlekły stres, wypadki losowe, katastrofy itp.) • ośrodki interwencji kryzysowej
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości, ponadto w zakresie poddziałania 9.2.2: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 9.2	102 653 781
	Poddziałanie 9.2.1	70 000 000
	Poddziałanie 9.2.2	9 129 370
	Poddziałanie 9.2.3	23 524 411
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w*	Działanie 9.2	W odniesieniu do działania 11.1, na projekty finansowane ze środków EFS, które zostaną uzgodnione z IZ RPO w programach rewitalizacji, w

[69] W przypadku typu projektu A, każdy projekt zakłada potencjalną możliwość udzielenia wsparcia wszystkim osobom niesamodzielnym i ich opiekunom, tzn. nie ma możliwości skierowania projektu np. jedynie do osób niepełnosprawnych.
[70] W przypadku typu projektu A, każdy projekt zakłada potencjalną możliwość udzielenia wsparcia wszystkim osobom niesamodzielnym i ich opiekunom, tzn. nie ma możliwości skierowania projektu np. jedynie do osób niepełnosprawnych.

ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)		konkursach w odpowiednich działaniach i poddziałaniach zostaną zastosowane kryteria premiujące dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 9.2.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 9.2.2	ZIT
	Poddziałanie 9.2.3	SPR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 9.2	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości ponadto w ramach poddziałania 9.2.2 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska. podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	do 15% finansowania unijnego w projekcie Co do zasady udział finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie przekracza 15% dofinansowania ze środków EFS w ramach projektu. W uzasadnionych przypadkach właściwa instytucja może wyrazić zgodę na zwiększenie powyższego limitu w ramach danego projektu.
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 9.2	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 40% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 9.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna*	Działanie 9.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić pomoc państwa, w szczególności **pomoc *de minimis*.**

lub krajowa podstawa prawna)		Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	92,73%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowanych*	Działanie 9.2	7,27 %
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 9.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 9.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 9.2	nie dotyczy

Działanie 9.3 WSPARCIE EKONOMII SPOŁECZNEJ	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Głównym celem działania jest wyższy poziom zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej. Jednym z elementów systemu wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym jest rozwijający się sektor ekonomii społecznej, który zarówno stwarza szanse na aktywizację, usamodzielnienie oraz integrację osób znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno-zawodowej, jak również może dostarczać usługi użyteczności publicznej lub usługi deficytowe w społecznościach lokalnych (np. w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi). Mając na uwadze duży potencjał podmiotów ekonomii społecznej, a jednocześnie zdiagnozowane w regionie bariery utrudniające jego pełne wykorzystanie, konieczne jest zapewnienie kompleksowej oferty wsparcia dla tego sektora. W ramach działania przewidziano przede wszystkim realizację przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej (OWES) przedsięwzięć wspierających rozwój ekonomii społecznej, obejmujących wszystkie poniższe typy usług[71]: 1. usługi animacji lokalnej, obejmujące m.in. działania o charakterze animacyjnym, umożliwiające tworzenie podmiotów obywatelskich i wsparcie dla ich rozwoju, budowę i wsparcie partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz partycypacji społecznej, działania mające na celu wyszukiwanie, przygotowanie oraz wspieranie liderów i animatorów lokalnych; 2. usługi rozwoju ekonomii społecznej, obejmujące: a) usługi polegające na podnoszeniu wiedzy i rozwijaniu umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego (np. szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne, wsparcie motywacyjne (psychologiczne), doradztwo zawodowe), b) usługi polegające na dostarczaniu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym; c) przyznanie środków finansowych na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym[72], d) wsparcie pomostowe dla przedsiębiorstw społecznych utworzonych w ramach projektu, świadczone w formie finansowej[73] lub w zindywidualizowanej formie usług wskazanych w punktach a) i b); e) inne działania mające na celu inicjowanie tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej; 3. usługi wsparcia istniejących podmiotów ekonomii społecznej, obejmujące m.in. doradztwo prawne, biznesowe, finansowe, szkolenia i warsztaty, mentoring, coaching, tutoring, wizyty studyjne, wsparcie dla usług oferowanych przez podmioty ekonomii społecznej[74]. Zakłada się, iż w każdym subregionie funkcjonował będzie OWES, świadczący kompleksowo wszystkie ww. typy usług wsparcia ekonomii społecznej. Warunkiem pełnienia

[71] Projekty te stanowią projekty grantowe, o których mowa w art. 35 i art. 36 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146 z późn. zm.), w części dotyczącej przyznania środków finansowych na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym, wsparcia pomostowego dla przedsiębiorstw społecznych utworzonych w ramach projektu świadczonego w formie finansowej oraz wsparcia finansowego dla lokalnych inicjatyw w obszarze ekonomii społecznej.

[72] Maksymalna kwota dotacji na stworzenie jednego miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym stanowi 6-krotność przeciętnego wynagrodzenia, przy czym maksymalna kwota dotacji dla jednego podmiotu stanowi 30-krotność przeciętnego wynagrodzenia. Beneficjent jest zobowiązany do zapewnienia trwałości utworzonych miejsc pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia przyznania dotacji lub utworzenia stanowiska pracy, o ile ten termin jest późniejszy niż termin przyznania dotacji.

[73] Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest świadczone przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy i nie dłuższy niż 12 miesięcy i jest przyznawane miesięcznie w wysokości niezbędnej do sfinansowania podstawowych kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego w początkowym okresie działania, jednak nie większej niż zwielokrotniona o liczbę utworzonych miejsc pracy kwota minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

[74] Wsparcie finansowe w wysokości do 10 000 PLN dla lokalnych inicjatyw w obszarze ekonomii społecznej.

	przez daną instytucję funkcji OWES jest uzyskanie akredytacji dla prowadzenia usług wsparcia ekonomii społecznej. Ponadto, w ramach działania przewiduje się realizację projektu regionalnego w zakresie koordynacji rozwoju ekonomii społecznej w regionie, w ramach którego mogą być wspierane wyłącznie następujące działania: • tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES działających w regionie, w tym w szczególności poprzez organizowanie regionalnych spotkań sieciujących dla OWES, umożliwiających wymianę informacji pomiędzy ośrodkami na temat podejmowanych działań, postępów i problemów w realizacji wsparcia, stosowanych rozwiązaniach i metodach pracy itp., a także agregowanie informacji na temat działalności OWES i wyników ich pracy na poziomie całego regionu oraz uspójnianie i synchronizowanie tych działań w regionie. Wspieranie działań OWES nakierowanych na jednostki samorządu terytorialnego, • tworzenie lub dofinansowanie wspólnych przedwsięwzięć regionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej (PES) (klastry, franczyzy) oraz włączanie PES w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry), • tworzenie regionalnych sieci kooperacji PES o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), mających umożliwić wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiąganiu standardów usług, • inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, PES o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej m.in. w celu zapewnienia ciągłości procesu reintegracyjnego, a także współpracy ww. podmiotów z innymi podmiotami takimi jak szkoły, uczelnie wyższe, instytucje rynku pracy, przedsiębiorstwa) m.in. w celu upowszechniania idei ekonomii społecznej wśród uczniów i studentów oraz w celu zwiększenia liczby staży i praktyk w PES czy też w typowych przedsiębiorstwach, • budowanie powiązań pomiędzy systemem edukacji, nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym (spotkania, warsztaty, doradztwo, wymiana informacji) udział we wspólnych konkursach i wydarzeniach z organizacjami pracodawców i przedsiębiorców, szkół, w tym szkół wyższych i instytutów naukowych) w celu nawiązania stałej współpracy, • organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności PES jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez PES na poziomie regionalnym (np. targi ekonomii społecznej, finansowanie udziału przedsiębiorstw społecznych (PS) i PES w targach i wystawach regionalnych o charakterze gospodarczym, sprzedaż produktów i usług PES za pomocą jednego regionalnego portalu lub portali branżowych), • współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności PES, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej lub lokalnych planów udziału PES w rozwoju usług społecznych (spotkania, wymiana informacji, dobre praktyki, doradztwo), uwzględnianie aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, zlecania zadań PES, • wspieranie realizacji przez PES usług użyteczności publicznej i współpraca z OWES w tym zakresie, • zapewnienie funkcjonowania Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w KPRES, i organizowanie jego prac oraz tworzenie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie, • wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, aktualizacja regionalnego programu rozwoju ekonomii społecznej • reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym oraz włączenie ekonomii społecznej do strategii rozwoju województwa w obszarach związanych z rynkiem pracy, integracją społeczną, rozwojem przedsiębiorczości oraz innowacji, rozwojem usług użyteczności publicznej oraz innymi priorytetami, w ramach których jest możliwy regionalny rozwój ekonomii społecznej.

	• ewaluacja działań OWES • weryfikacja statusu PS i prowadzenie ich spisu Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej wyboru projektu w trybie pozakonkursowym, które zostaną opracowane na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 9.3	Powstanie 600 nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 9.3	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 9.3	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie Liczba inicjatyw dotyczących rozwoju ekonomii społecznej sfinansowanych ze środków EFS
9. *Typy projektów*	Działanie 9.3	**WSPARCIE EKONOMII SPOŁECZNEJ** **A. działania wspierające rozwój ekonomii społecznej, obejmujące usługi: animacji lokalnej, rozwoju ekonomii społecznej oraz wsparcia istniejących podmiotów ekonomii społecznej** **B. działania koordynacyjne w obszarze ekonomii społecznej prowadzone na poziomie regionalnym**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 9.3	typ projektu A: • instytucje wspierające ekonomię społeczną (OWES), które uzyskały akredytację dla prowadzenia usług wsparcia ekonomii społecznej typ projektu B: • Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 9.3	typ projektu A: w zakresie usług animacji lokalnej: • społeczność lokalna • jednostki samorządu terytorialnego • instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej • przedsiębiorcy • podmioty ekonomii społecznej w zakresie usług rozwoju ekonomii społecznej: • osoby fizyczne zainteresowane założeniem i/lub prowadzeniem działalności i/lub pracą w podmiocie ekonomii społecznej, w tym w szczególności w przedsiębiorstwie społecznym[75] • podmioty zainteresowane założeniem i/lub prowadzeniem działalności w formie podmiotu ekonomii społecznej, w tym w szczególności w formie przedsiębiorstwa społecznego • przedsiębiorstwa społeczne w zakresie usług wsparcia istniejących podmiotów ekonomii społecznej: • podmioty ekonomii społecznej typ projektu B:

[75] Wsparcie finansowe na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwie społecznym może być przyznane na: osoby bezrobotne w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy; osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym; osoby o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

		• jednostki samorządu terytorialnego • instytucje rynku pracy oraz pomocy i integracji społecznej • podmioty ekonomii społecznej • osoby fizyczne i/lub podmioty zainteresowane założeniem i/lub prowadzeniem działalności w sektorze ekonomii społecznej • przedsiębiorcy • środowisko naukowe/uczelnie wyższe • szkoły • ośrodki wsparcia ekonomii społecznej
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.3	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 9.3	17 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.3	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.3	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 9.3	tryb konkursowy, tryb pozakonkursowy – wyłącznie w zakresie działań koordynacyjnych w obszarze ekonomii społecznej prowadzonych na poziomie regionu przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowane i niekwalifikowane w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.3	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 9.3	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych nie może w projekcie przekroczyć 10% finansowania unijnego.

21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 9.3	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 9.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się system zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 9.3	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc publiczna na szkolenia, pomoc publiczna na usługi doradcze, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	zgodnie z pkt 24 i 26
26. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.3	typ projektu A: 5%[76] typ projektu B: 15%
27. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 9.3	nie dotyczy

[76] Wskazany % dotyczy wyłącznie części budżetu projektu pomniejszonego o środki finansowe na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym oraz wsparcie pomostowe dla przedsiębiorstwa społecznego świadczone w formie finansowej.

(jeśli dotyczy)		
28. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	nie dotyczy
29. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Działanie 9.3	nie dotyczy
30. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 9.3	nie dotyczy
31. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 9.3	nie dotyczy
32. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 9.3	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

10 Oś Priorytetowa WIEDZA I KOMPETENCJE

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Głównym celem osi priorytetowej jest rozwój kapitału intelektualnego mieszkańców, jako podstawa budowania silnej pozycji regionu.

Wysokiej jakości edukacja, prowadzona od najmłodszych lat, uwzględniająca różne potrzeby i możliwości dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych, otwarta na wyzwania i gotowa na usuwanie barier w dostępie – to niezbędna podstawa budowania społeczeństwa małopolskiego dobrze wykształconego, z kompetencjami opartymi na indywidualnych predyspozycjach oraz jednocześnie z umiejętnością dostosowania do zmieniających się warunków i pojawiających się potrzeb na rynku pracy.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFS	217 276 857
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 10.1 ROZWÓJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Kształcenie ogólne powinno być ukierunkowane na rozwijanie kompetencji kluczowych oraz postaw związanych z umiejętnością i motywacją do uczenia się. Podejście takie ułatwia wybór dalszej ścieżki edukacyjnej, czy zawodowej, późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy oraz naturalnie prowadzi do włączenia osób kształconych w proces uczenia się przez całe życie. Edukacja od najwcześniejszych etapów powinna być ukierunkowana na zindywidualizowane potrzeby dzieci – wspomaganie w obszarach deficytowych, a z drugiej strony wspieranie w rozwoju zainteresowań, czy uzdolnień. Interwencja w szczególności powinna dotyczyć osób z niepełnosprawnościami, które powinny mieć możliwość korzystania, w jak najpełniejszym stopniu, z wszelkich form edukacji ogólnej. Służyć temu powinny działania na rzecz likwidacji barier, zarówno infrastrukturalnych, jak i mentalnych związanych ze stereotypowym postrzeganiem tych osób oraz poprzez zapewnienie niezbędnego wsparcia towarzyszącego.	
	Poddziałanie 10.1.1	**WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE – ZIT** Głównym wyzwaniem w ramach wychowania przedszkolnego jest umożliwienie dostępu do edukacji na tym etapie wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym, a tym samym zapewnienie im lepszego przygotowania do kolejnych etapów edukacji oraz ułatwienie rodzicom łączenia życia zawodowego z życiem prywatnym. W ramach poddziałania realizowane będą projekty na rzecz zwiększenia liczby miejsc wychowania przedszkolnego oraz rozszerzenia oferty ośrodków wychowania przedszkolnego. Tworzenie miejsc przedszkolnych będzie możliwe zarówno w istniejących, jak i w nowopowstałych ośrodkach wychowania przedszkolnego. Wsparcie dotyczyć może m.in. adaptacji / dostosowania pomieszczeń, wyposażenia / doposażenia w niezbędny sprzęt, zabawki, pomoce edukacyjnie itp., a także obejmować wydatki związane z funkcjonowaniem miejsc przedszkolnych, czy organizacją zajęć dodatkowych. Rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego dotyczy przede wszystkim organizacji zajęć dodatkowych, ale może temu towarzyszyć także wydłużenie godzin pracy placówek (tak, aby były one bardziej dostępne dla pracujących rodziców / opiekunów dzieci).

		Organizacja zajęć dodatkowych służy zwiększaniu szans edukacyjnych dzieci oraz wyrównywaniu zdiagnozowanych deficytów. Realizowane projekty powinny także zakładać wyrównywanie szans dzieci ze szczególnymi potrzebami (w tym dzieci z niepełnosprawnościami), tak, aby możliwy był pełniejszy ich udział w edukacji przedszkolnej. Przykładowe działania objęte wsparciem: • zatrudnienie dodatkowego personelu np. asystenta osoby niepełnosprawnej, • zakup niezbędnego sprzętu / wyposażenia / zabawek / sprzętu dydaktycznego oraz narzędzi itp. Jako uzupełnienie działań projektowych dopuszczona jest możliwość rozwoju kompetencji i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych i społecznych nauczycieli wspieranych placówek. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 10.1.2	**WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE – SPR** Głównym wyzwaniem w ramach wychowania przedszkolnego jest umożliwienie dostępu do edukacji na tym etapie wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym, a tym samym zapewnienie im lepszego przygotowania do kolejnych etapów edukacji oraz ułatwienie rodzicom łączenia życia zawodowego z życiem prywatnym. W ramach poddziałania realizowane będą projekty na rzecz zwiększenia liczby miejsc wychowania przedszkolnego oraz rozszerzenia oferty ośrodków wychowania przedszkolnego. Tworzenie miejsc przedszkolnych będzie możliwe zarówno w istniejących, jak i w nowopowstałych ośrodkach wychowania przedszkolnego. Wsparcie dotyczyć może m.in. adaptacji / dostosowania pomieszczeń, wyposażenia / doposażenia w niezbędny sprzęt, zabawki, pomoce edukacyjnie itp., a także obejmować wydatki związane z funkcjonowaniem miejsc przedszkolnych, czy organizacją zajęć dodatkowych. Rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego dotyczy przede wszystkim organizacji zajęć dodatkowych, ale może temu towarzyszyć także wydłużenie godzin pracy placówek (tak, aby były one bardziej dostępne dla pracujących rodziców / opiekunów dzieci). Organizacja zajęć dodatkowych służy zwiększaniu szans edukacyjnych dzieci oraz wyrównywaniu zdiagnozowanych deficytów. Realizowane projekty powinny także zakładać wyrównywanie szans dzieci ze szczególnymi potrzebami (w tym dzieci z niepełnosprawnościami), tak, aby możliwy był pełniejszy ich udział w edukacji przedszkolnej. Przykładowe działania objęte wsparciem: • zatrudnienie dodatkowego personelu np. asystenta osoby niepełnosprawnej, • zakup niezbędnego sprzętu / wyposażenia / zabawek / sprzętu dydaktycznego oraz narzędzi itp. Jako uzupełnienie działań projektowych dopuszczona jest możliwość rozwoju kompetencji i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych i społecznych nauczycieli wspieranych placówek. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 10.1.3	**EDUKACJA W SZKOŁACH PROWADZĄCYCH KSZTAŁCENIE OGÓLNE** W ramach poddziałania realizowane będzie wsparcie w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy – kompetencji, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia, tj.: umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności

		posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski i ich rodzin), TIK, umiejętności rozumienia (ang. literacy), kreawatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy. W ramach realizowanych projektów uwzględnione będzie wparcie dla uczniów i słuchaczy ze specjalnymi potrzebami oraz interwencje przyczyniające się do zwiększonego i pełnego udziału dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w edukacji ogólnej. W przypadku typu projektu A dotyczącego kompetencji informatycznych oraz związanych z przedmiotami przyrodniczymi i matematyką wsparcie obejmowało będzie rozwijanie kompetencji uczniów oraz wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne oraz sprzęt TIK, a także wyposażenia pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych i matematyki. Rozwój kompetencji i umiejętności zawodowych kadr będzie mógł być realizowany jako wsparcie towarzyszące rozwijaniu kompetencji uczniów oraz wyposażaniu szkół w pomoce dydaktyczne oraz sprzęt TIK lub wyposażaniu pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych i matematyki, i może dotyczyć: • podniesienia kompetencji cyfrowych nauczycieli~~,~~ • doskonalenia umiejętności i kompetencji nauczycieli w obszarze przedmiotów przyrodniczych i matematyki związanych z wykorzystaniem nauczania opartego na metodzie eksperymentu. Pomoc stypendialna przewidziana w ramach poddziałania przyczyniać się będzie do wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych uczniów w zakresie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej). Stypendia przyznawane uczniom przez szkołę lub placówkę oświatową będą przeznaczone na cele edukacyjne np. zajęcia pozaszkolne rozwijające kompetencje. Kryteria przyznawania stypendium uwzględniały będą sytuację rodzinną (w tym pochodzenie z rodziny wielodzietnej) i socjalną ucznia oraz zdiagnozowane potrzeby. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 10.1.4	**MAŁOPOLSKA CHMURA EDUKACYJNA** W ramach poddziałania realizowane będą zadania służące wykreowaniu innowacyjnego środowiska wsparcia procesów edukacyjnych technologiami TIK, bazującego na modelu chmury oraz wysokiej jakości komunikacji multimedialnej. Wsparcie kierowane będzie do szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Część interwencji, realizowana w ramach projektu koordynacyjnego przez samorząd województwa w partnerstwie z uczelniami, dotyczyć będzie inicjowania oraz koordynowania współpracy uczelni z terenu województwa ze szkołami ponadgimnazjalnymi i ponadpodstawowymi w zakresie realizacji wsparcia w modelu chmury oraz programowych i metodycznych aspektów całego przedsięwzięcia. W projekcie koordynacyjnym przeprowadzone zostaną także szkolenia nauczycieli w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu przedmiotów ogólnych. W ramach części konkursowej realizowane będą zajęcia pozalekcyjne dla uczniów z wykorzystaniem nowoczesnych technologii komunikacyjnych według scenariuszy wypracowanych w ramach projektu koordynacyjnego. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej

		wyboru projektu w trybie pozakonkursowym, które zostaną opracowane na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 10.1.5	**WSPARCIE UCZNIÓW ZDOLNYCH** Wsparcie w ramach poddziałania dotyczy wspierania i rozwijania uzdolnień uczniów oraz rozwijania zainteresowań i pobudzania aktywności edukacyjnej uczniów w zakresie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy. Zakres interwencji obejmuje realizację regionalnego programu stypendialnego adresowanego do uczniów zdolnych. Program realizowany będzie w trybie pozakonkursowym. Ponadto w ramach poddziałania realizowane będzie wsparcie dzieci w rozwijaniu uzdolnień z zakresu kompetencji kluczowych m.in. w formule zajęć pozaszkolnych/pozalekcyjnych. Działania w tym zakresie będą koordynowane przez samorząd województwa, co pozwoli na lepsze wykorzystanie narzędzi służących diagnozowaniu uzdolnień, dotarcie z działaniami do dużej liczby uczniów oraz szkół, a także ułatwi wsparcie nauczycieli / szkół w zakresie pracy z uczniem zdolnym. Działania koordynacyjne realizowane będą w ramach projektu pozakonkursowego. W tym trybie realizowane będzie także przygotowanie i modyfikacja testów diagnostycznych i innych narzędzi niezbędnych do realizacji programu oraz przygotowanie szkół do diagnozy uzdolnień. W ramach projektu zostaną wykorzystane zasoby osobowe trenerów nauczycieli wyszkolonych w ramach projektu innowacyjnego, zrealizowanego w województwie małopolskim w ramach komponentu regionalnego PO KL, dysponujących potencjałem i doświadczeniem w zakresie wsparcia kadry / nauczycieli pracujących w ramach systemu. Zakres projektów konkursowych wynikał będzie bezpośrednio z działań podejmowanych w ramach projektu pozakonkursowego. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej wyboru projektu w trybie pozakonkursowym, które zostaną opracowane na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Poddziałanie 10.1.1	Zwiększenie liczby miejsc edukacji przedszkolnej oraz rozszerzenie oferty dodatkowej placówek wychowania przedszkolnego
	Poddziałanie 10.1.2	
	Poddziałanie 10.1.3	Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach
	Poddziałanie 10.1.4	
	Poddziałanie 10.1.5	
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 10.1.1	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 10.1.2	Na poziomie SzOOP w ramach poddziałania nie planuje się wskaźników o charakterze rezultatu bezpośredniego
	Poddziałanie 10.1.3	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu Liczba szkół w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych

	Poddziałanie 10.1.4	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 10.1.5	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 10.1.1	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej
	Poddziałanie 10.1.2	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej
	Poddziałanie 10.1.3	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie
	Poddziałanie 10.1.4	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie
	Poddziałanie 10.1.5	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie Liczba uczniów objętych wsparciem stypendialnym w programie
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 10.1.1	**WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE – ZIT** **A. tworzenie nowych miejsc przedszkolnych lub dostosowanie istniejących do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami** **B. rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego, w tym pod kątem wsparcia dzieci z niepełnosprawnościami** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska Typ B musi być łączony z typem A (nie dotyczy projektów realizujących dodatkową ofertę edukacyjną lub specjalistyczną pod kątem wsparcia dzieci z niepełnosprawnościami).
	Poddziałanie 10.1.2	**WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE – SPR** **A. tworzenie nowych miejsc przedszkolnych lub dostosowanie istniejących do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami** **B. rozszerzenie oferty dodatkowej ośrodków wychowania przedszkolnego, w tym pod kątem wsparcia dzieci z niepełnosprawnościami** projekty z obszaru objętego SPR Typ B musi być łączony z typem A (nie dotyczy projektów realizujących dodatkową ofertę edukacyjną lub specjalistyczną pod kątem wsparcia dzieci z niepełnosprawnościami).
	Poddziałanie 10.1.3	**EDUKACJA W SZKOŁACH PROWADZĄCYCH KSZTAŁCENIE OGÓLNE**

		A. rozwijanie u uczniów i słuchaczy szkół i placówek kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz kompetencji informatycznych **B. rozwój kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych, nauczania w obszarze przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz pracy metodą eksperymentu** **C. wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych uczniów w zakresie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej) poprzez pomoc stypendialną** Typy projektów mogą być łączone. Typ B musi być łączony z typem A. Typ C nie może być realizowany samodzielnie.
	Poddziałanie 10.1.4	**MAŁOPOLSKA CHMURA EDUKACYJNA** **A. koordynacja działań związanych z realizacją małopolskiej chmury edukacyjnej – projekt pozakonkursowy** **B. małopolska chmura edukacyjna – część konkursowa**
	Poddziałanie 10.1.5	**WSPARCIE UCZNIÓW ZDOLNYCH** **A. regionalny program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych** **B. koordynacja w regionie realizacji działań związanych ze wsparciem uczniów zdolnych – projekt pozakonkursowy** **C. rozwój uzdolnień oraz pogłębianie zainteresowań i aktywności edukacyjnej uczniów**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 10.1.1	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności organy prowadzące ośrodki wychowania przedszkolnego.
	Poddziałanie 10.1.2	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności organy prowadzące ośrodki wychowania przedszkolnego.
	Poddziałanie 10.1.3	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności organy prowadzące szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne, w tym zawodowe oraz placówki oświatowe prowadzące kształcenie ogólne (w rozumieniu art.2 ust. 5 i 7 ustawy o systemie oświaty).
	Poddziałanie 10.1.4	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności organy prowadzące szkoły ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe, w tym zawodowe. W ramach trybu pozakonkursowego liderem będzie samorząd województwa.
	Poddziałanie 10.1.5	W ramach trybu konkursowego: – Organy prowadzące publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe oraz placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół zawodowych). – Inne podmioty w przypadku projektów, które są kontynuacją wsparcia w Centrach Wsparcia Uczniów Zdolnych utworzonych w ramach konkursów RPMP.10.01.05-IP.01-12-063/16 lub RPMP.10.01.05-

		IP.01-12-027/17 tj. projekt będzie realizowany przez tego samego beneficjenta. W ramach trybu pozakonkursowego liderem będzie samorząd województwa.
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Poddziałanie 10.1.1	Główne grupy docelowe w tym obszarze to: - dzieci w wieku przedszkolnym (w tym z niepełnosprawnościami) oraz ich rodzice/opiekunowie - kadra ośrodków wychowania przedszkolnego, - ośrodki wychowania przedszkolnego.
	Poddziałanie 10.1.2	Główne grupy docelowe w tym obszarze to: - dzieci w wieku przedszkolnym (w tym z niepełnosprawnościami) oraz ich rodzice/opiekunowie, - kadra ośrodków wychowania przedszkolnego, - ośrodki wychowania przedszkolnego.
	Poddziałanie 10.1.3	Główne grupy docelowe w tym obszarze to: - szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne, w tym zawodowe oraz placówki oświatowe prowadzące kształcenie ogólne (w rozumieniu art. 2 ust. 5 i 7 ustawy o systemie oświaty), - uczniowie i słuchacze tych szkół i placówek, w szczególności ze specjalnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, - kadra tych szkół i placówek w tym nauczyciele przedmiotów ogólnych w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego.
	Poddziałanie 10.1.4	Główne grupy docelowe w tym obszarze to: - szkoły ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe, w tym zawodowe, - uczniowie tych szkół, - kadra tych szkół w tym nauczyciele przedmiotów ogólnych w szkołach zawodowych.
	Poddziałanie 10.1.5	Główne grupy docelowe w tym obszarze to: - publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe, oraz placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół zawodowych) - uczniowie tych szkół i placówek, w szczególności ze specjalnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, - nauczyciele tych szkół i placówek
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.1	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości, ponadto w zakresie poddziałania 10.1.1: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 10.1	100 776 857
	Poddziałanie 10.1.1	10 230 535
	Poddziałanie 10.1.2	32 475 589
	Poddziałanie 10.1.3	28 833 403
	Poddziałanie 10.1.4	13 237 330
	Poddziałanie 10.1.5	16 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji*	Działanie 10.1	• w odniesieniu do działania 11.1, na projekty finansowane ze środków EFS, które zostaną uzgodnione z IZ RPO w programach rewitalizacji, w

z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)		konkursach w odpowiednich działaniach i poddziałaniach zostaną zastosowane kryteria premiujące dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych. • **mechanizm łączonego wsparcia małopolskiej chmury edukacyjnej w ramach osi 2 i 10 RPO WM:** jednostki, będące beneficjentami projektów w ramach poddziałania 2.1.3 będą zobowiązane do ubiegania się następnie o komplementarne wsparcie w ramach poddziałania 10.1.4 i/lub 10.2.3
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.1	
	Poddziałanie 10.1.1	ZIT
	Poddziałanie 10.1.2	SPR
	Poddziałanie 10.1.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.1.4	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.1.5	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 10.1	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 10.1.1	tryb konkursowy ponadto w ramach poddziałania 10.1.1 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 10.1.2	tryb konkursowy
	Poddziałanie 10.1.3	tryb konkursowy
	Poddziałanie 10.1.4	tryb konkursowy tryb pozakonkursowy – w zakresie projektu realizowanego przez Samorząd Województwa (w partnerstwie z innymi podmiotami)
	Poddziałanie 10.1.5	tryb konkursowy tryb pozakonkursowy – w zakresie projektu realizowanego przez Samorząd Województwa (w partnerstwie z innymi podmiotami)
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 10.1.1	do 20% finansowania unijnego w projekcie
	Poddziałanie 10.1.2	do 20% finansowania unijnego w projekcie
	Poddziałanie 10.1.3	do 8% finansowania unijnego w projekcie

	Poddziałanie 10.1.4	do 10% finansowania unijnego w projekcie
	Poddziałanie 10.1.5	do 5% finansowania unijnego w projekcie
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 10.1.1	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 40% finansowania unijnego.
	Poddziałanie 10.1.2	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 40% finansowania unijnego.
	Poddziałanie 10.1.3	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 40% finansowania unijnego.
	Poddziałanie 10.1.4	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 20% finansowania unijnego.
	Poddziałanie 10.1.5	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 15% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 10.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 10.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić pomoc państwa, w szczególności **pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.1	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom*	Poddziałanie 10.1.1	85%

dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.1.2	85%
	Poddziałanie 10.1.3	95%
	Poddziałanie 10.1.4	95%
	Poddziałanie 10.1.5	95%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 10.1.1	15%
	Poddziałanie 10.1.2	15%
	Poddziałanie 10.1.3	5%
	Poddziałanie 10.1.4	5%
	Poddziałanie 10.1.5	5%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 10.1.1	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
	Poddziałanie 10.1.2	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
	Poddziałanie 10.1.3	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
	Poddziałanie 10.1.4	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.1.5	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.1	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 10.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 10.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 10.1	nie dotyczy

Działanie 10.2 ROZWÓJ KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO		
5. Nazwa działania/ poddziałania	Poddziałanie 10.2.1	**KSZTAŁCENIE ZAWODOWE UCZNIÓW – ZIT** Tworzenie oraz rozwój Centrów Kompetencji Zawodowych (CKZ) oraz rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, możliwe jest w szczególności poprzez: • realizację kompleksowego wsparcia szkół zawodowych w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych oraz przygotowania zawodowego uczniów, • poprawę jakości prowadzonego kształcenia zawodowego, w tym zwłaszcza realizacja kompleksowych programów kształcenia praktycznego organizowanego w miejscu pracy • interwencje przyczyniające się do zwiększonego i pełnego udziału młodzieży ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami w edukacji zawodowej. • Wsparcie uczniów zdolnych w zakresie kompetencji kluczowych w formule Centrów Wsparcia Uczniów Zdolnych tworzonych i prowadzonych zgodnie z koncepcją opracowaną w ramach projektu pozakonkursowego realizowanego przez samorząd województwa w ramach Poddziałania 10.1.5 Poprawa jakości prowadzonego w szkole lub placówce kształcenia zawodowego odbywać się może w szczególności poprzez: • programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami – tj. m.in. tworzenie klas patronackich oraz organizację staży i praktyk dla uczniów • nabywanie dodatkowych kwalifikacji przez uczniów (w systemie formalnym i poza formalnym), • działania z obszaru doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz orientacji zawodowej – elementy doradztwa, m.in. ukierunkowane na aktywne poszukiwanie pracy, możliwość skorzystania z usług doradcy zawodowego, • tworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez wyposażenie/doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, • wzmocnienie współpracy szkół zawodowych z uczelniami, • rozwój kompetencji zawodowych kadr wspieranych placówek, • dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych. Wsparcie powinno koncentrować się na tworzeniu i rozwijaniu już powstałych CKZ. Tworzenie nowych CKZ możliwe będzie przede wszystkim w powiatach stanowiących „białe plamy" - gdzie do tej pory takie Centra nie powstały. Projekt powinien koncentrować się na wsparciu branż/grupy zawodów w zakresie których istnieje zapotrzebowanie na lokalnym/regionalnym rynku pracy. **<u>Specyficzne warunki wstępne:</u>** • Dofinansowanie wsparcia dotyczącego kursów i szkoleń dla uczniów obligatoryjnie powinno stanowić nie mnie niż 20% kosztów bezpośrednich związanych z typami projektu A i B. Beneficjent projektu powinien przewidzieć partycypację uczniów w kosztach związanych z finansowaniem kursów i szkoleń oraz egzaminów potwierdzających nabycie kwalifikacji. Poziom tego wkładu nie powinien przekroczyć 10% wartości kursu/szkolenia/egzaminu. Wkład, który wnosi uczeń, może zostać zastąpiony wkładem beneficjenta projektu.

		• Nie mniej niż 20% kosztów bezpośrednich związanych z typami A i B obligatoryjnie należy przeznaczyć na organizację staży i praktyk w miejscu pracy. • CKZ są zobowiązane do realizacji zadań określonych w Prawie oświatowym dla Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, a warunkiem uzyskania dofinansowania jest zobowiązanie się beneficjenta do realizacji wszystkich przewidzianych tam funkcjonalności w okresie trwania projektu oraz przynajmniej 2 lata po jego zakończeniu, • wspierane CKZ powinny specjalizować się w określonej branży, na której jednocześnie skoncentrowane zostanie wsparcie (w szczególności wsparcie inwestycyjne i sprzętowe), co jednak nie wykluczy możliwości dofinansowania w ograniczonym zakresie pozostałych zawodów, w ramach których odbywa się kształcenie, • każdy projekt dotyczący CKZ uwzględniać musi silne i rzeczywiste zaangażowanie pracodawcy/ów/związków pracodawców/organizacji pracodawców. Współpraca w ramach Centrów ze stroną pracodawców (przedsiębiorców) musi być silna, realna i ciągła, a pracodawcy muszą mieć rzeczywisty wpływ na kształcenie prowadzone w szkole/placówce, w szczególności w zakresie praktycznej nauki zawodu. Rekomenduje się, aby współpraca ta została oparta o funkcjonującą z udziałem pracodawcy/ów/związków pracodawców/organizacji pracodawców, radę programową, działającą w oparciu o regulamin określający ich rolę w szczególności ich doradczy/opiniodawczy głos w zakresie kształcenia w zawodzie, • CKZ nie mogą tworzyć jedynie szkoły. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 10.2.2	**KSZTAŁCENIE ZAWODOWE UCZNIÓW – SPR** Tworzenie oraz rozwój Centrów Kompetencji Zawodowych (CKZ) oraz rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, możliwe jest w szczególności poprzez: • realizację kompleksowego wsparcia szkół zawodowych w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych oraz przygotowania zawodowego uczniów, • poprawę jakości prowadzonego kształcenia zawodowego, w tym zwłaszcza realizacja kompleksowych programów kształcenia praktycznego organizowanego w miejscu pracy • interwencje przyczyniające się do zwiększonego i pełnego udziału młodzieży ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami w edukacji zawodowej. • Wsparcie uczniów zdolnych w zakresie kompetencji kluczowych w formule Centrów Wsparcia Uczniów Zdolnych tworzonych i prowadzonych zgodnie z koncepcją opracowaną w ramach projektu pozakonkursowego realizowanego przez samorząd województwa w ramach Poddziałania 10.1.5 Poprawa jakości prowadzonego w szkole lub placówce kształcenia zawodowego odbywać się może w szczególności poprzez: • programy współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami – tj. m.in. tworzenie klas patronackich oraz organizację staży i praktyk dla uczniów • nabywanie dodatkowych kwalifikacji przez uczniów (w systemie formalnym i poza formalnym), • działania z obszaru doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz orientacji zawodowej – elementy doradztwa, m.in. ukierunkowane na aktywne

		poszukiwanie pracy, możliwość skorzystania z usług doradcy zawodowego, • tworzenie warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez wyposażenie/doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, • wzmocnienie współpracy szkół zawodowych z uczelniami, • rozwój kompetencji zawodowych kadr wspieranych placówek, • dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych. Wsparcie powinno koncentrować się na tworzeniu i rozwijaniu już powstałych CKZ. Tworzenie nowych CKZ możliwe będzie przede wszystkim w powiatach stanowiących „białe plamy" - gdzie do tej pory takie Centra nie powstały. Projekt powinien koncentrować się na wsparciu branż/grupy zawodów w zakresie których istnieje zapotrzebowanie na lokalnym/regionalnym rynku pracy. **Specyficzne warunki wstępne:** • Dofinansowanie wsparcia dotyczącego kursów i szkoleń dla uczniów obligatoryjnie powinno stanowić nie mnie niż 20% kosztów bezpośrednich związanych z typami projektu A i B. Beneficjent projektu powinien przewidzieć partycypację uczniów w kosztach związanych z finansowaniem kursów i szkoleń oraz egzaminów potwierdzających nabycie kwalifikacji. Poziom tego wkładu nie powinien przekroczyć 10% wartości kursu/szkolenia/egzaminu. Wkład, który wnosi uczeń, może zostać zastąpiony wkładem beneficjenta projektu. • Nie mniej niż 20% kosztów bezpośrednich związanych z typami A i B obligatoryjnie należy przeznaczyć na organizację staży i praktyk w miejscu pracy. • CKZ są zobowiązane do realizacji zadań określonych w Prawie oświatowym dla Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, a warunkiem uzyskania dofinansowania jest zobowiązanie się beneficjenta do realizacji wszystkich przewidzianych tam funkcjonalności w okresie trwania projektu oraz przynajmniej 2 lata po jego zakończeniu, • wspierane CKZ powinny specjalizować się w określonej branży, na której jednocześnie skoncentrowane zostanie wsparcie (w szczególności wsparcie inwestycyjne i sprzętowe), co jednak nie wykluczy możliwości dofinansowania w ograniczonym zakresie pozostałych zawodów, w ramach których odbywa się kształcenie, • każdy projekt dotyczący CKZ uwzględniać musi silne i rzeczywiste zaangażowanie pracodawcy/ów/związków pracodawców/organizacji pracodawców. Współpraca w ramach Centrów ze stroną pracodawców (przedsiębiorców) musi być silna, realna i ciągła, a pracodawcy muszą mieć rzeczywisty wpływ na kształcenie prowadzone w szkole/placówce, w szczególności w zakresie praktycznej nauki zawodu. Rekomenduje się, aby współpraca ta została oparta o funkcjonującą z udziałem pracodawcy/ów/związków pracodawców/organizacji pracodawców, radę programową, działającą w oparciu o regulamin określający ich rolę w szczególności ich doradczy/opiniodawczy głos w zakresie kształcenia w zawodzie, • CKZ nie mogą tworzyć jedynie szkoły. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu, który zostanie opracowany na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 10.2.3	**KOORDYNACJA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO UCZNIÓW**

		W ramach poddziałania przewiduje się w szczególności wsparcie przeznaczone na: • koordynację rozwoju kształcenia zawodowego w regionie w szczególności w zakresie działania Centrów Kompetencji Zawodowych, • działania z zakresu promocji szkolnictwa zawodowego oraz rozwoju poradnictwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów, w tym organizację festiwalu zawodów, • realizację komponentu małopolskiej chmury edukacyjnej (komplementarnego wobec przedsięwzięcia realizowanego w ramach poddziałań 2.1.3 i 10.1.4) w zakresie przedmiotów zawodowych, • wsparcie/tworzenie Centrów Kompetencji Zawodowych na bazie szkół dla których organem prowadzącym jest Województwo Małopolskie. W zakresie wsparcia / tworzenia CKZ stosowane będą zapisy jak w przypadku poddziałań 10.2.1 oraz 10.2.2 (z wyłączeniem zapisów dotyczących podziału alokacji na część dotyczącą CKZ i część przeznaczoną dla szkół). Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej wyboru projektu w trybie pozakonkursowym, które zostaną opracowane na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
	Poddziałanie 10.2.4	**KSZTAŁCENIE ZAWODOWE OSÓB DOROSŁYCH** Celem interwencji w ramach poddziałania jest niwelowanie dysonansu pomiędzy oczekiwaniami pracodawców, a umiejętnościami i kompetencjami osób na rynku pracy. Wsparcie realizowane w tym zakresie służyć powinno powiązaniu potrzeb związanych z oferowanymi miejscami pracy po stronie pracodawców z adekwatnymi kwalifikacjami po stronie pracowników oraz z gotowością do podnoszenia czy zmiany kompetencji. Podejmowane w związku z tym działania służyć będą wsparciu osób w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Poddziałanie wdrażane będzie z wykorzystaniem mechanizmów podmiotowych i w powiązaniu z interwencją w ramach działania 10.3. Beneficjent powinien zapewnić osobom zainteresowanym dostęp do jak najszerszego katalogu kursów oferowanych przez zróżnicowane typy podmiotów. Jednocześnie obowiązkowa będzie partycypacja osób biorących udział w projekcie w kosztach związanych z finansowaniem kursów i szkoleń oraz egzaminów potwierdzających nabycie kwalifikacji. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w dokumentacji dotyczącej wyboru projektu w trybie pozakonkursowym która zostanie opracowana na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Poddziałanie 10.2.1 Poddziałanie 10.2.2 Poddziałanie 10.2.3	Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcących się w szkołach zawodowych, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego
	Poddziałanie 10.2.4	Podwyższanie kompetencji zawodowych osób dorosłych
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Poddziałanie 10.2.1	Liczba osób które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS

		Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 10.2.2	Liczba osób które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe lub umiejętności uniwersalne po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 10.2.3	Liczba osób które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS
	Poddziałanie 10.2.4	Liczba osób które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia
8. *Lista wskaźników produktu*	Poddziałanie 10.2.1	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie
	Poddziałanie 10.2.2	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych w programie
	Poddziałanie 10.2.3	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie
	Poddziałanie 10.2.4	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 10.2.1	**KSZTAŁCENIE ZAWODOWE UCZNIÓW – ZIT** **A. tworzenie oraz rozwój Centrów Kompetencji Zawodowych** **B. rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym kształcących uczniów ze specjalnymi potrzebami**

		C. rozwój uzdolnień oraz pogłębianie zainteresowań i aktywności edukacyjnej uczniów w zakresie kompetencji kluczowych w formie Centrów Wsparcia Uczniów Zdolnych **Typ C nie może być realizowany samodzielnie. Typ C może być realizowany wyłącznie z typem A lub B.** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska
	Poddziałanie 10.2.2	**KSZTAŁCENIE ZAWODOWE UCZNIÓW – SPR** **A. tworzenie oraz rozwój Centrów Kompetencji Zawodowych** **B. rozwijanie oferty szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w tym kształcących uczniów ze specjalnymi potrzebami** **C. rozwój uzdolnień oraz pogłębianie zainteresowań i aktywności edukacyjnej uczniów w zakresie kompetencji kluczowych w formie Centrów Wsparcia Uczniów Zdolnych** **Typ C nie może być realizowany samodzielnie. Typ C może być realizowany wyłącznie z typem A lub B.** projekty z obszaru objętego SPR
	Poddziałanie 10.2.3	**KOORDYNACJA KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO UCZNIÓW** **A. kreowanie i koordynacja rozwoju kształcenia zawodowego w regionie** **B. tworzenie oraz rozwój Centrów Kompetencji Zawodowych** **C. promocja kształcenia zawodowego oraz działania z obszaru doradztwa edukacyjno – zawodowego oraz orientacji zawodowej, w szczególności skierowane do uczniów szkół gimnazjalnych, w tym w formule Festiwalu Zawodów** **D. małopolska chmura edukacyjna – komponent dotyczący przedmiotów zawodowych**
	Poddziałanie 10.2.4	**KSZTAŁCENIE ZAWODOWE OSÓB DOROSŁYCH** **A. rozwijanie kompetencji i umiejętności zawodowych osób dorosłych w ramach pozaszkolnych form kształcenia oraz działania z zakresu potwierdzania kwalifikacji**
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 10.2.1	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności organy prowadzące szkoły i placówki kształcenia zawodowego. Obowiązkowo organ prowadzący szkołę lub placówkę prowadzącą kształcenie zawodowe pełni rolę lidera w projekcie.
	Poddziałanie 10.2.2	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym w szczególności organy prowadzące szkoły placówki kształcenia zawodowego. Obowiązkowo organ prowadzący szkołę lub placówkę prowadzącą kształcenie zawodowe pełni rolę lidera w projekcie.
	Poddziałanie 10.2.3	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych). W ramach trybu pozakonkursowego liderem będzie samorząd województwa.
	Poddziałanie 10.2.4	Województwo Małopolskie - Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Poddziałanie 10.2.1	Główne grupy docelowe w tym obszarze to: • publiczne i niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe • szkoły specjalne przysposabiające do pracy • uczniowie lub słuchacze publicznych i niepublicznych ponadgimnazjalnych lub ponadpodstawowych szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe • kadra tych szkół i placówek • opiekunowie i rodzice młodzieży z wspieranych szkół i placówek • uczniowie ~~szkół~~ klas gimnazjalnych (w tym po przekształceniu funkcjonujących w innych niż gimnazja typach szkół w związku z reformą systemu oświaty) i szkół podstawowych kl. 7-8 utworzonych na podstawie reformy systemu oświaty (w zakresie działań z obszaru doradztwa oraz orientacji zawodowej) • uczniowie ze specjalnymi potrzebami, w tym w szczególności z niepełnosprawnościami • uczniowie lub słuchacze szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne (dotyczy typu A i B)
	Poddziałanie 10.2.2	Główne grupy docelowe w tym obszarze to: • publiczne i niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe • szkoły specjalne przysposabiające do pracy • uczniowie lub słuchacze publicznych i niepublicznych ponadgimnazjalnych lub ponadpodstawowych szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe • kadra tych szkół i placówek • opiekunowie i rodzice młodzieży z wspieranych szkół i placówek • uczniowie klas gimnazjalnych (w tym po przekształceniu funkcjonujących w innych niż gimnazja typach szkół w związku z reformą systemu oświaty) i szkół podstawowych kl. 7-8 utworzonych na podstawie reformy systemu oświaty (w zakresie działań z obszaru doradztwa oraz orientacji zawodowej) • uczniowie ze specjalnymi potrzebami, w tym w szczególności z niepełnosprawnościami • uczniowie lub słuchacze szkół ponadgimnazjalnych, ponadpodstawowych lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne (dotyczy typu A i B)
	Poddziałanie 10.2.3	Główne grupy docelowe w tym obszarze to: • uczniowie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne • kadra szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne • opiekunowie i rodzice młodzieży z wspieranych szkół i placówek • uczniowie szkół gimnazjalnych (w zakresie działań z obszaru doradztwa oraz orientacji zawodowej) • uczniowie ze specjalnymi potrzebami, w tym w szczególności osoby niepełnosprawne • publiczne i niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe
	Poddziałanie 10.2.4	• osoby dorosłe z własnej inicjatywy zainteresowane podniesieniem/ zmianą/ nabyciem nowych umiejętności/ kompetencji lub potwierdzeniem/ uzyskaniem kwalifikacji zawodowych

12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości, ponadto w zakresie poddziałania 10.2.1: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 10.2	96 500 000
	Poddziałanie 10.2.1	15 000 000
	Poddziałanie 10.2.2	50 000 000
	Poddziałanie 10.2.3	11 500 000
	Poddziałanie 10.2.4	20 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 10.2.1	ZIT
	Poddziałanie 10.2.2	SPR
	Poddziałanie 10.2.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.4	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 10.2	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 10.2.1	tryb konkursowy ponadto w ramach poddziałania 10.2.1 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
	Poddziałanie 10.2.2	tryb konkursowy
	Poddziałanie 10.2.3	tryb pozakonkursowy
	Poddziałanie 10.2.4	tryb pozakonkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.

19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 10.2.1	W przypadku wydatków związanych ze wsparciem Centrów Kompetencji Zawodowych – do 8% finansowania unijnego w projekcie. W przypadku wydatków dotyczących wsparcia szkół i placówek nie wchodzących w skład Centrów Kompetencji Zawodowych – do 5% finansowania unijnego w projekcie.
	Poddziałanie 10.2.2	W przypadku wydatków związanych ze wsparciem Centrów Kompetencji Zawodowych – do 8% finansowania unijnego w projekcie. W przypadku wydatków dotyczących wsparcia szkół i placówek nie wchodzących w skład Centrów Kompetencji Zawodowych – do 5% finansowania unijnego w projekcie.
	Poddziałanie 10.2.3	do 5% finansowania unijnego w projekcie.
	Poddziałanie 10.2.4	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Poddziałanie 10.2.1	W przypadku wydatków związanych ze wsparciem Centrów Kompetencji Zawodowych – wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 20% finansowania unijnego. W przypadku wydatków dotyczących wsparcia szkół i placówek nie wchodzących w skład Centrów Kompetencji Zawodowych – wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 15% finansowania unijnego.
	Poddziałanie 10.2.2	W przypadku wydatków związanych ze wsparciem Centrów Kompetencji Zawodowych – wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 20% finansowania unijnego. W przypadku wydatków dotyczących wsparcia szkół i placówek nie wchodzących w skład Centrów Kompetencji Zawodowych – wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 15% finansowania unijnego.
	Poddziałanie 10.2.3	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach finansowania krzyżowego (cross-financingu) nie może łącznie w projekcie przekroczyć 20% finansowania unijnego.
	Poddziałanie 10.2.4	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych nie może w projekcie przekroczyć 5% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 10.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna*	Działanie 10.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić pomoc państwa, w szczególności **pomoc *de minimis*.**

lub krajowa podstawa prawna)		Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	90%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 10.2	10%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie nr 10.2.1	minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
	Poddziałanie 10.2.2	
	Poddziałanie 10.2.3	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.2.4	minimalna wartość projektu: 15 000 000 PLN
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 10.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych*	Działanie 10.2	nie dotyczy

	oraz najważniejsze warunki przyznawania		
32.	*Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 10.2	nie dotyczy

Działanie 10.3 ROZWÓJ KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI OSÓB DOROSŁYCH		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Celem interwencji w ramach poddziałania jest niwelowanie dysonansu pomiędzy oczekiwaniami pracodawców, a umiejętnościami i kompetencjami osób na rynku pracy, przy uwzględnieniu niekorzystnego czynnika, jakim jest niski udział osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie. Wsparcie realizowane w tym zakresie służyć powinno powiązaniu potrzeb związanych z oferowanymi miejscami pracy po stronie pracodawców z adekwatnymi kwalifikacjami po stronie pracowników oraz z gotowością do podnoszenia czy zmiany kompetencji. Podejmowane w związku z tym działania służyć będą wsparciu osób w zakresie podnoszenia kwalifikacji przekrojowych tj. umiejętności językowych, matematycznych czy zdolności i motywacji do uczenia się, poprzedzone jednak zindywidualizowaną diagnozą i bilansem potrzeb i zasobów w zakresie kształcenia oraz sytuacji zawodowej. W kontekście trudniejszej sytuacji na rynku pracy szczególnie powinny być wspierane osoby o niskich kwalifikacjach oraz osoby po 50 r.ż. Rozwijanie kompetencji i umiejętności osób dorosłych w kontekście przede wszystkim funkcjonowania na rynku pracy odbywać się będzie poprzez: • szkolenia / kursy / studia podyplomowe / kształcenie w formach szkolnych w szczególności w zakresie kompetencji kluczowych tj. ICT oraz języki obce, a także innych kwalifikacji i kompetencji • usługi z zakresu poradnictwa zawodowego i planowania własnej kariery, • działania z zakresu potwierdzania kwalifikacji. Działania promocyjne realizowane będą jako element projektu obejmującego wsparcie osób. Jednocześnie w ramach poddziałania 10.2.4 realizowane będzie komplementarne wsparcie w zakresie kompetencji zawodowych rozwijanych w formach pozaszkolnych. Beneficjent powinien zapewnić osobom zainteresowanym dostęp do jak najszerszego katalogu podmiotów świadczących usługi w zakresie podnoszenia kompetencji oraz potwierdzania kwalifikacji. Jednocześnie obowiązkowa będzie partycypacja osób biorących udział w projekcie w kosztach związanych z finansowaniem kursów i szkoleń i innych form wsparcia związanych z podnoszeniem/zmianą kompetencji oraz w kosztach egzaminów potwierdzających nabycie kwalifikacji. Szczegółowy zakres zadań beneficjenta oraz zasady realizacji przez niego wsparcia ujęte zostaną w dokumentacji dotyczącej wyboru projektu w trybie pozakonkursowym, która zostanie opracowana na podstawie wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 10.3	Podwyższanie kompetencji osób dorosłych, w tym w szczególności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 10.3	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 10.3	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie
9. *Typy projektów*	Działanie 10.3	**ROZWÓJ KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI OSÓB DOROSŁYCH** **A. rozwijanie kompetencji i umiejętności osób dorosłych**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 10.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 10.3	Osoby dorosłe z własnej inicjatywy zainteresowane podniesieniem / zmianą / nabyciem nowych umiejętności / kompetencji lub potwierdzeniem / uzyskaniem kwalifikacji, w tym osoby z niepełnosprawnościami, osoby powyżej 50 r. ż. oraz osoby z niskimi kwalifikacjami

12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 10.3	20 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	nie dotyczy
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 10.3	tryb pozakonkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 19-20, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 10.3	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków nie może w projekcie przekroczyć 10% finansowania unijnego.
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 10.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz

		załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie system zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 10.3	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić pomoc państwa, w szczególności **pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowi w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	90%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 10.3	10%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 10.3	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 10.3	nie dotyczy

31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 10.3	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 10.3	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

11 Oś Priorytetowa REWITALIZACJA PRZESTRZENI REGIONALNEJ

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem głównym osi priorytetowej jest ograniczenie problemów społecznych w miastach i na obszarach wiejskich.

Istnienie zdegradowanych, zaniedbanych i odizolowanych obszarów, na których często występuje zjawisko wykluczenia społecznego, powoduje konieczność podjęcia działań służących poprawie spójności społecznej i terytorialnej. W tym celu przewiduje się przeprowadzenie kompleksowej rewitalizacji społecznej, fizycznej, gospodarczej i przestrzennej w oparciu o programy rewitalizacji, które będą wspierane z dwóch funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego.

Obszary do rewitalizacji zostaną wyznaczone na podstawie kryteriów społecznych oraz gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Warunkiem niezbędnym dla prowadzenia działań rewitalizacyjnych finansowanych ze środków RPO WM 2014-2020 jest przygotowanie programu rewitalizacji (PR), który zostanie uzgodniony z Instytucją Zarządzającą RPO WM (w procedurze przedkonkursowej) a następnie umieszczony w wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ RPO WM.

IZ RPO WM przewiduje 4 tryby przygotowania PR z uwagi na moment czasowy przyjmowania PR i wynikającą z niego podstawę prawną:

- PR, przyjęty uchwałą rady gminy na podstawie ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015, poz. 1515 j.t) (PR przyjęty przed dniem wejścia w życie ustawy o rewitalizacji), który jest zgodny z wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,

- PR przyjęty uchwałą rady gminy na podstawie ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015, poz. 1515 j.t) (PR przyjęty przed dniem wejścia w życie ustawy o rewitalizacji), który nie jest zgodny z wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, może zostać zaktualizowany na podstawie ustawy o samorządzie gminnym (nawet po wejściu w życie ustawy o rewitalizacji) w ten sposób by zapewnić zgodność z wytycznymi,

- PR, przyjęty uchwałą rady gminy na podstawie ustawy z dn. 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015, poz. 1515 j.t) (PR przyjęty przed dniem wejścia w życie ustawy o rewitalizacji) zostaje zaktualizowany na podstawie przepisów art. 52 ust. 2-4 ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015, poz. 1777) poprzez opracowanie i uchwalenie gminnego programu rewitalizacji,

- PR uchwalony po dniu wejścia w życie ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2015, poz. 1777) tj. od dn. 18 listopada 2015 r., przygotowany zgodnie z zasadami i trybem wynikającym z ustawy o rewitalizacji.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	170 000 000
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 11.1 REWITALIZACJA MIAST		
5.	*Nazwa działania/ poddziałania*	Realizacja działania ma na celu wyprowadzenie zidentyfikowanych obszarów miast o zdiagnozowanych problemach społecznych z sytuacji kryzysowej poprzez nadanie im nowych funkcji lub przywrócenie funkcji, jakie pełnić powinny zgodnie ze swoją specyfiką oraz tworzenie korzystnych warunków do ich dalszego trwałego rozwoju. Wobec tego, że rewitalizacja to kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i

	ekonomicznych, wsparcie w ramach działania nie może być jedynym źródłem finansowania tego procesu. W ramach działania wspierane będą projekty właściwe dla EFRR, natomiast, mając na uwadze bezpośrednią współzależność pomiędzy działaniami infrastrukturalnymi i działaniami służącymi rozwojowi sfery społecznej na rewitalizowanych obszarach oraz dążenie do zapewnienia wysokiego poziomu komplementarności pomiędzy działaniami społecznymi i infrastrukturalnymi na rewitalizowanych obszarach, wsparcie dla projektów społecznych będzie prowadzone w osiach priorytetowych finansowanych z EFS. Takie podejście umożliwi: • powiązanie inwestycji infrastrukturalnych z realizacją działań o celach społecznych, • realizacja działań inwestycyjnych jedynie w przypadkach, kiedy służą one rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych, • koordynacja czasowa w procesie wyboru do finansowania wiązki wybranych typów interwencji wspieranych środkami obu funduszy. Działanie obejmować będzie miasta od 5 tys. Realizowane będą projekty wskazane w programie rewitalizacji (PR), który został przygotowany w jednym z 4 trybów przewidzianych przez IZ RPO WM. Wspierane będą działania inwestycyjne **służące rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych**, tj.: A. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne, obejmujące: • placówki oferujące wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży (np. żłobki, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, świetlice, w tym środowiskowe), • obiekty rekreacyjne (np. ścieżki zdrowia, place zabaw, boiska), • obiekty, w których świadczone są usługi służące aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, • obiekty wielofunkcyjne, w których łączone są różne funkcje społeczne; B. budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury; Maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury nie może przekroczyć 8 000 000 PLN.[77] C. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów (np. zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze); D. zagospodarowanie (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja) przestrzeni publicznej na cele społeczne (np. place, skwery, parki, drogi rowerowe[78]); E. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną; Przedsięwzięcia w ramach powyższego typu projektu, o ile przewidują modernizację energetyczną budynków, muszą mieć uzasadnienie w audycie energetycznym. F. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, tj. odnowienie elementów strukturalnych budynku (dachy, elewacje zewnętrzne, okna i drzwi w elewacji zewnętrznej, klatki schodowe i korytarze, windy). Projekty z zakresu mieszkalnictwa w zakresie modernizacji energetycznej budynków muszą mieć uzasadnienie w audycie energetycznym. Jeżeli to wynika z audytu energetycznego – możliwa jest ingerencja w substancję budynku w szerszym zakresie niż przywołany powyżej.

[77] Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (priorytet inwestycyjny 9b), maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury wspieranych w ramach PI 9b nie może przekroczyć 2 000 000 EUR. Na potrzeby niniejszego dokumentu (w którym kwoty podawane są w PLN), przyjmuje się, że limit ten wynosi 8 000 000 PLN.

[78] **Droga rowerowa** rozumiana jest jako droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (Ustawa z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym).

	W ramach wskazanych powyżej typów projektów (wyłącznie jako element projektu) możliwa jest: • budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja podstawowej infrastruktury komunalnej (np. sieci i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłowniczych, elektrycznych, telekomunikacyjnych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu rewitalizowanym obiektom i terenom do podstawowych usług komunalnych – w wysokości nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu, • budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej poprawiającej dostępność do rewitalizowanych obiektów i terenów – w wysokości nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu. Łącznie, obydwa powyższe elementy mogą stanowić nie więcej niż 60% kosztów kwalifikowalnych projektu. **Warunkiem ubiegania się o wsparcie w ramach działania jest uzgodnienie PR przez właściwą gminę z IZ RPO WM. Lista projektów w uzgodnionym PR musi zawierać co najmniej jeden projekt w ramach typu projektu A, B lub C.** O wsparcie będą mogły ubiegać się wyłącznie projekty wskazane na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych programu rewitalizacji, który został uzgodniony z IZ RPO WM (w procedurze przedkonkursowej) i umieszczony w wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ RPO WM. Wsparciu w ramach działania nie podlegają: • inwestycje polegające na budowie nowych budynków (z wyłączeniem infrastruktury kultury), • inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia.	
	Poddziałanie 11.1.1	**REWITALIZACJA GŁÓWNYCH OŚRODKÓW MIEJSKICH W REGIONIE** Poddziałanie realizowane będzie na terenie siedmiu największych miast województwa, których znaczenie zostało określone w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. Poddziałanie obejmuje następujące miasta: Kraków, Tarnów, Nowy Sącz, Oświęcim, Chrzanów, Olkusz, Nowy Targ.
	Poddziałanie 11.1.2	**REWITALIZACJA MIAST ŚREDNICH I MAŁYCH** Interwencja w ramach poddziałania przeprowadzona zostanie w miastach powyżej 5 tys. mieszkańców, z wyłączeniem miast kwalifikowanych do poddziałania 11.1.1.
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 11.1	Ograniczone problemy społeczne w miastach
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 11.1	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 11.1	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 11.1.1	**REWITALIZACJA GŁÓWNYCH OŚRODKÓW MIEJSKICH W REGIONIE** **A. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne** **B. budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury** **C. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów** **D. zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne** **E. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną**

		F. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych Typy projektów mogą być łączone.
	Poddziałanie 11.1.2	**REWITALIZACJA MIAST ŚREDNICH I MAŁYCH** **A. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne** **B. budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury** **C. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów** **D. zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne** **E. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną** **F. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych** Typy projektów mogą być łączone.
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 11.1	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną • instytucje kultury • osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki • partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych. • spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego • parki narodowe i krajobrazowe • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną • szkoły wyższe • przedsiębiorcy • administracja rządowa
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 11.1	Grupę docelową stanowią mieszkańcy i użytkownicy rewitalizowanych obszarów.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 11.1	83 852 105
	Poddziałanie 11.1.1	37 789 348
	Poddziałanie 11.1.2	46 062 757
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	Mechanizm komplementarności między przedsięwzięciami realizowanymi w ramach EFRR i EFS. Na etapie oceny projektów badana będzie komplementarność z projektami planowanymi do realizacji / realizowanymi / zrealizowanymi z EFS w ramach osi 8, 9, 10.

		Uzyskanie dofinasowania w działaniu 11.1 jest uzależnione od realizacji projektów komplementarnych z EFS, które zostały uzgodnione w PR.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	PR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 11.1	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 11.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 11.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz

		załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 11.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	65% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.

25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	75% Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 11.1	25% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)(jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: typy projektów A, B, C, D – 500 000 PLN typy projektów E, F – 100 000 PLN
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 11.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 11.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 11.1	nie dotyczy

Działanie 11.2 ODNOWA OBSZARÓW WIEJSKICH	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	W ramach działania zadania z zakresu odnowy obszarów wiejskich koncentrować się będą na inwestycjach, których realizacja prowadzić będzie do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych. Podejmowana interwencja przyczyni się do realizacji celu działania poprzez wzmocnienie potencjału placówek świadczących zróżnicowane usługi społeczne, na które zapotrzebowanie zostało zidentyfikowane na obszarach problemowych. Istotne będzie także prowadzenie działań mających na celu aktywizację gospodarczą tych terenów. Ponadto współfinasowane będą przedsięwzięcia dotyczące estetyzacji, zarówno przestrzeni publicznych, jak i obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkaniowych – z uwzględnieniem ich modernizacji energetycznej. Jako element szerszych przedsięwzięć wsparte będą mogły zostać zadania dotyczące polepszenia dostępności obszarów objętych procesami odnowy oraz stanu podstawowej infrastruktury komunalnej na tych terenach. Działanie realizowane będzie na obszarach wiejskich rozumianych jako gminy wiejskie, wiejskie części gmin miejsko-wiejskich oraz miasta poniżej 5 tys. mieszkańców. Realizowane będą projekty wskazane w programie rewitalizacji (PR), który został przygotowany w jednym z 4 trybów przewidzianych przez IZ RPO WM. Wspierane będą działania inwestycyjne **służące rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych**, tj.: A. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne, obejmujące: • placówki oferujące wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży (np. żłobki, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, świetlice, w tym środowiskowe), • obiekty rekreacyjne (np. ścieżki zdrowia, place zabaw, boiska), • obiekty, w których świadczone są usługi służące aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, • obiekty wielofunkcyjne, w których łączone są różne funkcje społeczne; B. budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury; Maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury nie może przekroczyć 8 000 000 PLN.[79] C. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów (np. zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze); D. zagospodarowanie (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja) przestrzeni publicznej na cele społeczne (np. place, skwery, parki, drogi rowerowe[80]); E. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną; Przedsięwzięcia w ramach powyższego typu projektu, o ile przewidują modernizację energetyczną budynków, muszą mieć uzasadnienie w audycie energetycznym. F. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, tj. odnowienie elementów strukturalnych budynku (dachy, elewacje zewnętrzne, okna i drzwi w elewacji zewnętrznej, klatki schodowe i korytarze, windy). Projekty z zakresu mieszkalnictwa w zakresie modernizacji energetycznej budynków muszą mieć uzasadnienie w audycie energetycznym. Jeżeli to wynika z audytu

[79] Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (priorytet inwestycyjny 9b), maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury wspieranych w ramach PI 9b nie może przekroczyć 2 000 000 EUR. Na potrzeby niniejszego dokumentu (w którym kwoty podawane są w PLN), przyjmuje się, że limit ten wynosi 8 000 000 PLN.

[80] **Droga rowerowa** rozumiana jest jako droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (Ustawa z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym).

	energetycznego – możliwa jest ingerencja w substancję budynku w szerszym zakresie niż przywołany powyżej. W ramach wskazanych powyżej typów projektów (wyłącznie jako element projektu) możliwa jest: • budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja podstawowej infrastruktury komunalnej (np. sieci i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłowniczych, elektrycznych, telekomunikacyjnych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu rewitalizowanym obiektom i terenom do podstawowych usług komunalnych – w wysokości nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu, • budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej poprawiającej dostępność do rewitalizowanych obiektów i terenów – w wysokości nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu. Łącznie, obydwa powyższe elementy mogą stanowić nie więcej niż 60% kosztów kwalifikowalnych projektu. **Warunkiem ubiegania się o wsparcie w ramach działania jest uzgodnienie programu rewitalizacji przez właściwą gminę z IZ RPO WM.** Wsparciu w ramach działania nie podlegają: • inwestycje polegające na budowie nowych budynków (z wyłączeniem infrastruktury kultury), • inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia. Formalne warunki specyficzne dla działania 11.2: • program rewitalizacji, z którego wynika projekt, jest uzgodniony przez właściwą gminę z IZ RPO WM (w procedurze przedkonkursowej) oraz zamieszczony w wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ RPO WM. IZ RPO WM wpisuje do wykazu programy rewitalizacji, dla których przeprowadziła z wynikiem pozytywnym weryfikację spełnienia wymogów dotyczących cech i elementów programów określonych w *Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.* Ocena spełnienia tego warunku, zostanie przeprowadzona na podstawie wykazu programów rewitalizacji prowadzonego przez IŻ RPO WM. • o wsparcie mogą ubiegać się wyłącznie projekty wskazane na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych programu rewitalizacji zamieszczonego w wykazie, o którym mowa powyżej. Ocena spełnienia tego warunku zostanie przeprowadzona na podstawie programu rewitalizacji danej gminy. W przypadku wątpliwości, czy oceniany projekt znajduje się na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaakceptowanego programu rewitalizacji (np. w przypadku różnic w nazwie projektu czy nazwie beneficjenta) Wnioskodawca zostanie wezwany do przedstawienia oświadczenia operatora programu rewitalizacji (gminy), iż dany projekt ubiegający się o dofinansowanie, odpowiada wskazanemu w tym oświadczeniu przedsięwzięciu znajdującemu się na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaakceptowanego programu rewitalizacji lub stanowi jego integralną część, i jednocześnie realizuje cele tego przedsięwzięcia. W przypadku wątpliwości, o której mowa powyżej, ocena spełnienia warunku mówiącego o znajdowaniu się projektu na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaakceptowanego programu rewitalizacji, odbędzie się w oparciu o oświadczenie operatora programu rewitalizacji (gminy) przedstawione przez Wnioskodawcę.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 11.2	Ograniczone problemy społeczne na obszarach wiejskich
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 11.2	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach

8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 11.2	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
9. *Typy projektów*	Działanie 11.2	**ODNOWA OBSZARÓW WIEJSKICH** **A. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne,** **B. budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury** **C. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów** **D. zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne** **E. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną** **F. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych** Typy projektów mogą być łączone.
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 11.2	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną • instytucje kultury • osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki • partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych • spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego • parki narodowe i krajobrazowe • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną • szkoły wyższe • przedsiębiorcy • administracja rządowa
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 11.2	Grupę docelową stanowią mieszkańcy i użytkownicy rewitalizowanych obszarów.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 11.2	41 147 895
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	Mechanizm komplementarności między przedsięwzięciami realizowanymi w ramach EFRR i EFS. Na etapie oceny projektów badana będzie komplementarność z projektami planowanymi do realizacji/ realizowanymi/ zrealizowanymi z EFS w ramach Osi 8, 9, 10.

16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	obszary wiejskie, PR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 11.2	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. Dodatkowo: - nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu może zostać przeznaczonych na budowę, przebudowę, rozbudowę i modernizację podstawowej infrastruktury komunalnej, na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu rewitalizowanym obiektom i terenom do podstawowych usług komunalnych - ten zakres możliwy jest wyłącznie jako element projektu realizowanego w ramach typu projektu A-F - nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu może zostać przeznaczonych na budowę, przebudowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej poprawiającej dostępność do rewitalizowanych obiektów i terenów - ten zakres możliwy jest wyłącznie jako element projektu realizowanego w ramach typu projektu A-F Łącznie, obydwa powyższe elementy mogą stanowić nie więcej niż 60% kosztów kwalifikowalnych projektu. - maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury nie może przekroczyć 8 000 000 PLN.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)(jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 11.2	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową.

		W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 11.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 11.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.

24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	65%/83%* *dotyczy naborów, w ramach których podjęto decyzję o wyłączeniu w całości kwalifikowalności podatku VAT W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)*	Działanie 11.2	75%/93%* *dotyczy naborów, w ramach których podjęto decyzję o wyłączeniu w całości kwalifikowalności podatku VAT Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 11.2	25%/7%* *dotyczy naborów, w ramach których podjęto decyzję o wyłączeniu w całości kwalifikowalności podatku VAT W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: typy projektów A, B, C, D – 250 000 PLN typy projektów E, F – 100 000 PLN

29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 11.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 11.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 11.2	nie dotyczy

Działanie 11.3 FUNDUSZ REWITALIZACJI I ODNOWY MAŁOPOLSKI	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	W ramach działania powołany zostanie **fundusz, który przy pomocy instrumentów finansowych wspierać będzie projekty z zakresu rewitalizacji miast oraz odnowy obszarów wiejskich**. Zwrotna forma finansowania umożliwi z jednej strony pomoc w zakresie trwałych inwestycji w miastach i na obszarach wiejskich, a z drugiej – ze względu na zwrotny charakter – pozwoli na wielokrotne wykorzystywanie środków RPO. Poprzez instrumenty finansowe wspierane będą projekty wynikające z programu rewitalizacji (PR), który został przygotowany w jednym z 4 trybów przewidzianych przez IZ RPO WM i został uzgodniony z IZ RPO WM (w procedurze przedkonkursowej) i umieszczony w wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ RPO WM. Przy pomocy instrumentów finansowych wspierane będą działania inwestycyjne **służące rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych**, tj.: 1. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne, obejmujące: • placówki oferujące wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży (np. żłobki, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, świetlice, w tym środowiskowe), • obiekty rekreacyjne (np. ścieżki zdrowia, place zabaw, boiska), • obiekty infrastruktury kultury, Maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury nie może przekroczyć 8 000 000 PLN.[81] • obiekty, w których świadczone są usługi służące aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, • obiekty wielofunkcyjne, w których łączone są różne funkcje społeczne; 2. budowa obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne – w zakresie wskazanym w pkt. 1. 3. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów (np. zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze); 4. zagospodarowanie (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja) przestrzeni publicznej na cele społeczne (np. place, skwery, parki, drogi rowerowe[82]); 5. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną; Przedsięwzięcia w ramach powyższego typu projektu, o ile przewidują modernizację energetyczną budynków, muszą mieć uzasadnienie w audycie energetycznym. 6. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, tj. odnowienie elementów strukturalnych budynku (dachy, elewacje zewnętrzne, okna i drzwi w elewacji zewnętrznej,, klatki schodowe i korytarze, windy). Projekty z zakresu mieszkalnictwa w zakresie modernizacji energetycznej budynków muszą mieć uzasadnienie w audycie energetycznym. Jeżeli to wynika z audytu energetycznego – możliwa jest ingerencja w substancję budynku w szerszym zakresie niż przywołany powyżej. Typy projektów mogą być łączone. W ramach wskazanych powyżej typów projektów (wyłącznie jako element projektu) możliwa jest: • budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja podstawowej infrastruktury komunalnej (np. sieci i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych,

[81] Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (priorytet inwestycyjny 9b), maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury wspieranych w ramach PI 9b nie może przekroczyć 2 000 000 EUR. Na potrzeby niniejszego dokumentu (w którym kwoty podawane są w PLN), przyjmuje się, że limit ten wynosi 8 000 000 PLN.

[82] **Droga rowerowa** rozumiana jest jako droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (Ustawa z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym).

	ciepłowniczych, elektrycznych, telekomunikacyjnych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu rewitalizowanym obiektom i terenom do podstawowych usług komunalnych; • budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej poprawiającej dostępność do rewitalizowanych obiektów i terenów. **Warunkiem ubiegania się o wsparcie w ramach działania jest wykazanie wpływu projektu na likwidację lub niwelację zdiagnozowanego/-ych problemu/-ów społecznego/-ych.** Wsparciu w ramach działania nie podlegają inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 11.3	Ograniczone problemy społeczne w miastach i na obszarach wiejskich
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 11.3	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 11.3	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
9. *Typy projektów*	Działanie 11.3	**FUNDUSZ REWITALIZACJI I ODNOWY MAŁOPOLSKI** **A. utworzenie i prowadzenie funduszu wspierającego proces rewitalizacji miast i odnowy obszarów wiejskich przy pomocy instrumentów finansowych**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 11.3	• podmioty wdrażające instrumenty finansowe (Menedżer Funduszu Funduszy)
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 11.3	Grupę docelową stanowią mieszkańcy i użytkownicy rewitalizowanych obszarów.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 11.3	30 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	Mechanizm komplementarności między przedsięwzięciami realizowanymi w ramach EFRR i EFS.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	PR, obszary wiejskie
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 11.3	tryb pozakonkursowy
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,

		Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 11.3	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	nie dotyczy
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 11.3	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. Transzowanie środków oraz rozliczanie wydatków będzie odbywać się na podstawie umowy zawartej z Menedżerem Funduszu Funduszy.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 11.3	Na poziomie Menedżera Funduszu Funduszy oraz na poziomie pośrednika/pośredników finansowych pomoc publiczna nie wystąpi. Na poziomie odbiorcy ostatecznego w przypadku wsparcia kwalifikującego się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	85%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	95%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 11.3	5%

27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.3	30 000 000
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 11.3	Powierzenie zadań wdrożeniowych instytucji finansowej, która będzie wdrażać instrumenty finansowe poprzez Fundusz Funduszy – zgodnie z art. 38 ust. 4 lit. b (iii) oraz art. 38 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013.
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 11.3	pożyczka
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 11.3	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną • instytucje kultury • osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki • partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych • spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego • parki narodowe i krajobrazowe • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną • szkoły wyższe • przedsiębiorcy • administracja rządowa

Działanie 11.4 REWITALIZACJA TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH	
	W ramach działania wspierane będą przedsięwzięcia na rzecz społeczno-gospodarczego ożywienia terenów poprzemysłowych poprzez kreowanie warunków sprzyjających procesowi przywracania utraconych oraz wprowadzania nowych funkcji (gospodarczych, społecznych i środowiskowych). Dofinansowane zostaną projekty sprzyjające ożywieniu rozwoju gospodarczego terenów poprzemysłowych (w tym pokolejowych, powojskowych, powydobywczych i poportowych), co tworzyć będzie warunki do przyciągnięcia nowych firm oraz wzrostu zatrudnienia. Przedsięwzięcia te zapobiegać będą mogły również degradacji środowiska i prowadzić do przywracania jego dobrego stanu, co pozwoli na jego wykorzystanie na cele społeczne, środowiskowe i rekreacyjne. Pod pojęciem **terenów poprzemysłowych** rozumie się obszary, które przestały być miejscem produkcji przemysłowej lub przestały pełnić funkcje pomocnicze dla tej produkcji np. magazynowo-składowe, socjalne lub transportowe, łącznie z obszarami niedokończonych inwestycji przemysłowych lub obszary zdegradowane przez działalność przemysłową, np. górniczą lub składowanie odpadów. Tym co wyróżnia tereny poprzemysłowe jest utrata dotychczas pełnionej funkcji i wyłączenie znacznej części terenu z użytkowania. Nie wyklucza to krótkoterminowej dzierżawy fragmentów terenu przez różne podmioty, w tym także dla celów produkcji przemysłowej.[83] Działania przewidziane na tych terenach muszą być ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Realizowane będą projekty wskazane w programie rewitalizacji (PR), który został przygotowany w jednym z 4 trybów przewidzianych przez IZ RPO WM. Wspierane będą działania inwestycyjne **służące rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych**, tj.: A. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne, obejmujące: • placówki oferujące wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży (np. żłobki, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, świetlice, w tym środowiskowe), • obiekty rekreacyjne (np. ścieżki zdrowia, place zabaw, boiska), • obiekty, w których świadczone są usługi służące aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, • obiekty wielofunkcyjne, w których łączone są różne funkcje społeczne; B. budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury; Maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury nie może przekroczyć 8 000 000 PLN.[84] C. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów (np. zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze); D. zagospodarowanie (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja) przestrzeni publicznej na cele społeczne (np. place, skwery, parki, drogi rowerowe[85]);

[83] **Zobacz:** B. Domański, 2009, *Rewitalizacja terenów poprzemysłowych – specyfika wyzwań i instrumentów* [w:] W. Jarczewski (red.), *Przestrzenne aspekty rewitalizacji – śródmieścia, blokowiska, tereny poprzemysłowe, pokolejowe i powojskowe*, Kraków, IRM, s. 125-137

[84] Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (priorytet inwestycyjny 9b), maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury wspieranych w ramach PI 9b nie może przekroczyć 2 000 000 EUR. Na potrzeby niniejszego dokumentu (w którym kwoty podawane są w PLN), przyjmuje się, że limit ten wynosi 8 000 000 PLN.

[85] **Droga rowerowa** rozumiana jest jako droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (Ustawa z dnia 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym).

	E. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną; Przedsięwzięcia w ramach powyższego typu projektu, o ile przewidują modernizację energetyczną budynków, muszą mieć uzasadnienie w audycie energetycznym. F. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, tj. odnowienie elementów strukturalnych budynku (dachy, elewacje zewnętrzne, okna i drzwi w elewacji zewnętrznej, klatki schodowe i korytarze, windy). Projekty z zakresu mieszkalnictwa w zakresie modernizacji energetycznej budynków muszą mieć uzasadnienie w audycie energetycznym. Jeżeli to wynika z audytu energetycznego – możliwa jest ingerencja w substancję budynku w szerszym zakresie niż przywołany powyżej. W ramach wskazanych powyżej typów projektów (wyłącznie jako element projektu) możliwa jest: • budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja podstawowej infrastruktury komunalnej (np. sieci i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłowniczych, elektrycznych, telekomunikacyjnych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu rewitalizowanym obiektom i terenom do podstawowych usług komunalnych – w wysokości nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu; • budowa, przebudowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej poprawiającej dostępność do rewitalizowanych obiektów i terenów – w wysokości nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu. Łącznie, obydwa powyższe elementy mogą stanowić nie więcej niż 60% kosztów kwalifikowalnych projektu. **Warunkiem ubiegania się o wsparcie w ramach działania jest uzgodnienie PR przez właściwą gminę z IZ RPO WM. Lista projektów w uzgodnionym PR musi zawierać co najmniej jeden projekt w ramach typu projektu A, B lub C.** Wsparciu w ramach działania nie podlegają: • inwestycje polegające na budowie nowych budynków (z wyłączeniem infrastruktury kultury), • inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia. Formalne warunki specyficzne dla działania: • program rewitalizacji, z którego wynika projekt, jest uzgodniony przez właściwą gminę z IZ RPO WM (w procedurze przedkonkursowej) oraz zamieszczony w wykazie programów rewitalizacji prowadzonym przez IZ RPO WM. IZ RPO WM wpisuje do wykazu programy rewitalizacji, dla których przeprowadziła z wynikiem pozytywnym weryfikację spełnienia wymogów dotyczących cech i elementów programów określonych w *Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.* Ocena spełnienia tego warunku, zostanie przeprowadzona na podstawie wykazu programów rewitalizacji prowadzonego przez IŻ RPO WM. • O wsparcie mogą ubiegać się wyłącznie projekty wskazane na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych programu rewitalizacji zamieszczonego w wykazie, o którym mowa powyżej. Ocena spełnienia tego warunku zostanie przeprowadzona na podstawie programu rewitalizacji danej gminy. W przypadku wątpliwości, czy oceniany projekt znajduje się na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaakceptowanego programu rewitalizacji (np. w przypadku różnic w nazwie projektu czy nazwie beneficjenta) Wnioskodawca zostanie wezwany do przedstawienia oświadczenia operatora programu rewitalizacji (gminy), iż dany projekt ubiegający się o

	dofinansowanie, odpowiada wskazanemu w tym oświadczeniu przedsięwzięciu znajdującemu się na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaakceptowanego programu rewitalizacji lub stanowi jego integralną część, i jednocześnie realizuje cele tego przedsięwzięcia. W przypadku wątpliwości, o której mowa powyżej, ocena spełnienia warunku mówiącego o znajdowaniu się projektu na liście planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaakceptowanego programu rewitalizacji, odbędzie się w oparciu o oświadczenie operatora programu rewitalizacji (gminy) przedstawione przez Wnioskodawcę.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 11.4	Ograniczone problemy społeczne w miastach i na obszarach wiejskich
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 11.4	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 11.4	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach
9. *Typy projektów*	Działanie 11.4	**REWITALIZACJA TERENÓW POPRZEMYSŁOWYCH** **A. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne** **B. budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury** **C. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów** **D. zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne** **E. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną** **F. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych** Typy projektów mogą być łączone.
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 11.4	• jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia • jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną • instytucje kultury • osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki • partnerzy społeczni i gospodarczy (w tym organizacje pozarządowe) • kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - pod warunkiem zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa regulującymi stosunek państwa do kościołów i związków wyznaniowych • spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego • parki narodowe i krajobrazowe • PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne • inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną • szkoły wyższe • przedsiębiorcy • administracja rządowa
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 11.4	Grupę docelową stanowią mieszkańcy i użytkownicy rewitalizowanych obszarów.

12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 11.4	15 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	Mechanizm komplementarności między przedsięwzięciami realizowanymi w ramach EFRR i EFS. Na etapie oceny projektów badana będzie komplementarność z projektami planowanymi do realizacji/ realizowanymi/ zrealizowanymi z EFS w ramach Osi 8, 9, 10.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	PR
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 11.4	tryb konkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. Dodatkowo: - nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu może zostać przeznaczonych na budowę, przebudowę, rozbudowę i modernizację podstawowej infrastruktury komunalnej, na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu rewitalizowanym obiektom i terenom do podstawowych usług komunalnych - ten zakres możliwy jest wyłącznie jako element projektu realizowanego w ramach typu projektu A-F - nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu może zostać przeznaczonych na budowę, przebudowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej poprawiającej dostępność do rewitalizowanych obiektów i terenów - ten zakres możliwy jest wyłącznie jako element projektu realizowanego w ramach typu projektu A-F Łącznie, obydwa powyższe elementy mogą stanowić nie więcej niż 60% kosztów kwalifikowalnych projektu. - Maksymalna kwota kosztów kwalifikowanych projektu w zakresie kultury nie może przekroczyć 8 000 000 PLN.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	nie dotyczy

20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 11.4	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 11.4	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 11.4	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc inwestycyjna na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020

		• Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	65% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	75% Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 11.4	25% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	Minimalna wartość wydatków kwalifikowanych: typy projektów A, B, C, D – 500 000 PLN typy projektów E, F – 100 000 PLN

29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 11.4	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 11.4	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 11.4	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 11.4	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

12 Oś Priorytetowa INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem głównym osi priorytetowej jest zwiększona dostępność do wybranych usług społecznych w zakresie ochrony zdrowia i edukacji.

Zapobieganie wykluczeniu społecznemu wiąże się w istotny sposób z zapewnieniem dostępu do usług zdrowotnych. W nawiązaniu do Umowy Partnerstwa, brak lub ograniczenie dostępu do tych usług powoduje często pogorszenie zdolności do uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym, w tym do podjęcia i utrzymania zatrudnienia, co jest bezpośrednio powiązane z możliwością wystąpienia zjawiska ubóstwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie działań w tym obszarze poprawiających dostępność i jakość deficytowych usług zdrowotnych w dziedzinach zidentyfikowanych na poziomie krajowym i regionalnym.

Wsparcie infrastruktury edukacyjnej, w wąskim, wyspecyfikowanym zakresie, wynika ze zdiagnozowanego braku w Małopolsce, regionie o silnej pozycji naukowej, ośrodka popularyzowania nauki i innowacji. Podjęte zostaną działania służące powołaniu jednostki edukacyjnej, która wpływać będzie na podniesienie kompetencji mieszkańców w zakresie nauki i innowacji. Doprowadzi to do powstania ośrodka prowadzącego w sposób systemowy działalność edukacyjną o charakterze poznawczo-rozwojowym i proinnowacyjnym.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFRR	160 627 556
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 12.1 INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	W ramach działania realizowane będą przedsięwzięcia odpowiadające na realne potrzeby pacjentów, albowiem planowana interwencja wynikać będzie z Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 oraz Programu Strategicznego Ochrona Zdrowia, stanowiącego ramy dla polityki zdrowotnej w Małopolsce. Z tego też względu wsparcie zostanie skierowane w dziedziny ochrony zdrowia, które mają istotny wpływ na zdolność do zatrudnienia, poprawiają jakość lub dostępność do usług zdrowotnych i na tych terytoriach, w szczególności na obszarach, dla których wynika potrzeba poprawy sytuacji w celu zmniejszenia lub zapobiegania wykluczeniu społecznemu. **Wspierane będą projekty polegające na przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, działań inwestycyjnych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu – rozwiązaniach w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt).** Podejmowane będą wyłącznie inwestycje zweryfikowane **zidentyfikowanymi deficytami i potrzebami uwzględniającymi sytuację demograficzną i epidemiologiczną** (odpowiednio identyfikowaną na poziomie województwa – w zależności od specyfiki podmiotu leczniczego i oferowanych przez niego usług) oraz **faktycznym zapotrzebowaniem i dostępnością infrastruktury ochrony zdrowia na danym obszarze z wykorzystaniem map zdrowotnych.** W ramach działania 12.1 do dofinansowania mogą być przyjęte projekty zgodne z właściwą mapą potrzeb zdrowotnych. Za właściwą mapę potrzeb zdrowotnych uznaje się dokument dla odpowiedniego zakresu lecznictwa/obszaru epidemiologicznego, zgodnie z Ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020. Do dofinansowania mogą być przyjęte projekty posiadające pozytywną opinię o celowości inwestycji, o której mowa w Ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki*

	zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2004 Nr 210, poz. 2135 z późn. zm.) - o ile dotyczy projektu. **Inwestycje będą realizowane wyłącznie przez podmioty wykonujące działalność leczniczą, udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (rozumiane jako podmioty, których przychody w ponad 50% pochodzą z kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia – zarówno w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w okresie realizacji oraz trwałości projektu).** Projekty mogą być realizowane w podmiotach posiadających umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych w zakresie zbieżnym z zakresem projektu. W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą o zakres wynikający z udzielonego wsparcia w ramach niniejszego działania, wymagane będzie zobowiązanie Beneficjenta do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w zakresie zbieżnym z zakresem projektu najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu. W ramach Działania 12.1 jest możliwe utworzenie nie więcej niż 3 nowych ośrodków chemioterapii. W ramach Działania 12.1 nie jest możliwe tworzenie nowych ośrodków kardiochirurgicznych oraz nowych ośrodków kardiochirurgicznych dla dzieci. Co do zasady, infrastruktura wytworzona w ramach projektów może być wykorzystywana wyłącznie na rzecz udzielania świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z Zawiadomieniem Komisji Europejskiej w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 2016/C 262/01 z dnia 19.07.2016) **w przypadku infrastruktury podwójnego wykorzystania** (tj. użytkowanej zarówno do prowadzenia działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej), **finansowanie takiej infrastruktury nie stanowi pomocy państwa pod warunkiem, że użytkowanie do celów działalności gospodarczej ma charakter czysto pomocniczy**, tj. działalności bezpośrednio powiązanej z eksploatacją infrastruktury, koniecznej do eksploatacji infrastruktury lub nieodłącznie związane z podstawowym wykorzystaniem o charakterze niegospodarczym. Uznaje się, że taka sytuacja ma miejsce, gdy działalność gospodarcza pochłania takie same nakłady jak podstawowa działalność o charakterze niegospodarczym, takie jak materiały, sprzęt, siła robocza lub aktywa trwałe. Działalność gospodarcza o charakterze pomocniczym musi mieć ograniczony zakres, w odniesieniu do wydajności infrastruktury – w tym względzie **użytkowanie infrastruktury do celów gospodarczych można uznać za działalność pomocniczą, jeżeli wydajność przydzielania co roku na taką działalność nie przekracza 20% całkowitej rocznej wydajności infrastruktury** (liczonej np. względem czasu, w jakim podmiot leczniczy udziela świadczeń opieki zdrowotnej na zasadach komercyjnych lub względem liczby świadczeń opieki zdrowotnej świadczonych na zasadach komercyjnych). Realizowane projekty powinny wykazywać zgodność z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. W związku z tym, że inwestycje EFRR nie powinny być ukierunkowane na duże instytucje o charakterze opiekuńczo-pobytowym, świadczące usługi długoterminowej pomocy dla osób niepełnosprawnych, dzieci, osób starszych oraz psychicznie chorych, nie będą wspierane instytucje świadczące przywołane usługi, które dysponują więcej niż 30 łóżkami we wskazanych powyżej dziedzinach.	
	Poddziałanie 12.1.1	**STRATEGICZNA INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA W REGIONIE** Poddziałanie ukierunkowane jest na realizację projektu dużego, tj. na przedsięwzięcie dotyczące wyposażenia w nowoczesny sprzęt medyczny nowej siedziby Szpitala Uniwersyteckiego Kraków-Prokocim.
	Poddziałanie 12.1.2	**REGIONALNA INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA** W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków

		publicznych – szpitale, dla których podmiotem tworzącym jest samorząd województwa, lub spółki prowadzące szpitale, w których samorząd województwa posiada ponad 50% akcji/ udziałów w kapitale zakładowym oraz ponad 50% głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy / zgromadzeniu wspólników. Wsparciu nie podlegają przedsięwzięcia w zakresie ratownictwa medycznego.
	Poddziałanie 12.1.3	**INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA O ZNACZENIU SUBREGIONALNYM – SPR** W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, prowadzące działalność leczniczą na terenie pięciu subregionów województwa, tj. Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, subregionu tarnowskiego, sądeckiego, podhalańskiego oraz Małopolski Zachodniej, z wyłączeniem obszaru objętego zintegrowanymi inwestycjami terytorialnymi – Metropolii Krakowskiej. Wsparciu nie podlegają podmioty lecznicze wskazane w poddziałaniu 12.1.2 oraz uprawnione do ubiegania się o dofinasowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (wyłączenie dotyczy zakresu interwencji PO IiŚ 2014-2020), tj. podmioty lecznicze (a także przedsiębiorcy powstali z ich przekształcenia) utworzone przez ministra lub centralny organ administracji rządowej, publiczną uczelnię medyczną lub publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, instytuty badawcze prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych. Wsparciu nie podlegają również przedsięwzięcia w zakresie ratownictwa medycznego.
	Poddziałanie 12.1.4	**INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA O ZNACZENIU SUBREGIONALNYM – ZIT** W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia, prowadzące działalność leczniczą na terenie Metropolii Krakowskiej. Wsparciu nie podlegają podmioty lecznicze wskazane w poddziałaniu 12.1.2 oraz uprawnione do ubiegania się o dofinasowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (wyłączenie dotyczy zakresu interwencji PO IiŚ 2014-2020), tj. podmioty lecznicze (a także przedsiębiorcy powstali z ich przekształcenia) utworzone przez ministra lub centralny organ administracji rządowej, publiczną uczelnię medyczną lub publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych, instytuty badawcze prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk medycznych. Wsparciu nie podlegają również przedsięwzięcia w zakresie ratownictwa medycznego.
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 12.1	Zwiększona dostępność i jakość usług zdrowotnych w regionie
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 12.1	(36) Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 12.1	Liczba wspartych podmiotów leczniczych Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej
9. *Typy projektów*	Poddziałanie 12.1.1	**STRATEGICZNA INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA W REGIONIE** **A. wyposażenie obiektów infrastruktury ochrony zdrowia w sprzęt medyczny**
	Poddziałanie 12.1.2	**REGIONALNA INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA** **A. budowa, przebudowa i modernizacja obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie w sprzęt medyczny**

	Poddziałanie 12.1.3	**INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA O ZNACZENIU SUBREGIONALNYM – SPR** **A.budowa, przebudowa i modernizacja obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie w sprzęt medyczny** *projekty z obszaru objętego SPR*
	Poddziałanie 12.1.4	**INFRASTRUKTURA OCHRONY ZDROWIA O ZNACZENIU SUBREGIONALNYM – ZIT** **A. budowa, przebudowa i modernizacja obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie w sprzęt medyczny** projekty z obszaru objętego strategią ZIT – miejski obszar funkcjonalny Krakowa – Metropolia Krakowska, ujęte w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego
10. *Typ beneficjenta*	Poddziałanie 12.1.1	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Uniwersytecki w Krakowie
	Poddziałanie 12.1.2	• podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych • jednostki samorządu terytorialnego, będące podmiotami tworzącymi podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
	Poddziałanie 12.1.3	• podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych • jednostki samorządu terytorialnego, będące podmiotami tworzącymi podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
	Poddziałanie 12.1.4	• podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych • jednostki samorządu terytorialnego, będące podmiotami tworzącymi podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 12.1	Grupę docelową stanowią mieszkańcy województwa małopolskiego.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	w zakresie poddziałania 12.1.4: Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 12.1	140 627 556
	Poddziałanie 12.1.1	60 000 000
	Poddziałanie 12.1.2	45 627 556
	Poddziałanie 12.1.3	30 000 000
	Poddziałanie 12.1.4	5 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	Głównym narzędziem koordynacji interwencji podejmowanych w sektorze zdrowia ze środków UE jest Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia. W celu zapewnienia właściwego mechanizmu koordynacji, Komitet na bieżąco analizuje kwestie związane z ochroną zdrowia, w szczególności pod kątem zapewnienia skuteczności i efektywności podejmowanych interwencji ze środków UE, osiągania oczekiwanych rezultatów oraz wpływu realizacji

		Planu działań na cele Policy Paper w zakresie ochrony zdrowia oraz cele Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych. Warunkiem koniecznym dla podejmowania interwencji w sektorze zdrowia ze środków EFSI jest ich zgodność z uzgodnionym przez Komitet Sterujący Planem działań w sektorze zdrowia.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Poddziałanie 12.1.1	nie dotyczy
	Poddziałanie 12.1.2	
	Poddziałanie 12.1.3	SPR
	Poddziałanie 12.1.4	ZIT
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 12.1	podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
	Poddziałanie 12.1.1	pozakonkursowy
	Poddziałanie 12.1.2	konkursowy
	Poddziałanie 12.1.3	
	Poddziałanie 12.1.4	pozakonkursowy ponadto w ramach poddziałania 12.1.4 podmiotem odpowiedzialnym za ocenę w zakresie kryteriów zgodności lub stopnia zgodności ze Strategią ZIT jest Związek ZIT – Stowarzyszenie Metropolia Krakowska.
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 12.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z

		art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia 2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 12.1	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 12.1	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de *minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
	Poddziałanie 12.1.1	85%
	Poddziałanie 12.1.2	75%
	Poddziałanie 12.1.3	75%
	Poddziałanie 12.1.4	75%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane*	Działanie 12.1	Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.

beneficjentowi przez właściwą instytucję)	Poddziałanie 12.1.1	85%
	Poddziałanie 12.1.2	80%
	Poddziałanie 12.1.3	80%
	Poddziałanie 12.1.4	80%
***26.** Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 12.1	W przypadku projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
	Poddziałanie 12.1.1	15%
	Poddziałanie 12.1.2	20%
	Poddziałanie 12.1.3	20%
	Poddziałanie 12.1.4	20%
***27.** Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)(jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	nie dotyczy
***28.** Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych: 500 000 PLN
***29.** Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.1	nie dotyczy
***30.** Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 12.1	nie dotyczy
***31.** Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 12.1	nie dotyczy
***32.** Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 12.1	nie dotyczy

Działanie 12.2 INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA		
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	W ramach działania wsparte zostanie przedsięwzięcie dotyczące utworzenia regionalnego centrum popularyzowania nauki i innowacji wynikające z koncepcji opracowanej przez Województwo Małopolskie. Mając na uwadze wysoki potencjał sektora nauki w Małopolsce planowane jest wykreowanie infrastruktury służącej popularyzacji nauki i innowacji w formie instytucji kultury, prowadzącej w sposób systemowy działalność edukacyjną i kulturalną, w tym w szczególności o charakterze poznawczo-rozwojowym i proinnowacyjnym, powiązaną z popularyzowaniem wśród społeczeństwa szczególnie tych dziedzin nauki, które wpisują się w obszary inteligentnej specjalizacji regionalnej. Podejmowana interwencja przyczyni się także do realizacji celu szczegółowego działania poprzez popularyzowanie kompetencji w zakresie nauki i innowacji, czego rezultatem będzie wzmocnienie promocji skoncentrowanych w Małopolsce inicjatyw oraz instytucji związanych z sektorem naukowo-badawczym. Powstanie regionalnego centrum popularyzowania nauki i innowacji służyć będzie tworzeniu dogodnych warunków dla rozwoju uzdolnień i kreatywności mieszkańców Małopolski na każdym etapie kształcenia dzieci i młodzieży oraz w kontekście kształcenia ustawicznego osób dorosłych. Przedsięwzięcie stanowić będzie odpowiedź na deficyt instytucji, których innowacyjność opiera się na wykorzystaniu ekspozycji interaktywnej w procesach edukacyjnych. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy spójności społecznej i terytorialnej w zakresie wyrównywania dostępu do usług edukacyjnych oraz wyrównywania szans rozwojowych osób z różnych środowisk i obszarów. Dofinansowaniem będzie mogła zostać objęta wyłącznie infrastruktura bezpośrednio związana z prowadzeniem usług edukacyjnych. Działania inwestycyjne muszą wynikać z analizy popytu na planowaną ofertę edukacyjną instytucji, w szczególności w odniesieniu do planowanej liczby odwiedzających, z uwzględnieniem uczniów w zorganizowanych grupach szkolnych. Oceną objęte będą również długoterminowa trwałość finansowa inwestycji oraz kompleksowy plan użytkowania wspartej infrastruktury, który zawierać będzie program współpracy z placówkami edukacyjnymi zapewniający aktywny udział uczniów (promowanie postaw kreatywnych, praca zespołowa, praca z uczniami utalentowanymi). Wsparta inwestycja będzie komplementarna z działaniami finansowanymi z EFS, w szczególności w zakresie osi 10. RPO WM. Budowa nowej infrastruktury będzie możliwa do realizacji jedynie w przypadku udokumentowanego braku możliwości zaadaptowania istniejących obiektów, a także z uwzględnieniem trendu demograficznego. **W ramach działania ocena merytoryczna jest prowadzona w formule panelu ekspertów.**	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 12.2	Ulepszony proces edukacji
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego*	Działanie 12.2	Młodzież szkolna w zorganizowanych grupach odwiedzająca wsparte instytucje popularyzujące naukę i innowacje
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 12.2	Liczba wspartych instytucji popularyzujących naukę i innowacje
9. *Typy projektów*	Działanie 12.2	**INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA** **A. utworzenie regionalnego centrum popularyzowania nauki i innowacji**
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 12.2	• jednostki naukowe • uczelnie • jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 12.2	Grupę docelową wsparcia stanowią mieszkańcy województwa, w tym w szczególności dzieci i młodzież.
12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	nie dotyczy

13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 12.2	20 000 000
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	Mechanizm komplementarności między przedsięwzięciami realizowanymi w ramach EFRR i EFS.
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 12.2	pozakonkursowy podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Funduszy Europejskich podmiot odpowiedzialny za rozpatrywanie protestów: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi (nie dotyczy projektów w trybie pozakonkursowym)
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 24-28. W odniesieniu do zasad kwalifikowania wydatków oraz katalogu wydatków specyficznych – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 12.2	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, dofinansowanie ustalane będzie na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (wskaźnik luki w finansowaniu). W sytuacji wygenerowania przez powyższe projekty dodatkowego dochodu w trakcie realizacji (incydentalnego), pochodzącego ze źródeł nie uwzględnionych we wskaźniku luki w finansowaniu, dochód ten, zgodnie z art. 61 ust 3, pomniejszy wydatki kwalifikowalne projektu najpóźniej na etapie rozliczania wniosku o płatność końcową. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania koszty kwalifikowalne projektu zostaną pomniejszone o powyższy dochód na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., zmienionego rozporządzeniem nr 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r., od dnia 2 sierpnia

		2018 r. projektami generującymi dochód po ukończeniu nie są projekty objęte pomocą państwa (pomocą publiczną i pomocą de minimis).
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek*	Działanie 12.2	Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków – zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz załącznikiem nr 7 do SzOOP Specyficzne wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne w poszczególnych działaniach/ poddziałaniach dla osi priorytetowych PRO WM. W ramach działania planuje się stosowanie systemu zaliczek.
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 12.2	Z uwagi na charakter oraz zasady wspierania interwencji – przewiduje się, że wsparcie udzielane w ramach działania może stanowić **pomoc państwa, w szczególności: pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc *de minimis*.** Podstawę prawną udzielania pomocy stanowią w szczególności: • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 • Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. W przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą *de minimis* – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	85% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z przepisów prawnych obowiązujących na dzień udzielania wsparcia, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zastrzeżeniem, że poziom dofinansowania nie przekroczy maksymalnego % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu określonego w niniejszym punkcie. W przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód po ukończeniu, maksymalny poziom dofinansowania UE zostanie skorygowany o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania UE jest określony w niniejszym punkcie, z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21. Poziom dofinansowania UE w tych projektach może zostać powiększony o inne środki, o których mowa w pkt. 25.
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane*	Działanie 12.2	90% Zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Małopolskiego w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub projektów generujących dochód po ukończeniu w rozumieniu art. 61 rozporządzenia nr 1303/2013, dofinansowanie udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24. W przypadku projektów, które w części są objęte pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie w ramach tej części, udzielone będzie wyłącznie ze środków UE, o których mowa w pkt 24.

beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)		W przypadku innych projektów niż wyżej wymienione (tj. projektów nie objętych pomocą publiczną, pomocą de minimis lub nie generujących dochodu po ukończeniu) maksymalny poziom dofinansowania całkowitego jest zgodny z maksymalnym poziomem wskazanym w niniejszym punkcie (pkt 25), z zastrzeżeniem, iż w przypadku projektów należących do kategorii projektów generujących dochód w trakcie wdrażania, koszty kwalifikowalne zostaną skorygowane o dochód zgodnie z zapisami pkt. 21.
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 12.2	10% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis, projektów generujących dochód, wkład własny do kosztów kwalifikowalnych zależny będzie od poziomu dofinansowania ustalonego z uwzględnieniem zapisów pkt. 21, 24 i 25.
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 12.2	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 12.2	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 12.2	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 12.2	nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

13 Oś Priorytetowa POMOC TECHNICZNA

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Celem głównym osi priorytetowej jest zapewnienie skutecznej i efektywnej realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Cel będzie realizowany poprzez 2 cele szczegółowe:

1. Zagwarantowana maksymalna efektywność i przejrzystość realizacji programu poprzez wsparcie obsługi poszczególnych etapów zarzadzania i wdrażania.
2. Zapewniona spójność systemu informacji i promocji RPO WM 2014-2020.

Rezultatem ww. celów będą odpowiednio:

1. Wzmocnienie potencjału instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, certyfikację, monitoring, ocenę i kontrolę programu.
2. Upowszechnienie wiedzy nt. programu i korzyści płynących w związku z jego realizacją, dla regionu i jego mieszkańców.

3.	*Fundusz (nazwa i kwota w EUR)*	Nazwa Funduszu	Ogółem
		EFS	101 933 476
4.	*Instytucja zarządzająca*	Zarząd Województwa Małopolskiego	

Działanie 13.1 WSPARCIE REALIZACJI RPO WM	
5. *Nazwa działania/ poddziałania*	Wsparcie obsługi Programu osiągnięte zostanie przede wszystkim poprzez wzmocnienie potencjału organizacyjnego, instytucjonalnego i kadrowego zarówno w zakresie zarządzania jak i certyfikacji. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na istotne znaczenie zasobów ludzkich, jak również konieczność utrzymywania stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Wsparcie przeznaczone zostanie także na zapewnienie odpowiedniej przestrzeni biurowej dla pracowników, jej wyposażenia, zakupu sprzętu informatycznego i oprogramowania, w celu ułatwienia i usprawnienia pracy oraz wzmocnienia standardów pracy urzędniczej. Wsparte zostaną także działania polegające na stworzeniu oraz funkcjonowaniu niezbędnych systemów informatycznych, wspomagających zarządzanie i wdrażanie oraz certyfikację Programu, realizując tym samym zapisy tzw. polityki e-Cohesion. Finansowane będą wszelkie koszty organizacyjne i administracyjne związane z zarówno oceną projektów jak i programu, weryfikacji płatności, zapewnieniem ekspertów, monitorowaniem i kontrolą projektów realizowanych w ramach Programu, a także rozpatrywania skarg i odwołań w jego zakresie, jak również koszty związane z wykonaniem i upowszechnianiem ocen, analiz, ekspertyz, opinii, badań oraz ewaluacji na potrzeby Programu. Zapewnione zostanie także sprawne i efektywne funkcjonowanie komitetu monitorującego oraz innych ciał zaangażowanych w realizację Programu. Działania realizowane w ramach osi priorytetowej będą skierowane również na wsparcie zadań związanych z zamknięciem MRPO na lata 2007-2013, a także na prace związane z przygotowaniem do następnego okresu programowania. Rezultatem wzmocnienia potencjału instytucjonalnego będzie sprawne, przejrzyste i efektywne wdrażanie Programu oraz poprawa jakości usług świadczonych przez administrację na rzecz Programu. Powyższe działania wpłyną korzystnie na łatwość, dostępność i wiarygodność informacji w zakresie monitorowania postępów we wdrażaniu Programu. Zgodnie z zapisami art. 115 Rozporządzenia ogólnego m.in. na barkach instytucji zarządzającej spoczywa odpowiedzialność za zapewnienie spójnego systemu informacji, komunikacji i promocji dla wszystkich Funduszy i programów.

	Z punktu widzenia RPO WM 2014-2020 szczególnie istotne będzie informowanie o możliwościach pozyskania funduszy (konferencje, spotkania, akcje medialne o szerokim zasięgu, punkty kontaktowe, szkolenia). W przedmiotowym zakresie uwzględnione zostanie wykorzystanie różnych kanałów komunikacji. Rezultatem powyższych działań powinna być wysoka jakość składanych do dofinansowania projektów, skutkująca wysokim poziomem wykorzystania przez beneficjentów i potencjalnych beneficjentów oficjalnych źródeł informacji na temat Programu oraz wysoki poziom świadomości na temat wpływu funduszy europejskich na rozwój regionu i jakość życia jego mieszkańców. Efektywne komunikowanie się w ramach systemu i z otoczeniem doprowadzi do tego, że projekty zgłaszane do dofinansowania będą dobrze dopasowane do celów Programu.	
6. *Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania*	Działanie 13.1	<u>Cel szczegółowy</u>: Zagwarantowana maksymalna efektywność i przejrzystość realizacji programu poprzez wsparcie obsługi poszczególnych etapów zarządzania i wdrażania. Zapewniona spójność systemu informacji i promocji RPO WM 2014-2020. <u>Rezultat</u>: Wzmocnienie potencjału instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie, zarządzanie, wdrażanie, certyfikację, monitoring, ocenę i kontrolę programu. Upowszechnienie wiedzy na temat programu i korzyści z niego płynących dla całego regionu i jego mieszkańców.
7. *Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego **	Działanie 13.1	Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy) Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów * W przypadku Pomocy Technicznej wyróżnia się wskaźniki rezultatu.
8. *Lista wskaźników produktu*	Działanie 13.1	Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji Liczba przeprowadzonych ewaluacji Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów Liczba opracowanych ekspertyz Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów Liczba odwiedzin portalu informacyjnego / serwisu internetowego Liczba działań informacyjno – promocyjnych o szerokim zasięgu
9. *Typy projektów*	Działanie 13.1	**WSPARCIE REALIZACJI RPO WM** **A. zatrudnienie pracowników wypełniających obowiązki związane z zarządzaniem, wdrażaniem i certyfikacją i zapewnienie im dostępu do różnych form kształcenia (m.in. poprzez udział w szkoleniach, delegacjach krajowych i zagranicznych, kursach językowych i innych formach podnoszenia kwalifikacji)** **B. zapewnienie odpowiednich warunków pracy (m.in. najem pomieszczeń biurowych, technicznych i magazynowych, zakup wyposażenia biurowego i komputerowego, finansowanie kosztów eksploatacyjnych)** **C. budowa i utrzymanie lokalnego systemu informatycznego oraz innych systemów informatycznych, w tym m.in. zapewnienia elektronicznego obiegu dokumentów (e-Cohesion)**

		D. bieżąca obsługa zarządzania i wdrażania – m.in. organizacja prac Komitetu Monitorującego, KOP, itp. **E. finansowanie analiz, ocen, ekspertyz, badań i opracowań, itp., w tym w szczególności badań ewaluacyjnych** **F. prowadzenie oceny, bieżącego monitoringu projektów jak i programu oraz weryfikacji płatności, kontroli projektów, a także rozpatrywanie skarg i odwołań w zakresie programu** **G. finansowanie Regionalnych Obserwatoriów Terytorialnych (ROT) na terenie woj. małopolskiego, z wyłączeniem realizacji ewaluacji i badań wykraczających zasięgiem poza region województwa** **H. finansowanie przedsięwzięć związanych z zakończeniem i rozliczeniem MRPO 2007-2013, PO KL 2007-2013 (dla komponentu regionalnego IP PO KL)** **I. finansowanie przedsięwzięć związanych z przygotowaniem kolejnej perspektywy finansowej po 2020 roku** **J. doradztwo w zakresie przygotowania beneficjentów jak i potencjalnych beneficjentów w ramach interwencji strukturalnych dedykowane w szczególności przedsiębiorcom, organizacjom pozarządowym oraz beneficjentom/potencjalnym beneficjentom projektów realizowanych w ramach celu tematycznego 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach** **K. zapewnienie monitoringu, ewaluacji i aktualizacji regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji, obliczoną dla EFRR i EFS[86], obejmujące:** – **proces przedsiębiorczego odkrywania, angażujący regionalne instytucje zarządzającą i pośredniczące, oraz zainteresowane podmioty takie, jak uniwersytety, inne instytucje szkolnictwa wyższego, przedsiębiorców oraz partnerów społecznych oraz** – **stopę zwrotu na inwestycji w zakresie strategii inteligentnych specjalizacji, obliczoną dla EFRR i EFS[87]** **L. prowadzenie m.in. szkoleń, konsultacji, spotkań informacyjnych (w tym mobilnych punktów kontaktowych przy IW/IP), które docelowo zwiększają poziom wiedzy beneficjentów i potencjalnych beneficjentów o możliwości uzyskania wsparcia, zasadach realizacji i rozliczania projektów** **M. bieżące informowanie opinii publicznej o postępach wdrażania programu oraz możliwościach jego wykorzystywania przez potencjalnych beneficjentów** **N. upowszechnienie efektów wdrażania programu poprzez działania promocyjne** **O. zapewnienie wymiany doświadczeń oraz ułatwienie koordynacji działań informacyjno-promocyjnych realizowanych przez instytucje wdrażające program** Typy projektów mogą być łączone.
10. *Typ beneficjenta*	Działanie 13.1	• Instytucja Zarządzająca RPO WM • Instytucja Certyfikująca RPO WM • Instytucje Pośredniczące
11. *Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia*	Działanie 13.1	nie dotyczy

[86] W zakresie wsparcia EFRR i EFS dla regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji.
[87] Stopa zwrotu powinna być obliczana począwszy od 2016 r. z zastosowaniem jednolitej metodologii.

12. *Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
13. *Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
14. *Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)*	Działanie 13.1	101 933 476
15. *Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	Działania w ramach pomocy technicznej RPO WM będą komplementarne wobec pozostałych osi priorytetowych programu, gdyż służą zapewnieniu sprawnej realizacji RPO WM 2014-2020. Działania w ramach pomocy technicznej RPO WM będą także komplementarne wobec: • Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020. Wsparcie w zakresie pomocy technicznej RPO WM będzie się odbywać z poszanowaniem linii demarkacyjnej wynikającej z zapisów załącznika nr 2 do Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 (System koordynacji pomocy technicznej oraz linia demarkacyjna).
16. *Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
17. *Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów*	Działanie 13.1	tryb pozakonkursowy – decyzja podejmowana przez IZ RPO WM Ze względu na charakter zadań ich wnioskodawcy są jednoznacznie określeni przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu (lista wnioskodawców została określona w pkt. 10 jako „typ beneficjenta"). Wszystkie zadania dotyczą zadań publicznych (podstawa - art. 38 pkt. 1-4 oraz art. 48 pkt. 1-6 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020). Jeżeli beneficjentem jest IZ, IP lub IC roczne limity wydatków na finansowanie zadań prowadzonych w ramach osi priorytetowej: • w przypadku Instytucji Zarządzającej, Instytucji Pośredniczącej i Instytucji Certyfikującej, będą zapisane w formie zadań budżetowych w budżecie Województwa Małopolskiego, lub • będą określone w porozumieniu (umowie), zawartej pomiędzy Instytucją Zarządzającą, a Instytucją Pośredniczącą. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Departament Zarządzania Programami Operacyjnymi w UMWM.
18. *Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	Główne limity i ograniczenia zostały wskazane w punktach 5, 25-28 niniejszego dokumentu oraz dodatkowo w wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, tj. Wytycznych w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020.
19. *Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
20. *Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 13.1	nie dotyczy
21. *Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
22. *Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków*	Działanie 13.1	nie dotyczy

i planowany zakres systemu zaliczek		
23. *Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
24. *Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	85%
25. *Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	85%
26. *Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych*	Działanie 13.1	15%
27. *Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
28. *Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
29. *Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)*	Działanie 13.1	nie dotyczy
30. *Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych*	Działanie 13.1	nie dotyczy
31. *Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania*	Działanie 13.1	nie dotyczy
32. *Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych*	Działanie 13.1	nie dotyczy

III. INDYKATYWNY PLAN FINANSOWY (WYDATKI KWALIFIKOWALNE W EUR)

	Priorytet Inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom coss-financingu (%)*	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Oś priorytetowa 1		230 018 348	0	230 018 348	0	40 591 474	8 344 499	0	64 931	289 372	7 990 196	32 246 975	270 609 822		216 217 247	13 801 101	6,00%	0
działanie 1.1	1a	50 000 000	0	50 000 000	0	8 823 530	7 990 196	0	0	0	7 990 196	833 334	58 823 530		50 000 000	0	0,00%	0
działanie 1.2		168 750 550	0	168 750 550	0	29 779 510	0	0	0	0	0	29 779 510	198 530 060		154 949 449	13 801 101	8,18%	0
poddziałanie 1.2.1	1b	130 678 245	0	130 678 245	0	23 060 867	0	0	0	0	0	23 060 867	153 739 112		116 877 144	13 801 101	10, 56 %	0
poddziałanie 1.2.2	1b	24 030 397	0	24 030 397	0	4 240 659	0	0	0	0	0	4 240 659	28 271 056		24 030 397	0	0,00%	0
poddziałanie 1.2.3	1b	14 041 908	0	14 041 908	0	2 477 984	0	0	0	0	0	2 477 984	16 519 892		14 041 908	0	0,00%	0
działanie 1.3	1b	11 267 798	0	11 267 798	0	1 988 434	354 303	0	64 931	289 372	0	1 634 131	13 256 232		11 267 798	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 2		140 000 000	0	140 000 000	0	24 705 883	24 705 883	5 588 235	4 819 025	14 298 623	0	0	164 705 883		131 600 000	8 400 000	6,00%	0
działanie 2.1		140 000 000	0	140 000 000	0	24 705 883	24 705 883	5 588 235	4 819 025	14 298 623	0	0	164 705 883		131 600 000	8 400 000	6,00%	0
poddziałanie 2.1.1	2c	37 226 970	0	37 226 970	0	6 569 465	6 569 465	0	1 553 804	5 015 661	0	0	43 796 435	-	30 416 970	6 810 000	18,29%	0
poddziałanie 2.1.2	2c	9 003 192	0	9 003 192	0	1 588 798	1 588 798	0	550 173	1 038 625	0	0	10 591 990	-	7 413 192	1 590 000	17,66%	0
poddziałanie 2.1.3	2c	12 500 000	0	12 500 000	0	2 205 883	2 205 883	735 294	0	1 470 589	0	0	14 705 883		12 500 000	0	0,00%	0
poddziałanie 2.1.4	2c	40 269 838	0	40 269 838	0	7 106 442	7 106 442	2 441 176	300 000	4 365 266	0	0	47 376 280		40 269 838	0	0,00%	0
poddziałanie 2.1.5	2c	41 000 000	0	41 000 000	0	7 235 295	7 235 295	2 411 765	2 415 048	2 408 482	0	0	48 235 295		41 000 000	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 3		240 000 000	0	240 000 000	0	42 352 942	15 150 973	4 489 179	1 000 000	9 661 794	0	27 201 969	282 352 942		225 600 000	14 400 000	6,00%	0

	Priorytet Inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom coss-financingu (%)*	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
działanie nr 3.1		54 750 161	0	54 750 161	0	9 661 794	9 661 794	0	0	9 661 794	0	0	64 411 955		54 750 161	0	0,00%	0
poddziałanie 3.1.1	3a	19 750 161	0	19 750 161	0	3 485 323	3 485 323	0	0	3 485 323	0	0	23 235 484		19 750 161	0	0,00%	0
poddziałanie 3.1.2	3a	35 000 000	0	35 000 000	0	6 176 471	6 176 471	0	0	6 176 471	0	0	41 176 471		35 000 000	0	0,00%	0
działanie 3.2	3a	18 000 000	0	18 000 000	0	3 176 471	0	0	0	0	0	3 176 471	21 176 471		11 016 600	6 983 400	38,80%	0
działanie 3.3		37 000 000	0	37 000 000	0	6 529 412	1 000 000	0	1 000 000	0	0	5 529 412	43 529 412		35 083 400	1 916 600	5,18%	0
poddziałanie 3.3.1	3b	27 000 000	0	27 000 000	0	4 764 706	1 000 000	0	1 000 000	0	0	3 764 706	31 764 706		27 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 3.3.2	3b	10 000 000	0	10 000 000	0	1 764 706	0	0	0	0	0	1 764 706	11 764 706		8 083 400	1 916 600	19,17%	0
działanie 3.4		130 249 839	0	130 249 839	0	22 985 265	4 489 179	4 489 179	0	0	0	18 496 086	153 235 104		124 749 839	5 500 000	4,22%	0
poddziałanie 3.4.1	3a	20 000 000	0	20 000 000	0	3 529 412	1 496 393	1 496 393	0	0	0	2 033 019	23 529 412		20 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 3.4.2	3c	40 000 000	0	40 000 000	0	7 058 824	2 992 786	2 992 786	0	0	0	4 066 038	47 058 824		40 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 3.4.3	3a	12 723 952	0	12 723 952	0	2 245 403	0	0	0	0	0	2 245 403	14 969 355		7 223 952	5 500 000	43,23%	0
poddziałanie 3.4.4	3c	47 525 887		47 525 887	0	8 386 921	0	0	0	0	0	8 386 921	55 912 808		47 525 887	0	0,00%	0
poddziałanie 3.4.5	3c	10 000 000	0	10 000 000	0	1 764 705	0	0	0	0	0	1 764 705	11 764 705		10 000 000	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 4		440 711 205	0	440 711 205	0	77 772 566	65 623 361	2 352 941	4 235 294	59 035 126	0	12 149 205	518 483 771		414 268 533	26 442 672	6,00%	0
działanie 4.1		60 072 921	0	60 072 921	0	10 601 104	2 981 311	0	0	2 981 311	0	7 619 793	70 674 025		34 573 719	25 499 202	42,45%	0
poddziałanie 4.1.1	4a	45 467 634	0	45 467 634	0	8 023 700	2 208 090	0	0	2 208 090	0	5 815 610	53 491 334		26 928 222	18 539 412	40,77%	0
poddziałanie 4.1.2	4a	14 605 287	0	14 605 287	0	2 577 404	773 221	0	0	773 221	0	1 804 183	17 182 691		7 645 497	6 959 790	47,65%	0
działanie 4.2	4b	19 000 000	0	19 000 000	0	3 352 941	0	0	0	0	0	3 352 941	22 352 941		19 000 000	0	0,00%	0
działanie 4.3		95 742 154	0	95 742 154	0	16 895 675	15 719 204	2 352 941	4 235 294	9 130 969	0	1 176 471	112 637 829		95 742 154	0	0,00%	0

	Priorytet Inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom coss-financingu (%)*	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
poddziałanie 4.3.1	4c	21 742 154	0	21 742 154	0	3 836 851	3 836 851	0	0	3 836 851	0	0	25 579 005		21 742 154	0	0,00%	0
poddziałanie 4.3.2	4c	30 000 000	0	30 000 000	0	5 294 118	5 294 118	0	0	5 294 118	0	0	35 294 118		30 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 4.3.3	4c	24 000 000	0	24 000 000	0	4 235 294	4 235 294	0	4 235 294	0	0	0	28 235 294		24 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 4.3.4	4c	20 000 000	0	20 000 000	0	3 529 412	2 352 941	2 352 941	0	0	0	1 176 471	23 529 412		20 000 000	0	0,00%	0
działanie 4.4		68 920 713	0	68 920 713	0	12 162 480	12 162 480	0	0	12 162 480	0	0	81 083 193		67 977 243	943 470	1,37%	0
poddziałanie 4.4.1	4e	18 920 713	0	18 920 713	0	3 338 950	3 338 950	0	0	3 338 950	0	0	22 259 663		18 920 713	0	0,00%	0
poddziałanie 4.4.2	4e	34 275 507	0	34 275 507	0	6 048 619	6 048 619	0	0	6 048 619	0	0	40 324 126		34 275 507	0	0,00%	0
poddziałanie 4.4.3	6e	15 724 493	0	15 724 493	0	2 774 911	2 774 911	0	0	2 774 911	0	0	18 499 404		14 781 023	943 470	6,00%	0
działanie 4.5		196 975 417	0	196 975 417	0	34 760 366	34 760 366	0	0	34 760 366	0	0	231 735 783		196 975 417	0	0,00%	0
poddziałanie 4.5.1	4e	117 298 177	0	117 298 177	0	20 699 677	20 699 677	0	0	20 699 677	0	0	137 997 854		117 298 177	0	0,00%	0
poddziałanie 4.5.2	4e	72 677 240	0	72 677 240	0	12 825 395	12 825 395	0	0	12 825 395	0	0	85 502 635		72 677 240	0	0,00%	0
poddziałanie 4.5.3	4e	7 000 000		7 000 000	0	1 235 294	1 235 294	0	0	1 235 294	0	0	8 235 294		7 000 000	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 5		122 741 264	0	122 741 264	0	21 660 224	21 586 614	581 818	0	21 004 796	0	73 610	144 401 488		115 376 789	7 364 475	6,00%	0
działanie 5.1		16 452 469	0	16 452 469	0	2 903 377	2 829 767	581 818	0	2 247 949	0	73 610	19 355 846		15 490 487	961 982	5,85%	0
poddziałanie 5.1.1	5b	11 765 092		11 765 092	0	2 076 193	2 076 193	0	0	2 076 193	0	0	13 841 285		10 803 110	961 982	8,18%	0
poddziałanie 5.1.2	5b	4 687 377		4 687 377	0	827 184	753 574	581 818	0	171 756	0	73 610	5 514 561		4 687 377	0	0,00%	0
działanie 5.2		25 000 000	0	25 000 000	0	4 411 765	4 411 765	0	0	4 411 765	0	0	29 411 765		21 790 000	3 210 000	12,84%	0
poddziałanie 5.2.1	6a	5 000 000	0	5 000 000	0	882 353	882 353	0	0	882 353	0	0	5 882 353		1 790 000	3 210 000	64,20%	0
poddziałanie 5.2.2	6a	20 000 000	0	20 000 000	0	3 529 412	3 529 412	0	0	3 529 412	0	0	23 529 412		20 000 000	0	0,00%	0

	Priorytet Inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom coss-financingu (%)*	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
działanie 5.3		81 288 795	0	81 288 795	0	14 345 082	14 345 082	0	0	14 345 082	0	0	95 633 877		78 096 302	3 192 493	3,93%	0
poddziałanie 5.3.1	6b	4 288 795	0	4 288 795	0	756 846	756 846	0	0	756 846	0	0	5 045 641		1 096 302	3 192 493	74,44%	0
poddziałanie 5.3.2	6b	77 000 000	0	77 000 000	0	13 588 236	13 588 236	0	0	13 588 236	0	0	90 588 236		77 000 000	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 6		173 989 337	0	173 989 337	0	30 704 001	25 160 418	9 553 580	4 693 529	10 913 309	0	5 543 583	204 693 338		163 549 977	10 439 360	6,00%	0
działanie 6.1		82 785 376	0	82 785 376	0	14 609 184	11 257 336	3 892 727	3 643 529	3 721 080	0	3 351 848	97 394 560		79 900 425	2 884 951	3,48%	0
poddziałanie 6.1.1	6c	36 274 820	0	36 274 820	0	6 401 799	3 120 826	1 300 412	620 000	1 200 414	0	3 280 973	42 676 619		36 274 820	0	0,00%	0
poddziałanie 6.1.2	6c	3 419 123		3 419 123	0	603 014	532 139	0	0	532 139	0	70 875	4 022 137		2 442 756	976 367	28,56%	0
poddziałanie 6.1.3	6c	9 022 071		9 022 071	0	1 592 130	1 592 130	588 235	200 000	803 895	0	0	10 614 201		8 394 248	627 823	6,96%	0
poddziałanie 6.1.4	6c	10 069 362	0	10 069 362	0	1 776 947	1 776 947	592 315	0	1 184 632	0	0	11 846 309		10 069 362	0	0,00%	0
poddziałanie 6.1.5	6c	24 000 000	0	24 000 000	0	4 235 294	4 235 294	1 411 765	2 823 529	0	0	0	28 235 294		22 719 239	1 280 761	5,34 %	0
działanie 6.2	6d	11 203 961		11 203 961	0	1 977 170	1 977 170	0	1 050 000	927 170	0	0	13 181 131		8 449 552	2 754 409	24,58%	0
działanie 6.3		80 000 000	0	80 000 000	0	14 117 647	11 925 912	5 660 853	0	6 265 059	0	2 191 735	94 117 647		75 200 000	4 800 000	6,00%	0
poddziałanie 6.3.1	8b	25 000 000	0	25 000 000	0	4 411 764	3 828 833	1 931 084	0	1 897 749	0	582 931	29 411 764		25 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 6.3.2	8b	25 000 000	0	25 000 000	0	4 411 765	3 746 577	1 581 037	0	2 165 540	0	665 188	29 411 765		25 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 6.3.3	8b	30 000 000	0	30 000 000	0	5 294 118	4 350 502	2 148 732	0	2 201 770	0	943 616	35 294 118		25 200 000	4 800 000	16,00%	0
Oś priorytetowa 7		390 500 000	0	390 500 000	0	68 911 765	68 911 765	13 382 478	44 310 169	11 219 118	0	0	459 411 765		367 070 000	23 430 000	6,00%	0
działanie 7.1		290 500 000	0	290 500 000	0	51 264 706	51 264 706	9 602 117	33 972 883	7 689 706	0	0	341 764 706		287 070 000	3 430 000	1,18%	0
poddziałanie 7.1.1	7b	246 925 000	0	246 925 000	0	43 575 000	43 575 000	9 602 117	33 972 883	0	0	0	290 500 000		243 495 000	3 430 000	1,39%	0
poddziałanie 7.1.2	7b	10 060 000	0	10 060 000	0	1 775 294	1 775 294	0	0	1 775 294	0	0	11 835 294		10 060 000	0	0,00%	0

	Priorytet Inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom coss-financingu (%)*	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
poddziałanie 7.1.3	7b	33 515 000	0	33 515 000	0	5 914 412	5 914 412	0	0	5 914 412	0	0	39 429 412		33 515 000	0	0,00%	0
działanie 7.2		100 000 000	0	100 000 000	0	17 647 059	17 647 059	3 780 361	10 337 286	3 529 412	0	0	117 647 059		80 000 000	20 000 000	20,00%	0
poddziałanie 7.2.1	7d	50 000 000	0	50 000 000	0	8 823 529	8 823 529	250 949	8 572 580	0	0	0	58 823 529		50 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 7.2.2	7d	20 000 000	0	20 000 000	0	3 529 412	3 529 412	3 529 412	0	0	0	0	23 529 412		0	20 000 000	100,00%	0
poddziałanie 7.2.3	7d	10 000 000	0	10 000 000	0	1 764 706	1 764 706	0	1 764 706	0	0	0	11 764 706		10 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 7.2.4	7d	20 000 000		20 000 000	0	3 529 412	3 529 412	0	0	3 529 412	0	0	23 529 412		20 000 000	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 8		270 764 148	0	0	270 764 148	47 781 909	34 298 005	17 310 489	125 147	3 348 271	13 514 098	13 483 904	318 546 057		252 178 312	18 585 836	6,86%	0
działanie 8.1	8i	74 375 000	0	0	74 375 000	13 125 000	13 125 000	0	0	0	13 125 000	0	87 500 000		55 789 164	18 585 836	24,99%	0
działanie 8.2	8i	50 389 148	0	0	50 389 148	8 892 203	6 805 522	5 928 135	7 500	869 887	0	2 086 681	59 281 351		50 389 148	0	0,00%	0
działanie 8.3		50 000 000	0	0	50 000 000	8 823 528	7 782 352	7 147 059	0	635 293	0	1 041 176	58 823 528		50 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 8.3.1	8iii	45 000 000	0	0	45 000 000	7 941 175	7 782 352	7 147 059	0	635 293	0	158 823	52 941 175		45 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 8.3.2	8iii	5 000 000	0	0	5 000 000	882 353	0	0	0	0	0	882 353	5 882 353		5 000 000	0	0,00%	0
działanie 8.4		45 000 000	0	0	45 000 000	7 941 177	1 705 883	1 176 471	0	529 412	0	6 235 294	52 941 177		45 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 8.4.1	8v	35 000 000	0	0	35 000 000	6 176 471	0	0	0	0	0	6 176 471	41 176 471		35 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 8.4.2	8v	10 000 000	0	0	10 000 000	1 764 706	1 705 883	1 176 471	0	529 412	0	58 823	11 764 706		10 000 000	0	0,00%	0
działanie 8.5	8iv	29 000 000	0	0	29 000 000	5 117 647	1 470 588	470 588	117 647	882 353	0	3 647 059	34 117 647		29 000 000	0	0,00%	0
działanie 8.6		22 000 000	0	0	22 000 000	3 882 354	3 408 660	2 588 236	0	431 326	389 098	473 694	25 882 354		22 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 8.6.1	8vi	7 178 660	0	0	7 178 660	1 266 824	886 777	844 549	0	42 228	0	380 047	8 445 484		7 178 660	0	0,00%	0
poddziałanie 8.6.2	8vi	14 821 340	0	0	14 821 340	2 615 530	2 521 883	1 743 687	0	389 098	389 098	93 647	17 436 870		14 821 340	0	0,00%	0

	Priorytet Inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom coss-financingu (%)*	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Oś priorytetowa 9		219 653 781	0	0	219 653 781	38 762 434	33 079 312	17 447 588	187 500	15 143 186	301 038	5 683 122	258 416 215		204 576 272	15 077 509	6,86%	0
działanie 9.1		100 000 000	0	0	100 000 000	17 647 061	15 979 414	4 764 706	0	11 214 708	0	1 667 647	117 647 061		84 922 491	15 077 509	15,08%	0
poddziałanie 9.1.1	9i	57 254 524	0	0	57 254 524	10 103 740	10 103 740	0	0	10 103 740	0	0	67 358 264		42 177 015	15 077 509	26,33%	0
poddziałanie 9.1.2	9i	42 745 476	0	0	42 745 476	7 543 321	5 875 674	4 764 706	0	1 110 968	0	1 667 647	50 288 797		42 745 476	0	0,00%	0
działanie 9.2		102 653 781	0	0	102 653 781	18 115 373	14 628 108	10 496 189	0	3 830 881	301 038	3 487 265	120 769 154		102 653 781	0	0,00%	0
poddziałanie 9.2.1	9iv	70 543 112	0	0	70 543 112	12 448 783	9 782 027	6 470 618	0	3 010 371	301 038	2 666 756	82 991 895		70 543 112	0	0,00%	0
poddziałanie 9.2.2	9iv	9 129 370	0	0	9 129 370	1 611 066	1 441 853	1 272 640	0	169 213	0	169 213	10 740 436		9 129 370	0	0,00%	0
poddziałanie 9.2.3	9iv	22 981 299	0	0	22 981 299	4 055 524	3 404 228	2 752 931	0	651 297	0	651 296	27 036 823		22 981 299	0	0,00%	0
działanie 9.3	9v	17 000 000	0	0	17 000 000	3 000 000	2 471 790	2 186 693	187 500	97 597	0	528 210	20 000 000		17 000 000	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 10		217 276 857	0	0	217 276 857	38 342 975	29 580 528	13 684 777	4 660 883	11 234 868	0	8 762 447	255 619 832		202 362 505	14 914 352	6,86%	0
działanie 10.1		100 776 857	0	0	100 776 857	17 784 149	13 845 232	6 831 836	955 000	6 058 396	0	3 938 917	118 561 006		85 862 505	14 914 352	14,80%	0
poddziałanie 10.1.1	10i	10 230 535	0	0	10 230 535	1 805 388	997 280	0	0	997 280		808 108	12 035 923		10 230 535	0	0,00%	0
poddziałanie 10.1.2	10i	32 475 589	0	0	32 475 589	5 730 986	3 306 669	0	0	3 306 669	0	2 424 317	38 206 575		21 628 118	10 847 471 0	33,40%	0
poddziałanie 10.1.3	10i	28 833 403	0	0	28 833 403	5 088 247	4 749 031	3 392 165	0	1 356 866	0	339 216	33 921 650		26 266 522	2 566 881	8,90%	0
poddziałanie 10.1.4	10i	13 237 330	0	0	13 237 330	2 335 999	2 093 723	1 557 318	430 000	106 405	0	242 276	15 573 329	-	11 737 330	1 500 000	11,33%	0
poddziałanie 10.1.5	10i	16 000 000	0	0	16 000 000	2 823 529	2 698 529	1 882 353	525 000	291 176	0	125 000	18 823 529		16 000 000	0	0,00%	0
działanie 10.2		96 500 000	0	0	96 500 000	17 029 413	12 205 883	5 676 470	2 529 412	4 000 001	0	4 823 530	113 529 413		96 500 000	0	0,00%	0
poddziałanie 10.2.1	10iv	15 000 000	0	0	15 000 000	2 647 059	1 941 177	882 353	0	1 058 824	0	705 882	17 647 059		15 000 000	0	0,00%	0
poddziałanie 10.2.2	10iv	50 000 000	0	0	50 000 000	8 823 530	5 882 353	2 941 176	0	2 941 177	0	2 941 177	58 823 530		50 000 000	0	0,00%	0

	Priorytet Inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom coss-financingu (%)*	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
poddziałanie 10.2.3	10iv	11 500 000	0	0	11 500 000	2 029 412	2 029 412	676 472	1 352 940	0	0	0	13 529 412		11 500 000	0	0,00%	0
poddziałanie 10.2.4	10iv	20 000 000	0	0	20 000 000	3 529 412	2 352 941	1 176 469	1 176 472	0	0	1 176 471	23 529 412		20 000 000	0	0	0
działanie 10.3	10iii	20 000 000	0	0	20 000 000	3 529 413	3 529 413	1 176 471	1 176 471	1 176 471	0	0	23 529 413		20 000 000	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 11		170 000 000	0	170 000 000	0	30 000 000	27 531 570	21 771 898	0	5 759 672	0	2 468 430	200 000 000		159 800 000	10 200 000	6,00%	0
działanie nr 11.1		83 852 105	0	83 852 105	0	14 797 429	13 722 974	11 215 911	0	2 507 063	0	1 074 455	98 649 534		83 852 105	0	0,00%	0
poddziałanie 11.1.1	9b	37 789 348	0	37 789 348	0	6 668 707	5 969 109	4 336 716	0	1 632 393	0	699 598	44 458 055		37 789 348	0	0,00%	0
poddziałanie 11.1.2	9b	46 062 757	0	46 062 757	0	8 128 722	7 753 865	6 879 195	0	874 670	0	374 857	54 191 479		46 062 757	0	0,00%	0
działanie 11.2	9b	41 147 895	0	41 147 895	0	7 261 349	6 661 536	5 261 868	0	1 399 668	0	599 858	48 409 289		30 947 895	10 200 000	24,79%	0
działanie 11.3	9b	30 000 000	0	30 000 000	0	5 294 119	4 764 707	3 529 412	0	1 235 295	0	529 412	35 294 119		30 000 000	0	0,00%	0
działanie 11.4	9b	15 000 000	0	15 000 000	0	2 647 058	2 382 353	1 764 707	0	617 646	0	264 705	17 647 058		15 000 000	0	0,00%	0
Oś priorytetowa 12		160 627 556	0	160 627 556	0	28 346 040	27 787 194	5 286 788	7 764 706	4 117 647	10 618 053	558 846	188 973 596		150 989 903	9 637 653	6,00%	0
działanie 12.1		140 627 556	0	140 627 556	0	24 816 628	24 257 782	5 286 788	4 235 294	4 117 647	10 618 053	558 846	165 444 184		132 189 903	8 437 653	6,00%	0
poddziałanie 12.1.1	9a	60 000 000	0	60 000 000	0	10 588 236	10 058 823	0	0	0	10 058 823	529 413	70 588 236		51 562 347	8 437 653	14,06%	0
poddziałanie 12.1.2	9a	45 627 556	0	45 627 556	0	8 051 921	8 022 488	3 227 964	4 235 294	0	559 230	29 433	53 679 477		45 627 556	0	0,00%	0
poddziałanie 12.1.3	9a	30 000 000	0	30 000 000	0	5 294 118	5 294 118	1 764 706	0	3 529 412	0	0	35 294 118		30 000 000	0	0,00%	0
Poddziałanie 12.1.4	9a	5 000 000	0	5 000 000	0	882 353	882 353	294 118	0	588 235	0	0	5 882 353		5 000 000	0	0,00%	0
działanie 12.2	10a	20 000 000	0	20 000 000	0	3 529 412	3 529 412	0	3 529 412	0	0	0	23 529 412		18 800 000	1 200 000	6,00%	0
Oś priorytetowa 13		101 933 476	0	0	101 933 476	17 988 261	17 988 261	0	17 988 261	0	0	0	119 921 737		101 933 476	0	0,00%	0
działanie 13.1		101 933 476	0	0	101 933 476	17 988 261	17 988 261	0	17 988 261	0	0	0	119 921 737		101 933 476	0	0,00%	0

	Priorytet Inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom coss-financingu (%)*	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stosunku do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
		ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j						=a+e		=a-o		=o/a*100%	
Razem		2 878 215 972	0	2 068 587 710	809 628 262	507 920 474	399 765 892	111 449 771	89 849 445	166 043 291	32 423 385	108 154 582	3 386 136 446		2 705 523 014	172 692 958	6,00%	0

* zgodnie z danymi zawartymi w pkt. 19 poszczególnych kart działań

IV. WYMIAR TERYTORIALNY PROWADZONEJ INTERWENCJI

A. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach RPO WM

A.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Programy rewitalizacji miast i obszarów wiejskich – instrument dedykowany interwencji w miastach i dzielnicach miast oraz na obszarach wiejskich wymagających rewitalizacji. Miasta w Małopolsce borykają się z wieloma wyzwaniami rozwojowymi – problemami społecznymi i gospodarczymi wynikającymi m.in. z utraty dotychczasowych funkcji, globalizacji czy też spowolnienia gospodarczego. W niektórych ośrodkach miejskich lub na niektórych ich obszarach (dzielnicach) doszło do kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych, przestrzennych, środowiskowych oraz do degradacji fizycznej, gospodarczej, społecznej. Wpływa to m.in. na spadek liczby miejsc pracy na tych obszarach, wzrost odpływu ludności i zjawisk patologii społecznej. Dlatego prawidłowy rozwój miast staje się obecnie wyzwaniem niezbędnym do przestrzennego równoważenia rozwoju województwa oraz poprawy spójności wewnątrzregionalnej.

Instrument ten pozwoli na rewitalizację i zagospodarowanie zdegradowanych terenów miejskich poprzez odtworzenie utraconych lub nadanie im nowych funkcji oraz odnowę obszarów wiejskich. Możliwa będzie kompleksowa rewitalizacja obszarów miejskich oraz odnowa obszarów wiejskich, na których stwierdzono stan kryzysowy objawiający się szczególnym natężeniem problemów społecznych. W tym zakresie szczególna rola przysługiwać będzie interwencji realizowanej w ramach osi 11, która uzupełniona środkami EFS obejmować będzie wsparciem przedsięwzięcia z zakresu odnowy społeczności i substancji miejskiej oraz obszarów wiejskich.

A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji
11. REWITALIZACJA PRZESTRZENI REGIONALNEJ	11.1. Rewitalizacja miast	EFRR	83 852 105	• terytorialna, realizacja projektów wyłącznie na obszarach miast od 5 tys. mieszkańców, objętych programami rewitalizacji • finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
	11.2 Odnowa obszarów wiejskich	EFRR	41 147 895	• terytorialna, realizacja projektów wyłącznie na obszarach wiejskich oraz obszarach miast do 5 tys. mieszkańców, objętych programami rewitalizacji • finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
	11.3 Fundusz Rewitalizacji i Odnowy Małopolski	EFRR	30 000 000	• terytorialna, realizacja projektów wyłącznie na obszarach objętych programami rewitalizacji • finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
	11.4. Rewitalizacja terenów poprzemysłowych	EFRR	15 000 000	• terytorialna, realizacja projektów wyłącznie na obszarach objętych programami rewitalizacji

				• finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
2. CYFROWA MAŁOPOLSKA	2.1 E-administracja i otwarte zasoby 2.1.3 E-usługi w edukacji 2.1.4 E-usługi w informacji przestrzennej 2.1.5 E-usługi w ochronie zdrowia	EFRR	93 769 838	• finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
4. REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA	4.3 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym 4.3.4 Głęboka modernizacja energetyczna budynków wielorodzinnych mieszkaniowych – Instrument finansowy	EFRR	20 000 000	• finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
5. OCHRONA ŚRODOWISKA	5.1 Adaptacja do zmian klimatu 5.1.2 Wsparcie służb ratunkowych	EFRR	4 687 377	• finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
6. DZIEDZICTWO REGIONALNE	6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego 6.1.1 Ochrona i opieka nad zabytkami 6.1.3 Rozwój instytucji kultury oraz udostępnianie dziedzictwa kulturowego 6.1.4 Lokalne trasy turystyczne – SPR 6.1.5 Regionalna sieć tras rowerowych	EFRR	79 366 253	• finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
	6.3 Rozwój wewnętrznych potencjałów regionu 6.3.1 Rozwój lokalnych zasobów subregionów – SPR 6.3.2 Wsparcie miejscowości uzdrowiskowych 6.3.3 Zagospodarowanie rekreacyjne i turystyczne otoczenia zbiorników wodnych	EFRR	80 000 000	• finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
12. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	12.1. Infrastruktura ochrony zdrowia 12.1.2. Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia 12.1.3. Infrastruktura ochrony zdrowia o znaczeniu subregionalnym – SPR 12.1.4. Infrastruktura ochrony zdrowia o znaczeniu subregionalnym – ZIT	EFRR	80 627 556	• finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa
	12.2. Infrastruktura edukacyjna	EFRR	20 000 000	• finansowa – zwiększenie alokacji UE o środki budżetu państwa

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT

A.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Zintegrowana inwestycja terytorialna – instrument dedykowany interwencji w ramach miejskiego obszaru funkcjonalnego Krakowa – Metropolia Krakowska (MK).

Obszar funkcjonalny Krakowa, charakteryzujący się największą zdolnością do kreowania wzrostu gospodarczego w regionie, z uwagi na swoje walory ekonomiczne i społeczne (wysoki dostęp do szerokiego spektrum usług publicznych, wysokie zarobki, niski poziom bezrobocia, bardzo dobra dostępność komunikacyjna) jest magnesem przyciągającym zasoby ludzkie z innych obszarów województwa. Interwencja planowana w ramach Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego wdrażana będzie za pomocą Zintegrowanej Inwestycji Terytorialnej, narzędzia, które pozwala na implementację programu operacyjnego w sposób przekrojowy oraz umożliwia finansowanie inwestycji z różnych osi priorytetowych programu operacyjnego.

Wykorzystanie instrumentu ZIT pozwoli na sprostanie najważniejszym wyzwaniom rozwojowym MK, m.in.: rozwój funkcji metropolitalnych, poprawę stanu środowiska (w tym zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza), zwiększenie dostępności komunikacyjnej i atrakcyjności inwestycyjnej oraz poprawę dostępności do usług publicznych.

Rysunek 1. Obszar objęty ZIT

Źródło: opracowanie własne, Stowarzyszenie Metropolia Krakowska

A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE przeznaczona na ZIT (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
3. PRZEDSIĘBIORCZA MAŁOPOLSKA	3.1 Strefy aktywności gospodarczej 3.1.1 Strefy aktywności gospodarczej – ZIT	EFRR	19 750 161	23 235 484
4. REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA	4.3 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym 4.3.1 Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – ZIT	EFRR	21 742 154	25 579 005
	4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza 4.4.1 Obniżenie poziomu niskiej emisji – ZIT	EFRR	18 920 713	22 259 663
	4.5 Niskoemisyjny transport miejski 4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT	EFRR	117 298 177	137 997 854
5. OCHRONA ŚRODOWISKA	5.2 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami 5.2.1 Gospodarka odpadami – ZIT	EFRR	5 000 000	5 882 353
	5.3 Ochrona zasobów wodnych 5.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT	EFRR	4 288 795	5 045 641
7. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA	7.1 Infrastruktura drogowa/ 7.1.2 Drogi subregionalne – ZIT	EFRR	10 060 000	11 835 294
9. REGION SPÓJNY SPOŁECZNIE	9.2 Usługi społeczne i zdrowotne 9.2.2 Usługi opiekuńcze oraz interwencja kryzysowa – ZIT	EFS	9 129 370	10 740 436
10. WIEDZA I KOMPETENCJE	10.1 Rozwój kształcenia ogólnego 10.1.1 Wychowanie przedszkolne – ZIT	EFS	10 230 535	12 035 923
	10.2 Rozwój kształcenia zawodowego 10.2.1 Kształcenie zawodowe uczniów – ZIT	EFS	15 000 000	17 647 059
12. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	12.1. Infrastruktura ochrony zdrowia 12.1.4. Infrastruktura ochrony zdrowia – ZIT	EFRR	5 000 000	5 882 353

A.3. Obszary wiejskie

A.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Obszary wiejskie województwa małopolskiego należą do obszarów strategicznej interwencji o dużym zróżnicowaniu zarówno potencjałów rozwojowych jak i problemów natury społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej. Jako jedną z podstawowych przyczyn złych perspektyw rozwojowych obszarów wiejskich można uznać niski poziom dostarczania usług publicznych decydujących o rozwoju (m.in. z zakresu kultury, ochrony zdrowia, edukacji, ochrony środowiska, oraz opieki społecznej). Interwencją objęte zostaną obszary wiejskie i miasta do 5 tysięcy mieszkańców. Interwencja mająca na celu rozwój obszarów wiejskich będzie prowadzona w ramach różnych osi priorytetowych i jest szacowana dla całego programu na kwotę 746,7 mln EUR.

Podobnie jak w przypadku obszarów miejskich, co do zasady w ramach osi priorytetowych nie przewidziano alokacji dedykowanych wyłącznie obszarom wiejskim. Wsparcie przeznaczone wyłącznie na realizację przedsięwzięć na obszarach wiejskich – zadania z zakresu kompleksowej odnowy obszarów wiejskich, zarówno

w wymiarze fizycznym, jak i społecznym – zostało zaprogramowane w ramach działania 11.2 z przeznaczeniem na odnowę fizyczną obszarów wiejskich, które uzupełnione zostaną środkami EFS z przeznaczeniem na odnowę społeczną.

Wobec powyższych uwarunkowań w tabeli uwzględniono działania, których alokacja jest skierowana wyłącznie na obszary wiejskie, tj. działania dotyczące odnowy wsi oraz zadań dotyczących gospodarki wodno-kanalizacyjnej.

A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie.

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
5. OCHRONA ŚRODOWISKA	5.3 Ochrona zasobów wodnych 5.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT 5.3.2 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – SPR	EFRR	81 288 795	terytorialna, możliwość realizacji projektów wyłącznie w aglomeracjach poniżej 10 tys. RLM pozwala założyć, że działanie będzie realizowane wyłącznie na obszarach wiejskich
11. REWITALIZACJA PRZESTRZENI REGIONALNEJ	11.2 Odnowa obszarów wiejskich	EFRR	41 147 895	terytorialna, realizacja projektów wyłącznie na obszarach wiejskich, tj. we wsiach oraz miastach poniżej 5 tys. mieszkańców.

B.4 Inne instrumenty terytorialne

B.4.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Subregionalny program rozwoju – instrument dedykowany interwencji w ramach pięciu subregionów funkcjonalnych, wdrażany z zastosowaniem trybu konkursowego (nabory dedykowane poszczególnym subregionom), który realizować będzie politykę opartą na zintegrowanym podejściu, tj. ukierunkowanym na wykorzystanie wewnętrznego potencjału i zasobów terytorialnych, jak i umożliwiającym realizację interwencji precyzyjnie dostosowanych do subregionalnych uwarunkowań.

Subregiony województwa małopolskiego należą do podstawowych obszarów strategicznej interwencji, służącej optymalnemu wykorzystaniu zróżnicowanych przestrzennie potencjałów, wzmacniania czynników decydujących o atrakcyjności lokalizacyjnej, ale również niwelowania barier rozwojowych w wymiarze regionalnym. W Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 wprowadzony został podział na 5 subregionów funkcjonalnych. Z Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (KOM), zostały wyodrębnione dwa obszary: miasto wojewódzkie i jego obszar funkcjonalny (Metropolia Krakowska), na terenie którego realizowane będą projekty w formule zintegrowanych inwestycji terytorialnych. Pozostałe gminy otaczające Metropolię Krakowską tworzą subregion Krakowski Obszar Metropolitalny. Interwencja podejmowana w ramach ZIT oraz subregionów będzie rozłączna, tj. Metropolia Krakowska nie bierze udziału w podziale środków w obszarach dedykowanych pozostałym subregionom, natomiast subregiony nie uczestniczą w podziale środków dedykowanych Metropolii Krakowskiej, z wyłączeniem sytuacji, w której zidentyfikowano oszczędności w ramach konkursów subregionalnych. W takim przypadku Instytucja Zarządzająca RPO WM zastrzega sobie możliwość przeznaczenia tych środków na interwencje realizowane na obszarze Metropolii Krakowskiej lub konkursy dedykowane do obszaru całego województwa małopolskiego. W formule subregionalnej wsparte zostaną działania mające na celu wykorzystanie endogenicznych potencjałów poszczególnych subregionów, takich jak obszary, na których możliwe jest lokalizowanie stref aktywności gospodarczej, walory przyrodnicze, gospodarka

wodno-kanalizacyjna, kapitał ludzki, w szczególności w kontekście tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego w przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego oraz organizacji systemu kształcenia zawodowego i ustawicznego w subregionach.

B.4.2 Alokacja i wkład krajowy

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE (EUR)	Szacunkowy wkład krajowy (EUR)		Finansowanie ogółem (EUR)
				publiczny	prywatny	
3. PRZEDSIĘBIORCZA MAŁOPOLSKA	3.1 Strefy aktywności gospodarczej 3.1.2 Strefy aktywności gospodarczej – SPR	EFRR	35 00 0000	6 176 471	0	41 176 471
4. REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA	4.3 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym 4.3.2 Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – SPR	EFRR	30 000 000	5 294 118	0	35 294 118
	4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza 4.4.2 Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR	EFRR	34 275 507	6 048 619	0	40 324 126
	4.4 Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza 4.4.3 Obniżenie poziomu niskiej emisji (paliwa stałe) – SPR	EFRR	15 724 493	2 774 911	0	18 499 404
	4.5 Niskoemisyjny transport miejski 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski – SPR	EFRR	79 677 240	14 060 689	0	93 737 929
5. OCHRONA ŚRODOWISKA	5.2 Rozwijanie systemu gospodarki odpadam 5.2.2 Gospodarka odpadami – SPR	EFRR	20 000 000	3 529 412	0	23 529 412
	5.3 Ochrona zasobów wodnych 5.3.2 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – SPR	EFRR	77 000 000	13 588 236	0	90 588 236
6. DZIEDZICTWO REGIONALNE	6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego 6.1.4 Lokalne trasy turystyczne – SPR	EFRR	10 069 362	1 776 947	0	11 846 309
	6.3 Rozwój wewnętrznych potencjałów regionu 6.3.1 Rozwój lokalnych zasobów subregionów – SPR	EFRR	55 000 000	8 179 335	1 526 547	64 705 882

	6.3.3 Zagospodarowanie rekreacyjne i turystyczne otoczenia zbiorników wodnych					
7. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA	7.1 Infrastruktura drogowa 7.1.3 Drogi subregionalne – SPR	EFRR	33 515 000	5 914 412	0	39 429 412
	7.2 Transport kolejowy 7.2.4 Infrastruktura dla obsługi podróżnych – SPR	EFRR	20 000 000	3 529 412	0	23 529 412
9. REGION SPÓJNY SPOŁECZNIE	9.2 Usługi społeczne i zdrowotne 9.2.3 Usługi opiekuńcze oraz interwencja kryzysowa – SPR	EFS	22 981 299	3 404 228	651 296	27 036 823
10. WIEDZA I KOMPETENCJE	10.1 Rozwój kształcenia ogólnego 10.1.2 Wychowanie przedszkolne – SPR	EFS	32 475 589	3 306 669	2 424 317	38 206 575
	10.2 Rozwój kształcenia zawodowego 10.2.2 Kształcenie zawodowe uczniów – SPR	EFS	50 000 000	5 882 353	2 941 177	58 823 530
12. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	12.1. Infrastruktura ochrony zdrowia 12.1.3. Infrastruktura ochrony zdrowia o znaczeniu subregionalnym – SPR	EFRR	30 000 000	5 294 118	0	35 294 118

Rysunek 2. Małopolskie subregiony

Źródło: opracowanie własne UMWM

V. WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH DOKUMENTÓW SŁUŻĄCYCH REALIZACJI RPO

1. Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz ustaw krajowych

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) NR 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego
- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 184/2014 z dnia 25 lutego 2014 ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, warunki mające zastosowanie do systemu elektronicznej wymiany danych między państwami członkowskimi a Komisją oraz przyjmujące, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna", klasyfikację kategorii interwencji dla wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna"

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające zasady, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w odniesieniu do wzoru dla programów operacyjnych w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna" w odniesieniu do wzoru dla programów EWT w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna"
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych
- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 1011/2014 z dnia 22 września 2011 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi
- Decyzja wykonawcza KE z 18 lutego 2014 nr 2014/99/EU ustanawiająca wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 28 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1516 z dnia 10 czerwca 2015 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady, stawki zryczałtowane dla operacji finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w sektorze badań, rozwoju i innowacji
- Komunikat Komisji w sprawie stosowania reguł Unii Europejskiej w dziedzinie pomocy państwa w odniesieniu do rekompensaty z tytułu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym

- Decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust.2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
- Rozporządzenie w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu do pomocy de minimis na wykonywanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym
- Komunikat Komisji: Zasady ramowe Unii Europejskiej dotyczące pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych
- Ustawa z dn. 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2014, poz. 1649)
- Ustawa z dn. 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. 2014 poz. 1146 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2013 poz. 596 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 poz. 885 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 poz. 907 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2014 poz. 1182 z późn. zm.)
- Ustawa z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015, poz. 1777)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (Dz.U.z 2014 poz. 878)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 poz. 488)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1073)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1075)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1208)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1363)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1364)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania

konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1377)

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1416)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1417)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1420)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz.U. z 2015 poz. 1756)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 poz. 2010)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 poz. 2011)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 poz. 2021)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 poz. 2022)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2016 poz. 899)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy regionalnej na rzecz rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2016 poz. 1944)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2016 poz. 2220)

2. Wykaz wytycznych UE

- Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (2014/C198/01)

3. Wykaz krajowych wytycznych horyzontalnych

- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020

- Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym
- Wytyczne w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi
- Wytyczne w zakresie dokumentowania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020

4. Indykatywny wykaz dokumentów towarzyszących realizacji projektu (dla beneficjentów)

- Umowa Partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej UE 2014-2020
- Strategia komunikacji polityki spójności na lata 2014-2020
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020
- Regionalna Strategia Innowacji Województwa Małopolskiego 2014-2020
- Strategia Komunikacji Regionalnego Programu Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020
- Program Strategiczny Transport i Komunikacja

WYKAZ SKRÓTÓW

AOTMiT – Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji
A2A – (ang. *administration-to-administration*) usługi wewnątrzadministracyjne
A2B – (ang. *administration-to-business*) usługi administracji dla biznesu
A2C – (ang. *administration-to-consumer*) usługi administracji dla obywateli
CKZ – Centrum Kompetencji Zawodowych
CIS – Centrum Integracji Społecznej
CT – cel tematyczny
EBI – Europejski Bank Inwestycyjny
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
EGIB – Ewidencja Gruntów i Budynków
ePUAP – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
EOG – Europejski Obszar Gospodarczy
GESUT – Geodezyjna Ewidencja Sieci Uzbrojenia Terenu
IF – instrumenty finansowe
INSPIRE – (ang. *Infrastructure for Spatial Information in Europe*) infrastruktura informacji przestrzennej w Europie
IOB – Instytucje Otoczenia Biznesu
IOK – instytucja organizująca konkurs
IP – Instytucja Pośrednicząca
ITS – inteligentne systemy transportowe
IZ – Instytucja Zarządzająca
JST – jednostki samorządu terytorialnego
KE – Komisja Europejska
KM – Komitet Monitorujący
KIS – Klub Integracji Społecznej
KPRES – Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej
KOM – Krakowski Obszar Metropolitarny
KOP – Komisja Oceny Projektów
LGD – Lokalna Grupa Działania
MCP – Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości
MK – Metropolia Krakowska
MKA – Małopolska Karta Aglomeracyjna
MSIT – Małopolski System Informacji Turystycznej
MŚP – mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa
OPS – ośrodek pomocy społecznej
PCPR – powiatowe centrum pomocy rodzinie
OWES – ośrodek wsparcia ekonomii społecznej
OZE – odnawialne źródła energii
PKB – Produkt Krajowy Brutto
PKD – Polska Klasyfikacja Działalności
RLM – równoważna liczba mieszkańców

PO IR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

PR – program rewitalizacji

PRU – plan rozwoju uzdrowisk

PRZW – plan rozwoju zbiorników wodnych

PUP – powiatowe urzędy pracy

RPO WM – Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

SAG – strefa aktywności gospodarczej

SPR – subregionalny program rozwoju

SzOOP – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych

TEN-T – (ang. *Trans-European Transport Network*) Transeuropejska Sieć Transportowa

TIK – technologie informacyjno-komunikacyjne

UE – Unia Europejska

UP – Umowa Partnerstwa

WCAG – (ang. *Web Content Accessibility Guidelines*) wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych

WLWK – wspólna lista wskaźników kluczowych ujęta w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

WTZ – warsztaty terapii zajęciowej

ZAZ – zakład aktywności zawodowej

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1.

**TABELA TRANSPOZYCJI PRIORYTETÓW INWESTYCYJNYCH (PI)
NA DZIAŁANIA/PODDZIAŁANIA W POSZCZEGÓLNYCH OSIACH PRIORYTETOWYCH**

Załącznik 2.

**TABELA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO I PRODUKTU DLA DZIAŁAŃ
I PODDZIAŁAŃ**

Załącznik 3.

**KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW DLA POSZCZEGÓLNYCH OSI PRIORYTETOWYCH,
DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ**

Załącznik 4.

**WYKAZ PROJEKTÓW ZIDENTYFIKOWANYCH PRZEZ INSTYTUCJĘ ZARZĄDZAJĄCĄ
RPO WM W RAMACH TRYBU POZAKONKURSOWEGO**

Załącznik 5.

SŁOWNIK TERMINOLOGICZNY

Załącznik 6.

**METODYKI DOKUMENTÓW NIEZBĘDNYCH DO WDRAŻANIA WYBRANYCH DZIAŁAŃ
I PODDZIAŁAŃ**

Załącznik 7.

**SPECYFICZNE WYDATKI KWALIFIKOWALNE I NIEKWALIFIKOWNE W POSZCZEGÓLNYCH
DZIAŁANIACH/PODDZIAŁANIACH DLA OSI PRIORYTETOWYCH**